

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

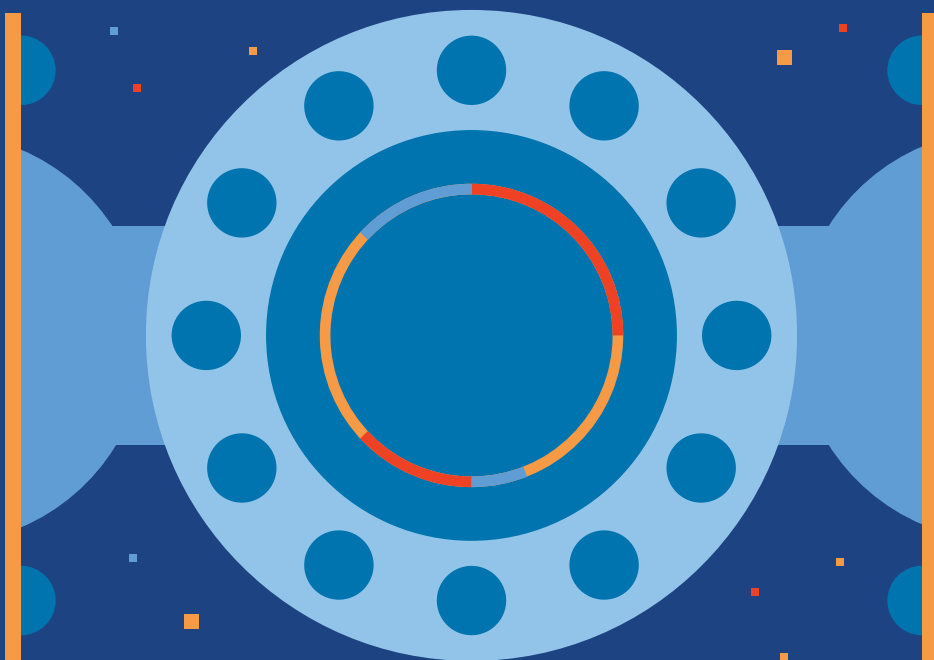
Švicarska agencija za razvoj i saradnju SDC

MEG

Projekat općinskog okolišnog
i ekonomskog upravljanja

Operativna autonomija vodovodnih preduzeća

Operativna autonomija vodovodnog preduzeća

Ova publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH.

Sadržaj ove publikacije kao i stavovi prikazani u njoj, ne odražavaju nužno stavove Vlade Švicarske niti UNDP-a.

Sadržaj

	Uvod	4
01	Održivost vodnih usluga - Smjernice za obuku predstavnika JLS	6
02	Nacrt Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga / FBiH model 1	23
03	Nacrt Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga / RS model 2	46
04	Nacrt Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga / FBiH model 3	73
05	Procedure povezivanja planova JKP sa planovima JLS	95
06	Odluka o mjerama naplate dospjelih a nenaplaćenih potraživanja JKP / Nacrt	100
07	Metodologija subvencioniranja vodnih usluga	106
08	Program subvencioniranja dijela troškova komunalnih usluga vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za socijalno ugrožene kategorije stanovništva / Nacrt	115

09	Pojam tekućeg i investicijskog održavanja te investicijskog ulaganja	121
10	Opći i tehnički uslovi isporuke vodnih usluge / Nacrt	124
11	Procedure prijenosa stalnih sredstava iz “pomoćne” u glavnu knjigu stalnih sredstava	159
12	Rješenje o imenovanju komisije za identifikaciju i popis neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja JKP/JVP (FBiH) / Nacrt	164
13	Rješenje o imenovanju komisije za identifikaciju i popis neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja JKP/JVP (RS) / Nacrt	168
14	Hodogram aktivnosti prema procedurama unosa stalnih sredstava	172
15	Obuka za članove komisije za prenos stalnih sredstava / Dio 1	179
16	Obuka za članove komisije za prenos stalnih sredstava / Dio 2	195
17	Ugovor sa korisnicima usluge / Nacrt	212

Operativna autonomija vodovodnog poduzeća i uloga jedinice lokalne samouprave

/ Uvod

Jedan od najvažnijih preduvjeta za dostizanje operativne i financijske samoodrživosti vodovodnih poduzeća je jačanje kapaciteta lokalnih samouprava u okviru njihovih nadležnosti za pružanje vodno-komunalnih usluga, uključujući i kapacitete općinskih/gradskih vijeća/skupština za praćenje kvalitete usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, analize povezanih izvještaja i usvajanja prijedloga tarifa. Da bi ovaj preduvjet bio ispunjen neophodno je podizanje svijesti lokalnih vlasti, kao i poboljšanje njihovih kapaciteta za ispunjenje zakonskih obaveza za pružanje kvalitetnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda svim svojim građanima (uključujući i marginalizirane i ranjive grupe, kao i urbana i ruralna područja). Također, predstavnici **u općinskim/gradskim vijećima** moraju bolje upoznati strukturu ovih usluga, kao i načine postizanja i praćenja operativne **učinkovitosti** koja će omogućiti puno pokrivanje svih troškova nastalih pružanjem usluga, a što će doprinijeti odgovornijem odlučivanju. Upravljanje javnim vodovodnim poduzećem treba da se zasniva na istim principima kao i upravljanje privatnim poduzećima.

Ciljna referentna razina ovog područja jeste:

- Lokalne vlasti u potpunosti su svjesne svojih odgovornosti u pružanju usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda svim svojim građanima na izvodljiv i održiv način.
- Lokalne vlasti imaju delegirano i osposobljeno/obučeno osoblje, u optimiziranom broju i organizacijskom strukturi prema vlastitim potrebama, koje može raditi na ispunjavanju svih odgovornosti lokalnih samouprava u pružanju usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda svim svojim građanima, uključujući i one koji žive u ruralnim područjima. Ovo osoblje također učinkovito prati i pruža podršku u radu javnih vodovoda, a vodi i poboljšanja ruralnih vodovodnih sistema (u smislu kvalitete vode, ali i statusa legalizacije, upravljanja i izvještavanja).
- Predstavnici u općinskim/gradskim vijećima imaju dovoljno kapaciteta za pregled i ocjenu izvještaja koje dostavljaju komunalna preduzeća o pružanju usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda te mogu učinkovito doprinijeti komentarima i prijedlozima za poboljšanja.
- Predstavnici u općinskim/gradskim vijećima mogu razumjeti sve pojedinosti o prijedlozima za reviziju tarifa za vodu, s fokusom na razdvajanje troškova po funkcijama i u skladu s ključnim načelima utvrđivanja tarife (posebno načelima operativne učinkovitosti, pokrivanja cjelokupnih

troškova i priuštivosti, ali i procjene da li se poštuju načelo „korisnik plaća“, te načela ekološke učinkovitosti i pravičnosti i jednakosti).

Važan alat u dostizanju navedenih ciljeva su ugovori za pružanje javnih usluga (PSA) koji jasno definiraju prava i obaveze lokalne samouprave i vodovoda. Takvi ugovori, koje potpisuju lokalne vlasti i vodovodna poduzeća, definiraju odgovornosti obje strane, načine i uvjete provedbe ugovornih obaveza, te uvjete za raskid i završetak ugovora. PSA treba definirati:

- Knjigovodstvenu odgovornost za nepokretnu imovinu, uključujući odgovornosti za evidentiranje sve postojeće dugotrajne imovine i revalorizaciju vrijednosti stalnih sredstava;
- Financiranje održavanja postojeće infrastrukture cjelokupne općinske infrastrukture (uključujući izvore financiranja i procese za njihovo korištenje);
- Nadležnost i financiranje kapitalnih ulaganja;
- Proceduru utvrđivanja tarife na temelju ključnih načela, uključujući načela o „pokrivenosti svih troškova“, „ekonomske učinkovitosti“, „potrošač plaća“, „jednakost i pravičnost“, „priuštivosti“, ali i načela „očuvanja prirodnih resursa“. Procedura također definira odgovornost lokalne samouprave da procijeni ostvarivanje svih definiranih načela, posebno načela ekonomske učinkovitosti, a kako bi se osigurao puni povrat troškova;
- Odgovornost lokalne samouprave za pripremu politika i plana subvencioniranja ranjivih kategorija, uključujući i odgovornost za provedbu periodičnih anketa o priuštivosti (u skladu sa standardom prema kojem račun za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadne vode ne prelazi 4% prosječnog mjesečnog dohotka domaćinstva);
- Odgovornost lokalne samouprave za izradu plana otplate dugovanja za javna preduzeća u vlasništvu lokalne samouprave sa velikim dugovanjima za usluge vodosnabdijevanje i odvodnje i prečišćavanja otpadne vode (gdje je to slučaj);
- Politiku zapošljavanja za Vodovode koja će voditi dugoročnom cilju optimalnog broja zaposlenika Vodovoda;
- Međusobna prava i odgovornosti vodovodnog poduzeća prema potrošačima, s potpisanim ugovorima sa pojedinačnim potrošačima.

Za sve se određuju izravne odgovornosti (po funkcijama - (grado)načelnik, direktor, voditelj odjela...), kao i vremenski rokovi. PSA sadrži i jasno definirane ključne pokazatelje poslovanja vodovodnog poduzeća, prema kojima se okvirno može utvrditi koliko kvalitetno posluje i koliko je dugoročno održivo njegovo poslovanje, uključujući i održivost kvaliteta usluge.

Očekuje se i da će provedba odredbi PSA doprinijeti jačanju komunikacije lokalne samouprave sa svojim vodovodnim poduzećem, te potaći snažnije uključivanje zaposlenika odgovornih za realizaciju zaduženja općine u pružanju usluga vodosnabdijevanja i i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u sve aktivnosti usmjerene na poboljšanje financijskih i operativnih učinaka usluga Vodovoda (na primjer, uz povećano učešće, podršku i/ili praćenje pripreme tarifnog prijedloga, pripreme te praćenja provedbe poslovnog plana uključujući budžetiranje, upravljanje neprihodovanom vodom (NRW), podršku predstavljanju aktivnosti općinskim/gradskim vijećima, i sl.).

Slijedi niz dokumenata koji uz **svakako potrebnu prilagodbu vlastitim potrebama i preduvjetima** mogu doprinijeti dostizanju gore navedene referentne razine za ovo područje.

01

Održivost vodnih usluga - Smjernice za obuku predstavnik JLS

1. Uvod - zašto su ove smjernice sada neophodne

Bosna i Hercegovina se suočava sa zamršenim setom razvojnih izazova, uključujući privredni pad, visoku stopu nezaposlenosti, rastuće siromaštvo i socioekonomske nejednakosti. U privredi su i dalje prisutna brojna ograničenja, uključujući neadekvatnu infrastrukturu i općenito neatraktivnu investicijsku klimu. Pozicionirane u jednom tako složenom okruženju, lokalne vlasti imaju monotipne nadležnosti, unatoč značajnim razlikama u njihovoj veličini. Cjelokupne politike vezane uz lokalnu samoupravu su difuzne i fragmentarne, uz istovremeno zaustavljanje važnih reformi na decentralizaciji. Premda je u oba entiteta uspostavljen pravni okvir lokalne samouprave, 80% kantona u FBiH nije mijenjalo svoje zakonodavstvo. Navedenom stanju dodatno doprinosi i labirint sektorskih zakona i pod-zakonskih akata, često neusklađenih s okvirnim zakonima. Općenito, nejasna podjela odgovornosti među entitetima, kantonima i lokalnim vlastima u kombinaciji sa nefinanciranim nadležnostima rezultirala je neadekvatnim pružanjem osnovnih javnih usluga na lokalnoj razini. Potrebno je unaprijediti upravljačke kapacitete lokalnih samouprava, ukoliko će isti postati pokretačka snaga lokalnih razvojnih procesa i osiguravati kvalitetne usluge. Lokalne vlasti izrađuju integrirane strategije razvoja kojima se povezuju socijalni, ekonomski i ekološki sektori u cilju postizanja održivih rezultata. Gotovo 30% lokalnih samouprava počelo je primjenjivati pristup integriranog upravljanja općinama i gradovima. Ipak, nedostaci u donošenju odluka, unutaršnjem upravljanju i organizaciji, kod politika i regulatornih okvira, kao i neodgovarajući operativni kapaciteti sprječavaju učinkovitu provedbu politika. Unatoč poboljšanjima kroz formalne sporazume o partnerstvu i transparentnim mehanizmima financiranja, učinkovito angažiranje građana i organizacija civilnog društva (OCD) u poslovima jedinica lokalne samouprave i dalje je na zanemarivoj razini.

Do 1997. godine, sistem upravljanja vodnim uslugama, vodosnabdijevanjem i odvodnjom i prečišćavanjem otpadnih voda u Bosni i Hercegovini (BiH), je bio veoma centraliziran, kako u pogledu provođenja nadležnosti za pružanje vodnih usluga, tako i u pogledu financiranja pripreme i implementacije kapitalnih infrastrukturnih projekata. Nakon 1997. godine, kroz različita ustavna rješenja, te novu regulativu, izvršena je postepena decentralizacija nadležnosti/odgovornosti za obavljanje djelatnosti vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u BiH. Međutim, decentralizacija raspodjele finansijskih sredstava nije u potpunosti pratila decentralizaciju nadležnosti. Posljedica toga je usporen razvoj vodnih usluga u BiH na lokalnom nivou, te usporavanje procesa usvajanja primjene odredbi direktiva Europske unije (EU) u BiH regulativi, kao i slabe implementacije Planova upravljanja riječnim slivovima. Nakon 20 godina, rezultat toga su nedostatak efikasne i održive organizacije oblasti komunalnih djelatnosti, posebno vodnih usluga na lokalnom nivou, kao i značajan nedostatak institucionalnih, organizacionih i kadrovskih kapaciteta na svim nivoima. JLS i njihova JKP/JVP u BiH su trenutno suočeni sa poteškoćama u vodosnabdijevanju, **posebno u ruralnim sredinama**, i pružanju usluga odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koje bi bile u skladu sa suvremenim standardima i usklađene sa zahtjevima direktiva EU.

Kapaciteti JLS u BiH suočavaju se sa mnogim izazovima u svom razvoju koji je nužan za kvalitetno provođenje osnovnih nadležnosti u isporuci vodnih usluga, te u procesu pripreme i implementacije kapitalnih infrastrukturnih investicija, a sve u cilju njihove pune održivosti. Oblast vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda, kao jedan od prioriteta za građane, korisnike usluga, zahtijeva povećanje svijesti i razumijevanja potreba, kao i značajan napredak ljudskih kapaciteta za bolje pružanje usluge. Pored toga, velika ulaganja Međunarodnih finansijskih institucija (MFI) ili donatora u BiH, koji su usmjereni na ovu oblast, **zahtijevaju osposobljeno osoblje JLS** jednako kao i njihovih JKP/JVP.

U smislu financija, ali i prioriteta, usluge vodosnabdijevanja i kanalizacije su i dalje najvažnije usluge lokalnih vlasti. **Skoro 40% stanovnika u zemlji nema pristup sigurnoj vodi**, a manje od 40% je priključeno na javne kanalizacijske sisteme. Gubici vode često iznose više od 50%, što dovodi do prekomjernog iskorištavanja izvora vode i visokih troškova distribucije. Sistemi za vodosnabdijevanje su stari i nepravilno održavani. Trenutačno, **većina javnih komunalnih preduzeća u zemlji nije financijski samoodrživa**, što u budućnosti može izazvati dugoročne probleme sa vodosnabdijevanjem. Kapaciteti i odgovornost kod upravljanja isporukom usluga su ograničeni, a zahtijevaju i intervencije kroz regulatorne okvire, kako bi se osigurala funkcionalna i fiskalna usklađenost na različitim razinama. **Iznosi tarifa za vodu su često premali da pokriju troškove rada i održavanja, a kamoli da omoguće kapitalna ulaganja.** Politički utjecaj kod utvrđivanja iznosa tarifa je izrazito snažan i prednost se daje socijalnim prije nego ekonomskim kriterijima. **Potrebno je osigurati povrat svih troškova, sa naglaskom na opravdane troškove.** Također je upitna kvaliteta vode, posebno u vodovodnim sistemima sa velikim gubicima. Često se **zanemaruje amortizacija, a stoga i održavanje infrastrukture za vodosnabdijevanje**, a postoji i potreba za izmjenom regulative u sektoru komunalnih vodnih usluga, kako bi se omogućilo odgovarajuće upravljanje i održavanje infrastrukture za vodosnabdijevanje.

Što se tiče prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda, osim općenito malog broja stanovnika priključenih na javne sisteme za prikupljanje otpadnih voda, ograničen je i broj pogona za prečišćavanje otpadnih voda, od kojih nisu svi ni aktivni. Ključno pitanje je financiranje rada i održavanja, a financije su također ključni problem po pitanju izgradnje novih. Iako se ulažu određeni naponi na širenju infrastrukture, kako u smislu pogona za prečišćavanje vode tako i mreže za odvodnju otpadnih voda, još je dosta prostora za poboljšanja.

Iz svega navedenog je očigledno da JLS svoje nadležnosti u oblasti osiguranja vodnih usluga (vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda) provode na način koji ne osigurava dugoročnu održivost pružatelja vodnih usluga (JKP/JVP) niti održivost potrebne kvalitete vodnih usluga, te da je jačanje kapaciteta JLS i njihovih JKP/JVP u ovoj oblasti više nego potrebno. Ove smjernice izrađene kroz implementaciju projekta MEG predstavljaju jedan od alata za povećanje svijesti i dostizanje boljeg razumijevanja donosilaca odluka u JLS i JKP/JVP, kao i stručnih savjetnika ili saradnika o njihovim odgovornostima u organizaciji obavljanja vodnih usluga na lokalnom nivou.

2. Postojeći izazovi pružanja vodnih usluga u JLS

Trenutni pokazatelji operativne i financijske održivosti kvalitete vodnih usluga, održivosti JKP/JVP, kao i održivosti kapitalnih infrastrukturnih investicija ukazuju na dosta kritično stanje u velikom broju JKP/JVP u BIH, te na potrebu za hitnim djelovanjem i poduzimanjem konkretnih mjera unapređenja. Povećanje kvaliteta vodnih usluga proširenjem obima pomenutih usluga na troškovno efikasan i efektivan način, unapređenjem organizacione strukture i racionalizacije broja radnih mjesta u JKP/JVP, unapređenja odnosa sa korisnicima usluga, upravljanja ne-prihodovanom vodom, upravljanja imovinom, te uspostavljanja tarifa koje pokrivaju troškove predstavljaju ključne izazove za JLS i JKP/JVP sa kojima se suočavaju i kroz implementaciju projekta MEG. Odluke o financiranju infrastrukturnih projekata koje donose MFI bazirane su na procjeni kapaciteta JLS koja se zadužuju i procjeni efikasnosti usluge koju pružaju njihova JKP. Odluka o financiranju je često uvjetovana prethodnim dogovorom o ciljevima koji se odnose na pokazatelje operativnog i financijskog poslovanja JKP, sa

posebnim naglaskom na aspekte koji se odnose na prihvatljivost projekta za korisnike usluga i MFI tj. jasno definiranje prava i obaveza, uloga i odgovornosti između JLS i JKP/JVP, priuštivost usluge, pokrivanje operativnih troškova poslovanja, uspostavljanje troškovnog računovodstva i praćenje pokazatelja radnog učinka, koji se uglavnom odnose na poslove upravljanja ljudskim resursima, smanjenja količine ne-prihodovane vode, na poslove upravljanja imovinom, učinkovito planiranje, praćenje, izvještavanje i slično. To podrazumijeva dobro organizirano i dobro vođeno pružanje vodnih usluga koje uključuju stalnu saradnju JLS i JKP/JVP.

(A) Izazovi jedinica lokalne samouprave

JLS u BiH, kao nadležna tijela za vodosnabdijevanje i odvodnju otpadnih voda, su zadužena za organiziranje pružanja ovih vodnih usluga svim svojim stanovnicima, što podrazumijeva donošenje važnih i odgovornih odluka u narednim oblastima:

- organiziranje posebnih općinskih službi / odjeljenja ili referata,
- usvajane lokalnih propisa,
- uspostavljanje i osiguranje funkcioniranja JKP/JVP,
- pripremu strateških planova,
- uspostavljanje tarifne politike,
- povjeravanje imovine JKP/JVP na upravljanje i održavanje,
- nadgledanje rada JKP/JVP,
- imenovanje uprave i nadzornog odbora JKP/JKP,
- donošenje budžeta i poslovnih planova,
- praćenje kvalitete usluga,
- osiguranje kontinuiranog rada inspeksijskih službi,
- redovno i transparentno komuniciranje sa stanovnicima, korisnicima usluga, itd.

Posebne službe ili odjeljenja za komunalne djelatnosti, uključujući vodne usluge (vodosnabdijevanje i odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda), se uobičajeno osnivaju samo u većim JLS, a koje su u mogućnosti da zaposle stručno osoblje za ovu oblast. Osim toga, veće JLS imaju više infrastrukturnih objekata pod upravljanjem i rastuće potrebe za dobro organiziranim službama tj. više izazova i veći broj zahtjeva od svojih građana. Većina JLS obično podijeli svoje nadležnosti za oblast komunalnih djelatnosti između nekoliko službi, odjeljenja ili ustanova, npr. odsjek za prostorno planiranje, urbanizam, inspekciju ili čak zavod za prostorno uređenje / zavod za izgradnju grada, te na taj način u velikoj mjeri podcijeni svoje obaveze koje proizlaze iz izvorne nadležnosti JLS i za koje su potrebni značajni kapaciteti za upravljanje i koordinaciju. Pored toga, jedan od najvećih izazova za JLS i njihovo upravljanje je organizacija spomenutih nadležnosti, posebice onih koje proizlaze iz postojećih zakona o lokalnoj samoupravi i zakona o komunalnim djelatnostima, jer **vrlo značajne aktivnosti nisu "pokrivene" kroz relevantne službe i odjeljenja**, niti su osoblju dodijeljeni odgovarajući poslovi i zadaci. U većini manjih JLS (po broju stanovnika), izazov predstavlja nedostatak stručnog osoblja neophodnog za ispunjavanje obaveza iz oblasti komunalnih djelatnosti, voda i zaštite okoliša.

(B) Izazovi javnih komunalnih / vodovodnih preduzeća (JKP/JVP)

JKP/JVP u BiH su u velikom broju u 100%-tnom vlasništvu JLS, te im se od strane JLS povjerava upravljanje komunalnom infrastrukturom. Međutim, postoji i značajan broj JKP/JVP koja su organizirana kao dionička / akcionarska društva, ali i u većini takvih JKP/JVP većinski vlasnik imovine (infrastrukture) je njihova JLS. Kao implementacijska agencija koja djeluje u ime i pod mandatom JLS, JKP su odgovorna

za pružanje vodnih usluga tj. usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda svojim korisnicima usluga. JKP/JVP moraju osigurati stalno (24 sata) kvalitetno snabdijevanje vodom za korisnike usluga, zajedno s odgovarajućim pritiskom u vodovodnoj mreži, sa dovoljnim količinama vode i po razumnoj cijeni koja mora omogućiti JKP/JVP pokriće troškova za održivo poslovanje. JKP/JVP upravljaju vodovodnim i kanalizacionim objektima koji se moraju redovito održavati i obnavljati. Osim toga, JKP/JVP su zajedno sa svojim JLS odgovorna za zaštitu izvorišta pitke vode, a posebno za prvu zonu sanitarne zaštite. U BiH, JKP/JVP imaju svoje nadzorne odbore. U mnogim slučajevima, oni zapravo nisu u stanju djelovati samostalno. Članovi nadzornih odbora su često političke ličnosti, a ne stručnjaci. Dešava se da se preko članova nadzornih odbora vrši pritisak za prekomjerno zapošljavanje osoblja u skladu sa političkim odlukama u JLS i općom strategijom smanjenja broja nezaposlenih (što bi trebalo osigurati stvaranjem posve novih i potrebnih radnih mjesta prije svega u realnom sektoru, ne nepotrebnim povećanjem broja zaposlenih u javnim institucijama). U većim JLS jedno JKP/JVP pruža vodne usluge, dok je drugo JKP/JVP odgovorno za pružanje svih ostalih komunalnih usluga odnosno prikupljanje i deponiranje komunalnog otpada, održavanje groblja, parkovi, parking, centralno grijanje, tržnice itd.. U manjim JLS postoji samo jedno JKP/JVP koje obavlja sve navedene komunalne usluge iz nadležnosti JLS. To je vrlo često ograničavajući faktor za adekvatno pružanje vodnih usluga, zbog raznih drugih usluga koje treba pružiti i ograničenog broja zaposlenika koji se dodjeljuje direktno za određene pod-sektore (uz pojavu prekomjernog broja zaposlenih u zajedničkim službama). Osim toga, vrlo često se prihodi koji su relativno lako prikupljeni za vodne usluge u mješovitim JKP/JVP koriste za pokrivanje troškova drugih nisko profitnih djelatnosti za koje se usluga ne može lako naplatiti. Također, privatni sektor nudi mnogo jeftinije i kvalitetnije usluge posebno u odnosu na usluge parkinga, tržnica i uređenja parkova. Za mješovita JKP/JVP je potrebno osigurati stručne upravljačke kapacitete koji nisu dostupni na tržištu ili ih je vrlo mali broj. Međutim, potrebno je navesti da u BiH postoji nekoliko vrlo uspješnih JKP/JKP koja svojim korisnicima usluga pružaju istovremeno skoro sve komunalne usluge.

(C) Zajednički izazovi JLS i JKP/JVP

U proteklih nekoliko godina kroz projekte koje su u BiH financirali Svjetska banka Njemačko društvo za međunarodnu saradnju provedeno je i nekoliko anketa kojima se ispitalo postojeće stanje operativne i financijske održivosti JKP/JVP, odnosno postojeće stanje organizacije obavljanja javnih vodnih usluga. Više od 90% anketiranih predstavnika JKP/JVP i njihovih JLS je navelo da pravilna priprema i implementacija kapitalnih investicija izravno ovisi o dobro razvijenom sistemu komunalnih usluga na lokalnom nivou. Također, više od 90% anketiranih smatra da kao preduvjet za pružanje kvalitetne usluge korisnicima usluga, kao i za odgovarajuću pripremu i implementaciju kapitalnih infrastrukturnih investicija treba imati dobro uspostavljenu, efikasnu i održivu organizaciju obavljanja vodnih usluga na nivou JLS. Dodatno, većina intervjuiranih smatra da je to jedan od osnovnih razloga **zašto se priprema i implementacija kapitalnih investicija odvija vrlo sporo**, odnosno sa dosta nerazumijevanja cjelokupnog projektnog procesa posebno od strane glavnih aktera, sa nedovoljno definiranim ulogama i odgovornostima ključnih učesnika u procesu što za posljedicu ima smanjenje kvalitete izvedenih radova, pogoršanja kvalitete vodnih usluga i upitnu održivost cjelokupne investicije. Naučene lekcije iz procesa izgradnje kapitalnih investicija u najboljoj mjeri odražavaju razloge zašto je implementacija projekata poput projekta MEG ključna za potrebne promjene u organizaciji obavljanja vodnih usluga na nivou JLS, posebno onih koje se odnose na izmjene i dopune postojeće regulative, institucionaliziranje partnerstva između JLS i JKP/JVP, vođenje registra imovine i upravljanje imovinom, uspostavljanje troškovnog računovodstva i tarifa koje pokrivaju troškove, upravljanja ne-prihodovnom vodom i sl.

Trenutna organizacija komunalnih djelatnosti na lokalnom nivou u BiH može se uglavnom opisati na slijedeći način:

- Nedovoljno podržavajući regulatorni okvir i nedostatak provedbenih propisa, odluka, uredbi i pravilnika, kao rezultat nepostojanja dovoljnog znanja, vještina i sposobnosti postojećeg kadra da se urade i usvoje potrebne izmjene i dopune postojećih propisa,
- Odnos između JLS kao osnivača odgovornog za organizaciju komunalnih usluga, i JKP/JVP kao operatora odgovornog za pružanje usluga, nije uspostavljen na način koji će u procesu pružanja javnih vodnih usluga osigurati jasno definiranje međusobnih prava i obaveza, uloga i odgovornosti.
- Oblast komunalnih djelatnosti je oblast preko koje JLS često provode socijalnu politiku, odnosno voda se smatra socijalnom kategorijom, a ne uslugom ili robom koja se mora platiti prema cijeni koja osigurava održivost JKP/JVP, odnosno koja pokriva sve odnosne troškove pružanja takve usluge. Cijene utvrđene od strane JLS i primijenjene od strane JKP/JVP često se temelje na socijalnim kriterijima sa malim mogućnostima za JKP/JVP da osigura pokrivanje svih troškova pružanja usluga putem svojih operativnih prihoda i na taj način i dugoročnu održivost poslovanja. JKP/JVP najčešće nisu u mogućnosti da pokriju troškove amortizacije, kao ni troškove povrata kreditnog zaduženja za kapitalne infrastrukturne investicije.
- Komunalne djelatnosti nemaju odgovarajući status shodno zakonima o lokalnoj upravi u organizaciji rada manjih JLS, i obično su pridružene drugim službama gdje u većoj mjeri gube važnost, prioritet, značaj za život lokalne zajednice ili čak u ekstremnim slučajevima JLS podrazumijeva da njeno JKP/JVP treba da provodi nadležnosti JLS u toj oblasti.
- Iako veće JLS imaju službe za komunalne djelatnosti i dalje u potpunosti ne provode svoje nadležnosti iz propisa o lokalnoj samoupravi i o komunalnim djelatnostima.
- Politički utjecaj ili tzv. "partijsko zapošljavanje" u JLS i JKP/JVP značajno doprinosi da se oblast vodnih usluga (komunalnih djelatnosti) postepeno dovodi u neodrživ položaj i zbog neopravdanog i prekomjernog broja zaposlenih i zbog neodgovarajućih kapaciteta tako nametnutog zapošljavanja,
- Iako zakoni o lokalnoj samoupravi u BiH stavljaju vodne usluge vodosnabdijevanja i otpadnih voda u nadležnost JLS i obuhvaćaju detaljne odredbe za isporuku tih usluga, više od 70% JLS još uvijek nije uspostavilo službe zadužene za provođenje i praćenje pružanja vodnih usluga kako je to opisano.
- JLS često imaju prevelik broj zaposlenih u oblastima gdje su njihove nadležnosti mnogo manje, međutim tamo gdje prema zakonom o lokalnoj samoupravi dobivaju značajne nadležnosti nemaju ili imaju vrlo malo zaposlenih i vrlo često nekvalificiranih, a odgovornih za organizaciju obavljanja vodnih usluga na lokalnom nivou.

U pogledu pripreme i provođenja kapitalnih infrastrukturnih investicija, što je tekući trend u sektoru u BiH i stoga posebno važno za naglasiti, komunalne djelatnosti u BiH karakterizira slijedeće:

- Kompleksno zakonodavstvo u kojem je pitanje nadležnosti u upravljanju vodosnabdijevanjem i otpadnim vodama obuhvaćeno kroz nekoliko zakona: zakon o lokalnoj samoupravi, zakon o komunalnim djelatnostima, zakon o vodama, zakon o zaštiti okoliša, zakon o gradnji, zakon o organizaciji organa uprave, te zakon o javnim poduzećima i zakon o privrednim društvima.
- Nedostatak vlastitih finansijskih sredstava potrebnih za razvoj komunalne infrastrukture,
- Nedostatak informacija o mogućnostima financiranja kapitalnih investicija putem kredita ili grantova,
- Nedostatak kapaciteta JLS i JKP/JVP za pripremu i provođenje kapitalnih investicija,
- Nedostatak informacija za korisnike usluga u vezi sa svim zahtjevima pripreme i realizacije infrastrukturnih investicija i njihovih obaveza, kao i informacije o potrebi poštivanja određenih normi i standarda svih učesnika u tom procesu,
- Nedostatak smjernica i procedura potrebnih za podnošenje zahtjeva za financiranje projekata iz

- različitih fondova MFI, uključujući i nedostatak obuka za JLS i JKP/JVP,
- Neodgovarajuća cijena vodnih (komunalnih) usluga koja ne osigurava pokrivanje svih odnosnih troškova, što je u ovisnosti isključivo od JLS,
  - Nedostatak stručnih/kvalificiranih osoba i nedovoljni kapaciteti srednjeg upravljačkog osoblja za pripremu i provođenje kapitalnih infrastrukturnih investicija,
  - Nedostatak osoblja koje može efikasno upravljati projektima.

3. Preporuke za unapređenja postojećeg stanja

Da bi se postojeće stanje promijenilo jedan od prioriteta je, pored izmjena u postojećoj regulativi, osigurati kontinuirani razvoj ljudskih kapaciteta koji bi bili u stanju pokrenuti potrebne reforme i reorganizirati oblast komunalnih djelatnosti na lokalnom nivou. Dodatno je potrebno povećati svijest i razumijevanje svih učesnika o potrebama sektora u procesu organiziranja obavljanja vodnih usluga, ali i odgovornostima JLS za zadovoljenje tih potreba i stepenu ispunjenja tih odgovornosti, a posebno izabranih zvaničnika u JLS, kao i stručnih savjetnika ili saradnika zaduženih za oblast vodnih usluga na nivou JLS. Može se zaključiti da postoji potreba da se za više upravljačko osoblje JLS i JKP/JVP pripremi set posebnih obuka na temu efikasne i održive organizacije sistema komunalnih djelatnosti.

Ovu potrebu je definirao i projekat MEG, te slične i dodatno prilagođene obuke organizirao za:

- izabrane zvaničnike (vijećnike/odbornike) i članove skupština i članove nadzornih odbora JKP, te
- stručne savjetnike ili saradnike zadužene u JLS za oblast komunalnih vodnih usluga..

Na temelju gore navedenih utvrđenih nedostataka, nameću se sljedeći zaključci:

- Organizacija obavljanja vodnih usluga i jačanje kapaciteta za ovu svrhu može se postići kroz upravljanje promjenama i jačanje ljudskih resursa,
- Neophodno je jasno definiranje međusobnih odnosa između JLS i JKP/JKP kroz pripremu i potpisivanje ugovora o pružanju javnih vodnih usluga tj. usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, odnosno definiranje prava i obaveza, uloga i odgovornosti, te svakako dosljednu provedbu ugovora, te evidentiranje potreba za eventualne izmjene i dopune ovog ugovora u oblastima u kojima se u provedbi i dalje pojavljuju nedovoljno dobri rezultati. Kroz projekat MEG je od strane JLS izrađen i usvojen Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga u 16 JLS, te je u toku provedbe i praćenje provedbe ovog ugovora.
- Uvođenje monitoringa i evaluacije kvalitete rada JKP na osnovu rezultata i odabranih indikatora uspešnosti je dobar preduvjet za poboljšanje izvještavanja (od strane JKP/JVP) i upravljanja (od strane JLS),
- Potrebna znanja, vještine i kapaciteti se mogu unaprijediti kroz posebne programe osposobljavanja za efikasno i održivo pružanje vodnih usluga, za uspješno poslovanje JKP/JVP, kao i za temeljitu pripremu i provođenje kapitalnih infrastrukturnih investicija, odnosno za upravljanje ovim projektima od strane višeg upravljačkog osoblja JLS (služba / odjeljenje za komunalne djelatnosti) i JKP/JKP, kao i za članove njihove jedinica za implementaciju projekata,
- Uspostava regulatornog tijela za određivanje tarifa za vodne usluge na entitetskom ili kantonalnom

nivou mogla bi pridonijeti trajnom prevladavanju trenutnih slabosti u određivanju optimalnih tarifa koje sada ne pokrivaju sve odnosne troškove i stoga ugrožavaju dugoročnu opstojnost pružanja ovih usluga.

4. Prijedlog obuke za postizanje potrebnih unapređenja

U svrhu sistematskog i strukturiranog pristupa rješavanju navedenih izazova fokus postizanja određenih promjena, odnosno potrebnih unapređenja definirani su ciljevi i očekivani rezultati obuke predstavnika JLS i JKP/JVP koju je potrebno provesti kroz projekat MEG, prema sljedećem:

Opći cilj:

- Unaprijediti i osigurati održivost pružanja vodnih usluga i bolju organizaciju obavljanja vodnih usluga, uključujući i jačanje ljudskih, organizacionih i institucionalnih kapaciteta u sektoru komunalnih vodnih usluga - vodosnabijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, za sve stanovnike JLS, kroz dosljedno i pravovremeno provođenje odredbi Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga.

Specifični ciljevi:

- Povećati svijest i razumijevanje učesnika obuke o potrebi efikasnije i održivije organizacije obavljanja vodnih usluga na nivou JLS, te poboljšanje njihovih kapaciteta za ispunjavanje vlastitih zakonskih obaveza za pružanje kvalitetnih usluga svim građanima (uključujući i marginalizirane i ranjive skupine).
- Prezentirati prava i obaveze svih učesnika u procesu obavljanja vodnih usluga na nivou JLS, te pojasniti uloge i povećati razumijevanje i odgovornosti ključnih aktera u tom procesu u svrhu povećanja operative učinkovitosti uz potpuno pokrivanje svih odnosnih troškova, čime će se pridonijeti odgovornijem odlučivanju o vodnim uslugama,
- Zajednički razmotriti i definirati naredne korake neophodne za unaprjeđenje organizacije obavljanja vodnih usluga u JLS, uključujući i jačanje horizontalne i vertikalne saradnje među svim učesnicima.

Očekivani rezultati:

- JLS su u potpunosti svjesne svoje uloge i svojih odgovornosti u pružanju vodnih usluga svim svojim stanovnicima na izvodljiv i održiv način, u skladu sa Ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga i ostalim relevantnim odlukama JLS.
- JLS su delegirale i osigurale obučenost osoblja koje je sposobno voditi ispunjavanje svih odgovornosti jedinica lokalnih samouprava u pružanju vodnih usluga svim građanima.
- Stručni savjetnici i saradnici zaduženi za oblast komunalnih vodnih usluga u općinama/opštinama i gradovima imaju dovoljno kapaciteta i razumijevanja da pravovremeno provode svoje obaveze definirane Ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga, osiguravajući zaštitu javnog interesa i kreirajući potrebne uslove za održivo i učinkovito pružanje javnih vodnih usluga.
- Stručni savjetnici i saradnici zaduženi za oblast komunalnih vodnih usluga u općinama/opštinama

i gradovima imaju dovoljno kapaciteta za pregled i vrednovanje izvještaja koje dostavljaju JKP/JVP o pružanju vodnih usluga i uspješnosti poslovanja JKP/JVP, uključujući i kapacitet za procjenu vrijednosti odabranih indikatora uspješnosti, te mogu učinkovito pridonijeti svojim komentarima i prijedlozima potrebnih unaprjeđenja.

- Stručni savjetnici i saradnici zaduženi za oblast komunalnih vodnih usluga u općinama/opštinama i gradovima razumiju sve pojedinosti o prijedlozima za određivanje cijene vodnih usluga, naglašavajući razdvajanje troškova po funkcijama i slijedom ključnih principa za uspostavu cijena usluga (posebno principa operativne učinkovitosti, povrata troškova i priuštivosti, ali i procjenjivanja da li su ispoštovana načela korisnik plaća, ekološka učinkovitost, jednakost i ravnopravnost).
- Stručni savjetnici su upoznati sa procesom poslovnog planiranja koje provode JKP i u mogućnosti su da prate izradu poslovnog plana, njegovu implementaciju, ali i da definiraju eventualne nedostatke u samom procesu izrade, ali i u kvaliteti poslovnog plana.

Ciljne grupe, potencijalni direktni učesnici programa obuke su:

- Jedinice lokalne samouprave:
  - Zaposlenici službi za vode, zaštitu okoliša i komunalne djelatnosti, odnosno stručni savjetnici ili saradnici zaduženi za oblast vodnih usluga,
- Javna komunalna / vodovodna preduzeća (d.d., a.d. i d.o.o):
  - Predstavnici uprave društva (direktori i izvršni direktori).

Indirektna ciljna grupa su korisnici vodnih usluga:

- Fizička lica (domaćinstva / građani),
- Pravna lica (industrija, obrtnici, javne institucije, nevladine organizacije).

Program obuke

Program obuke je potrebno provesti prije svega za stručne savjetnike i saradnike zadužene za oblast komunalnih vodnih usluga u općinama/opštinama i gradovima, a trebao bi se sastojati od razmatranja dva ključna segmenta:

- Postojećeg institucionalno-pravnog osnova za organizaciju obavljanja vodnih usluga kroz provođenje nadležnosti JLS iz oblasti vodnih usluga,
- Planiranja i nadzora nad provođenjem planova
  - Efikasno i održivo poslovanje JKP,
  - Održivost kvaliteta vodnih usluga koje pruža JKP,
  - Održivost izgrađenih kapitalnih infrastrukturnih investicija

Prethodno je potrebno napraviti dodatnu analizu postojećeg stanja ispunjavanja vlastitih obaveza JLS u ovom sektoru, te definiranje neophodnih mjera unaprjeđenja u svrhu postizanja potrebnog kvaliteta i održivosti vodnih usluga, uključujući i JKP/JVP koja pružaju pomenute usluge, a sve u skladu sa Ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga.

Prije provođenja pomenutog programa jednodnevne obuke za stručne savjetnike i saradnike zadužene za oblast komunalnih vodnih usluga isti je na posebnom sastanku prethodno potrebno razmotriti i usuglasiti sa zaposlenicima službe JLS za vode, zaštitu okoliša i komunalne djelatnosti, te njih također uključiti u proces organiziranja i provođenja obuke. Posebna pozornost će biti usmjerena, te pružena podrška na radnom mjestu u vezi s ulogom JLS i delegiranog zaposlenika u procesu implementacije Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga.

Metodološki, obuka bi se sastojala od inputa koji bi učesnicima bio prezentiran u vidu Powerpoint prezentacija, nakon kojih bi učesnici imali plenarnu sesiju za pojašnjenja, postavljanje pitanja i diskusiju, te organiziran rad u radnim grupama u kojim bi nakon inputa i smjernica za rad u radnim grupama samostalno analizirali postojeće stanje (koristeći, između ostalog, i XLS tablice sa dinamički proračunatim vrijednostima niza indikatora uspješnosti, čiji se trend redovito prati), te zatim i definirali potrebne mjere unapređenja za svoju JLS i za svoje JKP/JVP. Cilj obuke je postići što veće razumijevanje učesnika u vezi modernog načina upravljanja vodnim uslugama na lokalnom nivou, kao i njihovu interaktivnu diskusiju na ovu temu.

Za provođenje obuke biće korišteni svi dokumenti izrađeni tokom provedbe projekta MEG (na primjer: Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga, tarifna metodologija, komunikacioni plan u svrhu korekcije cijene usluge i sl.).

Program jednodnevne obuke bi proveli stručnjaci Una Consulting-a, te po završetku izradili poseban izvještaj. Program jednodnevne obuke se nalazi u Prilogu 1 ovog dokumenta, a u Prilogu 2 ovog dokumenta se nalaze ključne poruke koje je potrebno poslati učesnicima obuke.

Obuka odabranih predstavnika JLS, prije svega stručnih savjetnika i saradnika zaduženih za oblast komunalnih vodnih usluga, bi se održala u posebnom prostoru koje odredi Una Consulting. (Grado) načelnik JLS bi prema predmetnom programu obuke pozvali odabrane predstavnike svoje JLS, da učestvuju na ovoj obuci. Prije početka obuke svi učesnici bi dobili radne materijale u štampanoj formi, a po završetku obuke svi radni materijali bi učesnicima bili dostavljeni na njihovu e-mail adresu. Obuka bi trajala jedan dan (6-7 sati ili kraće).

Moderatorsku opremu za provođenje programa obuke osigurati će Una Consulting.

Prilog 1:

Program jednodnevne obuke za stručne savjetnike za vodne usluge u JLS

Efikasna i održiva organizacija vodnih usluga u jedinicama lokalne samouprave

RB	Sesija	Sadržaj sesije
1.	<ul style="list-style-type: none"> Početak obuke i postavljanje očekivanja 	<ul style="list-style-type: none"> Dobrodošlica, ciljevi i očekivani rezultati, program obuke i očekivanja učesnika, metodologija rada
2.	<p>A)</p> <ul style="list-style-type: none"> Nadležnosti JLS u oblasti vodnih usluga Organizacija obavljanja vodnih usluga Pitanja i pojašnjenja 	<ul style="list-style-type: none"> Institucionalno-pravni okvir (kratki pregled): <ul style="list-style-type: none"> - Ustav, Zakoni i pod-zakonski akti (Pravilnici, Uredbe), - Propisi JLS (Odluke), - Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga (Program subvencioniranja socijalno ugroženih kategorija, Odluka o mjerama naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja, Metodologija za određivanje cijena vodnih usluga, Odluka o korištenju sredstava amortizacije) - Provođenje postojećih propisa (inspekcija), Organizacija organa uprave i sistematizacija radnih mjesta za vodne usluge, Strateško planiranje (Strategija razvoja JLS, Master planovi sektora)) Izgradnja i upravljanje vodovodnim i kanalizacionim sistemima: <ul style="list-style-type: none"> - urbanim (gradskim i prigradskim) - ruralnim (lokalnim, mjesnim, seoskim), Informacioni sistem voda, odnosno vodnih usluga, Postupak izdavanja vodnih akata, Lokalni učesnici u procesu obavljanja vodnih usluga: <ul style="list-style-type: none"> - JLS (služba/odjeljenje, (grado)načelnik /vijeće/skupština), - JKP (Skupština, Nadzorni odbor, Uprava) - Korisnici usluga (pravna i fizička lica), Interakcija (komunikacija, koordinacija i saradnja) sa drugim organima, institucijama i organizacijama, odnosno pravnim i fizičkim licima:
3.	Rad u radnim grupama ili plenarna diskusija → učesnici sami definiraju potrebna unapređenja (na primjer: za proces uspostavljanja odgovarajuće organizacije obavljanja vodnih usluga i sl.)	
4.	<p>B)</p> <ul style="list-style-type: none"> Planiranje i nadzor nad provođenjem planova Efikasno i održivo poslovanje JKP, Indikatori uspješnosti poslovanja JKP, Održivost kvaliteta vodnih usluga koje pruža JKP, 	<ul style="list-style-type: none"> Poslovanje JKP (pružatelja usluga/operatera) <ul style="list-style-type: none"> - Propisi (zakoni, pravilnici, uredbe, odluke, akti), - Tijela društva (Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju), - Saradnja sa JLS i odnosi sa korisnicima usluga, Ključni operativni i finansijski pokazatelji poslovanja JKP, analiza trendova na stvarnim vrijednostima pokazatelja uspješnosti koji se prate u JKP te posljedične odluke o mogućnostima poboljšanja, Strateško i poslovno planiranje u svrhu upravljanja: <ul style="list-style-type: none"> - količinom i kvalitetom vode,

	<ul style="list-style-type: none"> • Održivost izgrađenih kapitalnih infrastrukturnih investicija 	<ul style="list-style-type: none"> - uslugama i odnosima sa korisnicima usluga, - ljudskim resursima, - imovinom i, - financijama, uključujući i provođenje tarifne politike, - smanjenjem ne-prihodovane vode i energijskom efikasnosti postrojenja, - kapitalnim investicijama, - kriznim situacijama / rizicima, • Izrada Strateškog poslovnog plana JKP <ul style="list-style-type: none"> - Strateški razvojni plan JLS, - Analiza i obrada postojećeg poslovanja JKP, - Postavljanje ciljevi i očekivanih rezultata, - Prioritetne mjere unapređenja (projekti), - Implementacija poslovnog plana, - Nadzor, monitoring i evaluacija ostvarenog, • Budžetiranje, • Nadzor nad radom JKP.
5.	Rad u radnim grupama ili plenarna diskusija → učesnici sami definiraju potrebna unapređenja (na primjer: za proces unapređenja poslovanja JKP/JVP i za proces pripreme i provođenja kapitalnih investicija)	
6.	Plenarna diskusija	
7.	Zaključci i naredni koraci	

Prilog 2:

Ključne poruke koje treba poslati učesnicima obuke

Upravljanje javnim institucijama i preduzećima treba da se zasniva na istim principima kao i upravljanje privatnim preduzećima.

Nadležnost, prava i obaveze, uloge i odgovornosti

- Nadležnost nad organizacijom obavljanja vodnih usluga na teritoriji JLS ima isključivo JLS, kantoni i entiteti nemaju nadležnost nad ovom djelatnosti,
- Općinsko/opštinsko vijeće/skupština organizaciju obavljanja vodnih usluga uređuju putem svojih Odluka,
- JLS kao organ uprave su uspostavljene prema Zakonu o organizaciji organa uprave, a JKP/JVP kao kompanije su uspostavljena prema Zakonu o javnim preduzećima i Zakonu o privrednim društvima. Kako su uspostavljeni prema različitim zakonima i kako imaju različite uloge i odgovornosti potrebno je definirati mehanizam njihove međusobne saradnje i interakcije što je i napravljeno kroz potpisivanje Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga.
- Potrebno je prema postojećim propisima napraviti funkcionalnu analizu rada JLS za oblast vodnih usluga, te prema njoj na nivou JLS unaprijediti postojeću organizaciju obavljanja vodnih usluga i sistematizaciju radnih mjesta.
- JLS i JKP/JVP imaju potpisan Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga sa jasno definiranim ključnim pokazateljima poslovanja JKP prema kojima se okvirno može utvrditi koliko kvalitetno JKP/JVP posluje i koliko je dugoročno održivo poslovanje JKP/JVP, uključujući i održivost kvaliteta usluge,
- JLS redovno prati niz vrijednosti indikatora uspješnosti i trend njihovih promjena (ciljanih poboljšanja) te na temelju takvih trendova odlučuje o podršci za konkretne aktivnosti koje se predlažu u poslovnim planovima (ili ih takvim aktivnostima treba dopuniti)

Općinsko / opštinsko vijeće / skupština

Općinsko/opštinsko vijeće/skupština u većini JLS daje saglasnost za:

- Imenovanje članova Skupštine JKP/JVP,
- Imenovanje članova Nadzornih odbora JKP/JVP,
- Imenovanje uprave i direktora JKP/JVP,
- Odluku o visini tarife / cijene vodnih usluga,
- Odluke o povjeravanju JKP/JVP imovine (infrastrukture) na upravljanje i održavanje,
- Odluku o zaštiti izvorišta vode za piće,
- Odluku o vodosnabdijevanju,
- Odluku o odvodnji i prečišćavanju vodnih usluga,
- Odluku o načinu priključenja,
- Odluku o kreditnom zaduženju JKP/JVP,
- Odluku o izgradnji kapitalnih infrastrukturnih investicija,
- Strateške i poslovne planove JKP/JVP i Godišnje planove JKP/JVP,
- Godišnje izvještaje o poslovanju JKP/JVP.

te prema tome ima jako veliku odgovornost za održivost kvalitete vodnih usluga, održivost poslovanja JKP/JVP, kao i za održivost kapitalne infrastrukturne investicije.

Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga

- Ugovorom o javnim vodnim uslugama detaljno se uređuju prava i obaveze, uloge i odgovornosti JLS i JKP. Prema ovom Ugovoru JLS učestvuje kao organ uprave koji nadzire uspješnost poslovanja kompanije (JKP) odnosno operatera za javne usluge kojeg je osnovao, ali i stanje i održivost imovine koju mu je povjerio na upravljanje i održavanje. Prema pomenutom Ugovoru JKP treba da posluje kao kompanija, a ne kao socijalna ustanova. JLS treba da brine o subvencioniranju socijalnih slučajeva, te da stvara pravni i poslovni okvir (ambijent) za uspješno poslovanje JKP.
- JLS ima obavezu da redovno provodi nadzor nad implementacijom Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga, posebno preko svojih predstavnika u Skupštini udjeličara/dioničara/akcionara.
- Nadzor nad implementacijom pomenutog Ugovora JLS treba da provodi analizirajući ključne operativne i financijske pokazatelje poslovanja JKP.

Izgradnja i upravljanje vodovodnim i kanalizacionim sistemima:

- Prema važećim propisima JLS je nadležna za organizaciju obavljanja komunalnih vodnih usluga na cijeloj njenoj teritoriji, odnosno i u urbanim (gradskim i prigradskim naseljima) i ruralnim (seoskim, mjesnim, lokalnim). U suprotnom, ukoliko se na primjer u značajnoj mjeri razlikuje kvaliteta usluge u urbanim područjima u odnosu na onu u ruralnim područjima JLS, onda JLS degradira prava stanovništva koje živi u ruralnim sredinama i obrnuto.
- JLS ima obavezu da redovno provodi i nadzore rad svih operatera koji njenim stanovnicima pružaju vodne usluge, te shodno prikupljenim podacima redovno i u kontinuitetu poduzima potrebne mjere i aktivnosti unapređenju pomenutih vodovodnih i kanalizacionih sistema.

Poslovno planiranje

- Poslovno planiranje podrazumijeva planiranje svih poslova i zadataka koje prema svojim funkcijama redovno obavlja svako preduzeće koje svojim korisnicima usluga pruža vodne usluge, odnosno ne svodi se samo na puko financijsko planiranje prihoda i rashoda. Poslovno planiranje omogućuje JKP i JLS postavljanje ciljeva i očekivanih rezultata, definiranje projekata, mjera i aktivnosti koji se planiraju realizirati u planskom periodu, te njihovu prioritizaciju. Pored toga, omogućuje uspostavu redovnog monitoringa realizacije postavljenih ciljeva i projekata, evaluaciju postignutog, kao i promjene plana u skladu sa uočenim nedostacima. Poslovno planiranje prije svega obuhvata planiranje količine i kvalitete vode, usluga i odnosa sa korisnicima usluga, ljudskih resursa, imovine, financija, uključujući i planiranje tarifne politike, smanjenjem ne-prihodovane vode i energijske efikasnosti postrojenja, kapitalnih investicija i kriznih situacija / rizika. JLS ima obavezu da putem svojih službi / odjeljenja redovno nadzire proces pripreme i implementacije poslovnog plana.

Upravljanje imovinom

- Vlasnik ili većinski vlasnik imovine (infrastrukture) koja je povjerena JKP/JVP na upravljanje i održavanje je jedinica lokalne samouprave,
- Vlasnik imovine je obavezan da vodi računa o:
  - redovnom ažuriranju registra (inventara) imovine koju ima i koju koristi za pružanje vodnih usluga (JLS i JKP/JVP svake godine redovno ažuriraju inventurnu listu opreme namještaja i drugih materijalnih sredstava, međutim to ne rade za puno vrijedniju imovinu od pomenute,

jer u svojim knjigama o stalnim sredstvima vrlo često nemaju dokumentirane cijevi, pumpne stanice, rezervoare i sl.),

- redovnom održavanju i redovnom obnavljanju imovine i da za tu svrhu redovno prema odgovarajućim amortizacionim stopama u odnosu na različite dijelove komunalne infrastrukture planira amortizacione troškove,
- Vlasnik imovine (JLS) i pružatelj usluge (JKP/JVP) kojem je imovina povjerena na upravljanje i održavanje zajednički planiraju i donose odluke u pogledu nabavke nove imovine (stalnih sredstava) putem izgradnje kapitalnih infrastrukturnih investicija, odnosno razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema, kao i JKP/JVP u cjelini.

Odnosi sa korisnicima usluga

- JLS i JKP/JVP trebaju intenzivirati svoju komunikaciju sa korisnicima usluga na način da ona postane redovna / svakodnevna, a sve u svrhu povećanja svijesti i razumijevanja korisnika usluga međusobnim pravima i obavezama u procesu isporuke vodnih usluga, odnosno o trenutnim izazovima i načinim rješavanja pomenutih izazova.

Upravljanje ne-prihodovanom vodom

- Trenutni visoki / veliki gubici vode u vodovodnom sistemu nisu nastali tokom jedne godine, nego nastaju duži niz godina, odnosno prirodno počinju nastajati odmah nakon izgradnje pojedinih dijelova sistema, kako se dijelovi tog sistema eksploatiraju / stare,
- Pojasniti šta su to prividni, a šta fizički gubici vode, te u kom trenutku dalje smanjenje ne-prihodovane vode postaje skuplje od samog odnosnog troška te izgubljene vode (tj. do kada je isplatio i potrebno smanjivati ne-prihodovanu vodu).

Tarife / cijene vodnih usluga

- Za sve artikle koji se proizvode na svijetu je vrlo lako utvrditi njihovu proizvodnu i prodajnu cijenu, međutim u BiH je najteže odrediti cijenu vodne usluge, jer mnogi cijenu vodne usluge tretiraju kao socijalnu kategoriju, što je vrlo pogrešno jer dionička / akcionarska društva ili društva sa ograničenom odgovornošću kakva su JKP/JVP poznaju samo cijenu usluge koja pokriva troškove, odnosno cijenu usluge koja garantira njihovu dugoročnu održivost prema kojoj JKP/JVP automatski izbjegavaju otvaranje stečajnog postupka za sebe kao kompaniju, a ne za sebe kao socijalnu ustanovu. Takva obaveza je već stvorena potpisivanjem Ugovora o javnim uslugama čiji je sastavni dio i Tarifna metodologija čija će primjena osigurati dugoročnu održivost pružanja ovih usluga.
- Cijena usluge u najvećoj mjeri zavisi od:
  - Troškova angažiranih zaposlenika,
  - Troškova korištenja električne energije,
  - Troškova amortizacije imovine,
  - Troškova goriva, maziva, kemikalija,
  - Gubitaka vode u vodovodnom sistemu,
  - .....
- Razdvajanje troškova po funkcijama, odnosno po troškovnim centrima jedan je od ključnih preduslova za što preciznije definiranje cijena usluga.
- Predstavnici JLS trebaju biti vrlo dobro upoznati sa osnovnim principima za definiranje tarifa: korisnik plaća, pravičnost i jednakost, očuvanje prirodnih resursa, pokrivanja troškova, ekonomska učinkovitost i priuštivost, iste promovirati i prema njima razmatrati zahtjev za korekciju cijena vodnih usluga u svojoj JLS:
- JLS ima obavezu da redovno provodi nadzor nad poslovanjem preduzeća koje je osnovala i kojem

je za svoje stanovništvo povjerila pružanje javnih vodnih usluga, te shodno tome treba da redovno prati da li cijene vodnih usluga na koje je dala suglasnost osiguravaju dugoročnu održivost rada JKP kao operatera, kvalitete usluge koja se isporučuje korisnicima usluga, kao i kapitalne infrastrukturne investicije ukoliko je ista izgrađena ili je njena gradnja u pripremi.

Upravljanje ljudskim resursima

- Prekomjerno zapošljavanje zaposlenika u JKP/JVP u najvećoj mjeri utiče na održivost poslovanja JKP/JVP (ukoliko je prosječna bruto plata zaposlenika u JKP/JVP oko 1.400 KM, te ukoliko JKP/JVP ima nepotrebno zaposlenih 30 radnika ono na mjesečnoj osnovi ima nepotrebni trošak od 42.000 KM, a godišnje 504.000 KM što je vrlo značajan novac ukoliko JKP/JVP treba da investira u obnovu postojećih ili razvoj novih objekata vodovodnog ili kanalizacionog sistema, a da se ne govori o kom trošku se radi nakon perioda od 5 ili 15 godina u kojima postoji prekomjeran broj zaposlenih.).
- Velik broj zaposlenog, a nekvalificiranog (nestručnog) osoblja vrlo direktno utiče na održivost kvalitete usluge, ali i održivost poslovanja JKP/JVP. Potrebno je značajno izmijeniti postojeću kvalifikacionu strukturu zaposlenih u JKP/JVP, odnosno značajnije kadrovski ojačati JKP/JVP.
- Organizaciona struktura JKP/JVP treba da obuhvati sve funkcije, međutim nije nužno da JKP/JVP treba da obavlja sve definirane funkcije, jer dio njih može ugovoriti sa vanjskim pružateljima usluga kao tzv. "outsourcing".
- Racionalizacija radnih mjesta u JKP/JVP ne predstavlja isključivo smanjenje broja prekomjerno zaposlenog osoblja, nego i unapređenje postojeće kvalifikacione strukture u JKP/JVP zamjenom niskokvalificirane sa visoko kvalificiranom radnom snagom.

Zaštita izvorišta

- Nadležnost za zaštitu izvorišta vode za piće prema zakonu o vodama u najvećem broju slučajeva je na nivou JLS (osim u slučaju da granice zaštitnih zona prelaze administrativne granice JLS), a JKP/JVP je odgovorno za zaštitu prve neposredne zone zaštite vode za piće. JLS ima obavezu da putem svojih službi / odjeljenja redovno vrši nadzor nad provođenjem odredbi Odluke o zaštiti izvorišta vode za piće, te posebno kontrolu provođenja mjera zaštite.

Kvaliteta vodne usluge

- JKP/JVP moraju osigurati stalno (24 sata 7 dana u sedmici) kvalitetno snabdijevanje higijenski ispravnom vodom za piće, zajedno s odgovarajućim pritiskom u vodovodnoj mreži, sa dovoljnim količinama vode i po prihvatljivoj¹ cijeni za sve korisnike usluga, koja mora omogućiti JKP/JVP pokriće troškova za održivo poslovanje.

Kapitalne infrastrukturne investicije

- Prije uspostavljanja saradnje sa JLS i JKP/JVP u vezi financiranja kapitalnih infrastrukturnih investicija u oblasti vodnih usluga Međunarodne financijske institucije detaljno provjeravaju posebno pokazatelje operativne i financijske održivosti JKP/JVP, te prema tim pokazateljima procjenjuju i opravdanost, izvodljivost i održivost kapitalne infrastrukturne investicije. JLS ima obavezu da osigura stručnu podršku koja će također detaljno provjeriti sve urađene PROJEKTNE dokumenta kroz fazu pripreme projekta (na primjer: studijU izvodljivosti ili konceptualnog (idejnog) rješenja.
- Definiranje najoptimalnijih rješenja (tehnologije) putem provođenja multikriterijskih analiza.

 1 Priuštvost je također obrađena u Ugovoru o javnim uslugama, koji je većinom potpisan u JLS koje učestvuju u MEG projektu

Poslovanje JKP/JVP

- Pored tzv. institucionalnih i materijalnih zakona, na poslovanje JKP/JVP najviše utiču sljedeći zakoni:
  - Zakon o financijskom poslovanju i izvještavanju,
  - Zakon o stečaju (važno je istaći da u slučaju pokretanja stečajnog postupka, JLS (odnosno vijeće/skupština), te Skupština i Nadzorni odbor JKP/JVP u potpunosti gube uticaj na poslovanje JKP/JVP, jer sud postavlja stečajnog upravitelja i stečajni upravitelj u definiranom vremenskom periodu upravlja JKP/JVP, radnici idu na burzu rada sa koje ih stečajni upravitelj poziva da sa JKP/JVP uđu u poslovni odnos, dajući im tromjesečne ugovore o radu i provjeravajući njihov kapacitet i odnos prema radu).
- JLS ima obavezu da redovno provodi nadzor poslovanja JKP, posebno preko svojih predstavnika u Skupštini udjeličara/dioničara/akcionara, ali i redovnim prisustvom predstavnika nadležne službe za komunalne djelatnosti, odnosno voden usluge na svim sastancima tijela JKP.

02

Nacrt Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga / F BiH model 1

I Ugovorne strane

1. Općina _____ (u daljnjem tekstu: općina), koju zastupa _____

2. Javno komunalno preduzeće _____(u daljnjem tekstu: JKP), koje zastupa _____

II Uvod

- **Imajući u vidu** da je odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH utvrđeno da u vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave spada i „upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda“,
- **Imajući u vidu** da je odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona utvrđeno da „načinom organizovanja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga općine obezbjeđuju obavljanje komunalnih djelatnosti po načelima održivog razvoja“,
- **Imajući u vidu** da je Općina, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, svojom Odlukom osnovala JKP i istom povjerila obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i prečišćavanja otpadnih voda i dala na upravljanje i održavanje komunalne objekte i uređaje javnih sistema vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- **Imajući u vidu** da je Općina, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK , donijela Odluku o vodosnabdijevanju i Odluku o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda, kojima su uređeni uslovi i način obavljanja ovih djelatnosti od strane JKP-a.
- **Imajući u vidu** obavezu JKP da obezbjedi obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK-a i drugih propisa,
- **Imajući u vidu** da Općina, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, svojim aktom propisuje način i postupak formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga i da cijena komunalnih proizvoda i usluga mora obezbjediti nivo proste reprodukcije,
- **Imajući u vidu** potrebu za unapređenjem i razvojem javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- **Imajući u vidu** obavezu Općine i JKP da u okviru svojih prava i obaveza sprovede mjere i aktivnosti kojim će se obezbjediti da svi građani općine i ostali korisnici javnih vodnih usluga na područje općine budu u jednakom položaju kad je u pitanju vodosnabdijevanje, kako u pogledu količine, tako i kvaliteta vode, te odvodnje otpadnih voda putem javnih kanalizacionih sistema,
- **Imajući u vidu** potrebu da se između Općine i JKP zaključi odgovarajući pravni akt kojim će se regulisati međusobni odnosi, prava, obaveze i odgovornosti, utvrditi ciljevi, zadaci, mjere i aktivnosti vezane za pružanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,

Ugovorne strane, Općina i JKP, su se suglasile da zaključe Ugovor o pružanju javnih vodovodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje, prečišćavanja otpadnih voda na području Općine _____.

III Opće odredbe

Član 1.

(Predmet Ugovora)

Predmet Ugovora je definiranje i uređenje odnosa, prava, obaveza i odgovornosti, oblika i načina suradnje između Općine i JKP u pružanju i razvoju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području Općine, koje je Općina povjerila na obavljanje JKP, Odlukom o osnivanju JKP („Sl. glasnik Općine _____“ broj: ____/_____).

Član 2.

(Značenje termina koji se koriste u Ugovoru)

(1) Termini korišteni u ovom Ugovoru imaju slijedeće značenje

1. **„Javne vodne usluge“** su usluge javnog vodosnabdijevanja i javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda
2. **„Javno vodosnabdijevanje“** podrazumijeva poslove zahvatanja, kondicioniranja i isporuke vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog uređaja korisnika, uključujući i mjerni uređaj.
3. **„Javna odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda“** podrazumijeva poslove sakupljanja iskorištenih voda od priključaka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvodnja kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže, kao i čišćenje septičkih jama.
4. **„Odvodnja atmosferskih i drugih voda sa javnih površina“** podrazumijeva odvodnju atmosferskih i drugih voda sa javnih prometnih i drugih površina uređenom kanalskom mrežom.
5. **„Sistem javnog vodosnabdijevanja“** je tehnički i tehnološki povezani skup objekata i uređaja za javno vodosnabdijevanje od izvorišta ili drugog vodozahvata do korisnika vodne usluge.
6. **„Sistem javne odvodnje otpadnih voda“** je skup objekata i uređaja kojim se prikupljaju i odvođe otpadne vode.
7. **„Objekti i uređaji sistema javnog vodosnabdijevanja“** su izvorišta, objekti za zahvatanje vode, objekti i uređaji za prečišćavanje vode, crpna postrojenja, rezervoari i javna vodovodna mreža koju čine magistralni cjevovodi, ulična razvodna mreža i priključci na javni vodovod do mjernog uređaja korisnika usluge, uključujući i mjerni uređaj.
8. **„Objekti i uređaji sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda“** su objekti i uređaji za odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda, od kanalizacionog priključka unutarnje kanalizacije na javnu kanalizaciju do prijemnika, uključujući i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.
9. **„Korisnik vodnih usluga“** je fizičko ili pravno lice, vlasnik ili zakupac nekretnine koji koristi usluge sistema javnog vodosnabdijevanja, odnosno sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
10. **„Tekuće održavanje“** čine preventivni i korektivni radovi manjeg obima koji se izvode na objektima i uređajima sistema javnog vodosnabdijevanja, odnosno sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u cilju sprečavanja ili otklanjanja oštećenja koja nastaju njihovom upotrebom i u cilju obezbjeđenja njihove stalne funkcionalnosti.
11. **„Investiciono održavanje“** čini preventivno plansko izvođenje javnog vodosnabdijevanja, odnosno sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kojima se, u zavisnosti od vijeka trajanja objekata i uređaja, vrši zamjena dijelova u cilju njihovog dovođenja u stanje stalne funkcionalnosti.
12. **„Pokazatelji“** su međunarodno prihvaćene, relevantne, usporedive, kvantitativne mjere koje pokazuju i opisuju vrijednosti operativne, odnosno financijske uspješnosti.

(2) Ostali termini koji se koriste u ovom Ugovoru imaju značenje uređeno sa odgovarajućim odredbama Zakona o vodama FBiH, Zakona o vodama USK, Zakona o komunalnim djelatnostima USK, Općinskom odukom o vodosnabdijevanju, Općinskom odlukom o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda, kao i drugim zakonskim propisima koji tretiraju problematiku koja se uređuje ovim Ugovorom.

Član 3.

(Svrha Ugovora)

Ugovor se zaključuje u svrhu osiguranja uslova za pružanje i razvoj javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kao i ostvarivanja javnog interesa u tim djelatnostima, što podrazumjeva zadovoljavanje onih potreba društva koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, državnih organa, privrednih i drugih subjekata na području Općine.

Član 4.

(Ciljevi Ugovora)

Dosljednim provođenjem Ugovora predviđa se postizanje slijedećih ciljeva:

1. Uspostavljanje i unapređenje cjelovitog sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji će prema svom kapacitetu, kvalitetu i funkcionalnosti u potpunosti zadovoljiti potrebe korisnika tih djelatnosti na području Općine,
2. Uspostavljanje funkcionalnog sistema zaštite okoliša vezano za pružanje javnih vodnih usluga,
3. Dosljedna primjena zakonskih i drugih propisa u pružanju javnih vodnih usluga,
4. Povećanje operativne učinkovitosti pružanja javnih vodnih usluga,
5. Pronalaženje i utvrđivanje različitih izvora finansiranja za razvoj javnih vodnih usluga i izgradnju objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga,
6. Postizanje operativne i financijske samostalnosti JKP kao tržišno orijentiranog subjekta okrenutog prema korisnicima svojih usluga,
7. Utvrđivanje i uspostavljanje politike cijena proizvoda i usluga sistema javnih vodnih usluga po načelima održivog razvoja, kojom se obezbjeđuje samoodrživost sistema javnih vodnih usluga,
8. Obezbjedenje financijskih sredstava za subvencioniranje troškova pružanja javnih vodnih usluga određenim kategorijama socijalno ugroženih lica – korisnika javnih vodnih usluga.
9. Podizanje javne svijesti o značaju pružanja javnih vodnih usluga i potpuna okrenutost pružanja javnih vodnih usluga korisnicima tih usluga,
10. Osiguranje stalnog nadzora nad tokovima pruženih javnih vodnih usluga,
11. Stalna saradnja i zajednički rad Općine i JKP u osiguranju uslova za obavljanje javnih vodnih usluga.

Član 5.

(Načela obavljanja javnih vodnih usluga)

U obezbjeđenju uslova za obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga, Općina i JKP će se pridržavati slijedećih načela:

1. Trajnost i kontinuiranost u obavljanju javnih vodnih usluga,
2. Postavljanje jasnih, vremenski određenih ciljeva, koji zahtijevaju dostignuća kontinuiranog poboljšanja i, u konačnici, visokog standarda učinkovitosti, uz godišnju kontrolu pokazatelja (indikatora) učinkovitosti navedenih u ovom Ugovoru,

3. Kvalitet u obavljanju javnih vodnih usluga koji podrazumijevaju naročito: tehničku, zdravstvenu i higijensku ispravnost u skladu sa propisanim standardima i normativima i tačnost u pogledu rokova pružanja javnih vodnih usluga,
4. Osiguranje pristupa javnim vodnim uslugama pod jednakim uslovima za sve građane i druge korisnike na području općine,
5. Održavanje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga u stanju stalne funkcionalne sposobnosti,
6. Politika cijena proizvoda i usluga sistema javnih vodnih usluga kojom se obezbjeđuje samoodrživost, odnosno održivi razvoj javnih vodnih usluga,
7. U utvrđivanju cijena za pružanje javne vodne usluge primjenjivaće se slijedeća načela: „korisnik plaća“, „zagađivač plaća“, „obezbjeđenje punog povrata troškova“, „obezbjeđenje ekonomske efikasnosti-učinkovitosti“, „priuštvost usluga“ i „obezbjeđenje ekološke efikasnosti“,
8. Obaveznost subvencioniranja troškova pruženih javnih vodnih usluga određenim kategorijama socijalno ugroženih lica - korisnika javnih vodnih usluga,
9. Obaveznost korištenja javnih vodnih usluga od strane fizičkih i pravnih lica,
10. Obezbjeđenje mjera za očuvanje i zaštitu okoline,
11. Aktivno učešće u podizanju svijesti i povećanju nivoa informisanosti javnosti o značaju javnih vodnih usluga,
12. Javnost i transparentnost u pružanju javnih vodnih usluga,
13. Puna zaštita korisnika javnih vodnih usluga po pitanju kontinuiteta u pružanju usluge, kvaliteta usluge i priuštvosti cijene usluge.

Član 6.

(Osiguranje javnog interesa)

1. Pružanje javnih vodnih usluga je od javnog interesa za zadovoljavanje neposrednih potreba i interesa građana i pravnih lica, kao i za zaštitu zdravlja, prirode i čovjekove okoline.
2. Općina kao osnivač JKP ostvaruje prava u organima JKP u korist građana i pravnih lica koja koriste vodne usluge.
3. Općina, putem svojih nadležnih organa, vrši imenovanje organa upravljanja JKP i odlučuje o davanju saglasnosti na akta JKP i druga pitanja od javnog interesa u JKP na način utvrđen Zakonom.
4. Općina se obavezuje da u o rgane JKP iz stava 2. i 3. ovog člana imenuje osobe sa stručnim znanjem i iskustvom neophodnim za obavljanje ovih poslova, a u skladu sa Zakonom o javnim poduzećima u FBiH.

Član 7.

(Zakonski i drugi propisi iz kojih proizilaze prava i obaveze Ugovornih strana u pružanju javnih vodnih usluga)

Prava i obaveze Ugovornih strana, Općine, JKP, proizilaze iz zakonskih i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine, Unsko-sanskog kantona i općine _____, i to:

1. Ustav Federacije BiH („Sl. novine FBiH“ broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05, 88/08),
2. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“ broj: 49/06, 54/09),
3. Zakon o javnim preduzećima („Sl.novine FBiH“ broj: 8/05, 81/08, 22/09),
4. Zakon o privrednim društvima („Sl.novine FBiH“ broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05),
5. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“ broj: 35/05),

6. Zakon o vodama („Sl.novine FBiH“ broj: 70/06),
7. Zakon o zaštiti okoliša („Sl.novine FBiH“ broj: 33/03),
8. Zakon o lokalnoj samoupravi u USK („Sl. glasnik USK“ broj: 8/11),
9. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl.glasnik USK“ broj: 4/11, 11/11, 6/12 ispravka, 13/12),
10. Zakon o vodama („Sl.glasnik USK“ broj:4/11),
11. Provedbeni propisi doneseni na osnovu zakonskih propisa od tačke 2. do tačke 10. ovog člana,
12. Odluka Općine _____ o osnivanju JKP _____ („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
13. Odluka Općine _____ o vodosnabdijevanju (staviti tačan naziv) („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
14. Odluka Općine _____ o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda (staviti tačan naziv) („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
15. Odluka Općine _____ o utvrđivanju jedinice mjere i propisivanja načina formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
16. Drugi propisi Općine _____ koji dijelovi ili u cjelosti regulišu obavljanje javnih vodnih usluga,
17. Statut JKP _____ („Sl.glasnik općine _____“ broj : ____/____).

IV Uloga općine u osiguranju uslova za obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga

Član 8.

(Nadležnost Općine u obavljanju javnih vodnih usluga)

Prema odredbama člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“ broj: 49/06 i 51/09) i odredbama člana 12. Zakona o lokalnoj samoupravi USK („Sl.glasnik USK“ broj: 8/11) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, spada u vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave (općine/grada).

Član 9.

(Obezbjedenje uslova za obavljanje javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama člana 9. Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl. glasnik USK“ broj: 4/11, 11/11, 6/12 ispravka, 13/12), načinom organizovanja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kao i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga, Općina obezbjeđuje uslove za obavljanje komunalnih djelatnosti po načelima održivog razvoja.

Član 10.

(Praćenje stanja u obavljanju javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“, broj: 35/05), Općina, putem nadležnih organa općinske uprave, prati stanje u obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, odgovara za stanje u tim djelatnostima i, po potrebi, preuzima odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti za rješavanje problema i unapređenje stanja u javnim vodnim uslugama.

Član 11.

(Upravni i inspekcijски nadzor)

1. Upravni nadzor nad provođenjem odredaba Odluke o vodosnabdijevanju i Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda vrši Općina putem općinske službe nadležne za komunalne djelatnosti.
2. Inspekcijски nadzor nad provedenim odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima u poslovima koji su u nadležnosti općine, kao i inspekcijски nadzor nad provedenim odredbama Odluke o vodosnabdijevanju i Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda vrši Općina putem općinskog komunalnog inspektora.

V Uloga JKP u obavljanju javnih vodnih usluga

Član 12.

(Poslovi osnovne djelatnosti JKP)

Prema Odluci o osnivanju, odnosno organizovanju JKP, osnovna djelatnost JKP je obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Član 13.

(Ostali poslovi koje obavlja JKP)

1. Pored poslova osnovne djelatnosti iz člana 12. ovog ugovora, JKP obavlja i druge djelatnosti, i to:
  - a. _____
  - b. _____
  - c. _____
2. Obavljanje djelatnosti iz prethodnog stava nije predmet ovog Ugovora.

Član 14.

(Uslovi za obavljanje javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama člana 21. Zakona o komunalnim djelatnostima USK, JKP kojem je Općina povjerila obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, mora se pri obavljanju povjerenih djelatnosti pridržavati slijedećih uslova:

- a. Da obezbjedi obavljanje javnih vodnih usluga u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK i drugih propisa,
- b. Da cijenu javne vodne usluge obrazuje prema važećim propisima,
- c. Da utvrdi normative rada i utroška materijalnih sredstava i omogući kontrolu od strane nadležnih općinskih organa,
- d. Da uspostavi tarifni sistem koji će biti osnova za naplatu usluga, a koji odobrava nadležni općinski organ,
- e. Da kontinuirano radi na podizanju nivoa i kvaliteta pružanja javnih vodnih usluga i unapređenju istih.

Član 15.

(Razdvajanje poslova iz osnovne i sporedne djelatnosti)

1. JKP će preduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti na potpunom razdvajanju poslova iz osnovne i poslova iz sporedne djelatnosti, kako organizaciono tako i knjigovodstveno.
2. Poslovi iz oblasti javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda organizirat će se u posebnoj organizacionoj jedinici za svaku djelatnost.
3. Prihodi i rashodi (troškovi) obavljanja javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda moraju se knjigovodstveno voditi i iskazivati posebno za svaku djelatnost.

Član 16.

(Smanjivanje poslova sporednih djelatnosti)

1. Poslove sporednih djelatnosti JKP će smanjivati sa ciljem njihovog ukidanja.
2. Nove poslove sporedne djelatnosti JKP ne može obavljati bez prethodne saglasnosti općine.

VI Prava i obaveze ugovornih strana

Član 17.

(Prava Općine)

Na osnovu ovog Ugovora Općina ima slijedeća prava:

- Razmatra i odobrava planske i izvještajne dokumente JKP,
- Koordinira planiranje i realizaciju kapitalnih ulaganja u izgradnju objekata i uređaja sistema vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Prati i kontrolira ispunjavanje obaveza JKP koje proističu iz ovog Ugovora, bez da to utiče na aktivnosti upravljanja i procese poslovanja JKP
- Obustaviti izvršenje nezakonitog akta JKP na osnovu kojeg je povećana cijena javnih vodnih usluga.

Član 18. (Obaveze općine)

U cilju obezbjeđenja uslova za obavljanje i razvoj javnih vodovodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i dosljedne i efikasne realizacije ciljeva i postavki ovog Ugovora, općina je dužna da:

- Kontinuirano preduzima aktivnosti na stvaranju materijalnih, tehničkih i drugih uslova za održivo obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Uskladiti Odluku o osnivanju (organizovanju) JKP sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, sa posebnim naglaskom na uslove i način povjeravanja na upravljanje i održavanje objekata i uređaja sistema vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda JKP i obaveze JKP u upravljanju, korištenju, održavanju i zaštiti tih objekata i uređaja,
- Donese nove odluke (ili novelirati postojeće) o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i obezbjediti njihovu usklađenost sa Zakonom o komunalnim djelatnostima,
- Donese i druge propise iz svoje nadležnosti koji su potrebni za efikasno, blagovremeno i kvalitetno obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Dosljedno provodi i obezbjedi provođenje od strane JKP zakonskih i drugih propisa iz oblasti javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Kontinuirano vrši upravni, stručni i inspekcijski nadzor nad izvršavanjem poslova od strane JKP u obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Donese općinsku strategiju razvoja komunalnih djelatnosti u okviru koje će urediti i razvoj javnih vodnih usluga,
- Donese srednjoročni program razvoja i obavljanja komunalnih djelatnosti u okviru koje će planirati i obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga,
- Donosi godišnje programe obavljanja komunalnih djelatnosti, uključujući i javnih vodnih usluga,
- Donosi godišnje programe izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, uključujući objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga, za čiju realizaciju se obezbjeđuju sredstva u Budžetu Općine,
- Razmatra i daje saglasnost na planove poslovanja JKP u dijelu koji se odnosi na obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Razmatra i usvaja godišnje izvještaje o poslovanju JKP, u dijelu koji se odnosi na obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Prati stanje u obavljanju povjerenih javnih vodnih usluga od strane JKP i po potrebi, putem nadležnih općinskih organa uprave, preduzima mjere i aktivnosti u cilju unapređenja stanja i otklanjanja prisutnih problema u obavljanju javnih vodnih usluga,
- Putem nadležne općinske službe prati rad organa JKP i po potrebi preduzima odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti,
- Utvrđi i provodi takvu politiku cijena javnih vodnih usluga koja će obezbjediti obavljanje javnih vodnih usluga po načelima održivog razvoja, odnosno proste reprodukcije,
- Donosi odluke o cjenama vode u skladu sa prijedlozima JKP te Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga, utvrđenoj u **Prilogu I** ovog Ugovora, koja uključuje i ocjenu priuštivosti,
- Donese Odluku (ili izmjene i dopune postojeće) kojom će se urediti postupak i način formiranja cijena komunalnih usluga i proizvoda, uključujući i javne vodne usluge, u skladu sa Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga,
- Predlaže i usvaja Program subvencioniranja dijela troškova komunalnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za socijalno ugrožene kategorije stanovništva – **Prilog II** ovog Ugovora

- Na godišnjem nivou u Budžetu Općine obezbjeđuje finansijska sredstva za subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga određenim kategorijama socijalno ugroženih lica – korisnika javnih vodnih usluga,
- Posebnom općinskom odlukom uređuje subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga socijalno ugroženim kategorijama korisnika javnih vodnih usluga,
- U skladu sa mogućnostima Budžeta Općine, planira određena finansijska sredstva za subvencije JKP u cilju poboljšanja kvaliteta javnih vodnih usluga korisnicima usluga,
- Pruža podršku redovitom izmirenju računa koje JKP šalje javnim institucijama koje su subordinirane ili pod kontrolom Općine
- Priprema plan otplate (u skladu sa realnim mogućnostima) za dugovanja javnih institucija koje su subordinirane ili pod kontrolom Općine, prema JKP,
- Ukoliko JKP ostvari gubitak u poslovanju zbog neekonomskih cijena javnih vodnih usluga, učestvuje sredstvima Budžeta Općine u pokrivanju tog gubitka,
- Pruža podršku JKP u pripremi cjelovitog popisa stalnih sredstava,
- Kontinuirano, putem nadležnog općinskog organa uprave, prati funkcionisanje unutarnje organizacije JKP u obavljanju povjerenih javnih vodnih usluga i, po potrebi, predlaže i zahtjeva od JKP da izvrši unutrašnju reorganizaciju u cilju obezbjeđenja optimalnih uslova (organizacionih, kadrovskih i drugih) za kvalitetno i efikasno obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Zajedno sa JKP radi na unapređenju sistema informisanja i podizanja javne svijesti o potrebi blagovremenog, kvalitetnog i efikasnog pružanja javnih vodnih usluga od strane JKP,
- Ne spriječava JKP u izvršavanju svojih ugovornih obaveza,
- Uređuje obavljanje „ostalih“ komunalnih djelatnosti od strane JKP (npr. sakupljanje i odvodnja oborinskih voda, odvoz čvrstog otpada) drugim ugovorom u skladu sa zakonom,
- Zajedno sa JKP planira, priprema i obezbjeđuje provođenje mjera i aktivnosti za obavljanje javnih vodnih usluga u vanrednim situacijama,
- Prati realizaciju ovog Ugovora i po potrebi predlaže i preduzima mjere i aktivnosti na unapređenju istog, a sve u cilju stvaranja optimalnih uslova za obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga,

Član 19.

(Prava JKP)

Na osnovu ovog Ugovora JKP ima slijedeća prava:

- Operativnu autonomiju u obavljanju javnih vodnih usluga i upravljanju objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i odlukom Općine o osnivanju JKP,
- Samostalno upravlja objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, odlukom Općine o osnivanju JKP, odlukom Općine o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i odredbama ovog Ugovora,
- Samostalno raspolaže sa prihodima od pružanja javnih vodnih usluga na osnovu godišnjeg plana poslovanja JKP i finansijskog plana JKP,
- Pravovremena naknada za svaki manjak prihoda uzrokovan odobrenom cijenom javnih vodnih usluga koje su manje od razine utvrđene Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga,
- Obustaviti pružanje javnih vodnih usluga korisnika usluga u slučaju kašnjenja u plaćanju istih, u skladu sa važećim zakonskim propisima i odlukom Općine o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Predlagati reviziju cijena javnih vodnih usluga u skladu sa važećom Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga (Prilog I) i odlukom Općine o načinu i postupku formiranja cijena javnih

vodnih usluga,

- Na pristup javnoj komunalnoj i drugoj infrastrukturi koja se nalazi u području obavljanja javnih vodnih usluga, u skladu sa važećim propisima, u slučaju potrebe za popravkama na objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga,
- Na pristup unutrašnjim instalacijama korisnika javnih vodnih usluga, u cilju utvrđivanja ispravnosti istih
- Sklapanje ugovora sa trećim licima kako bi se olakšalo pružanje javnih vodnih usluga, u skladu sa planovima i uz odobrenje Općine.

Član 20. (Obaveze JKP)

U cilju efikasnog, blagovremenog i kvalitetnog obavljanja povjerenih javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i operativnog zadovoljavanja potreba korisnika tih usluga, JKP je dužno da:

- Pruža javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda fizičkim i pravnim licima korisnicima usluge koje količinom, kvalitetom i drugim uslovima odgovaraju propisima i standardima koji su na snazi u BiH u obavljanju javnih vodnih usluga,
- U obavljanju povjerenih javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda obezbjedi dosljedno i potpuno provođenje Zakona o komunalnim djelatnostima USK, drugih propisa i općinskih odluka koje uređuju obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga, kao i drugih zakonskih propisa koji se odnose na rad i poslovanje JKP,
- Upravlja JKP-om u skladu sa principima i standardima koji dovode do značajnog smanjenja troškova poslovanja (posebno smanjenje gubitaka vode-neprihodovana voda), racionalno korištenje resursa i poboljšanje kvalitete usluge,
- Usmjerava efikasnost rada i racionalno poslovanje u skladu s međunarodnim standardima (optimizacija poslovanja u pogledu rada uposlenika)
- Doneše provedbene propise iz oblasti povjerenih javnih vodovodnih usluga čija je obaveza donošenja utvrđena odredbama općinskih odluka o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Izvrši usklađivanje statuta i drugih akata JKP sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, posebnih zakonskih propisa koji se odnose na povjerene javne vodne usluge, općinske odluke o osnivanju (organizaciji) JKP i drugih općinskih odluka koje se dijelom ili u cjelosti odnose na obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Doneše trogodišnji plan poslovanja u okviru kojeg će planirati obavljanje i razvoj povjerenih javnih vodnih usluga i isti dostaviti na saglasnost Općini, a koji moraju biti usaglašeni sa srednjoročnim programom obavljanja i razvoja komunalnih djelatnosti koji donosi Općina,
- Donosi godišnje planove poslovanja u okviru kojih će planirati obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga na godišnjem nivou i iste dostavlja na saglasnost Općini, a koji moraju biti usaglašeni sa godišnjim programom obavljanja komunalnih djelatnosti koje donosi Općina,
- Dostavlja Općini na razmatranje i usvajanje godišnje izvještaje o poslovanju JKP,
- Na zahtjev Općine, dostavlja podatke i izvještaje vezane za obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Cijene javnih vodnih usluga formira u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, važećom Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga i odredbama općinske Odluke o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, koje uključuju i javne vodne usluge,
- Cijene javnih vodnih usluga ne primjenjuju se bez prethodne saglasnosti Općine,
- Po ukazanoj potrebi, a u skladu sa planovima prostornog razvoja i planova razvoja Općine,

- predlaže Općini da cijena javnih vodnih usluga sadrži i sredstva za proširenu reprodukciju,
- Blagovremeno, u skladu sa Zakonskim i općinskim propisima, svakog mjeseca vrši obračun i fakturisanje pruženih javnih vodnih usluga korisnicima usluga,
  - U slučaju neplaćene pružene javne vodne usluge od strane korisnika usluge, blagovremeno preduzima potrebne mjere, uključujući i mjere prinudne naplate,
  - Postigne i održava optimalni godišnji odnos fakturisanja i naplaćene usluge, ne manji od 95%,
  - Obezbjedi da se iz sredstava naplaćene javne vodne usluge finansiraju samo oni troškovi koji se odnose na povjerene javne vodne usluge, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga kojima je regulisana struktura cijena komunalnih proizvoda i usluga,
  - Ustroji i održava evidenciju korisnika javnih vodnih usluga, posebno za svaku vodnu uslugu koja mu se povjerava od strane Općine,
  - Zaključi sa korisnicima usluga ugovore o pružanju odnosno korištenju usluga iz povjerenih javnih vodnih usluga, kojim će se regulisati odnosi JKP, kao davaoca usluge, i korisnika usluge, fizičkih i pravnih lica,
  - Stalno preduzima mjere i aktivnosti na povećanju korisnika javnih vodnih usluga sa ciljem postizanja potpunog obuhvata pružanja javnih vodnih usluga na cijelom području Općine,
  - Obezbjedi stalnu ispravnost i funkcionalnost objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
  - U slučaju prekida u kontinuiranom pružanju javnih vodnih usluga korisnicima usluge, bez odlaganja preduzme odgovarajuće mjere za otklanjanjem uzroka prekida u pružanju usluge, i o tome na odgovarajući način obavijesti korisnike usluga,
  - Donese opće i tehničke uslove isporuke javnih vodnih usluga,
  - Priprema, vodi i ažurira cjelovit popis stalnih sredstava, uključujući i revalorizaciju vrijednosti i odabir amortizacijskih stopa i načina obračuna amortizacije, u skladu sa zakonom i odredbama ovog Ugovora, a u saradnji sa JLS,
  - Osigura obavljanje redovnog tekućeg i investicionog održavanja objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u skladu sa godišnjim planom održavanja,
  - U svakom momentu obezbjediti odgovarajuće mjere zaštite na objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
  - Redovno, svake godine vršiti osiguranje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga i sve druge imovine od mogućih šteta i svih drugih odgovornosti kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva,
  - U obavljanju javnih vodnih usluga preduzima potrebne i odgovarajuće mjere zaštite okoliša,
  - Izvrši izmjene i dopune unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, tako da svaka od povjerenih javnih vodnih usluga bude organizovana u okviru jednog posebnog organizacionog oblika, a koja ujedno omogućava i podržava razdvajanje troškova po istim, vodeći pri tom računa o obavezama iz Pravilnika o uvjetima minimalne stručne i tehničke osposobljenosti subjekata koji mogu obavljati komunalne djelatnosti,
  - Prije izmjena i dopuna unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, JKP neće zapošljavati nove radnike, osim ako se radi o izvršavanju obaveza utvrđenih odredbama Pravilnika o uvjetima minimalne stručne i tehničke osposobljenosti subjekata koji mogu obavljati komunalne djelatnosti,
  - U okviru organizacije JKP uspostavi službu za odnose sa korisnicima usluga,
  - Sačini i implementira kadrovsku politiku JKP u skladu sa Pravilnikom o uvjetima minimalne stručne i tehničke osposobljenosti subjekata koji mogu obavljati komunalne djelatnosti,
  - Vršiti permanentnu obuku i usavršavanje radnika, posebno onih na ključnim mjestima u obavljanju povjerenih javnih usluga,
  - Zajedno sa Općinom, radi na unapređenju sistema informisanja i podizanja javne svijesti o potrebi kvalitetnog pružanja javnih vodnih usluga i blagovremenog izvršavanja obaveza od strane JKP i

- korisnika usluga,
- Ne ulazi u bilo kakve poslovne aranžmane i odnose sa drugima pravnim ili fizičkim licima, koji mogu štetiti procesu obavljanja povjerenih javnih vodnih usluga ili poslovanja JKP,
  - Kod nabavke sredstava dosljedno i u potpunosti se pridržava važećih zakonskih propisa o javnim nabavkama,
  - Zajedno sa Općinom planira, priprema i provodi mjere i aktivnosti za obavljanje javnih vodnih usluga u vanrednim okolnostima,
  - Prati realizaciju ovog Ugovora i po potrebi predlaže mjere i aktivnosti na unapređenju istog, a sve u cilju stvaranja optimalnih uslova za obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

VII Finansiranje javnih vodnih usluga

Član 21.

(Sredstva za obavljanje javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama člana 31.stav 1. Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.glasnik USK“ broj: 4/11, 11/11, 6/12, 13/12), sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda, obezbjeđuju se iz cijene komunalnih usluga, odnosno javnih vodnih usluga.

Član 22.

(Utvrđivanje cijena za pružene javne vodne usluge)

1. Cijene za pružene javne vodne usluge utvrđuju se u skladu sa odredbama općinske Odluke o utvrđivanju jedinice mjere i propisivanju načina formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, čija je obaveza donošenja utvrđena odredbama člana 34. Zakona o komunalnim djelatnostima.
2. Kroz izmjene i dopune Odluke iz prethodnog stava Općina će utvrditi obavezu primjene Metodologije kreiranja cijene vodnih usluga (Prilog I Ugovora)
3. Cijene javnih vodnih usluga koju je utvrdilo JKP ne mogu se primjenjivati bez prethodne saglasnosti Općine.

Član 23.

(Struktura cijene javnih vodnih usluga)

1. Politikom cijena javnih vodnih usluga Općina mora obezbjeđiti takav nivo cijena javnih vodnih usluga koji će osigurati održivost, odnosno prostu reprodukciju JKP.
2. Pod pojmom „prosta reprodukcija“ podrazumijeva se obnavljanje postojećih objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga
3. Shodno odredbama člana 35. Zakona o komunalnim djelatnostima, cijena javnih vodnih usluga obavezno sadrži:
  - a. Pokriće materijalnih i ostalih troškova,

- b. Troškove tekućeg i investicionog održavanja i funkcionisanja sistema javnih vodnih usluga,
- c. Amortizaciju, koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava JKP i amortizacije stalnih objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, odnosno dobara u općoj potrebi,
- d. Zakonske i ugovorne obaveze,
- e. Otplate kredita,
- f. Sredstva za lične dohotke i zajedničku potrošnju radnika,
- g. Sredstva akumulacije,
- h. Sredstva rezervi u skladu sa zakonskim propisima,
- i. Sredstva za nužnu rekonstrukciju i modernizaciju postojećih kapaciteta, objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga.

Član 24.

(Obračun i način plaćanja za pruženu javnu vodnu uslugu)

1. Obračun pružene javne vodne usluge JKP pravi na kraju svakog mjeseca za protekli mjesec.
2. Račun za pruženu javnu vodnu uslugu JKP ispostavlja se korisniku usluge jedanput mjesečno.
3. Rok za plaćanje računa iznosi 15 dana.
4. Ukoliko korisnik usluge ne plati račun za pružanje javne vodne usluge poduzimaju se mjere i aktivnosti navedene u internom dokumentu poduzeća (Procedura za povećanje naplate potraživanja).

Član 25.

(Odluka o izmirenju dugovanja)

1. U slučaju dugovanja za pružene javne vodne usluge od strane pravnih lica čiji je osnivač Općina, odnosno koja se finansiraju iz sredstava Budžeta Općine, obaveza je općine da svojom odlukom utvrdi način izmirenja tih dugovanja.
2. Odluka iz prethodnog stava je sastavni dio ovog Ugovora – **Prilog III**
3. U slučaju iz stava 1. ovog člana Općina će biti garant izmirenja obaveza.

Član 26.

(Finansiranje izgradnje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga)

1. U skladu sa odredbama člana 35. Zakona o komunalnim djelatnostima izgradnja objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga finansirat će se iz:
  - a. Sredstava naknada koje se uplaćuju u Budžet Općine na osnovu propisa o prostornom uređenju i građevinskom zemljištu (naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, naknada za pogodnost -renta i dr.),
  - b. Budžet Općine,
  - c. Budžet Kantona,
  - d. Donacija (uključujući doprinos građana),
  - e. Drugih izvora utvrđenih posebnim propisima,
2. Općina može, na prijedlog JKP, odlučiti da, u skladu sa planovima prostornog razvoja i planovima razvoja Općine, cijena javnih vodnih usluga sadrži i sredstva za proširenu reprodukciju, odnosno izgradnju objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga.
3. Sredstva iz prethodnog stava utvrđuju se u procentu od cijene javne vodne usluge, koja važi za period utvrđen programom izgradnje određenih objekata i uređaja sistema javnih vodnih

usluga, a njihovo korištenje je strogo namjensko.

4. Sredstva iz stava 2. ovog člana bi se izdvajala na poseban račun JKP sa isključivom namjenom financiranja izgradnje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, u vremenskom trajanju određenom programom izgradnje.

VIII Subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga

Član 27.

(Program subvencioniranja troškova javnih vodnih usluga)

1. U skladu sa utvrđenom politikom socijalne zaštite, Općina će donijeti Program subvencioniranih troškova javnih vodnih usluga, kojom će ocijeniti i utvrditi potrebu za subvencioniranjem troškova javnih vodnih usluga određenim kategorijama korisnika usluga koji su u stanju socijalne potrebe.
2. Program iz stava 1. ovog člana je sastavni dio Ugovora – Prilog II

Član 28.

(Odluka o subvencioniranju troškova javnih vodnih usluga)

Na osnovu rezultata, stavova i prijedloga Programa iz člana 27. ovog Ugovora, Općina će donijeti Odluku o subvencioniranju troškova javnih vodnih usluga određenim kategorijama ugroženih lica – korisnika javnih vodnih usluga, čijim odredbama će utvrditi uslove (kriterije) i postupak utvrđivanja korisnika subvencija, iznos subvencije i postupak dodjele sredstava subvencije JKP.

Član 29.

(Sredstva za subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga)

Sredstva za subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga obezbjedit će se svake godine u Budžetu Općine.

Član 30.

(Učešće Općine u saniranju gubitka JKP)

U Slučaju da Općina uskrati saglasnost JKP na povećanje cijene javnih vodnih usluga, a JKP ostvari gubitak u poslovanju zbog ne-ekonomskih cijena javnih vodnih usluga, Općina je obavezna sredstvima Budžeta Općine pokriti taj gubitak.

IX Vlasništvo i upravljanje nad objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga

Član 31.

(Vlasništvo nad objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga)

Objekti i uređaji sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, na koje se odnose odredbe ovog Ugovora, su u vlasništvu Općine.

Član 32.

(Upravljanje objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga)

Odlukom o osnivanju JKP, pored povjeravanja obavljanja javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, Općina je JKP dala na upravljanje i održavanje objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Član 33.

(Održavanje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga)

JKP je dužno da objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda kontinuirano održava u ispravnom i funkcionalnom stanju koje obezbjeđuje redovno, kvalitetno i efikasno pružanje javnih vodnih usluga korisnicima usluge, pravnim i fizičkim licima.

Član 34.

(Mjere zaštite)

1. JKP je dužno obezbjediti odgovarajuće mjere zaštite na objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u cilju njihove ispravnosti, funkcionalnosti i obezbjeđenja propisanog kvaliteta u skladu sa posebnim zakonima i tehničkim propisima i standardima
2. Pod mjerama zaštite podrazumjevaju se mjere fizičke i tehničke zaštite, zaštite od požara, zaštite od poplava, zaštite od strujnog udara, zaštite u slučaju potresa i drugih vidova zaštite.
3. JKP je dužno da vrši i osiguranje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga koje su im date na upravljanje, kao i sve druge imovine od šteta i drugih vrsta odgovornosti kod odgovarajućeg subjekta.

Član 35.

(Povjeravanje na upravljanje objekata i uređaja javnih vodnih usluga)

Novoizgrađene objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, čiji je investitor Općina, odnosno pravno lice kojem je Općina povjerila poslove uređenja gradskog građevinskog zemljišta i izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, Općina je dužna povjeriti, a JKP preuzeti na upravljanje i održavanje u roku od 6 mjeseci od dana završetka njihove izgradnje.

X Evidencija stalnih sredstava i amortizacija

Član 36.

(Obaveza vođenja evidencije o objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga)

1. Obaveza JKP je da vodi evidenciju o svim objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda kojim upravlja i koje održava, u svojim računovodstvenim knjigama (knjiga stalnih sredstava)
2. Općina i JKP će, u roku od 60 dana od dana zaključivanja ovog Ugovora, utvrditi stanje i broj objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji se ne vode u evidenciji (knjiga) stalnih sredstava, a stvarno se nalaze na upravljanju i održavanju kod JKP.
3. Nakon utvrđivanja stanja o objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga koji se ne vode u evidenciji stalnih sredstava JKP, Općina će svojim aktom te objekte i uređaje dati na upravljanje i održavanje JKP, sa dinamikom unosa tih objekata i uređaja u evidenciji stalnih sredstava.
4. U skladu sa aktom Općine iz prethodnog stava, JKP će objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga iz stava (2) ovog člana unijeti u evidenciju stalnih sredstava.

Član 37.

(Obračun amortizacije)

1. JKP je dužno da za sve objekte i uređaje javnih vodnih usluga unesenih u evidenciju stalnih sredstava izdvaja amortizaciju u skladu sa zakonskim propisima.
2. JKP će vršiti obračun amortizacije stalnih sredstava, odnosno objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, kao sastavnog dijela cijene javnih vodnih usluga, u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu tu problematiku.

Član 38.

(Uspostava i korištenje sredstava amortizacije)

1. Obaveza JKP je da uspostavi poseban račun na koji će se izdvajati sredstva amortizacije stalnih sredstava.
2. Uspostava posebnog računa unutar JKP, kao i izdvajanje sredstava na isti, će biti regulisano u skladu s internim aktima poslovanja JKP.
3. Sredstva amortizacije će se izdvajati na račun iz prethodnog stava i ista će se koristiti isključivo za investiciono održavanje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
4. Korištenje sredstava amortizacije, JKP planira godišnjim planom poslovanja, na koji saglasnost daje Općina.
5. Korištenje sredstava amortizacije JKP će detaljno regulisati Odlukom o korištenju sredstava amortizacije.
6. Odluka iz stava 5. ovog člana je sastavni dio Ugovora – **Prilog IV**

XI Odnos JKP, kao davaoca usluge, i fizičkih i pravnih lica, kao korisnika usluge

Član 39.

(Obaveznost korištenja javnih vodnih usluga)

Fizička i pravna lica su obavezna koristiti javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda jer one predstavljaju nezamjenjiv uslov života i rada građana, preduzeća i drugih subjekata i nezamjenjiv uslov za očuvanje i zaštitu čovjekove okoline.

Član 40.

(Ugovor između JKP i korisnika javnih vodnih usluga)

1. U skladu sa odredbama člana 25. Zakona o komunalnim djelatnostima USK, prava i obaveze JKP, kao davaoca usluga, i fizičkih i pravnih lica, kao korisnika usluge, regulišu se ugovorom.
2. Obaveze JKP, kao davaoca usluge, i fizičkih i pravnih lica kao korisnika usluge regulisani su odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK i posebnih općinskih odluka o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
3. JKP je dužno ponuditi zaključenje ugovora fizičkim i pravnim licima koji su vlasnici, odnosno korisnici stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora, a koji su priključeni na sisteme javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
4. Korisnici javnih vodnih usluga dužni su plaćati utvrđenu cijenu za pruženu javnu vodnu uslugu u propisanom roku, bez obzira da li su zaključili ugovor iz stava (1) ovog člana.

Član 41.

(Evidencija korisnika javnih vodnih usluga)

JKP je dužno da ustroji i vodi evidenciju korisnika javnih vodnih usluga, posebno za svaku djelatnost (vodosnabdijevanje i odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda).

Član 42.

(Upoznavanje korisnika usluga o pružanju javnih vodnih usluga)

JKP je dužno upoznati korisnike usluga o načinu obračuna, fakturisanja i plaćanja naknade za pruženu javnu vodnu uslugu, kao i blagovremeno ih upoznati sa izmjenom (povećanjem) naknade za pruženu javnu vodnu uslugu, putem pojedinačnih obavijesti priloženih uz račune sa novim iznosom naknade.

Član 43.

(Obaveze JKP u informisanju korisnika javnih vodnih usluga)

1. JKP je dužno u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način obavijestiti korisnike usluga o planiranim ili očekivanim smetnjama i problemima koji će nastati ili mogu nastati u pružanju javnih vodnih usluga, najkasnije tri dana prije očekivanog prekida u pružanju tih usluga

2. JKP je dužno informirati korisnika usluga o načinu i vrsti obezbjeđenja alternativne usluge, kao i o maksimalnom vremenskom periodu uskraćivanja usluge.

Član 44.

(Strategija odnosa i komunikacija sa korisnicima javnih vodnih usluga)

1. U cilju unapređenja odnosa i komunikacije sa korisnicima usluga, JKP će izraditi Proceduru odnosa sa korisnicima usluga.
2. U skladu sa Procedurom iz prethodnog stava JKP će, kroz izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji radnih mjesta, uspostaviti organizacionu jedinicu za odnose i komunikaciju sa korisnicima usluga.
3. Organizaciona jedinica za odnose sa korisnicima usluga će se organizovati tako da 24 sata svih 7 dana u sedmici bude na raspolaganju korisnicima usluge za eventualna pitanja, pritužbe i zahtjeve vezano za pružanje odnosno korištenje javnih vodnih usluga.

Član 45.

(Kampanja povećanja svijesti i informisanosti javnosti)

1. JKP će jedanput godišnje organizovati kampanje sa ciljem povećanja svijesti i informisanosti javnosti, odnosno korisnika usluga, sa svim aspektima pružanja javnih vodnih usluga, uključujući i politiku cijena javnih vodnih usluga.
2. U toku kampanje iz prethodnog stava JKP će provoditi i posebna istraživanja zadovoljstva korisnika usluga sa pruženim javnim vodnim uslugama.
3. JKP će izraditi proceduru odnosa i komunikacije sa korisnicima usluga i istraživanja zadovoljstva korisnika usluga sa pruženom javnom vodnom uslugom.

XII Prelazne i završne odredbe

Član 46.

(Komisija za praćenje realizacije Ugovora)

1. Ugovorne strane su saglasne da, u cilju realizacije i praćenja realizacije ovog Ugovora, formiraju zajedničku komisiju u koju će svaka strana u Ugovoru imenovati po dva predstavnika i sporazumno odrediti i petog člana komisije iz reda korisnika usluga.
2. Komisija će razmatrati sva pitanja koja se odnose na realizaciju ovog Ugovora i o tome davati svoje mišljenje i prijedloge.
3. Način rada komisije i druga pitanja vezana za realizaciju i praćenje realizacije ovog Ugovora urediće se Poslovníkom o radu komisije.

Član 47.

(Rješavanje sporova)

U slučaju neizvršavanja pojedinih odredbi Ugovora, ugovorne strane su saglasne da se problemi rješavaju sporazumno i u skladu sa zakonskim propisima koji uređuju tu problematiku.

Član 48.

(Izmjene i dopune Ugovora)

1. Svaka od Ugovornih strana može podnijeti prijedlog za izmjene i dopune ovog Ugovora.
2. Izmjene i dopune ovog Ugovora donose se sporazumno, a stupaju na snagu kada ih potpiše svaka Ugovorna strana.

Član 49.

(Usklađivanje odredaba Ugovora s zakonskim i drugim propisima)

Ako, nakon zaključivanja ovog Ugovora, dođe do određenih izmjena i dopuna zakonskih i drugih propisa iz oblasti komunalnih djelatnosti, odnosno javnih vodnih usluga, kao i drugih zakonskih propisa koji se primjenjuju, na javne vodne usluge, izvršit će se izmjena i dopuna ovog ugovora u skladu sa izmjenama i dopunama tih zakonskih i drugih propisa.

Član 50.

(Rokovi za donošenje propisa i drugih akata od strane Ugovornih strana)

1. Općina je dužna, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ovog Ugovora, da uskladi postojeće ili donese nove propise iz svoje nadležnosti koje se odnose na komunalne djelatnosti, odnosno javne vodne usluge, i to:
  - Odluka o osnivanju, odnosno organizaciji JKP-a,
  - Odluka o obavljanju javne vodne usluge vodosnabdijevanja,
  - Odluka o obavljanju javne vodne usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
  - Odluka o utvrđivanju jedinice mjere i propisivanja načina formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, uključujući javne vodne usluge,
2. Općina će najkasnije u roku od jedne godine do dana zaključivanja Ugovora, donijeti druge pravne i planske akte čija je obaveza donošenja utvrđena odredbama ovog Ugovora.
3. JKP je dužno, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ovog Ugovora, izvrši usklađivanje sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, općinske Odluke o osnivanju (organizovanju) JKP i odredbama ovog Ugovora, svojih akata, i to:
  - Statut JKP,
  - Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
4. JKP će, u roku od 90 dana od dana zaključivanja ovog Ugovora, novelirati poslove i donijeti nove interne propise koji se odnose na poslovanje JKP i obavljanje javnih vodnih usluga od strane JKP-a.

Član 51.

(Primjena zakonskih propisa)

U slučaju kolizije pojedinih odredbi ovog Ugovora sa odgovarajućim odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK i drugih zakonskih propisa koji se odnose na javne vodne usluge, primjenjivaće se odredbe tih zakonskih propisa.

Član 52.
(Trajanje Ugovora)

Ovaj Ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu kada ga potpišu obje Ugovorne strane.

Član 53.

Ovaj ugovor je zaključen u šest (6) istovjetnih primjeraka, od kojih svaka od Ugovornih strana zadržava po tri (3) primjerka.

U _____, ____/____ 2017. godine

Za Općinu

Ime i prezime, funkcija

_____
Potpis

Broj: _____

Za JKP

Ime i prezime, funkcija

_____
Potpis

Broj: _____

Prilog 5

Popis odabranih ključnih pokazatelja uspješnosti i ciljevi

Ključni pokazatelji	Mjera	Formula za izračun	Prosjek za BiH	Polazna vrijednost za JKP	Ciljna vrijednost za kraj godine		
					2017	2018	2019
Pokrivenost populacije uslugom vodosnabdijevanja	%	= Broj korisnika usluge vodosnabdijevanja/ ukupan broj stanovnika					
Pokrivenost populacije uslugom kanalizacije	%	= Broj korisnika usluge kanalizacije/ ukupan broj stanovnika					
Neprihodovana voda	%	= (zahvaćena voda (m ³) - fakturirana voda (m ³))/ zahvaćena voda (m ³)					
Prosječan period naplate - voda i kanalizacija	dana	= (ukupna potraživanja na kraju godine (KM) / ukupni godišnji prihod (KM)) * 365					
Procent naplate	%	= Ukupno naplaćeno u promatranom periodu (KM) / ukupno fakturirano u promatranom periodu (KM)					
Produktivnost zaposlenika	#/'000	= Broj zaposlenih čiji se rad odnosi na vodosnabdijevanje i kanalizacije (#) / ukupni broj korisnika usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda (u hiljadama)					
Udio troškova zaposlenika u operativnim troškovima	%	= Troškovi zaposlenika / ukupni operativni troškovi					
Udio troškova električne energije u operativnim troškovima	%	= Troškovi električne energije / ukupni operativni troškovi					
Pokrivenost operativnih troškova	Omjer	= Ukupni godišnji operativni prihodi (KM) / ukupni godišnji operativni troškovi (KM)					
Udio mjesečnog računa za domaćinstvo u prosječnom prihodu	%	= Iznos mjesečnog računa za vodosnabdijevanje i odvodnju otpadnih voda za prosječnu porodicu (KM)/ ukupan mjesečni prihod prosječne porodice (KM), izraženo u %					

03

Nacrt Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga / RS model 2

Ugovorne strane

Grad _____, koju zastupa _____ (dalje u tekstu: Grad)

i
Komunalno preduzeće _____, koje zastupa _____ (dalje u tekstu: VODOVOD)
(dalje u tekstu: Ugovorne strane)

Imajući u vidu da je, zaključenjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) sa EU, Bosna i Hercegovina preuzela obavezu aproksimacije (preuzimanja, provođenja i izvršavanja) propisa EU u oblasti sektora zaštite životne sredine;

Imajući u vidu da je za provođenje i izvršavanje propisa u sektoru životne sredine na nivou lokalne samouprave nadležna Grad, u skladu sa Ustavom Republike Srpske;

Imajući u vidu da je za uređivanje, provođenje i izvršavanje propisa o javnom snabdevanju vodom za piće i sakupljanju, odvođenju i tretmanu otpadnih voda nadležan Grad, u skladu sa Ustavom Republike Srpske i Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Sl. glasnik RS", br. 124/11);

Imajući u vidu da postoji obaveza Grada da, u okviru svojih nadležnosti, pruži državnim organima potrebnu pomoć u izvršavanju preuzetih međunarodnih obaveza, u ovom slučaju kroz pružanje komunalnih vodnih usluga u skladu sa propisima kojima su u pravni sistem Republike Srpske prezeti zahtevi utvrđeni propisima EU;

Imajući u vidu da Grad može pružiti pomoć nadležnim organima BiH u izvršavanju preuzetih međunarodnih obaveza u pogledu pružanja vodnih usluga, uređivanjem i pružanja javnih usluga putem sistema vodovoda i kanalizacije na svom području, u skladu sa zahtevima Direktive 2000/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2000. kojom se uspostavlja okvir za delovanje Zajednice na polju politike voda, Direktive Saveta 98/83/EC o kvalitetu vode namenjene ljudskoj potrošnji i Direktive Saveta 91/271/EEC od 21. maja 1991. o prečišćavanju gradskih otpadnih voda;

Imajući u vidu da je Grad doneo Odluku o vodovodu i kanalizaciji _____, kojima je uređena izgradnja, održavanje i korišćenje javnog vodovoda i javne kanalizacije u Gradu _____;

Imajući u vidu da je VODOVOD osnovano kao akcionarsko društvo, upisano u sudski registar pod br. _____ (UNETI PODATKE O REGISTRACIJI), i da mu je osnovna delatnost prikupljanje, prečišćavanje i snabdevanje vodom a jedna od ostalih delatnosti kanalizacija, (Statut PKV donet _____ godine), što podrazumeva pružanje komunalnih vodnih usluga snabdevanja vodom za piće i sakupljanje, odvođenje i tretman otpadnih voda i upravljanje sistemom vodovoda i kanalizacije;

Imajući u vidu da postoji obaveza i evidentna potreba prilagođavanja, kroz unapređenje sistema pružanja komunalnih vodnih usluga (vodovoda i kanalizacije) u Gradu, kako bi se taj sistem uskladio sa zahtevima EU (definisanim u napred pomenutim direktivama);

Imajući u vidu da postoji potreba rekonstrukcije i proširenja postojeće vodovodne mreže, kako bi se _____ (UNETI OSNOVNE PODATKE O PROŠIRENJU, AKO POSTOJI TAKAV PLAN);

Imajući u vidu da VODOVOD pruža uslugu sakupljanje otpadnih voda i njihovog odvođenja za približno __% (UNETI PODATAK O % KORISNIKA VODOVODA ZA KOJE JE OBEZBEDJENA I KANALIZACIJA)

od ukupnog broja korisnika sistema komunalnog snabdevanja vodom;

Imajući u vidu da postoji potreba za korišćenjem eksternih fondova (donacija, zajmova, kredita) u cilju prilagođavanja sistema pružanja komunalnih vodnih usluga (vodovoda i kanalizacije) potrebi primene u praksi zahteva EU, koji se odnose na pružanje komunalnih (javnih) vodnih usluga;

Imajući u vidu da je Vlada Švajcarske odlučila da realizacijom projekta MEG pruži svoj doprinos unapređenju demokratskog upravljanja u Gradu _____ i osiguranju pružanja komunalnih usluga stanovništvu na inkluzivan, učinkovit i efikasan način, posebno kad je reč o sektorima privrede i zaštite životne sredine;

Imajući u vidu da su Ugovorne strane svesne činjenice da se poboljšanje kvaliteta i pouzdanosti pružanja postojećih komunalnih vodnih usluga zavisiti od povećanja kapaciteta KPV za naplatu potraživanja za izvršene usluge, poboljšanje operativnog i finansijskog vršenja poslovanja i donošenja isplativih investicionih odluka;

Imajući u vidu da se ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga, zaključenim između Grada i VODOVODA, mogu postići ciljevi navedeni u prethodnih paragrafima, realizacijom međusobno dogovorenih zadataka i ciljnih mera,

Ugovorne strane su se saglasile o sledećem:

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Značenje izraza

(1) Izrazi koji se koriste u ovom ugovoru, imaju sledeća značenja:

Investiciono državanje	preventivno plansko izvođenje radova većeg obima na komunalnoj vodnoj infrastrukturi, sredstvima i opremi, kojima se, u zavisnosti od veka trajanja, vrši zamena delova vodne ifrastrukture, opreme i sredstava u cilju njihovog dovođenja u stanje funkcionalne spremnosti; svaka veća popravka/ rekonstrukcija sistema javnog vodovoda i sistema javne kanalizacije (zamena jedne ili više cevi, armatura, uređaja i sl.);
Komunalne vodne usluge	proizvodnja i isporuka vode i prečišćavanje i odvođenje otpadnih i upotrebljenih voda
Korisnik (usluge)	svaki korisnik vodnih usluga –fizičko ili pravno lice, vlasnik ili zakupac nekretnine, čiji se poslovni ili proizvodni prostor nalazi na području Grada i koji koristi vodne usluge
Odvođenje atmosferskih voda Otpadne vode	odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina vode koje su, usled ljudske aktivnosti, promenile svoja prirodna,

fizička, hemijska ili biološka svojstva

Pokazatelji uspešnosti

međunarodno prihvaćeni, odgovarajući, uporedivi, kvantitativni parametri finansijske i operativne uspešnosti ili uspešnosti pružanja potrošačima usluga snabdevanja vodom za piće i sakupljanja odvođenja otpadnih voda, navedene u Prilogu I uz ovaj ugovor.

Prečišćavanje otpadnih voda

prečišćavanje sakupljenih otpadnih voda na odgovarajućem postrojenju

Prečišćavanje i odvođenje otpadnih i upotrebljenih voda

Prečišćavanje i odvođenje otpadnih i upotrebljenih voda obuhvata sakupljanje i kanalizacijom iskorišćenih voda od priključka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže, kao i čišćenje septičkih jama

Vodovod

sistem za snabdevanje vodom za piće, koji ima uređeno i zaštićeno izvorište (vodozahvat), kaptazu, rezervoare i vodovodnu mrežu

Kanalizacija

sistem za odvod otpadnih voda i padavinskih voda, koji ima kanalizacionu mrežu sa objektima i uređajima, postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda i prepumpne stanice

Proizvodnja i isporuka vode

obuhvata sakupljanje, prečišćavanje i isporuku vode za piće i druge potrebe vodovodnom mrežom do mernog instrumenta korisnika, uključujući i merni instrument

Tekuće održavanje

stalno praćenje i kontrola funkcionalnosti sistema vodovoda i kanalizacije, koja obuhvata preglede, popravke i preduzimanje preventivnih i zaštitnih mera i redovnih preventivnih i korektivnih radova manjeg obima, koji se izvode na komunalnoj vodnoj infrastrukturi, radi sprečavanja ili otklanjanja oštećenja koja nastaju njihovom upotrebom, u cilju njihovog dovođenja u stanje stalne funkcionalne spremnosti.

Komunalna vodna infrastruktura sistem vodovoda i kanalizacije

- (2) U slučaju različitih tumačenja izraza koji se koriste u ovom ugovoru, bilo da su oni definisani u stavu (1) ovog člana i na drugim odredbama, njihovo značenje će se određivati u skladu sa članom 3. Zakona o komunalnim delatnostima («Sl. glasnik RS», br. 124/11), Odlukom o vodovodu i kanalizaciji («Sl. glasnik Grada _____», br. xxxx), i članom__ Ugovora o realizaciji MEG projekta (UNETI NEDOSTAJUĆE PODATKE, pun naziv, strane, datum, mesto potpisivanja).

Član 2.

Cilj Ugovora

Cilj ovog ugovora je obezbeđenje uslova za trajno, nesmetano, kvalitetno i održivo pružanje komunalnih vodnih usluga, kao komunalne delatnosti od posebnog javnog interesa, kroz trajno održavanje, poboljšanje pouzdanosti i proširenje vodovoda, sa stalnom težnjom povećanja obuhvata stanovništva u Gradu _____, i stalno i kvalitetno pružanje usluge sakupljanja i odvođenja otpadnih voda (osim odvođenja atmosferskih voda), kroz održavanje i poboljšanje mreže kanalizacije u Gradu _____, i prečišćavanje prikupljenih otpadnih voda, uz istovremeno obezbeđenje uslova za očuvanje i zaštitu akvatičnih ekosistema i okoliša/životne sredine.

Član 3.

Svrha Ugovora

Svrha ovog ugovora je poveravanja prava na obavljanje komunalnih vodnih usluga, kao komunalne delatnosti od posebnog javnog interesa, od strane Grada VODOVODU i definisanje prava i obaveza Ugovornih strana radi dostizanja cilja utvrđenog članom 2. ovog ugovora.

II. PRAVA I OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Član 4.

Principi na kojima se zasniva ugovorni odnos

Ugovorne strane su saglasne da se, u obavljanju aktivnosti usmerenih na postizanje cilja ovog ugovora utvrđenog članom 2. Ugovora, pridržavaju sledećih principa:

- Trajno, nesmetano, kvalitetno i održivo pružanje komunalnih vodnih usluga, u skladu sa važeim propisima i ovim ugovorom;
- Utvrđivanje jasnih ciljeva i rokova za njihovo postizanje, koji zahtevaju stalno poboljšanje efikasnosti i vode primeni standarda visoke efikasnosti;
- Obezbeđenje pristupa komunalnim vodnim uslugama pod jednakim uslovima za sve potrošače;
- Određivanje cena komunalnih vodnih usluga zasnovanih na principima «korisnik plaća», «zagađivač plaća», limitiranog nivoa troškovnog opterećenja domaćinstva (priuštivost) i na principu punog povrata troškova;
- Obezbeđenje subvencija društvenim kategorijama potrošača koji nisu u mogućnosti da sebi priušte plaćanje pune cene komunalnih vodnih usluga koje koriste, sa ciljem zadovoljavanja osnovnih ljudskih potreba za vodom i sanitacijom;
- Održavanje u funkcionalnom stanju vodne infrastrukture;
- Pružanje komunalnih vodnih usluga na održiv i transparentan način;
- Kvartalna i godišnja kontrola kvaliteta usluga i uspešnosti menadžmenta primenom pokazatelja utvrđenih priložima I i II uz ovaj ugovor;
- Aktivna podrška podizanju svesti i povećanju nivoa informisanja javnosti u Gradu _____;
- Obezbeđenje zaštite potrošača po pitanju kvaliteta i cene komunalnih vodnih usluga;
- Obezbeđenje očuvanja i zaštite akvatičnih ekosistema i životne sredine.

Član 5.

Osiguranje posebnog javnog interesa u obavljanju komunalne delatnosti pružanja komunalni vodnih usluga

Osiguranje posebnog javnog interesa u obavljanju komunalne delatnosti pružanja komunalnih vodnih usluga vrši se tako što Skupština Grada _____:

- Preko svojih predstavnika u Skupštini akcionara KPV odlučujuće utiče na imenovanje i razrešavanje organa preduzeća (Nadzornog odbora), a preko Nadzornog odbora na imenovanje i razrešenje Uprave preduzeća (direktora);
- Daje suglasnost na:
  - Statut i izmene i dopune Statuta VODOVODA, koji se odnose na obavljanje komunalnih delatnosti pružanja komunalnih vodnih usluga;
  - Metodologiju VODOVODA za formiranje cena komunalnih vodnih usluga;
  - Cenovnik VODOVODA za pružanje komunalnih vodnih usluga;
  - Godišnji program održavanja komunalne vodne infrastrukture;
  - Program investicionih ulaganja u komunalnu vodnu infrastrukturu;
- Usvaja:
  - Godišnji izveštaj VODOVODA o obavljanju komunalnih vodnih usluga koje KPV pruža po osnovu ovog ugovora i Godišnji finansijski izveštaj VODOVODA o obavljanju komunalnih vodnih usluga koje VODOVOD pruža po osnovu ovog ugovora;
  - Izveštaj VODOVODA o tekućem održavanju komunalne vodne infrastrukture;
  - Izveštaj VODOVODA o realizaciji investicionih ulaganja u komunalnu vodnu infrastrukturu;
- Zaključuje ovaj Ugovor o poveravanju prava obavljanja komunalnih vodnih usluga;
- Na drugi način, u skladu sa zakonom.

Član 6.

Prava Grada

- Ugovorne strane su saglasne da, u skladu sa ovim ugovorom, Grad ima sledeća prava:
- Razmatranje i usvajanje izveštaja koje VODOVOD podnosi organima Grada, u skladu sa ovim ugovorom;
- Koordinacija sa VODOVODOM planiranja i realizacija većih investicionih programa i programa rekonstrukcije komunalne vodne infrastrukture;
- Ugovaranje kreditnih sredstava namenjenih finansiranju investicionih programa koji se odnose na komunalnu infrastrukturu, u skladu sa propisima;
- Kontrola ispunjavanja obaveza VODOVODA po ovom ugovoru, nezavisno od aktivnosti Skupštine akcionara KPV, bez bilo kakvog uplitanja u upravljanje KPV-om ili nametanja nepotrebnih administrativnih obaveza;
- Praktična primena sistema subvencija u pogledu plaćanja vodnih usluga pruženih od strane KPV, koje ne smeju negativno uticati na prihode VODOVODA.

Član 7.

Obaveze Grada

Ugovorne strane su saglasne da, u skladu sa ovim ugovorom, Grad ima sledeće obaveze:

- Obezbeđenje materijalnih i tehničkih uslova za održivo vršenje i razvoj komunalnih vodnih usluga, kroz blagovremeno planiranje i osiguranje uslova za izvršavanje investicionih planova i donošenje odgovarajućih odluka, u skladu sa ovim ugovorom;
- Osiguranje doslednosti u donošenju odluka i primeni propisa, u cilju izbegavanja bilo kakve neopravdane povrede uslova i rokova utvrđenih ovim ugovorom;
- Neometanje VODOVODA u izvršavanju njegovih ugovornih obaveza i podrška obavljanju njegove delatnosti;
- Razmatranje i usvajanje izveštaja o obavljanju komunalnih vodnih usluga koje KPV pruža po osnovu ovog ugovora, koje VODOVOD podnosi organima Grada, u skladu sa važećim propisima i ovim ugovorom;
- Odobravanje godišnjih investicionih planova, koji se odnose na obavljanje komunalnih vodnih usluga koje VODOVOD pruža po osnovu ovog ugovora, koji se finansiraju sredstvima budžeta Grada;
- Namensko određivanje fondova za investicije u skladu sa ovim ugovorom;
- Davanje saglasnosti na Pravilnik VODOVODA o Metodologiji (i njegove izmene i dopune) za formiranje cena komunalnih vodnih usluga;
- Davanje saglasnosti na godišnji Cenovnik o pružanju komunalnih vodnih usluga VODOVODA, odnosno na vanredne revizije Cenovnika, predložene od strane VODOVODA u skladu sa članom 17. i Prilogom III uz ovaj ugovor, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema predloga VODOVODA;
- Alokacija minimuma bespovratnih sredstava namenjenih pokrivanju nedostajućih sredstava potrebnih VODOVODU za pružanje usluge korisnicima, u slučaju neblagovremenog donošenja ili neosnovanog odbijanja donošenja odluke o davanju saglasnosti na godišnji Cenovnik o pružanju javnih komunalnih vodnih usluga KPV, odnosno na vanrednu reviziju Cenovnika;
- Ukoliko JKP ostvari gubitak u poslovanju zbog neekonomskih cijena javnih vodnih usluga, učestvuje sredstvima Budžeta Opštine u pokrivanju tog gubitka,
- Redovno praćenje unapređenja primene standarda (uključujući i standarde o broju zaposlenih u VODOVODU, čije aktivnosti se odnose na pružanje komunalnih vodnih usluga), kvaliteta javnih vodnih usluga i pokazatelja uspešnosti, i preduzimanje mera za otklanjanje utvrđenih nedostataka i pravilno informisanje potrošača;
- Obezbeđenje autonomije u odlučivanju VODOVODA;
- Zadržavanje prava svojine na sistemima komunalne vodne infrastrukture;
- Osiguranje odgovarajućih finansijskih uslova za pružanje komunalnih vodnih usluga po ovom ugovoru, kroz blagovremeno izvršavanje ovim ugovorom preuzetih obaveza;
- Pružanje podrške VODOVODU u cilju redovne naplate računa za vodne usluge pružene institucijama pod kontrolom Grada, u skladu sa PROLOGOM V uz ovaj ugovor;
- Provođenje pripremnih aktivnosti za proširenje sistema komunalnog vodovoda i kanalizacije, posebno u smislu osiguranja nabavke i dostupnosti VODOVODU potrebnog zemljišta, uključujući i odgovarajući promenu pravnog režima zemljišta, u cilju realizacije investicionih planova;
- Komunalno opremanje građevinskog zemljišta, koje obuhvata pripremu tehničke dokumentacije za gradnju i gradnju komunalne vodne infrastrukture, neophodne za obavljanje poverenih delatnosti pružanja javnih vodnih usluga;
- Pružanje podrške VODOVODU u pripremi dokumentacije za izvođenje radova i investicija, u skladu sa ovim ugovorom, u smislu preduzimanja svih potrebnih mera kako bi VODOVOD blagovremeno pribavilo sve potrebne saglasnosti i dozvole od organa lokalne samouprave;
- Utvrđivanje kriterijuma i liste stanovnika Grada _____ (potrošača), fizičkih lica, koji nisu u mogućnosti da plate punu cenu korišćenih vodnih usluga;
- Redovno informisanje VODOVODA o spisku potrošača koji uživaju subvencije za korišćene vodnih usluga;
- Uređivanje sistema subvencija vodnih usluga, za potrošače koji imaju pravo na subvenciju, u skladu sa ovim ugovorom;

- Pokrivanje novčanog iznosa odobrenih subvencija za pružene vodne usluge VODOVODU, na bazi mesečnih računa (faktura) VODOVODA;
- Uređivanje obavljanja drugih komunalnih usluga koje pruža VODOVOD (n.pr.: sakupljanje i odvođenje atmosferskih voda i održavanje javnih površina) drugim ugovorom, u skladu sa zakonom;
- Provođenje, zajedno sa VODOVODOM, planiranja, odobravanja i izvođenja, zajednički dogovorenih aktivnosti u slučaju vanrednih okolnosti i prestanka rada vodovodne mreže, (postojeće ili buduće) kanalizacione mreže i (budućeg) postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- Druge obaveze utvrđene propisima i ovim ugovorom, uključujući i priloge uz ovaj ugovor.

Član 8.

Prava VODOVODA

Ugovorne strane su saglasne da, u skladu sa ovim ugovorom, VODOVOD ima sledeća prava:

- Isključivo upravljanje komunalnom vodnom infrastrukturom i obavljanje delatnosti na sopstvenu odgovornost, u skladu sa ovim ugovorom;
- Sakupljanje i primanje svih sredstava koja potiču od fakturisanih vrednosti pruženih komunalnih vodnih usluga;
- Pravovremenu naknadu za svaki manjak prihoda, u slučaju neblagovremenog donošenja ili neosnovanog odbijanja donošenja odluke o davanju saglasnosti na godišnji Cenovnik o pružanju javnih komunalnih vodnih usluga VODOVODA, odnosno na vanrednu reviziju Cenovnika; u skladu sa članom 7, stav 9 i stav 10.
- Prestanak pružanja komunalnih vodnih usluga u slučaju kašnjenja plaćanja, u skladu sa važećim propisima i ovim ugovorom;
- Predlaganje godišnje revizije Cenovnika komunalnih vodnih usluga, primenom Metodologije za obračun cena komunalnih vodnih usluga, na osnovu člana 17, u vezi sa članom 7. tačka 8. i Aneksom III ovog ugovora;
- Predlaganje vanredne revizije godišnjeg Cenovnika komunalnih vodnih usluga u slučaju nastanka objektivnih okolnosti koje pogoršavaju ekonomsku i finansijsku situaciju KPV, koja će nastupiti pre redovne godišnje revizije Cenovnika;
- Zaključenje ugovora sa trećim licima u cilju osiguranja pružanja komunalnih vodnih usluga, u skladu sa planovima, odobrenim od strane Grada;
- Pravo pristupa komunalnoj vodnoj infrastrukturi koja se nalazi na području pružanja usluga, u skladu sa važećim propisima, u cilju vršenja popravki i sprečavanja nastanka štete;
- Vršenje radova na održavanju, popravkama i obnovi objekata komunalne vodne infrastrukture i investicionih radova, na površini zemlje i pod zemljom, na podrčju pružanja usluga;
- Eksterno zaduživanje u cilju finansiranja investicionih programa koji se odnose na komunalnu vodnu infrastrukturu, na koje je suglasnost dala Grad.

Član 9.

Obaveze KPV

Ugovorne strane su saglasne da, u skladu sa ovim ugovorom, VODOVOD ima sledeće obaveze:

- Trajno, nesmetano, kvalitetno i održivo pružanje komunalnih vodnih usluga, u okviru obavljanja komunalne delatnosti od posebnog javnog interesa, korisnicima, u zadovoljavajućem obimu i kvalitetu, koji nije niži od kvaliteta definisanog odgovarajućim standardima koji se primenjuju u

- BiH, putem komunalnog vodovoda i kanalizacije Grada _____, koji pokriva _____ (UNETI NAZIV SVIH NASELJA);
- Proširenje sistema (mreže) javnog vodovoda i, potom, pružanje usluge snabdevanja vodom korisnika u _____ (UNETI NAZIV NASELJE/A U KOJEM/IMA SE PLANIRA IZGRADNJA VODOVODNE MREŽE), u skladu sa odlukom Grada;
  - Pružanje komunalne usluge prečišćavanja i odvođenja otpadnih i upotrebljenih voda u Gradu _____, putem kanalizacije ili na drugi način (pražnjenjem septičkih jama);
  - Trajno pružanje komunalnih vodnih usluga i skladu sa:
    - važećim standardima kvaliteta;
    - tehničkim standardima koji se primenjuju na komunalnu proizvodnju i isporuku vode (za piće) i komunalno prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda;
    - druge uslove i zahteve utvrđene zakonom, propisima Grada i ovim ugovorom;
  - Korišćenje takvih tehnika upravljanja (komunalnom vodnom infrastrukturom) koje će voditi značajnom smanjenju operativnih troškova, a posebno smanjenju gubitaka vode u vodovodnoj mreži;
  - Priprema i podnošenje organima Grada na odobravanje/potvrđivanje/usvajanje izveštaja i drugih akata, u skladu sa članom 5. ovog ugovora;
  - Priprema i podnošenje organima Grada na odobravanje/potvrđivanje/usvajanje predloga za godišnju i vanrednu reviziju Cenovnika vodnih usluga, u skladu sa članom 5. ovog ugovora;
  - Primena principa «zagađivač plaća» korišćenjem rastućih koeficijenata za određivanje cene usluga sakupljanja i odvođenja otpadnih voda;
  - Obezbeđenje da operativni troškovi ostanu unutar odobrenog planskog (u VODOVODU) okvira;
  - Praćenje Pokazatelja uspešnosti i postizanje utvrđenih Ciljeva uspešnosti, u skladu sa članom 10. ovog ugovora i preduzimanje mera za utvrđivanje i otklanjanje svakog uzroka koji ometa praćenje uspešnosti i postizanje ciljeva;
  - Obaveštavanje nadležnih organa Grada o svakom incidentu koji utiče ili može značajno uticati na pružanje komunalnih vodnih usluga ili na njihov kvalitet;
  - Samostalno pribavljanje svih potrebnih saglasnosti i dozvola i, u slučaju vanrednih okolnosti ili administrativnih prepreka, zahtevanje podrške i pomoći Grada;
  - Samostalno zapošljavanje neophodnog broja osoblja, u cilju obezbeđenja odgovarajućeg izvršavanja ugovornih obaveza, težeći postizanju preporučenog standarda «jedan zaposleni na 1.000 korisnika», do kraja prvog perioda na koji je ovaj ugovor zaključen;
  - Samostalno obezbeđivanje kontinuiranog stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih;
  - Vršenje tekućeg i investicionog održavanja sistema komunalnog vodovoda i kanalizacije, na osnovu i u skladu sa Godišnjim planom održavanja;
  - Uspostavljanje posebne organizacione jedinice za pružanje komunalnih vodnih (usluga komunalne proizvodnje i isporuke vode i prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda) unutar organizacione strukture KPV, u roku od 12 meseci od dana potpisivanja ovog ugovora; (OVO VAŽI SAMO ZA ONA JKP KOJA OSIM DELATNOSTI PRUŽANJA KOMUNALNIH USLUGA PUTEM SISTEMA VODOVODA I KANALIZACIJE OBAVLJAJU I DRUGE KOMUNALNE DELATNOSTI);
  - Uspostavljanje službe za odnose sa korisnicima komunalnih vodnih usluga, na takav način da se na primljene zahteve i žalbe korisnika odgovori u roku od 24 h 7 dana u nedelji (24/7);
  - Uspostavljanje u KPV funkcije ovlašćenog za odnose sa javnošću (PR);
  - Uvođenje i primena efikasnog sistema upravljanja komunalnom vodnom infrastrukturom, sa ciljem smanjenja nenaplativih gubitaka vode, racionalnog korišćenja resursa i unapređenja kvaliteta komunalnih vodnih usluga;
  - Organizovanje javnih kampanja u cilju podizanja svesti i informisanja javnosti o svim aspektima pružanja komunalnih vodnih usluga, uključujući politiku cena i promptno informisanje korisnika i drugih zainteresovanih lica o prekidima u snabdevanju vodom zbog preventivnog održavanja, popravki i mehaničkih kvarova, više sile itd;

- Osiguranje tehničke podrške korisnicima komunalnih vodnih usluga u slučaju smanjenja snabdevanja vodom, montaže vodomera i drugih tehničkih usluga koje su povezane sa komunalnim uslugama proizvodnje i isporuke vode (za piće) i prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda, u saradnji i uz saglasnost nadležnih organa;
- Predavanje, po prestanku važenja ugovora, ukoliko njegova važnost ne bude produžena, na zahtev Grada _____, sve tehničke i finansijske dokumentacije koja se odnosi na komunalne vodne usluge i vodovod i kanalizaciju;
- Zajedničko, sa nadležnim organima Grada, planiranje, odobravanje i preduzimanje usaglašenih aktivnosti u slučaju vanrednih okolnosti i prekida zbog mehaničkih kvarova na vodovodnoj mreži i (postojećoj i budućoj) kanizacionoj mreži i budućem postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda;
- Druge obaveze utvrđene propisima i ovim ugovorom, uključujući i priloge uz ovaj ugovor.

Član 10.

Konsultacije sa korisnicima usluga

- (1) VODOVOD je obavezno da organizuje redovne godišnje konsultacije/anketu sa korisnicima komunalnih vodnih usluga, u cilju istraživanja i diskusije o kvalitetu pruženih vodnih usluga, nivou pokazatelja uspešnosti i ciljeva uspešnosti, novih komunalnih vodnih usluga koje javnost očekuje i po drugim relevantnim pitanjima.

Rezultate tih konsultacija VODOVOD je u obavezi da publikuje u lokalnim štampanim medijima masovne komunikacije ili da ih učini dostupnim javnosti (svim korisnicima) putem drugih (informativnih) medija masovne komunikacije.

- (2) VODOVOD je u obavezi da provodi godišnje konsultacije/anketu o zadovoljstvu korisnika komunalnih vodnih usluga pruženim uslugama iz stava (1) ovog člana, na takav način da se promene u zadovoljstvu korisnika mogu pratiti tokom celog perioda na koji je ovaj ugovor zaključen.

Član 11.

Pokazatelji i ciljevi uspešnosti

- (1) Direktor VODOVOD je u obavezi da podnosi Nadzornom odboru VODOVOD tromesečne izveštaje o pokazateljima uspešnosti, navedenim u PRILOGU I uz ovaj ugovor.

Kopiju izveštaja iz stava (1) ovog člana direktor VODOVOD dostavlja nadležnom organu Grada, istovremeno kad i Nadzornom odboru VODOVODA.

Direktor VODOVODA je u obavezi da nadležnom organu Grada, na zahtev, stavi na uvid sve izvorne materijale, na osnovu kojih je izveštaj sačinjen.

Prilikom stavljanja na uvid izvornih materijala na osnovu kojih je izveštaj sačinjen, direktor VODOVODA je u obavezi da u potpunosti sarađuje sa Nadzornim odborom VODOVODA i nadležnim organima Grada, odnosno sa njihovim ovlašćenim predstavnicima.

- (2) Spisak pokazatelja uspešnosti može se ažurirati po potrebi.

- (3) Lista ključnih pokazatelja uspešnosti i sa njima povezanih ciljeva uspešnosti, utvrđena u PRILOGU II uz ovaj ugovor, čini primarni kriterijum na osnovu kojeg Nadzorni odbor VODOVODA ocenjuje uspešnost poslovanja KPV i njegovog menadžmenta.

Revizija Liste ključnih indikatora i sa njima povezanih ciljeva uspešnosti vrši se krajem poslednje godine za koju su ciljevi bili utvrđeni, sa ciljem utvrđivanja odgovarajućih, realističnih i merljivih ciljeva.

Član 12.

Odstupanje od ugovornih obaveza
o praćenju poslovanja VODOVODA

1. Neodgovarajuće praćenje poslovanja VODOVODA od strane Grada _____, ne oslobađa VODOVOD od obaveze izvršavanja svih ugovornih obaveza.
2. U slučaju neispunjenja ugovornih obaveza od strane Grada, čime se nanosi šteta VODOVODU, VODOVOD ima obavezu da nastavi pružanje vodnih usluga, i pravo na novčanu naknadu od strane Grada, u skladu sa članom 7, stav 9 i stav 10.
3. VODOVOD nije odgovoran za propuštanje ili neadekvatno ispunjavanje obaveza utvrđenih ovim ugovorom, ako sredstva ostvarena primenom Metodologije za obračun cena komunalnih vodnih usluga, utvrđene ovim ugovorom, nisu dovoljna, a Grad pri tome, ne izvršava svoje obaveze utvrđene ovim ugovorom.

Član 13.

Planiranje i izveštavanje

Ugovorne strane su saglasne da VODOVOD, pored obaveze dostavljanja na suglasnost svojih akata utvrđenih članom 5. ovog ugovora, redovno (godišnje) podnosi Gradu na suglasnost sledeće planove i izveštaje:

- Plan vršenja komunalnih vodnih usluga, koji obuhvata i Godišnji plan radova na održavanju, za narednu godinu, najkasnije do kraja septembra tekuće godine;
- Prvi predlog za povećanje cena komunalnih vodnih usluga, pripremljen u skladu sa Metodologijom za obračun cena komunalnih vodnih usluga, utvrđenom članom 17. stav (1) i PRILOGOM III uz ovaj ugovor, najkasnije u roku od 90 dana od dana potpisivanja ovog ugovora;
- Izveštaj o vršenju komunalnih vodnih usluga za prethodnu godinu, najkasnije do kraja februara tekuće godine;
- Izveštaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu, koji se odnosi na pružanje komunalnih vodnih usluga, najkasnije do kraja februara tekuće godine.

III. SVOJINA NA SISTEMU VODOVODA I KANALIZACIJE

Član 14.

Svojina, prijenos upravljanja i knjigovodstvena evidencija

- (1) Sistemi komunalnog vodovoda i kanalizacije (vodna infrastruktura) na koje se ovaj ugovor odnosi, u svojini su Grada _____.
- (2) Delovi komunalne vodne infrastrukture, koji budu izgrađeni u budućnosti, takođe će biti u svojini Grada _____.
- (3) Potpisivanjem ovog ugovora, Grad _____ prenosi pravo upravljanja komunalnom vodnom infrastrukturom iz stava (1) i (2) ovog člana KPV-u, bez naknade.
- (4) VODOVOD će, u skladu sa zakonom, u svojim poslovnim knjigama, voditi evidenciju objekata komunalne vodne infrastrukture iz stava (1) i (2) ovog člana.
- (5) VODOVOD će obračunavati (uključujući i vršenje periodične revalorizacije) i u svojim poslovnim knjigama iskazivati vrednost objekata komunalne vodne infrastrukture iz stava (1) i (2), umanjenu za vrednost amortizacije, u skladu sa propisima.

Član 15.

Pravo korišćenja

- (1) Potpisivanjem ovog ugovora, VODOVOD stiče pravo upravljanja (korišćenja i održavanja) komunalnom vodnom infrastrukturom iz stava (1) i (2) člana 14. ovog ugovora, u skladu sa zakonom, propisima Grada i ovim ugovorom.
- (2) U slučaju prestanka važenja ovog ugovora iz bilo kojeg razloga, VODOVOD ima obavezu da Gradu _____ prenese (vrati) pravo upravljanja komunalnom vodnom infrastrukturom iz člana 14. stav (1) ovog ugovora, u funkcionalnom stanju.

IV. FINANSIRANJE VODNIH USLUGA

Član 16.

Izvori finansiranja

Ugovorne strane su saglasne da se komunalne vodne usluge (tj. usluge proizvodnje i isporuke vode i prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda), utvrđene ovim ugovorom finansiraju:

- Sredstvima prikupljenim naplatom računa za pružene komunalne vodne usluge; i
- Sredstvima obezbeđenim iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 17.

Struktura cene komunalnih vodnih usluga

- (1) Jedinične cene za pružene vodne usluge VODOVOD utvrđuje primenom Metodologije za formiranje cena komunalnih vodnih usluga, donetom u skladu sa PRILOGOM III uz ovaj ugovor i potvrđenom od strane Grada, koja se zasniva na sledećim principima:
  - Minimalni iznosi, utvrđeni _____ [NAVESTI NAZIV AKO POSTOJI AKT POLITIKE ILI PRAVNI AKT U KOJEM POSTOJI INDIKACIJA O MINIMALNOM IZNOSU];
  - Puno pokrivanje troškova pruženih komunalnih vodnih usluga;
  - Limitirani nivo prosečnog opterećenja domaćinstva za pružene komunalne vodne usluge (priuštvost korisnika usluga; mesečni iznos troškova za korišćene vodne usluge ne sme preći 4% od prosečnog mesečnog prihoda domaćinstva u Gradu _____);
  - Punog pokrivanja troškova amortizacije;
  - Obaveza redovnog servisiranja zajmovnih/kreditnih obaveza VODOVOD.
- (2) Cene komunalnih vodnih usluga određene u skladu sa stavom (1) ovog člana VODOVOD utvrđuje Cenovnikom na koji Grad daje suglasnost.

Član 18.

Fakturisanje i naplata pruženih komunalnih vodnih usluga

- (1) Ugovorne strane su saglasne da VODOVOD ispostavi račun svakom korisniku za izvršene komunalne vodne usluge u prethodnom mesecu, do 10-og dana tekućeg meseca.
- (2) Rok za plaćanje računa iz stava (1) ovog člana je 25-ti dan tekućeg meseca.
- (3) Ako računi za dva uzastopna meseca ne budu plaćeni u roku iz stava (2) ovog člana, VODOVOD će korisniku uputiti pisani zahtev za plaćanje dugovanih iznosa bez odlaganja (odmah).
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, i u slučaju ako računi za izvršene komunalne vodne usluge nisu plaćeni za dva meseca u periodu od tri meseca, VODOVOD će korisniku dostaviti pisano obaveštenje sa upozorenjem:
  - Da će protiv njega pokrenuti postupak naplate dugovanih iznosa pred sudom, ako dug u celosti ne bude isplaćen u roku od 15 dana od dana dostavljanja obaveštenja;
  - Da će korisnik biti isključen iz sistema (sa mreže) javnog vodovoda i kanalizacije najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja tužbe sudu, u skladu sa zakonom.

Član 19.

Prava i obaveze ugovornih strana u pogledu subvencioniranja komunalnih vodnih usluga

Ugovorne strane su saglasne da se pri:

- Postupku utvrđivanja subvencija socijalno ugroženim korisnicima komunalnih vodnih usluga u Gradu;
  - Pružanju komunalnih vodnih usluga; i
  - Naplati troškova za pružene komunalne vodne usluge,
- u svemu pridržavaju prava i obaveza utvrđenih PRILOGOM IV uz ovaj ugovor.

Član 20.

Izdvajanje obračunate amortizacije

- (1) VODOVOD će obračun amortizacije stalnih sredstava VODOVODA i amortizacije stalnih sredstava, objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, odnosno dobara u opštoj upotrebi i od opšteg interesa, vršiti u skladu sa zakonom.
- (2) Amortizacija obračunata u stavku (1) ovog člana čini sastavni dio cijene vodne usluge
- (3) Iznose obračunate amortizacije iz stava (1) ovog člana, za osnovna sredstva koja se vode u poslovnim knjigama VODOVODA, isti evidentira na svom posebnom podračunu.
- (4) Sredstva evidentirana na posebnom podračunu, u smislu stava (3) ovog člana, VODOVOD može koristiti samo za investiciono održavanje komunalne vodne infrastrukture **i za izgradnju**, namenjene pružanju komunalnih vodnih usluga po ovom ugovoru.
- (5) Na odluku VODOVODA o utrošku sredstava iz stava (3) ovog člana prethodnu suglasnost daje nadležni organ Grada _____.
- (6) Iznose obračunate amortizacije iz stava (2) ovog člana, za osnovna sredstva koja se vode u knjigama Grada _____, VODOVOD uplaćuje na poseban podračun javnih prihoda Grada _____ kao Komunalnu naknadu za održavanje dobara od opšteg interesa.
- (7) Sredstva u smislu stava (6) ovog člana, mogu se koristiti samo za investiciono održavanje komunalne vodne infrastrukture i za izgradnju, namenjene pružanju komunalnih vodnih usluga po ovom ugovoru.
- (8) Postupak obračuna, visine naknade, načina uplate kao i utoška Komunalne naknade za održavanje dobara od opšteg interesa, će biti definisano posebnim sporazumom ugovornih strana, koji će se donijeti u roku od 90 dana od dana potpisivanja Ugovora.

V. DRUGE ODREDBE (RAZNO)

Član 21.

Rešavanje sporova

- (1) Ako u realizaciji obaveza po klauzulama ovog ugovora dođe do njihovog različitog tumačenja i/ili sporenja, ugovorne strane su saglasne da te nesporazume i sporove rešavaju na sporazumni način.
- (2) Pokušaj SPORAZUMNOG rešavanja spora smatraće se neuspešnim, ako jedna ugovorna strana o tome obavesti drugu u pisanoj formi, sa odgovarajućim obrazloženjem i priloženom dokumentacijom kojom potkrepljuje svoje gledište.
- (3) U slučaju neuspeha pokušaja rešavanja spora, u smislu stava (2) ovog člana, ugovorne strane su saglasne da se spor rešava pred nadležnim sudom.

Član 22.

Izmene i dopune Ugovora

Ugovorne strane su saglasne da ovaj ugovor po potrebi menjaju i dopunjuju putem potpisivanja aneksa.

Član 23.

Stupanje na snagu

Ovaj ugovor stupa na snagu danom potpisivanja.

Član 24.

Važenje Ugovora i rok na koji se Ugovor zaključuje

- (1) Ovaj ugovor se zaključuje na rok od 5 godina.
- (2) Po isteku roka na koji je zaključen, važenje ovog ugovora može se produžiti potpisivanjem aneksa, u smislu člana 22. ovog ugovora.

Član 25.

Prestanak Ugovora pre isteka roka

- (1) Važenje ovog ugovora može prestati u svakom trenutku saglasnošću volja ugovornih strana izraženom u pisanoj formi.
- (2) U slučaju ozbiljnog kršenja ugovornih obaveza, bilo koja od Ugovornih strana može otkazati ovaj ugovor.

Član 26.

Vis major (Viša sila)

Ugovorne strane neće se smatrati odgovornim za neispunjenje ugovornih obaveza i neće imati obavezu naknade štete zbog toga, u slučaju:

- Poplava;
- Zemljotresa;
- Nestašice vode/suše;
- Drugih elementarnih nepogoda, do kojih dolazi mimo volje i uticaja ugovornih strana;
- Rata ili javnih nemira;
- Bilo kojih drugih okolnosti na koje strane nemaju uticaja.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

Prelazni rok(ovi)

Po stupanju na snagu ovog ugovora, Ugovorne strane imaju obavezu:

Grad:

- Da donese odluku o davanju saglasnosti na Pravilnik VODOVODA o Metodologiji za formiranje cena komunalnih vodnih usluga – u roku od 60 dana od dana prijema takvog zahteva VODOVODA;
- Da donese odluku o cenama komunalnih vodnih usluga, na osnovu predloga VODOVOD, sačinjenog u skladu sa Metodologijom za formiranje cena vodnih usluga – u roku od 60 dana od prijema predloga VODOVODA;
- Da donese Pravilnik o tehničkim uslovima za izgradnju i rad na objektima javnog vodovoda i kanalizacije

PKV:

- Da pokrene postupak potpisivanja ugovora sa svim potrošačima kojima pruža vodne usluge – u roku od 30 dana od dana potpisivanja ovog ugovora;
- Da podnese Gradu predlog Cenovnika vodnih usluga u 2018. godini, sačinjen u skladu sa Metodologijom za formiranje cena vodnih usluga – u roku od 90 dana od dana potpisivanja ovog ugovora;
- Da pokrene postupak naplate dugova za pružene usluge, protiv korisnika usluga koji račune nisu platili u periodu dužem od dva meseca, u skladu sa PRILOGOM V uz ovaj ugovor, u roku od – 30 dana, od dana potpisivanja ovog ugovora;
- Da, u roku od 30 dana, donese sledeće pravne akte:
  - Izmene i dopune Pravilnika o knjigovodstvu, kojim će osigurati odvojeno knjigovodstveno praćenje komunalne delatnosti pružanja komunalnih vodnih usluga;
  - Izmene i dopune drugih opštih akata, u cilju njihovog usklađivanja sa zahtevom da se odvojeno knjigovodstveno prati komunalna delatnost pružanja komunalnih vodnih usluga;
  - Pravilnik o Metodologiji za formiranje cena komunalnih vodnih usluga, u skladu sa ovim ugovorom i dostavi ga nadležnom organu Grada _____ na davanje saglasnosti;
- Da, u roku od 90 dana, donese:
- Plan upravljanja komunalnim vodnim uslugama, u skladu sa _____;
- Plan odnosa sa javnošću.

Član 28.

Broj kopija

Ovaj ugovor je potpisan u 6 (šest) primeraka, od kojih svaka Ugovorna strana zadržava po 3 (tri).

U _____, __. __. 2017.

ZA GRAD _____,

_____

(Ime, prezime, funkcija)

ZA VODOVOD,

_____

(Ime, prezime, funkcija)

Prilog 1

Pokazatelji uspešnosti i ciljevi

Pokazatelj uspešnosti	Cilj
Dostupnost Usluge	Svako domaćinstvo, u području obuhvata vodovoda, ima uredno vodosnabdijevanje
Kvalitet usluge	Maksimalan nivo kvantiteta i kvaliteta isporučene vode
Operativna efikasnost	Dobro funkcioniranje vodovoda, uz što manje troškove
Efikasnost poslovnog upravljanja	Upravljanje na osnovu savremenih dostignuća
Efikasnost planiranja i izvršavanja	Sve blagovremeno planirati i po planu realizirati
Financijska održivost	Troškove prilagoditi prihodima u cilju finansijske održivosti
Okolinska održivost	Pri radu voditi računa o okolinskoj održivosti

Prilog 2

Ključni pokazatelji uspešnosti i ciljevi vodovoda

R. br.	KPUIC	Jedinica mere	Formula za računanje	Ciljna vrednost za kraj				
				2018	2019	2020	2021	2022
1	Neoprihodovana voda	%	$= \frac{[\text{zahvaćena voda (m}^3\text{)} - \text{fakturisana voda (m}^3\text{)}]}{\text{zahvaćena voda u m}^3}$					
2	Prosečan period naplate	Dana	$= \frac{\text{ukupna potraživanja na kraju godine (KM)}}{\text{ukupni godišnji prihod (KM)}}$					
3	Postotak naplate	%	$= \frac{\text{ukupno naplaćeno u posmatranom periodu (KM)}}{\text{ukupno fakturisano u posmatranom periodu (KM)}}$					
4	Produktivnost zaposlenih	#/'000	$= \frac{\text{broj zaposlenih čiji se rad odnosi na pružanje vodnih usluga (\#)}}{\text{ukupan broj korisnika javnih vodnih usluga (u 000)}}$					
5	Pokrivenost operativnih troškova	%	$= \frac{\text{ukupni godišnji operativni prihodi (KM)}}{\text{ukupni godišnji operativni troškovi (KM)}}$					
6	Priuštvost usluga	%	$= \frac{\text{ukupni jedinični godišnji operativni prihodi po korisniku usluga (KM/osoba)}}{\text{bruto nacionalni dohodak po stanovniku (KM/osoba)}}$					

Prilog 3

Elementi za donošenje metodologije za formiranje cena komunalnih vodnih usluga u gradu _____

TARIFNA METODOLOGIJA

Anex Ugovora o javnoj usluzi između Općine _____ i KP „Vodovod“ a.d. _____

1. Uvod

- Ova metodologija ocrtava način na koji cijene moraju biti izračunate kako bi bile predložene na odobrenje općini _____. KP „Vodovod“ a.d. _____ priprema tarifni prijedlog za odobrenje od strane Općine kada to smatra potrebnim. Općina ocjenjuje da li je izračun napravljen u skladu sa metodologijom. Cijene su stoga definirane isključivo po metodologiji i pripadajućim kalkulacijama, pretpostavkama i predviđanjima.
- Troškovi, prihodi, imovina, obveze i gotovinski tokovi izračunati ovom metodologijom su oni koji se izravno ili neizravno odnose na djelovanje sistema vodosnabdijevanja i sistema odvodnje otpadnih voda u općini _____. Novi uspostavljeni troškovni centri i računovodstveni sistem preduzeća omogućuju praćenje poslovanja za usluge vodosnabdijevanja i usluge odvodnje otpadnih voda kao da su samostalne jedinice unutar preduzeća, čak i samostalna preduzeća. To se čini na način da se vrši raspodjela odgovarajućih dijelova troškova uprave i zajedničke službe na direktne troškove sistema vodosnabdijevanja i sistema odvodnje otpadnih voda.
- KP „Vodovod“ a.d. _____ je ispunilo sve predušlove za primjenu ove Tarifne metodologije; dakle Preduzeće je:
  - Definisalo jasno razdvojene troškovne centre;
  - Razdvojilo knjiženje troškova i prihoda usluga vodosnabdijevanja od usluga kanalizacije;
  - Omogućilo izvještavanje o troškovima i prihodima i po poslovnim jedinicama, uz zbirno izvještavanje za preduzeće;
  - Sve direktne troškove knjiži isključivo na definisane troškovne centre, po mogućnosti na što nižoj razini;
  - Sve indirektne troškove rasporedilo prema ključu koji je usaglašen sa svim poslovnim jedinicama;
  - Stalnu imovinu evidentiralo prema troškovnim centrima;
  - Ima analitički okvir za knjiženja koji odgovara vodovodnim preduzećima.

2. Principi koje preduzeće KP „Vodovod“ a.d. _____ slijedi prilikom određivanja cijene

Metodologija za određivanje cijene za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda zasnovana je na primjeni sljedećih ključnih principa:

Princip korisnik plaća koji podrazumijeva da će se cijena vode za sve kategorije potrošača izjednačiti, kroz prelazni period od 3 do 5 godina.

Princip punog pokrivanja troškova koji podrazumijeva da se cijenom pokriju sljedeći troškovi:

- Operativni troškovi nastali vođenjem poslovnih aktivnosti (radna snaga, energija, tekuće održavanje, hemikalije i sl.);
- Troškovi amortizacije (troškovi investicijskog održavanja);
- Troškovi ulaganja, investicije plaćene iz vlastitih sredstava;
- Troškovi financiranja (kapitalni troškovi, troškovi servisiranja kapitala i sl.).

Ovaj princip podrazumijeva da preduzeće ima usvojenu strukturu troškova po troškovnim centrima. **Princip pravičnosti i jednakosti** koji podrazumijeva obavezu lokalne zajednice da svim stanovnicima osigura vodu i pod jednakim uslovima.

Princip priuštivosti (affordability) koji podrazumijeva:

- a) da maksimalna moguća cijena koju prosječna porodica sa prosječnom potrošnjom vode po osobi može mjesečno platiti račun koji ne prelazi 4% od ukupnih mjesečnih prihoda prosječne porodice iz općine _____.
- b) obavezno subvencioniranje potrošnje vode do 3m³ od strane općine _____, za svaku registriranu socijalno ugroženu osobu na području općine _____, a koja koristi usluge vodosnabdijevanja i/ili odvodnje otpadnih voda.

Princip očuvanja prirodnih resursa koji podrazumijeva primjenu zakonski definisanih naknada za vodu kao što su posebne vodne naknade za korištenje površinskih i podzemnih voda, naknade za zaštitu voda, vađenje materijala iz vodotoka i dr¹.

Princip ekonomske efikasnosti koji se ogleda kroz cjelokupni proces izračuna cijene vode, ali i kroz adekvatan proces planiranja i budžetiranja. Za potrebe dokazivanja ispunjavanja ovog principa Preduzeće prati ključne pokazatelje uspješnosti (Anex II), i konstantno radi na njihovom unaprijeđenju.

3. Tarifna struktura i način proračuna cijene

Preduzeće KP „Vodovod“ a.d. _____ primjenjuje model jedinstvene jedinične cijene po m³ vode sa plaćanjem prema potrošenoj količini sa pretplatom, gdje je cijena po m³ ista za sve kategorije potrošača, uz slijedeći način proračuna (kalkulacije) cijena:

1 U slučaju oskudijevanja sa dovoljnim količinama vode za zadovoljenje svih iskazanih potreba, a da se prirodni resursi posve ne iscrpe, primjenjivat će se tarifni model rastuće blok tarife (može i na sezonskoj osnovi, u slučaju neravnomjerne oskudice vode), u kojima će svaka prekomjerna potrošnja biti destimulirana većom cijenom od osnovne potrošnje. Specifično, predlaže se za takve slučajeve blok tarifni model sa jediničnom cijenom koja pokriva odnosne troškove u punom iznosu za početnih 5 m³ potrošnje vode po osobi, uvećanu za 50% za narednih 5 m³ potrošnje vode, te uvećanu za 100% za svaki naredni m³. U slučaju pojave većih prihoda od odnosnih troškova primjenom ove tarife, predlaže se da se isti usmjeri u aktivnosti smanjenja gubitaka u mreži, ili općenito poboljšanje kvalitete usluge.

- **Pretplata²** : Veoma važan aspekt efikasnog upravljanja vodovodnim sistemom jeste mjerenje. To podrazumijeva mjerenje proizvodnje vode, protoka (i tlaka) u svakom od određenih zona mjerenja (što je važan korak za određivanje vodnog bilansa i kvalitetno upravljanje gubicima u mreži), kao i mjerenje potrošnje kod korisnika usluga. Pretplata uključuje (pokriva) troškove redovnog i odgovarajućom regulativom propisanog održavanja potrošačkog vodomjera (UPISATI ZAKONSKU OBAVEZU ZA KP PREDUZEĆE) u iznosu koji odgovara stvarnim troškovima za svaki vodomjer pojedinačno (npr. ako je u pitanju mehanički vodomjer za koji je propisana zamjena nakon 5 godina rada, troškovi nabavke i zamjene vodomjera tog promjera se dijele sa 60 i taj iznos se uključuje u mjesečni iznos pretplate). Osim ovog troška koji se odnosi direktno na potrošača na kojeg se odnosi taj vodomjer, u pretplatu su uključeni i troškovi ugradnje i kasnije održavanja zonskih i vodomjera na izvorištu su raspoređeni na sve korisnike usluga.
- Preduzeće knjiži zasebno prihode prikupljene po osnovu pretplate, koji se dakle odnose isključivo na kvalitetno održavanje važne funkcije mjerenja u vodovodnom sistemu, te sredstva prikupljena na ovom zasebnom kontu ili podračunu neće koristiti za bilo koje druge svrhe.
- Na računu za usluge stoji pojašnjenje korisnicima usluga da se pretplata odnosi na održavanje vodomjera i napomena da mogu tužiti poduzeće koje im pruža ovu uslugu ako njihov vodomjer nije održavan sukladno propisima.
- Trošenja sredstava prikupljenih pretplatom se izdvajaju u financijskim izvještajima koji se dostavljaju općini _____.
- Pretplata ne uključuju druge vrste troškova, pa ni specifične troškove očitavanja, fakturiranja ili naplate, direktno vezani za pojedine korisnike usluga.³
- Iznos pretplate ne uključuje nikakvu količinu vode, tj. pretplata podrazumijeva 0 m³ potrošnje, a svaki m³ potrošene vode se obračunava po jediničnoj cijeni što se obrazlaže u nastavku.

Iz svega navedenog slijedi da je formula za izračunavanje pretplate određena sa:

$$\text{Pretplata (i)} = \text{TZV(i)} / \text{Mjes(i)} + \text{Post (i)} \times \text{SumZon}$$

gdje je:

Pretplata(i)	iznos pretplate za konkretnog potrošača (i) (pravna ili fizička osoba)
TZV(i)	trošak zamjene i održavanja vodomjera konkretnog potrošača (i) (dakle cijena nabavke i ugradnje potrošačkog vodomjera takvog profila i vrste)
Mjes(i)	Broj mjeseci nakon kojih se dati vodomjer (i) treba zamijeniti ⁴
Post(i)	postotak troška zamjene istog vodomjera potrošača (i) u sumi troškova zamjene vodomjera svih potrošača
SumZon	zbir troškova zamjene i održavanja svih zonskih vodomjera i vodomjera na izvorištima, dakle svih vodomjera u mreži koji se ne odnose na krajnje potrošače

- 2 U prelaznom periodu, zbog nepostojanja ažurne baze i detaljnih pokazatelja o vodomjerima, Pretplata se može izračunati približno odnosno detaljno obrazloženom procjenom.
- 3 U slučaju da u lokalnoj zajednici postoji veći broj korisnika usluga koji ne boravi neprekidno u svojim stambenim jedinicama i stoga imaju samo povremenu ili sezonsku potrošnju, preduzeće će evidentirati takve pojedince i domaćinstva te za njih pripremiti i pojedinačnim ugovorima potvrditi poseban program očitavanja i fakturisanja, kako bi se odnosni troškovi umanjili.
- 4 (za mehaničke vodomjere postojećom regulativom taj je broj mjeseci određen na 60 ili 5 godina; nije nužno da isti broj ostane za elektronske vodomjere)

- **Jedinična cijena vode po m³**; Preduzeće je izračunalo jediničnu cijenu vode po m³ zbrajajući sve odnosne troškove iz prethodnog perioda, na osnovu kojih se pravi procjena potrebnih prihoda za naredni period. Svi odnosi troškovi za prethodni period su pravilno knjiženi u skladu sa usvojenom politikom troškovnih centara.
- Svi procijenjeni troškovi koji se direktno i indirektno odnose na proizvodnju i distribuciju vode podijeljeni su sa ukupnom predviđenom potrošnjom u istom narednom period, te je dobivena cijena vode po m³ podijeljena sa ciljanom stopom naplate od 95%.
- Navedeni troškovi ne uključuju one koji se odnose na funkciju mjerenja u sistemu (jer se ista pokriva pretplatom), ali svakako uključuju sve redovne operativne troškove kako su prethodno navedeni, kao i pune troškove obračunate amortizacije na sva stalna sredstva, te eventualno troškove kapitalnih investicija, u skladu sa odlukom lokalne zajednice o načinu financiranja proširenja infrastrukture.
- Prihode ostvarene po ovom osnovu u proporcionalnim iznosima prema predviđenim navedenim troškovima treba knjižiti na najmanje tri različita konta (za pokrivanje operativnih troškova - što se može i detaljnije razraditi ako lokalna zajednica to bude smatrala potrebnim, investicijskog održavanja i kapitalnih investicija). Ove prihode koristiti za namijenjene svrhe. Samo uz prethodnu suglasnost lokalne zajednice u situacijama od posebnog značaja se isti mogu koristiti i za neku drugu od navedenih namjena. Prihodi ostvareni po osnovu dijela cijene koji se odnosi na amortizaciju se troše isključivo na način određen poslovnim planom, koji će uključiti plan i program smanjenja neprihodovane vode te redovne zamjene elemenata infrastrukturnog sistema.

Iz svega navedenog slijedi da je formula za izračunavanje jedinične cijene vode po m³ određena sa:

$$\text{Jedinična cijena vode po m}^3 = \frac{\text{Predviđeni troškovi djelatnosti (u KM)}}{\text{Predviđena isporuka vode (u m}^3)} \times (1/\text{Napl})$$

gdje je:

Predviđeni roškovi	Svi redovni operativni troškovi ⁵
	Puni troškovi obračunate amortizacije na sva stalna sredstva ⁶
	Odobreni troškovi kapitalnih investicija ⁷
Predviđena isporuka vode	Procjena ukupno isporučene fakturirane vode potrošačima za naredni period na koji se odnose predviđeni troškovi
Napl	Željeni postotak naplate u % ⁸

5 Kako su prethodno navedeni i pojašnjeni, svakako uključuju pokriće svih materijalnih i drugih troškova vezanih za funkcioniranje sistema, sredstva za lične dohotke i zajedničku potrošnju zaposlenih, zakonske i ugovorne obaveze, troškove tekućeg održavanja i funkcioniranja sistema na koji se cijena odnosi, sredstva akumulacije i rezervi u skladu sa zakonskim propisima; isključeni su troškovi održavanja mjerenja u sistemu, jer su isti već izdvojeni za pokrivanje putem pretplate

6 Uključuju amortizaciju, koja se sastoji iz stalnih sredstava davaoca komunalne usluge i amortizacije stalnih infrastrukturnih sistema, odnosno dobara u općoj upotrebi - sredstva prikupljena ovim putem se troše na investiciono održavanje i funkcioniranje sistema na koji se cijena odnosi

7 Uključuju i otplate kredita, sve u skladu sa planovima jedinice lokalne samouprave

8 Ne može biti manji od 95%

Prilog 4

Prava i obaveze ugovornih strana u pogledu subvencioniranja troškova korišćenih komunalnih vodnih usluga ugroženih kategorija korisnika u gradu _____

STRATEGIJA ZA SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA KORIŠĆENIH VODNIH USLUGA UGROŽENIH KATEGORIJA KORISNIKA trebalo bi da bude doneta od strane Grada _____ kao poseban plansko-politički dokument Grada ili kao deo (u sastavu) šireg plansko-političkog dokumenta kojim je, u skladu sa zakonom, u Gradu uređuju pitanja socijalne zaštite, odnosno subvencioniranja socijalno ugroženih kategorija stanovništva. Subvencioniranje socijalno ugroženih korisnika komunalnih vodnih usluga od strane Grada treba da sadrži, pored ostalog, sve elemente utvrđene ovim Prilogom.

Ovaj dokumet (PRILOG IV uz Ugovor o pružanju javnih usluga u Gradu _____) sadrži koncizno i precizno formulisana prava i obaveze Ugovornih strana, koja se odnose na:

- Utvrđivanje spiska lica koja imaju pravo na subvencioniranje troškova vodnih usluga;
- Fakturisanje troškova vodnih usluga pruženih subvencioniranim korisnicima vodnih usluga;
- Naplatu u slučaju neplaćanja računa za pružene vodne usluge; i
- Naplatu od Grada _____ subvencioniranih iznosa za vodne usluge pružene subvencioniranim korisnicima.

I. UVODNE NAPOMENE

Grad _____, trenutno nema organizovan sistem subvencioniranja usluga vodosnabdijevanja i kanalizacije za korisnike koji spadaju u grupu socijalno ugroženih. Potrebno je pitanje subvencioniranja komunalnih usluga za socijalno ugrožene građane riješiti na način da isto vrši Jedinica Lokalne Samouprave (Grad _____), planski, iz vlastitog budžeta putem svojih službi nadležnih za socijalna pitanja.

II. SPISAK SUBVENCIONIRANIH KORISNIKA

- Grad _____, na predlog nadležnog Centra za socijalni rad utvrđuje spisak subvencioniranih korisnika usluga (u skladu sa gradskom politikom zaštite socijalno ugroženih kategorija stanovnika).
- Spisak se utvrđuje svake godine (ili u nekom drugom roku, u skladu sa potrebom).
- Spisak sadrži podatke koji se odnose samo na korišćenje komunalnih vodnih usluga (vodovod i

kanalizacija), i to:

- Podatke o svakom korisniku;
  - Podatke o obimu usluga koje se subvencioniraju (mesečno) (količini utošene vode za piće; količina odvedene otpadne vode) za svakog korisnika;
  - Podatke o novčanom iznosu koji se subvencionira (mesečno) za svakog korisnika, koji odgovara ceni pruženih vodnih usluga za subvencionirane količine;
  - Zbirne podatke o subvencijama (o količini i novčanom iznosu).
- Grad _____ (ili Centar za socijalni rad, organ uprave ili neko treće lice, po ovlašćenju Grada) dostavlja spisak iz prethodne tačke VODOVODU najkasnije do 31. januara, kako bi VODOVOD moglo vršiti blagovremeno fakturisanje pruženih komunalnih vodnih usluga, u skladu sa Ugovorom o pružanju komunalnih vodnih usluga i svojim propisima, na koje je Grad dala saglasnost.

III. FAKTURISANJE TROŠKOVA KOMUNALNIH VODNIH USLUGA PRUŽENIH SUBVENCIONIRANIM KORISNICIMA

- VODOVOD fakturiše, dostavlja račun (redovno, za prethodni mesec) na iznos troškova za pružene vodne usluge, svakom korisniku sa Spiska subvencioniranih korisnika, u isto vreme kad i pružene usluge fakturiše i svim drugim korisnicima, u skladu sa Ugovorom o pružanju komunalnih vodnih usluga i svojim propisima.
- Na (mesečnom) računu/fakturi iz prethodne tačke, pored podataka koji se uobičajeno iskazuju na svim računima za pružene komunalne vodne usluge (ukupno utrošene količine i ukupnog iznosa za plaćanje), VODOVOD iskazuje i sledeće (dodatne) podatke na računima za korisnike subvencija:
  - podatke o količini komunalne vodne usluge koja se subvencionira;
  - podatke o novčanom iznosu koji se subvencionira od strane Grada;
  - iznos koji je korisnik u obavezi da plati VODOVODU za vrednost pruženih komunalnih vodnih usluga, koja prelazi subvencionirani iznos (razlika između visine subvencije i ukupnog iznosa vrednosti pruženih usluga).

IV. NAPLATA U SLUČAJU NEPLAĆANJA RAČUNA ZA PRUŽENE KOMUNALNE VODNE USLUGE

- U slučaju neizvršenja obaveza (neplaćanja) po računima za pružene komunalne vodne usluge, tj. iznosa po računu koji čini razliku između subvencioniranog iznosa i ostvarenog iznosa vrednosti pruženih usluga, na korisnike subvencija primenjuju se pravila o naplati potraživanja VODOVODA za pružene vodne usluge i o isključenju korisnika sa mreže, utvrđenja Ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga i propisima VODOVODA.
- U slučaju da obim komunalne vodne usluge korisnika subvencije, u toku jednog meseca, iz bilo kojih razloga, bude manji od subvencioniranog iznosa, neutrošena razlika čini kredit, koji korisnik može iskoristiti do 31. decembra tekuće godine.
- VODOVOD ima obavezu da i podatke o manje utrošenim količinama (tj. o uštedi u okviru subvencije - kredit) takođe iskazuje na mečenom računu za izvršene usluge.

V. NAPLATA SUBVENCIONIRANIH IZNOSA OD GRADA

- VODOVOD dostavlja Gradu (mesečnu) zbirnu fakturu, koja sadrži ukupan (subvencionirani) iznos za vrednost pruženih komunalnih vodnih usluga, u skladu sa Spiskom subvencioniranih korisnika, do 15. u mesecu, za prethodni mesec.
- Grad ima obavezu da iznos potraživanja po fakturi iz prethodne tačke, isplati VODOVODU u roku od 15 dana.
- U prilogu (mecečnoj) zbirnoj fakturi iz prethodne tačke, VODOVOD dostavlja Gradu (tabelarni) pregled pruženih komunalnih vodnih usluga u prethodnom mesecu, sa podacima za svakog korisnika (u skladu sa podacima iz Spisak korisnika, dostavljenog za mesec u kojem su usluge izvršene), uz napomenu da je uvid u originalnu dokumentaciju, na osnovu koje je tabelarni pregled urađen, moguće, na zahtev, izvršiti u računovodstvu VODOVODA.
- Na naplatu subvencioniranih iznosa od Grada _____ primenjuje se Zakon o obligacionim odnosima i propisi koji se odnose na zateznu kamatu

Prilog 5

Naplata dospelih a nenaplaćenih potraživanja za pružene komunalne vodne usluge

I

Ugovorne strane su saglasne da, u pogledu nenaplaćenih potraživanja po osnovu pruženih komunalnih usluga u prethodnom periodu VODOVOD od: Fizičkih lica (domaćinstava);

- Privrednih subjekata čiji je osnivač Grad _____;
- Privrednih subjekata sa većinskim državnim kapitalom;
- Državnih organa;
- Organa lokalne smaouprave;
- Ustanova (zdravstvo, obrazovanje, kultura i dr.); i
- Drugih korisnika,

kao i u pogledu refundiranja subvencija u prethodnom periodu, pokrene postupak naplate utvrđen klauzulom iz čl. 18. i 27. točka 5. Ugovora o pružanju komunalnih vodnih usluga.

II

Ugovorne strane su saglasne da, u okviru postupka naplate potraživanja iz paragrafa I ovog Priloga, preduzmu sledeće mere:

- Načelnik Grada _____ će uputiti dopis svim korisnicima komunalnih vodnih usluga navedenim u tačkama 2—6 paragrafa i ovog priloga, kojim će ih:
- obavestiti da je Grad _____ zaključila Ugovor o pružanju komunalnih vodnih usluga sa KPV, po kojem je PKV u obavezi da u roku od 30 dana od dana od dana potpisivanja tog ugovora pokrene postupak naplate svojih dospelih a nenaplaćenih potraživanja, koji uključuje i naplatu putem suda i obustavljanje pružanja komunalnih vodnih usluga;
- pozvati da svoja potraživanja izmire u rokovima utvrđenim u pragrafu III ovog priloga;
- da, po potrebi, odmah kontaktiraju VODOVOD;
- Dopis iz tačke 1. ovog paragrafa načelnik Grada uputiće najkasnije u roku od 15 dana od dana potpisivanja ovog ugovora;
- Načelnik Grada može odlučiti i da preko lokalnih sredstava masovnih komunikacija pozove korisnike komunalnih vodnih usluga da izvrše svoje obaveze po osnovu korišćenja komunalnih vodnih usluga u prethodnom periodu;
- VODOVOD će dopisom obavestiti sve korisnike iz paragrafa i ovog priloga o svojoj obavezi, koja proističe iz Ugovora o pružanju komunalnih vodnih usluga, zaključenog sa Gradom _____, da pokrene postupak naplate svojih dospelih, a nenaplaćenih potraživanja, uključujući i naplatu putem suda i obustavljanje pružanja komunalnih vodnih usluga, u rokovima utvrđenim u paragrafu III ovog priloga i pozvati ih da svoje obaveze izmire.

III

1. Ugovorne strane su sagasne da, u zavisnosti od visine dugovanog iznosa, korisnicima iz paragrafa I ovog priloga VODOVOD ostavi rok za dobrovoljno izmirenje njihovih obaveza, prema tabeli koja sledi.

Dužnik	Dug do 200 KM	Dug od 201 do 500 KM	Dug od 500 do 1.000 KM	Dug preko 1.000 KM
Fizička lica	30 dana	90 dana	120 dana	180 dana
Korisnici iz t. 2-7 paragrafa I ovog priloga	30 dana	30 dana	30 dana	60 dana
Grad (po osnovu refundiranja subvencija)	30 dana	30 dana	30 dana	30 dana

2. Ugovorne strane su saglasne da VODOVOD može osigurati naplatu svojih potraživanja skladu sa ovim prilogom i zaključenjem vansudskog ili sudskog poravnjanja sa dužnicima, uz omogućavanja isplate dugovanja u više rata.

04

Nacrt Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga / F BiH model 3

I Ugovorne strane

1. Općina _____ (u daljnjem tekstu: općina), koju zastupa _____
2. Javno komunalno preduzeće _____ (u daljnjem tekstu: JKP), koje zastupa _____

II Uvod

- **Imajući u vidu** da je odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH utvrđeno da u vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave spada i „upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda“,
- **Imajući u vidu** da je odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona utvrđeno da „načinom organizovanja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga općine obezbjeđuju obavljanje komunalnih djelatnosti po načelima održivog razvoja“,
- **Imajući u vidu** da je Općina, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, svojom Odlukom osnovala JKP i istom povjerila obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i prečišćavanja otpadnih voda i dala na upravljanje i održavanje komunalne objekte i uređaje javnih sistema vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- **Imajući u vidu** da je Općina, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK , donijela Odluku o vodosnabdijevanju i Odluku o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda, kojima su uređeni uslovi i način obavljanja ovih djelatnosti od strane JKP-a.
- **Imajući u vidu** obavezu JKP da obezbjedi obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK-a i drugih propisa,
- **Imajući u vidu** da Općina, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, svojim aktom propisuje način i postupak formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga i da cijena komunalnih proizvoda i usluga mora obezbjediti nivo proste reprodukcije,
- **Imajući u vidu** potrebu za unapređenjem i razvojem javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- **Imajući u vidu** obavezu Općine i JKP da u okviru svojih prava i obaveza sprovode mjere i aktivnosti kojim će se obezbjediti da svi građani općine i ostali korisnici javnih vodnih usluga na područje općine budu u jednakom položaju kad je u pitanju vodosnabdijevanje, kako u pogledu količine, tako i kvaliteta vode, te odvodnje otpadnih voda putem javnih kanalizacionih sistema,
- **Imajući u vidu** potrebu da se između Općine i JKP zaključi odgovarajući pravni akt kojim će se regulisati međusobni odnosi, prava, obaveze i odgovornosti, utvrditi ciljevi, zadaci, mjere i aktivnosti vezane za pružanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Ugovorne strane, Općina i JKP, su se suglasile da zakluče Ugovor o pružanju javnih vodovodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje, prečišćavanja otpadnih voda na području Općine _____.

III Opće odredbe

Član 1.

(Predmet Ugovora)

Predmet Ugovora je definiranje i uređenje odnosa, prava, obaveza i odgovornosti, oblika i načina suradnje između Općine i JKP u pružanju i razvoju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području Općine, koje je Općina povjerila na obavljanje JKP, Odlukom o osnivanju JKP („Sl. glasnik Općine _____“ broj: ____/_____).

Član 2.

(Značenje termina koji se koriste u Ugovoru)

(1) Termini korišteni u ovom Ugovoru imaju slijedeće značenje

1. **„Javne vodne usluge“** su usluge javnog vodosnabdijevanja i javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda
2. **„Javno vodosnabdijevanje“** podrazumijeva poslove zahvatanja, kondicioniranja i isporuke vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog uređaja korisnika, uključujući i mjerni uređaj.
3. **„Javna odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda“** podrazumijeva poslove sakupljanja iskorištenih voda od priključaka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvodnja kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže, kao i čišćenje septičkih jama.
4. **„Odvodnja atmosferskih i drugih voda sa javnih površina“** podrazumijeva odvodnju atmosferskih i drugih voda sa javnih prometnih i drugih površina uređenom kanalskom mrežom.
5. **„Sistem javnog vodosnabdijevanja“** je tehnički i tehnološki povezani skup objekata i uređaja za javno vodosnabdijevanje od izvorišta ili drugog vodozahvata do korisnika vodne usluge.
6. **„Sistem javne odvodnje otpadnih voda“** je skup objekata i uređaja kojim se prikupljaju i odvođe otpadne vode.
7. **„Objekti i uređaji sistema javnog vodosnabdijevanja“** su izvorišta, objekti za zahvatanje vode, objekti i uređaji za prečišćavanje vode, crpna postrojenja, rezervoari i javna vodovodna mreža koju čine magistralni cjevovodi, ulična razvodna mreža i priključci na javni vodovod do mjernog uređaja korisnika usluge, uključujući i mjerni uređaj.
8. **„Objekti i uređaji sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda“** su objekti i uređaji za odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda, od kanalizacionog priključka unutarnje kanalizacije na javnu kanalizaciju do prijemnika, uključujući i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.
9. **„Korisnik vodnih usluga“** je fizičko ili pravno lice, vlasnik ili zakupac nekretnine koji koristi usluge sistema javnog vodosnabdijevanja, odnosno sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
10. **„Tekuće održavanje“** čine preventivni i korektivni radovi manjeg obima koji se izvode na objektima i uređajima sistema javnog vodosnabdijevanja, odnosno sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u cilju sprečavanja ili otklanjanja oštećenja koja nastaju njihovom upotrebom i u cilju obezbjeđenja njihove stalne funkcionalnosti.
11. **„Investiciono održavanje“** čini preventivno plansko izvođenje javnog vodosnabdijevanja, odnosno sistema javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kojima se, u zavisnosti od vijeka trajanja objekata i uređaja, vrši zamjena dijelova u cilju njihovog dovođenja u stanje stalne funkcionalnosti.
12. **„Pokazatelji“** su međunarodno prihvaćene, relevantne, usporedive, kvantitativne mjere koje pokazuju i opisuju vrijednosti operativne, odnosno financijske uspješnosti.

(2) Ostali termini koji se koriste u ovom Ugovoru imaju značenje uređeno sa odgovarajućim odredbama Zakona o vodama FBiH, Zakona o vodama USK, Zakona o komunalnim djelatnostima USK, Općinskom odukom o vodosnabdijevanju, Općinskom odlukom o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda, kao i drugim zakonskim propisima koji tretiraju problematiku koja se uređuje ovim Ugovorom.

Član 3.

(Svrha Ugovora)

Ugovor se zaključuje u svrhu osiguranja uslova za pružanje i razvoj javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kao i ostvarivanja javnog interesa u tim djelatnostima, što podrazumjeva zadovoljavanje onih potreba društva koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, državnih organa, privrednih i drugih subjekata na području Općine.

Član 4.

(Ciljevi Ugovora)

Dosljednim provođenjem Ugovora predviđa se postizanje slijedećih ciljeva:

1. Uspostavljanje i unapređenje cjelovitog sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji će prema svom kapacitetu, kvalitetu i funkcionalnosti u potpunosti zadovoljiti potrebe korisnika tih djelatnosti na području Općine,
2. Uspostavljanje funkcionalnog sistema zaštite okoliša vezano za pružanje javnih vodnih usluga ,
3. Dosljedna primjena zakonskih i drugih propisa u pružanju javnih vodnih usluga,
4. Povećanje operativne učinkovitosti pružanja javnih vodnih usluga,
5. Pronalaženje i utvrđivanje različitih izvora finansiranja za razvoj javnih vodnih usluga i izgradnju objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga,
6. Postizanje operativne i financijske samostalnosti JKP kao tržišno orijentiranog subjekta okrenutog prema korisnicima svojih usluga,
7. Utvrđivanje i uspostavljanje politike cijena proizvoda i usluga sistema javnih vodnih usluga po načelima održivog razvoja, kojom se obezbjeđuje samoodrživost sistema javnih vodnih usluga,
8. Obezbjedenje financijskih sredstava za subvencioniranje troškova pružanja javnih vodnih usluga određenim kategorijama socijalno ugroženih lica – korisnika javnih vodnih usluga.
9. Podizanje javne svijesti o značaju pružanja javnih vodnih usluga i potpuna okrenutost pružanja javnih vodnih usluga korisnicima tih usluga,
10. Osiguranje stalnog nadzora nad tokovima pruženih javnih vodnih usluga,
11. Stalna saradnja i zajednički rad Općine i JKP u osiguranju uslova za obavljanje javnih vodnih usluga.

Član 5.

(Načela obavljanja javnih vodnih usluga)

U obezbjeđenju uslova za obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga, Općina i JKP će se pridržavati slijedećih načela:

1. Trajnost i kontinuiranost u obavljanju javnih vodnih usluga,
2. Postavljanje jasnih, vremenski određenih ciljeva, koji zahtijevaju dostignuća kontinuiranog

poboljšanja i, u konačnici, visokog standarda učinkovitosti, uz godišnju kontrolu pokazatelja (indikatora) učinkovitosti navedenih u ovom Ugovoru,

3. Kvalitet u obavljanju javnih vodnih usluga koji podrazumijevaju naročito: tehničku, zdravstvenu i higijensku ispravnost u skladu sa propisanim standardima i normativima i tačnost u pogledu rokova pružanja javnih vodnih usluga,
4. Osiguranje pristupa javnim vodnim uslugama pod jednakim uslovima za sve građane i druge korisnike na području općine,
5. Održavanje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga u stanju stalne funkcionalne sposobnosti,
6. Politika cijena proizvoda i usluga sistema javnih vodnih usluga kojom se obezbjeđuje samoodrživost, odnosno održivi razvoj javnih vodnih usluga,
7. U utvrđivanju cijena za pružanje javne vodne usluge primjenjivaće se slijedeća načela: „korisnik plaća“, „zagađivač plaća“, „obezbjeđenje punog povrata troškova“, „obezbjeđenje ekonomske efikasnosti-učinkovitosti“, „priuštvost usluga“ i „obezbjeđenje ekološke efikasnosti“,
8. Obaveznost subvencioniranja troškova pruženih javnih vodnih usluga određenim kategorijama socijalno ugroženih lica - korisnika javnih vodnih usluga,
9. Obaveznost korištenja javnih vodnih usluga od strane fizičkih i pravnih lica,
10. Obezbjeđenje mjera za očuvanje i zaštitu okoline,
11. Aktivno učešće u podizanju svijesti i povećanju nivoa informisanosti javnosti o značaju javnih vodnih usluga,
12. Javnost i transparentnost u pružanju javnih vodnih usluga,
13. Puna zaštita korisnika javnih vodnih usluga po pitanju kontinuiteta u pružanju usluge, kvaliteta usluge i priuštvosti cijene usluge.

Član 6.

(Osiguranje javnog interesa)

1. Pružanje javnih vodnih usluga je od javnog interesa za zadovoljavanje neposrednih potreba i interesa građana i pravnih lica, kao i za zaštitu zdravlja, prirode i čovjekove okoline.
2. Općina kao osnivač JKP ostvaruje prava u organima JKP u korist građana i pravnih lica koja koriste vodne usluge.
3. Općina, putem svojih nadležnih organa, vrši imenovanje organa upravljanja JKP i odlučuje o davanju saglasnosti na akta JKP i druga pitanja od javnog interesa u JKP na način utvrđen Zakonom.
4. Općina se obavezuje da u organe JKP iz stava 2. i 3. ovog člana imenuje osobe sa stručnim znanjem i iskustvom neophodnim za obavljanje ovih poslova, a u skladu sa Zakonom o javnim poduzećima u FBiH.

Član 7.

(Zakonski i drugi propisi iz kojih proizilaze prava i obaveze Ugovornih strana u pružanju javnih vodnih usluga)

Prava i obaveze Ugovornih strana, Općine, JKP, proizilaze iz zakonskih i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine, Unsko-sanskog kantona i općine _____, i to:

1. Ustav Federacije BiH („Sl. novine FBiH“ broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05, 88/08),

2. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“ broj: 49/06, 54/09),
3. Zakon o javnim preduzećima („Sl.novine FBiH“ broj: 8/05, 81/08, 22/09),
4. Zakon o privrednim društvima („Sl.novine FBiH“ broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05),
5. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“ broj: 35/05),
6. Zakon o vodama („Sl.novine FBiH“ broj: 70/06),
7. Zakon o zaštiti okoliša („Sl.novine FBiH“ broj: 33/03),
8. Zakon o lokalnoj samoupravi u USK („Sl. glasnik USK“ broj: 8/11),
9. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl.glasnik USK“ broj: 4/11, 11/11, 6/12 ispravka, 13/12),
10. Zakon o vodama („Sl.glasnik USK“ broj:4/11),
11. Provedbeni propisi doneseni na osnovu zakonskih propisa od tačke 2. do tačke 10. ovog člana,
12. Odluka Općine _____ o osnivanju JKP _____ („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
13. Odluka Općine _____ o vodosnabdijevanju (staviti tačan naziv) („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
14. Odluka Općine _____ o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda (staviti tačan naziv) („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
15. Odluka Općine _____ o utvrđivanju jedinice mjere i propisivanja načina formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga („Sl.glasnik općine _____“ broj: ____/____),
16. Drugi propisi Općine _____ koji dijelovi ili u cjelosti regulišu obavljanje javnih vodnih usluga,
17. Statut JKP _____ („Sl.glasnik općine _____“ broj : ____/____).

IV Uloga općine u osiguranju uslova za obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga

Član 8.

(Nadležnost Općine u obavljanju javnih vodnih usluga)

Prema odredbama člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“ broj: 49/06 i 51/09) i odredbama člana 12. Zakona o lokalnoj samoupravi USK („Sl.glasnik USK“ broj: 8/11) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, spada u vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave (općine/grada).

Član 9.

(Obezbjedenje uslova za obavljanje javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama člana 9. Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl. glasnik USK“ broj: 4/11, 11/11, 6/12 ispravka, 13/12), načinom organizovanja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kao i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga, Općina obezbjeđuje uslove za obavljanje komunalnih djelatnosti po načelima održivog razvoja.

Član 10.

(Praćenje stanja u obavljanju javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“, broj: 35/05), Općina, putem nadležnih organa općinske uprave, prati stanje u obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, odgovara za stanje u tim djelatnostima i, po potrebi, preuzima odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti za rješavanje problema i unapređenje stanja u javnim vodnim uslugama.

Član 11.

(Upravni i inspekcijски nadzor)

1. Upravni nadzor nad provođenjem odredaba Odluke o vodosnabdijevanju i Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda vrši Općina putem općinske službe nadležne za komunalne djelatnosti.
2. Inspekcijски nadzor nad provedenim odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima u poslovima koji su u nadležnosti općine, kao i inspekcijски nadzor nad provedenim odredbama Odluke o vodosnabdijevanju i Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda vrši Općina putem općinskog komunalnog inspektora.

V Uloga JKP u obavljanju javnih vodnih usluga

Član 12.

(Poslovi osnovne djelatnosti JKP)

Prema Odluci o osnivanju, odnosno organizovanju JKP, osnovna djelatnost JKP je obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Član 13.

(Ostali poslovi koje obavlja JKP)

- (1) Pored poslova osnovne djelatnosti iz člana 12. ovog ugovora, JKP obavlja i druge djelatnosti, i to:
- a) _____
  - b) _____
  - c) _____
- (2) Obavljanje djelatnosti iz prethodnog stava nije predmet ovog Ugovora.

Član 14.

(Uslovi za obavljanje javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama člana 21. Zakona o komunalnim djelatnostima USK, JKP kojem je Općina povjerila obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, mora se pri obavljanju povjerenih djelatnosti pridržavati slijedećih uslova:

- a. Da obezbjedi obavljanje javnih vodnih usluga u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK i drugih propisa,
- b. Da cijenu javne vodne usluge obrazuje prema važećim propisima,
- c. Da utvrdi normative rada i utroška materijalnih sredstava i omogući kontrolu od strane nadležnih općinskih organa,
- d. Da uspostavi tarifni sistem koji će biti osnova za naplatu usluga, a koji odobrava nadležni općinski organ,
- e. Da kontinuirano radi na podizanju nivoa i kvaliteta pružanja javnih vodnih usluga i unapređenju istih.

Član 15.

(Razdvajanje poslova iz osnovne i sporedne djelatnosti)

1. JKP će preduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti na potpunom razdvajanju poslova iz osnovne i poslova iz sporedne djelatnosti, kako organizaciono tako i knjigovodstveno.
2. Poslovi iz oblasti javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda organizirat će se u posebnoj organizacionoj jedinici za svaku djelatnost.
3. Prihodi i rashodi (troškovi) obavljanja javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda moraju se knjigovodstveno voditi i iskazivati posebno za svaku djelatnost.

Član 16.

(Smanjivanje poslova sporednih djelatnosti)

1. Poslove sporednih djelatnosti JKP će smanjivati sa ciljem njihovog ukidanja.
2. Nove poslove sporedne djelatnosti JKP ne može obavljati bez prethodne saglasnosti općine.

VI Prava i obaveze ugovornih strana

Član 17.

(Prava Općine)

Na osnovu ovog Ugovora Općina ima slijedeća prava:

- Razmatra i odobrava planske i izvještajne dokumente JKP,
- Koordinira planiranje i realizaciju kapitalnih ulaganja u izgradnju objekata i uređaja sistema vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Prati i kontrolira ispunjavanje obaveza JKP koje proističu iz ovog Ugovora, bez da to utiče na aktivnosti upravljanja i procese poslovanja JKP
- Obustaviti izvršenje nezakonitog akta JKP na osnovu kojeg je povećana cijena javnih vodnih usluga.

Član 18. (Obaveze općine)

U cilju obezbjeđenja uslova za obavljanje i razvoj javnih vodovodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i dosljedne i efikasne realizacije ciljeva i postavki ovog Ugovora, općina je dužna da:

- Kontinuirano preduzima aktivnosti na stvaranju materijalnih, tehničkih i drugih uslova za održivo obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Uskladiti Odluku o osnivanju (organizovanju) JKP sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, sa posebnim naglaskom na uslove i način povjeravanja na upravljanje i održavanje objekata i uređaja sistema vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda JKP i obaveze JKP u upravljanju, korištenju, održavanju i zaštiti tih objekata i uređaja,
- Donese nove odluke (ili novelirati postojeće) o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i obezbjediti njihovu usklađenost sa Zakonom o komunalnim djelatnostima,
- Donese i druge propise iz svoje nadležnosti koji su potrebni za efikasno, blagovremeno i kvalitetno obavljanje javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Dosljedno provodi i obezbjedi provođenje od strane JKP zakonskih i drugih propisa iz oblasti javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Kontinuirano vrši upravni, stručni i inspekcijski nadzor nad izvršavanjem poslova od strane JKP u obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Donese općinsku strategiju razvoja komunalnih djelatnosti u okviru koje će urediti i razvoj javnih vodnih usluga,
- Donese srednjoročni program razvoja i obavljanja komunalnih djelatnosti u okviru koje će planirati i obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga,
- Donosi godišnje programe obavljanja komunalnih djelatnosti, uključujući i javnih vodnih usluga,
- Donosi godišnje programe izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, uključujući objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga, za čiju realizaciju se obezbjeđuju sredstva u Budžetu Općine,
- Razmatra i daje saglasnost na planove poslovanja JKP u dijelu koji se odnosi na obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Razmatra i usvaja godišnje izvještaje o poslovanju JKP, u dijelu koji se odnosi na obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Prati stanje u obavljanju povjerenih javnih vodnih usluga od strane JKP i po potrebi, putem nadležnih općinskih organa uprave, preduzima mjere i aktivnosti u cilju unapređenja stanja i otklanjanja prisutnih problema u obavljanju javnih vodnih usluga,
- Putem nadležne općinske službe prati rad organa JKP i po potrebi preduzima odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti,
- Utvrđi i provodi takvu politiku cijena javnih vodnih usluga koja će obezbjediti obavljanje javnih vodnih usluga po načelima održivog razvoja, odnosno proste reprodukcije,
- Donosi odluke o cjenama vode u skladu sa prijedlozima JKP te Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga, utvrđenoj u **Prilogu I** ovog Ugovora, koja uključuje i ocjenu priuštivosti,
- Donese Odluku (ili izmjene i dopune postojeće) kojom će se urediti postupak i način formiranja cijena komunalnih usluga i proizvoda, uključujući i javne vodne usluge, u skladu sa Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga,
- Predlaže i usvaja Program subvencioniranja dijela troškova komunalnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za socijalno ugrožene kategorije stanovništva – **Prilog II** ovog Ugovora

- Na godišnjem nivou u Budžetu Općine obezbjeđuje finansijska sredstva za subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga određenim kategorijama socijalno ugroženih lica – korisnika javnih vodnih usluga,
- Posebnom općinskom odlukom uređuje subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga socijalno ugroženim kategorijama korisnika javnih vodnih usluga,
- U skladu sa mogućnostima Budžeta Općine, planira određena finansijska sredstva za subvencije JKP u cilju poboljšanja kvaliteta javnih vodnih usluga korisnicima usluga,
- Pruža podršku redovitom izmirenju računa koje JKP šalje javnim institucijama koje su subordinirane ili pod kontrolom Općine
- Priprema plan otplate (u skladu sa realnim mogućnostima) za dugovanja javnih institucija koje su subordinirane ili pod kontrolom Općine, prema JKP,
- Ukoliko JKP ostvari gubitak u poslovanju zbog neekonomskih cijena javnih vodnih usluga, učestvuje sredstvima Budžeta Općine u pokrivanju tog gubitka,
- Pruža podršku JKP u pripremi cjelovitog popisa stalnih sredstava,
- Kontinuirano, putem nadležnog općinskog organa uprave, prati funkcionisanje unutarnje organizacije JKP u obavljanju povjerenih javnih vodnih usluga i, po potrebi, predlaže i zahtjeva od JKP da izvrši unutrašnju reorganizaciju u cilju obezbjeđenja optimalnih uslova (organizacionih, kadrovskih i drugih) za kvalitetno i efikasno obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Zajedno sa JKP radi na unapređenju sistema informisanja i podizanja javne svijesti o potrebi blagovremenog, kvalitetnog i efikasnog pružanja javnih vodnih usluga od strane JKP,
- Ne spriječava JKP u izvršavanju svojih ugovornih obaveza,
- Uređuje obavljanje „ostalih“ komunalnih djelatnosti od strane JKP (npr. sakupljanje i odvodnja oborinskih voda, odvoz čvrstog otpada) drugim ugovorom u skladu sa zakonom,
- Zajedno sa JKP planira, priprema i obezbjeđuje provođenje mjera i aktivnosti za obavljanje javnih vodnih usluga u vanrednim situacijama,
- Prati realizaciju ovog Ugovora i po potrebi predlaže i preduzima mjere i aktivnosti na unapređenju istog, a sve u cilju stvaranja optimalnih uslova za obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga,

Član 19.

(Prava JKP)

Na osnovu ovog Ugovora JKP ima slijedeća prava:

- Operativnu autonomiju u obavljanju javnih vodnih usluga i upravljanju objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i odlukom Općine o osnivanju JKP,
- Samostalno upravlja objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, odlukom Općine o osnivanju JKP, odlukom Općine o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i odredbama ovog Ugovora,
- Samostalno raspolaže sa prihodima od pružanja javnih vodnih usluga na osnovu godišnjeg plana poslovanja JKP i finansijskog plana JKP,
- Pravovremena naknada za svaki manjak prihoda uzrokovan odobrenom cijenom javnih vodnih usluga koje su manje od razine utvrđene Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga,
- Obustaviti pružanje javnih vodnih usluga korisnika usluga u slučaju kašnjenja u plaćanju istih, u skladu sa važećim zakonskim propisima i odlukom Općine o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Predlagati reviziju cijena javnih vodnih usluga u skladu sa važećom Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga (Prilog I) i odlukom Općine o načinu i postupku formiranja cijena javnih

vodnih usluga,

- Na pristup javnoj komunalnoj i drugoj infrastrukturi koja se nalazi u području obavljanja javnih vodnih usluga, u skladu sa važećim propisima, u slučaju potrebe za popravkama na objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga,
- Na pristup unutrašnjim instalacijama korisnika javnih vodnih usluga, u cilju utvrđivanja ispravnosti istih
- Sklapanje ugovora sa trećim licima kako bi se olakšalo pružanje javnih vodnih usluga, u skladu sa planovima i uz odobrenje Općine.

Član 20. (Obaveze JKP)

U cilju efikasnog, blagovremenog i kvalitetnog obavljanja povjerenih javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i operativnog zadovoljavanja potreba korisnika tih usluga, JKP je dužno da:

- Pruža javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda fizičkim i pravnim licima korisnicima usluge koje količinom, kvalitetom i drugim uslovima odgovaraju propisima i standardima koji su na snazi u BiH u obavljanju javnih vodnih usluga,
- U obavljanju povjerenih javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda obezbjedi dosljedno i potpuno provođenje Zakona o komunalnim djelatnostima USK, drugih propisa i općinskih odluka koje uređuju obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga, kao i drugih zakonskih propisa koji se odnose na rad i poslovanje JKP,
- Upravlja JKP-om u skladu sa principima i standardima koji dovode do značajnog smanjenja troškova poslovanja (posebno smanjenje gubitaka vode-neprihodovana voda), racionalno korištenje resursa i poboljšanje kvalitete usluge,
- Usmjerava efikasnost rada i racionalno poslovanje u skladu s međunarodnim standardima (optimizacija poslovanja u pogledu rada uposlenika)
- Doneše provedbene propise iz oblasti povjerenih javnih vodovodnih usluga čija je obaveza donošenja utvrđena odredbama općinskih odluka o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- Izvrši usklađivanje statuta i drugih akata JKP sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, posebnih zakonskih propisa koji se odnose na povjerene javne vodne usluge, općinske odluke o osnivanju (organizaciji) JKP i drugih općinskih odluka koje se dijelom ili u cjelosti odnose na obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Doneše trogodišnji plan poslovanja u okviru kojeg će planirati obavljanje i razvoj povjerenih javnih vodnih usluga i isti dostaviti na saglasnost Općini, a koji moraju biti usaglašeni sa srednjoročnim programom obavljanja i razvoja komunalnih djelatnosti koji donosi Općina,
- Donosi godišnje planove poslovanja u okviru kojih će planirati obavljanje i razvoj javnih vodnih usluga na godišnjem nivou i iste dostavlja na saglasnost Općini, a koji moraju biti usaglašeni sa godišnjim programom obavljanja komunalnih djelatnosti koje donosi Općina,
- Dostavlja Općini na razmatranje i usvajanje godišnje izvještaje o poslovanju JKP,
- Na zahtjev Općine, dostavlja podatke i izvještaje vezane za obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga,
- Cijene javnih vodnih usluga formira u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK, važećom Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga i odredbama općinske Odluke o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, koje uključuju i javne vodne usluge,
- Cijene javnih vodnih usluga ne primjenjuju se bez prethodne saglasnosti Općine,
- Po ukazanoj potrebi, a u skladu sa planovima prostornog razvoja i planova razvoja Općine,

- predlaže Općini da cijena javnih vodnih usluga sadrži i sredstva za proširenu reprodukciju,
- Blagovremeno, u skladu sa Zakonskim i općinskim propisima, svakog mjeseca vrši obračun i fakturisanje pruženih javnih vodnih usluga korisnicima usluga,
  - U slučaju neplaćene pružene javne vodne usluge od strane korisnika usluge, blagovremeno preduzima potrebne mjere, uključujući i mjere prinudne naplate,
  - Postigne i održava optimalni godišnji odnos fakturisanja i naplaćene usluge, ne manji od 95%,
  - Obezbjedi da se iz sredstava naplaćene javne vodne usluge finansiraju samo oni troškovi koji se odnose na povjerene javne vodne usluge, u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i Metodologijom kreiranja cijene vodnih usluga kojima je regulisana struktura cijena komunalnih proizvoda i usluga,
  - Ustroji i održava evidenciju korisnika javnih vodnih usluga, posebno za svaku vodnu uslugu koja mu se povjerava od strane Općine,
  - Zaključi sa korisnicima usluga ugovore o pružanju odnosno korištenju usluga iz povjerenih javnih vodnih usluga, kojim će se regulisati odnosi JKP, kao davaoca usluge, i korisnika usluge, fizičkih i pravnih lica,
  - Stalno preduzima mjere i aktivnosti na povećanju korisnika javnih vodnih usluga sa ciljem postizanja potpunog obuhvata pružanja javnih vodnih usluga na cijelom području Općine,
  - Obezbjedi stalnu ispravnost i funkcionalnost objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
  - U slučaju prekida u kontinuiranom pružanju javnih vodnih usluga korisnicima usluge, bez odlaganja preduzme odgovarajuće mjere za otklanjanjem uzroka prekida u pružanju usluge, i o tome na odgovarajući način obavijesti korisnike usluga,
  - Donese opće i tehničke uslove isporuke javnih vodnih usluga,
  - Priprema, vodi i ažurira cjelovit popis stalnih sredstava, uključujući i revalorizaciju vrijednosti i odabir amortizacijskih stopa i načina obračuna amortizacije, u skladu sa zakonom i odredbama ovog Ugovora, a u saradnji sa JLS,
  - Osigura obavljanje redovnog tekućeg i investicionog održavanja objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u skladu sa godišnjim planom održavanja,
  - U svakom momentu obezbjediti odgovarajuće mjere zaštite na objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
  - Redovno, svake godine vršiti osiguranje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga i sve druge imovine od mogućih šteta i svih drugih odgovornosti kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva,
  - U obavljanju javnih vodnih usluga preduzima potrebne i odgovarajuće mjere zaštite okoliša,
  - Izvrši izmjene i dopune unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, tako da svaka od povjerenih javnih vodnih usluga bude organizovana u okviru jednog posebnog organizacionog oblika, a koja ujedno omogućava i podržava razdvajanje troškova po istim, vodeći pri tom računa o obavezama iz Pravilnika o uvjetima minimalne stručne i tehničke osposobljenosti subjekata koji mogu obavljati komunalne djelatnosti,
  - Prije izmjena i dopuna unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, JKP neće zapošljavati nove radnike, osim ako se radi o izvršavanju obaveza utvrđenih odredbama Pravilnika o uvjetima minimalne stručne i tehničke osposobljenosti subjekata koji mogu obavljati komunalne djelatnosti,
  - U okviru organizacije JKP uspostavi službu za odnose sa korisnicima usluga,
  - Sačini i implementira kadrovsku politiku JKP u skladu sa Pravilnikom o uvjetima minimalne stručne i tehničke osposobljenosti subjekata koji mogu obavljati komunalne djelatnosti,
  - Vršiti permanentnu obuku i usavršavanje radnika, posebno onih na ključnim mjestima u obavljanju povjerenih javnih usluga,
  - Zajedno sa Općinom, radi na unapređenju sistema informisanja i podizanja javne svijesti o potrebi kvalitetnog pružanja javnih vodnih usluga i blagovremenog izvršavanja obaveza od strane JKP i

- korisnika usluga,
- Ne ulazi u bilo kakve poslovne aranžmane i odnose sa drugima pravnim ili fizičkim licima, koji mogu štetiti procesu obavljanja povjerenih javnih vodnih usluga ili poslovanja JKP,
  - Kod nabavke sredstava dosljedno i u potpunosti se pridržava važećih zakonskih propisa o javnim nabavkama,
  - Zajedno sa Općinom planira, priprema i provodi mjere i aktivnosti za obavljanje javnih vodnih usluga u vanrednim okolnostima,
  - Prati realizaciju ovog Ugovora i po potrebi predlaže mjere i aktivnosti na unapređenju istog, a sve u cilju stvaranja optimalnih uslova za obavljanje povjerenih javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

VII Finansiranje javnih vodnih usluga

Član 21.

(Sredstva za obavljanje javnih vodnih usluga)

U skladu sa odredbama člana 31.stav 1. Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.glasnik USK“ broj: 4/11, 11/11, 6/12, 13/12), sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje, u koje spadaju i javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda, obezbjeđuju se iz cijene komunalnih usluga, odnosno javnih vodnih usluga.

Član 22.

(Utvrđivanje cijena za pružene javne vodne usluge)

1. Cijene za pružene javne vodne usluge utvrđuju se u skladu sa odredbama općinske Odluke o utvrđivanju jedinice mjere i propisivanju načina formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, čija je obaveza donošenja utvrđena odredbama člana 34. Zakona o komunalnim djelatnostima.
2. Kroz izmjene i dopune Odluke iz prethodnog stava Općina će utvrditi obavezu primjene Metodologije kreiranja cijene vodnih usluga (Prilog I Ugovora)
3. Cijene javnih vodnih usluga koju je utvrdilo JKP ne mogu se primjenjivati bez prethodne saglasnosti Općine.

Član 23.

(Struktura cijene javnih vodnih usluga)

1. Politikom cijena javnih vodnih usluga Općina mora obezbjediti takav nivo cijena javnih vodnih usluga koji će osigurati održivost, odnosno prostu reprodukciju JKP.
2. Pod pojmom „prosta reprodukcija“ podrazumijeva se obnavljanje postojećih objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga
3. Shodno odredbama člana 35. Zakona o komunalnim djelatnostima, cijena javnih vodnih usluga obavezno sadrži:
  - a) Pokriće materijalnih i ostalih troškova,
  - b) Troškove tekućeg i investicionog održavanja i funkcionisanja sistema javnih vodnih usluga,
  - c) Amortizaciju, koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava JKP i amortizacije stalnih objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, odnosno dobara u općoj potrebi,

- d) Zakonske i ugovorne obaveze,
- e) Otplate kredita,
- f) Sredstva za lične dohotke i zajedničku potrošnju radnika,
- g) Sredstva akumulacije,
- h) Sredstva rezervi u skladu sa zakonskim propisima,
- i) Sredstva za nužnu rekonstrukciju i modernizaciju postojećih kapaciteta, objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga.

Član 24.

(Obračun i način plaćanja za pruženu javnu vodnu uslugu)

1. Obračun pružene javne vodne usluge JKP pravi na kraju svakog meseca za protekli mesec.
2. Račun za pruženu javnu vodnu uslugu JKP ispostavlja se korisniku usluge jedanput mesečno.
3. Rok za plaćanje računa iznosi 15 dana.
4. Ukoliko korisnik usluge ne plati račun za pružanje javne vodne usluge poduzimaju se mjere i aktivnosti navedene u internom dokumentu poduzeća (Procedura za povećanje naplate potraživanja).

Član 25.

(Odluka o izmirenju dugovanja)

1. U slučaju dugovanja za pružene javne vodne usluge od strane pravnih lica čiji je osnivač Općina, odnosno koja se finansiraju iz sredstava Budžeta Općine, obaveza je općine da svojom odlukom utvrdi način izmirenja tih dugovanja.
2. Odluka iz prethodnog stava je sastavni dio ovog Ugovora – **Prilog III**
3. U slučaju iz stava 1. ovog člana Općina će biti garant izmirenja obaveza.

Član 26.

(Finansiranje izgradnje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga)

1. U skladu sa odredbama člana 35. Zakona o komunalnim djelatnostima izgradnja objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga finansirat će se iz:
  - a. Sredstava naknada koje se uplaćuju u Budžet Općine na osnovu propisa o prostornom uređenju i građevinskom zemljištu (naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, naknada za pogodnost -renta i dr.),
  - b. Budžet Općine,
  - c. Budžet Kantona,
  - d. Donacija (uključujući doprinos građana),
  - e. Drugih izvora utvrđenih posebnim propisima,
2. Općina može, na prijedlog JKP, odlučiti da, u skladu sa planovima prostornog razvoja i planovima razvoja Općine, cijena javnih vodnih usluga sadrži i sredstva za proširenu reprodukciju, odnosno izgradnju objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga.
3. Sredstva iz prethodnog stava utvrđuju se u procentu od cijene javne vodne usluge, koja važi za period utvrđen programom izgradnje određenih objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, a njihovo korištenje je strogo namjensko.
4. Sredstva iz stava 2. ovog člana bi se izdvajala na poseban račun JKP sa isključivom namjenom financiranja izgradnje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, u vremenskom trajanju

određenom programom izgradnje.

VIII Subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga

Član 27.

(Program subvencioniranja troškova javnih vodnih usluga)

1. U skladu sa utvrđenom politikom socijalne zaštite, Općina će donijeti Program subvencioniranih troškova javnih vodnih usluga, kojom će ocijeniti i utvrditi potrebu za subvencioniranjem troškova javnih vodnih usluga određenim kategorijama korisnika usluga koji su u stanju socijalne potrebe.
2. Program iz stava 1. ovog člana je sastavni dio Ugovora – Prilog II

Član 28.

(Odluka o subvencioniranju troškova javnih vodnih usluga)

Na osnovu rezultata, stavova i prijedloga Programa iz člana 27. ovog Ugovora, Općina će donijeti Odluku o subvencioniranju troškova javnih vodnih usluga određenim kategorijama ugroženih lica – korisnika javnih vodnih usluga, čijim odredbama će utvrditi uslove (kriterije) i postupak utvrđivanja korisnika subvencija, iznos subvencije i postupak dodjele sredstava subvencije JKP.

Član 29.

(Sredstva za subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga)

Sredstva za subvencioniranje troškova javnih vodnih usluga obezbjedit će se svake godine u Budžetu Općine.

Član 30.

(Učešće Općine u saniranju gubitka JKP)

U Slučaju da Općina uskrati saglasnost JKP na povećanje cijene javnih vodnih usluga, a JKP ostvari gubitak u poslovanju zbog ne-ekonomskih cijena javnih vodnih usluga, Općina je obavezna sredstvima Budžeta Općine pokriti taj gubitak.

IX Vlasništvo i upravljanje nad objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga

Član 31.

(Vlasništvo nad objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga)

Objekti i uređaji sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, na koje se odnose odredbe ovog Ugovora, su u vlasništvu Općine.

Član 32.

(Upravljanje objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga)

Odlukom o osnivanju JKP, pored povjeravanja obavljanja javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, Općina je JKP dala na upravljanje i održavanje objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Član 33.

(Održavanje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga)

JKP je dužno da objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda kontinuirano održava u ispravnom i funkcionalnom stanju koje obezbjeđuje redovno, kvalitetno i efikasno pružanje javnih vodnih usluga korisnicima usluge, pravnim i fizičkim licima.

Član 34.

(Mjere zaštite)

1. JKP je dužno obezbjediti odgovarajuće mjere zaštite na objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, u cilju njihove ispravnosti, funkcionalnosti i obezbjeđenja propisanog kvaliteta u skladu sa posebnim zakonima i tehničkim propisima i standardima
2. Pod mjerama zaštite podrazumjevaju se mjere fizičke i tehničke zaštite, zaštite od požara, zaštite od poplava, zaštite od strujnog udara, zaštite u slučaju potresa i drugih vidova zaštite.
3. JKP je dužno da vrši i osiguranje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga koje su im date na upravljanje, kao i sve druge imovine od šteta i drugih vrsta odgovornosti kod odgovarajućeg subjekta.

Član 35.

(Povjeravanje na upravljanje objekata i uređaja javnih vodnih usluga)

Novoizgrađene objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, čiji je investitor Općina, odnosno pravno lice kojem je Općina povjerila poslove uređenja gradskog građevinskog zemljišta i izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, Općina je dužna povjeriti, a JKP preuzeti na upravljanje i održavanje u roku od 6 mjeseci od dana završetka njihove izgradnje.

X Evidencija stalnih sredstava i amortizacija

Član 36.

(Obaveza vođenja evidencije o objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga)

1. Obaveza JKP je da vodi evidenciju o svim objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda kojim upravlja i koje održava, u svojim računovodstvenim knjigama (knjiga stalnih sredstava)
2. Općina i JKP će, u roku od 60 dana od dana zaključivanja ovog Ugovora, utvrditi stanje i broj objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji se ne vode u evidenciji (knjiga) stalnih sredstava, a stvarno se nalaze na upravljanju i održavanju kod JKP.
3. Nakon utvrđivanja stanja o objektima i uređajima sistema javnih vodnih usluga koji se ne vode u evidenciji stalnih sredstava JKP, Općina će svojim aktom te objekte i uređaje dati na upravljanje i održavanje JKP, sa dinamikom unosa tih objekata i uređaja u evidenciji stalnih sredstava.
4. U skladu sa aktom Općine iz prethodnog stava, JKP će objekte i uređaje sistema javnih vodnih usluga iz stava (2) ovog člana unijeti u evidenciju stalnih sredstava.

Član 37.

(Obračun amortizacije)

1. JKP je dužno da za sve objekte i uređaje javnih vodnih usluga unesenih u evidenciju stalnih sredstava izdvaja amortizaciju u skladu sa zakonskim propisima.
2. JKP će vršiti obračun amortizacije stalnih sredstava, odnosno objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga, kao sastavnog dijela cijene javnih vodnih usluga, u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu tu problematiku.

Član 38.

(Uspostava i korištenje sredstava amortizacije)

1. Obaveza JKP je da uspostavi poseban račun na koji će se izdvajati sredstva amortizacije stalnih sredstava.
2. Uspostava posebnog računa unutar JKP, kao i izdvajanje sredstava na isti, će biti regulisano u skladu s internim aktima poslovanja JKP.
3. Sredstva amortizacije će se izdvajati na račun iz prethodnog stava i ista će se koristiti isključivo za investiciono održavanje objekata i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
4. Korištenje sredstava amortizacije, JKP planira godišnjim planom poslovanja, na koji saglasnost daje Općina.
5. Korištenje sredstava amortizacije JKP će detaljno regulisati Odlukom o korištenju sredstava amortizacije.
6. Odluka iz stava 5. ovog člana je sastavni dio Ugovora – **Prilog IV**

XI Odnos JKP, kao davaoca usluge, i fizičkih i pravnih lica, kao korisnika usluge

Član 39.

(Obaveznost korištenja javnih vodnih usluga)

Fizička i pravna lica su obavezna koristiti javne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda jer one predstavljaju nezamjenjiv uslov života i rada građana, preduzeća i drugih subjekata i nezamjenjiv uslov za očuvanje i zaštitu čovjekove okoline.

Član 40.

(Ugovor između JKP i korisnika javnih vodnih usluga)

1. U skladu sa odredbama člana 25. Zakona o komunalnim djelatnostima USK, prava i obaveze JKP, kao davaoca usluga, i fizičkih i pravnih lica, kao korisnika usluge, regulišu se ugovorom.
2. Obaveze JKP, kao davaoca usluge, i fizičkih i pravnih lica kao korisnika usluge regulisani su odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK i posebnih općinskih odluka o obavljanju javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
3. JKP je dužno ponuditi zaključenje ugovora fizičkim i pravnim licima koji su vlasnici, odnosno korisnici stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora, a koji su priključeni na sisteme javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
4. Korisnici javnih vodnih usluga dužni su plaćati utvrđenu cijenu za pruženu javnu vodnu uslugu u propisanom roku, bez obzira da li su zaključili ugovor iz stava (1) ovog člana.

Član 41.

(Evidencija korisnika javnih vodnih usluga)

JKP je dužno da ustroji i vodi evidenciju korisnika javnih vodnih usluga, posebno za svaku djelatnost (vodosnabdijevanje i odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda).

Član 42.

(Upoznavanje korisnika usluga o pružanju javnih vodnih usluga)

JKP je dužno upoznati korisnike usluga o načinu obračuna, fakturisanja i plaćanja naknade za pruženu javnu vodnu uslugu, kao i blagovremeno ih upoznati sa izmjenom (povećanjem) naknade za pruženu javnu vodnu uslugu, putem pojedinačnih obavijesti priloženih uz račune sa novim iznosom naknade.

Član 43.

(Obaveze JKP u informisanju korisnika javnih vodnih usluga)

1. JKP je dužno u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način obavijestiti korisnike usluga o planiranim ili očekivanim smetnjama i problemima koji će nastati ili mogu nastati u pružanju javnih vodnih usluga, najkasnije tri dana prije očekivanog prekida u pružanju tih usluga

2. JKP je dužno informirati korisnika usluga o načinu i vrsti obezbjeđenja alternativne usluge, kao i o maksimalnom vremenskom periodu uskraćivanja usluge.

Član 44.

(Strategija odnosa i komunikacija sa korisnicima javnih vodnih usluga)

1. U cilju unapređenja odnosa i komunikacije sa korisnicima usluga, JKP će izraditi Proceduru odnosa sa korisnicima usluga.
2. U skladu sa Procedurom iz prethodnog stava JKP će, kroz izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji radnih mjesta, uspostaviti organizacionu jedinicu za odnose i komunikaciju sa korisnicima usluga.
3. Organizaciona jedinica za odnose sa korisnicima usluga će se organizovati tako da 24 sata svih 7 dana u sedmici bude na raspolaganju korisnicima usluge za eventualna pitanja, pritužbe i zahtjeve vezano za pružanje odnosno korištenje javnih vodnih usluga.

Član 45.

(Kampanja povećanja svijesti i informisanosti javnosti)

1. JKP će jedanput godišnje organizovati kampanje sa ciljem povećanja svijesti i informisanosti javnosti, odnosno korisnika usluga, sa svim aspektima pružanja javnih vodnih usluga, uključujući i politiku cijena javnih vodnih usluga.
2. U toku kampanje iz prethodnog stava JKP će provoditi i posebna istraživanja zadovoljstva korisnika usluga sa pruženim javnim vodnim uslugama.
3. JKP će izraditi proceduru odnosa i komunikacije sa korisnicima usluga i istraživanja zadovoljstva korisnika usluga sa pruženom javnom vodnom uslugom.

XII Prelazne i završne odredbe

Član 46.

(Komisija za praćenje realizacije Ugovora)

1. Ugovorne strane su saglasne da, u cilju realizacije i praćenja realizacije ovog Ugovora, formiraju zajedničku komisiju u koju će svaka strana u Ugovoru imenovati po dva predstavnika i sporazumno odrediti i petog člana komisije iz reda korisnika usluga.
2. Komisija će razmatrati sva pitanja koja se odnose na realizaciju ovog Ugovora i o tome davati svoje mišljenje i prijedloge.
3. Način rada komisije i druga pitanja vezana za realizaciju i praćenje realizacije ovog Ugovora urediće se Poslovníkom o radu komisije.

Član 47.

(Rješavanje sporova)

U slučaju neizvršavanja pojedinih odredbi Ugovora, ugovorne strane su saglasne da se problemi rješavaju sporazumno i u skladu sa zakonskim propisima koji uređuju tu problematiku.

Član 48.

(Izmjene i dopune Ugovora)

1. Svaka od Ugovornih strana može podnijeti prijedlog za izmjene i dopune ovog Ugovora.
2. Izmjene i dopune ovog Ugovora donose se sporazumno, a stupaju na snagu kada ih potpiše svaka Ugovorna strana.

Član 49.

(Usklađivanje odredaba Ugovora s zakonskim i drugim propisima)

Ako, nakon zaključivanja ovog Ugovora, dođe do određenih izmjena i dopuna zakonskih i drugih propisa iz oblasti komunalnih djelatnosti, odnosno javnih vodnih usluga, kao i drugih zakonskih propisa koji se primjenjuju, na javne vodne usluge, izvršit će se izmjena i dopuna ovog ugovora u skladu sa izmjenama i dopunama tih zakonskih i drugih propisa.

Član 50.

(Rokovi za donošenje propisa i drugih akata od strane Ugovornih strana)

1. Općina je dužna, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ovog Ugovora, da uskladi postojeće ili donese nove propise iz svoje nadležnosti koje se odnose na komunalne djelatnosti, odnosno javne vodne usluge, i to:
  - Odluka o osnivanju, odnosno organizaciji JKP-a,
  - Odluka o obavljanju javne vodne usluge vodosnabdijevanja,
  - Odluka o obavljanju javne vodne usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
  - Odluka o utvrđivanju jedinice mjere i propisivanja načina formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, uključujući javne vodne usluge,
2. Općina će najkasnije u roku od jedne godine od dana zaključivanja Ugovora, donijeti druge pravne i planske akte čija je obaveza donošenja utvrđena odredbama ovog Ugovora.
3. JKP je dužno, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ovog Ugovora, izvrši usklađivanje sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, općinske Odluke o osnivanju (organizovanju) JKP i odredbama ovog Ugovora, svojih akata, i to:
  - Statut JKP,
  - Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
4. JKP će, u roku od 90 dana od dana zaključivanja ovog Ugovora, novelirati poslove i donijeti nove interne propise koji se odnose na poslovanje JKP i obavljanje javnih vodnih usluga od strane JKP-a.

Član 51.

(Primjena zakonskih propisa)

U slučaju kolizije pojedinih odredbi ovog Ugovora sa odgovarajućim odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima USK i drugih zakonskih propisa koji se odnose na javne vodne usluge, primjenjivaće se odredbe tih zakonskih propisa.

Član 52.
(Trajanje Ugovora)

Ovaj Ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu kada ga potpišu obje Ugovorne strane.

Član 53.

Ovaj ugovor je zaključen u šest (6) istovjetnih primjeraka, od kojih svaka od Ugovornih strana zadržava po tri (3) primjerka.

U _____, ____/____ 2017. godine

Za Općinu

Za JKP

Ime i prezime, funkcija

Ime i prezime, funkcija

_____

_____

Potpis

Potpis

Broj: _____

Broj: _____

Prilog 5

Popis odabranih ključnih pokazatelja uspješnosti i ciljevi

Ključni pokazatelji	Mjera	Formula za izračun	Prosjek za BiH	Polazna vrijednost za JKP	Ciljna vrijednost za kraj godine		
					2017	2018	2019
Pokrivenost populacije uslugom vodosnabdijevanja	%	= Broj korisnika usluge vodosnabdijevanja/ ukupan broj stanovnika					
Pokrivenost populacije uslugom kanalizacije	%	= Broj korisnika usluge kanalizacije/ ukupan broj stanovnika					
Neprihodovana voda	%	= (zahvaćena voda (m ³) – fakturirana voda (m ³))/zahvaćena voda (m ³)					
Prosječan period naplate – voda i kanalizacija	dana	= (ukupna potraživanja na kraju godine (KM) / ukupni godišnji prihod (KM)) * 365					
Procent naplate	%	= Ukupno naplaćeno u promatranom periodu (KM) / ukupno fakturirano u promatranom periodu (KM)					
Produktivnost zaposlenika	#/'000	= Broj zaposlenih čiji se rad odnosi na vodosnabdijevanje i kanalizacije (#) / ukupni broj korisnika usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda (u hiljadama)					
Udio troškova zaposlenika u operativnim troškovima	%	= Troškovi zaposlenika / ukupni operativni troškovi					
Udio troškova električne energije u operativnim troškovima	%	= Troškovi električne energije / ukupni operativni troškovi					
Pokrivenost operativnih troškova	Omjer	= Ukupni godišnji operativni prihodi (KM) / ukupni godišnji operativni troškovi (KM)					
Udio mjesečnog računa za domaćinstvo u prosječnom prihodu	%	= Iznos mjesečnog računa za vodosnabdijevanje i odvodnju otpadnih voda za prosječnu porodicu (KM)/ ukupan mjesečni prihod prosječne porodice (KM), izraženo u %					

05

Procedure povezivanja planova JKP sa planovima JLS

I UVOD

Svrha zajedničkog planiranja jedinica lokalnih samouprava (JLS) i javnih komunalnih/vodovodnih preduzeća JKP/JVP kroz povezivanje planova razvoja i investicijskog održavanja JKP/JVP sa planovima kapitalnih ulaganja JLS najdirektnije se odražava na kvalitetu usluge prema korisnicima usluga. Na taj način stvaraju se uslovi za zajedničko planiranje i donošenje odluka u pogledu nabavke nove imovine (stalnih sredstava) u svrhu provođenja investicionog održavanja ili implementacije kapitalnih infrastrukturnih investicija. Zajedničko i međusobno usaglašeno planiranje povećava učinkovitost nabavke imovine, odnosno značajno utiče na smanjenje nepotrebnih troškova (vrijeme, novac) i povećava dugoročnu održivost nabavljene imovine.

Kapitalnu imovinu u oblasti vodnih usluga čini sva pokretna i nepokretna imovina koju je JLS povjerila na upravljanje i održavanje JKP/JVP, odnosno kapitalnu imovinu čine svi elementi vodovodnog i kanalizacionog sistema kojim upravljaju JKP/JVP, uključujući i sve ostale građevinske objekte, elektro-mašinsku opremu, vozila i drugu opremu JKP/JVP koji služe JKP/JVP za pružanje komunalne vodne usluge.

II INVESTITOR IZGRADNJE KAPITALNIH INFRASTRUKTURNIH OBJEKATA

Investitor izgradnje kapitalnih objekata iz oblasti vodnih usluga može biti:

- a. JLS iz sredstava budžeta općine/opštine ili grada, uključujući i sredstva grantova ili kredita,
- b. JKP/JVP iz cijene komunalne vodne usluge.

III PLANIRANJE NA NIVOU JKP/JVP

Osnovu za predlaganje projekata od interesa za JKP/JVP prema JLS predstavljaju sljedeći planski dokumenti JKP/JVP:

- Strateški poslovni plan JKP/JVP,
- Master plan vodovodnog ili kanalizacionog sistema,
- Plan upravljanja imovinom.

U slučaju da JKP/JVP nije izradilo i usvojilo jedan od navedenih planskih dokumenata predlaganje projekata treba da provodi prema raspoloživim planskim dokumentima do momenta dok se oni koji nedostaju ne usvoje i postanu operativni.

IV PLANIRANJE NA NIVOU JLS

JLS predložene projekte od strane JKP/JVP razmatra i usvaja na bazi njihove metodologije izrade i sukladnosti sljedećim dokumentima:

- Strategija razvoja JLS (grada ili opštine/općine);
- Prostorno-planska dokumentacija JLS;

- Strategija razvoja komunalnih djelatnosti;
- Srednjoročni i godišnji program razvoja i obavljanja komunalnih djelatnosti;
- Godišnji program izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture;
- Plan kapitalnih ulaganja JLS.

U slučaju da JLS nije izradila i usvojila jedan od navedenih planskih dokumenata predlaganje i odobravanje projekata radi prema raspoloživim planskim dokumentima do momenta dok se oni koji nedostaju ne usvoje i postanu operativni.

Pored toga, JLS implementira planove višeg reda (entitetski, državni) na lokalnom nivou kroz strategiju razvoja JLS, strategiju razvoja komunalnih djelatnosti, te iste integrira u programe razvoja i obavljanja komunalnih djelatnosti, te planove kapitalnih ulaganja.

Prilikom planiranja na nivou JLS i JKP/JVP nepohodno je voditi računa o usklađenosti planiranja sveukupne komunalne infrastrukture koja je u vlasništvu JLS u smislu koordinacije i vremenskog rasporeda pojedinih projekata i investicija.

V ZAHTJEV / PRIJEDLOG ZA UVRŠTAVANJE PROJEKATA JKP U PLAN KAPITALNIH ULAGANJA JLS

Zahtjev / prijedlog za uvrštavanje projekata JKP/JVP u Plan kapitalnih ulaganja JLS, Uprava JKP/JVP priprema i izrađuje putem odgovarajućih službi / odjeljenja / odsjeka JKP/JVP (služba plana, analize, tehnička služba, računovodstvo i dr.). Pomenuti zahtjev / prijedlog mora biti izrađen u skladu sa usvojenom planskom dokumentacijom JKP/JVP i JLS.

VI SADRŽAJ ZAHTJEVA / PRIJEDLOGA ZA PLAN KAPITALNIH ULAGANJA

Zahtjevi / prijedlozi projekata ili aktivnosti koji se kandidiraju za Plan kapitalnih ulaganja trebaju za svaki projekat ili aktivnost minimalno sadržavati sljedeće informacije:

- naziv projekta / aktivnosti / sredstva,
- svrhu / cilj projekta / aktivnosti i efekti / očekivani rezultati projekta,
- koristi od realizacije projekta ili aktivnosti za građane (korisnike usluga), privatni sektor, JKP/JVP, za JLS, više nivoe vlasti (kanton, entitet, država) za nevladine organizacije i sl.
- predmet ulaganja (vodovodni sistem, kanalizacioni sistem, PPOV, upravna zgrada i sl. koji obuhvaćaju građevinske objekte, elektro-mašinsku opremu, vozila i sl.)
- vrstu ulaganja (investicijsko održavanje ili investicijsko ulaganje),
- osnovne tehničke karakteristike (snaga, opseg, veličina, dimenzije, zapremina, materijal i sl.),
- količinu / broj projekata / aktivnosti / sredstava koja se nabavljaju,
- uticaj na okoliš / životnu sredinu, standard ili kvalitet života građana (zagađenje ili unapređenje (čišćenje), omogućavanje razvoja),
- nivo studijsko-projektne dokumentacije kojim raspolažu,
- vrijeme potrebno za nabavku / dobavu / izgradnju / ugradnju i sl.,
- struktura troškova nabave (studijsko-projektna dokumentacija, natječajna dokumentacija, izvođenje radova, nadziranje radova, primopredaja na upravljanje i održavanje),
- okvirni iznos finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju,

- moguće financijsko učešće JKP/JVP,
- mogući izvor financiranja (budžet JLS, grantovi / donacije, kreditno zaduženje od domaćih ili međunarodnih financijskih institucija, financijski lizing, prodaja i povratni najam, javno-privatno partnerstvo ili kombinacija prethodnog),
- vrstu postupka prema kojem se nabavljaju,
- odgovornost za upravljanje i održavanje.

Zahtjev / prijedlog JKP/JVP prema JLS treba sadržavati:

- a. Plan poslovanja za tekuću i prijedlog Plana poslovanja za narednu godinu;
- b. Program tekućeg i investicionog održavanja za tekuću i narednu godinu;
- c. Izvještaj o radu i poslovanju JKP/JVP za posljednje dvije godine.

Uz zahtjev / prijedlog potrebno je priložiti i popunjen poseban Obrazac za kandidiranje prijedloga nabave projekata izgradnje, rekonstrukcije, opremanja i održavanja infrastrukturnih objekata iz oblasti vodnih usluga za potrebe ažuriranja za Plan kapitalnih ulaganja koji se nalazi u prilogu ovih procedura.

VII NAČIN DOSTAVLJANJA ZAHTJEVA / PRIJEDLOGA ZA PLAN KAPITALNIH ULAGANJA

Kompletan zahtjev / prijedlog sa svom pratećom dokumentacijom (uključujući i popunjeni obrazac sa eventualnim priložima) Uprava JKP/JVP dostavlja Nadzornom odboru JKP/JVP na razmatranje i usvajanje u svrhu pribavljanja saglasnosti JLS.

Nadzorni odbor JKP/JVP razmatra pomenuti zahtjev / prijedlog, provjerava da li je isti usklađen sa provedbenim propisima, posebno onim vezanim za postupak javne nabave, pravnim aktima i strateško-planskom dokumentacijom JKP/JVP te na isti daje saglasnost u svrhu dostavljanja JLS.

U slučaju zahtjeva / prijedloga kapitalnih ulaganja koji prelazi vrijednost iznosa koji prema Statutu JKP/JVP može da odobri ili na njega daje saglasnost Nadzorni odbor JKP/JVP, Nadzorni odbor isti dostavlja **Skupštini JKP/JVP**. U slučaju da prema odredbama statuta Nadzorni odbor ne može donijeti odluku o nabavci određene imovine, posebno kada se radi o slučajevima nabave putem kreditnih sredstava (zajmova), Nadzorni odbor kompletan zahtjev / prijedlog (popunjeni obrazac sa eventualnim priložima) dostavlja Skupštini JKP/JVP.

U skladu sa odredbama statuta **Skupština JKP/JVP** prema svojim odgovornostima donosi odluku o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala JKP/JVP.

U oba slučaja, ukoliko predmetni zahtjev / prijedlog nije potpun ili nije dobro formuliran isti se vraća Nadzornom odboru ili Upravi JKP/JVP na doradu.

Nakon dobivanja saglasnosti na zahtjev / prijedlog kapitalnih ulaganja od Skupštine ili Nadzornog odbora Uprava JKP/JVP kompletira isti i upućuje ga službi / odjeljenju JLS (gradu ili općini / opštini) nadležnoj za oblast komunalnih vodnih usluga.

Služba / odjeljenje JLS nadležna za komunalne vodne usluge razmatra i analizira zahtjev, provjerava način nabavljanja i financiranja projekta i predlaže (grado)načelniku JLS da obrazloženi zahtjev uputi Vijeću / Skupštini JLS u svrhu pribavljanja saglasnosti i postavljanja zahtijevanog projekta ili aktivnosti u Plan kapitalnih ulaganja. Prethodno, pomenuta Služba / Odjeljenje provjerava da li je dostavljeni zahtjev / prijedlog urađen prema važećim propisima i procedurama i da li odgovara kriterijima za izradu Plana kapitalnih ulaganja.

Vijeće / Skupština JLS razmatra prijedlog (grado)načelnika JLS i odbija ili daje saglasnost na zahtjev / prijedlog JKP/JVP za projekte koje treba uvrstiti u Plan kapitalnih ulaganja i nabavki. U svojoj Odluci Vijeće / Skupština JLS posebno definira vlasništvo nad nabavljenom investicijom (imovinom), te posebno koja će institucija, organizacija ili preduzeće biti odgovorno za upravljanje i održavanje nad nabavljenom imovinom. Također, Vijeće / Skupština usvaja Plan javnih nabavki koji predstavlja jedan od ključnih dokumenata za izradu budžeta JLS. Saglasnost Vijeća / Skupštine JLS na zahtjev ili prijedlog JKP/JVP se objavljuje u službenom glasniku JLS, nakon čega se obavještava JKP/JVP da je Vijeće / Skupština JLS odobrila zahtjev / prijedlog JKP/JVP za financijsku pomoć ili podršku JLS.

Odluke Vijeća / Skupštine provodi (grad)načelnik sa Službom / Odjeljenjem nadležnim za oblast komunalnih vodnih usluga na način da prioritetne projekte iz Plana kapitalnih ulaganja ugrađuje u program i budžet JLS za narednu godinu. Nakon usvajanja budžeta JLS, pomenuta Služba / Odjeljenje provode proceduru javnih nabavki, odnosno odabira i ugovaranja najpovoljnijeg ponuđača koji nabavlja kapitalnu investiciju prema budžetu JLS i Planu kapitalnih ulaganja. Prethodno, Služba / Odjeljenje JLS nadležno za oblast komunalnih vodnih usluga zajedno sa drugim službama / odjeljenjima JLS provodi proceduru rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i ishođenja potrebnih saglasnosti i dozvola (lokacijskih, vodnih, okolinskih dozvola i odobrenja za građenje).

Shodno važećim propisima, po završetku procesa nabavki i realizacije ulaganja, odnosno obavljenog tehničkog pregleda i dobivanja upotrebne dozvole, Služba / Odjeljenje JLS nadležno za komunalne vodne usluge organizira proces primopredaje završene investicije JKP/JVP i obavještava Skupštinu i Nadzorni odbor JKP/JVP o uspješno realiziranom ulaganju.

Nakon pribavljanja odluke ili saglasnosti Skupštine i/ili Nadzornog odbor JKP/JVP, a shodno važećoj proceduri, Uprava JKP/JVP prima nabavljenu investiciju (objekat, opremu, vozila) i istu uvodi u svoju Glavnu knjigu stalnih sredstava u financijskom računovodstvu i na istu počinje obračunavati amortizaciju.

Unošenjem novostečene imovine u Glavnu knjigu stalnih sredstava JKP/JVP počinje proces korištenja i upravljanja imovinom.

06

Odluka o mjerama naplate dospjelih a nenaplaćenih potraživanja JKP

/ Nacrt

U skladu sa Statutom JLS, Zakonom o komunalnim djelatnostima, Ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga na području JLS (Grada ili Općine / Opštine), Općinsko vijeće / Opštinska Skupština donosi:

ODLUKU

o izmirenju potraživanja JKP _____ (naziv JKP)

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se mjere, aktivnosti i postupak naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja po osnovu korištenja javnih vodnih usluga:

- vodosnabdijevanja,
- odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

te ostalih usluga koje JKP _____ (naziv JKP) smije obavljati u skladu sa registracijom u sudskom registru.

Član 2.

Odluka se primjenjuje na dužnike pravna lica čiji je osnivač Grad ili Općina / Opština (naziv), odnosno pravna lica koja se financiraju iz sredstava Budžeta Općine / Opštine (naziv).

MJERE NAPLATE POTRAŽIVANJA

Član 3.

Mjere naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja obuhvaćaju sljedeće:

- usmeni kontakt,
- pismenu obavijest,
- mogućnost obročne otplate duga,
- pokretanje sudskog postupka radi naplate potraživanja.

Član 4.

Služba/Odjeljenje zaduženo za računovodstvo i financije unutar JKP prati naplatu i vrši redovito ažuriranje postojećeg stanja dugovanja.

Kod knjiženja uplata, ukoliko je dužnik naveo broj računa (fakture) koji plaća obavezno se zatvara navedeno dugovanje.

Ukoliko dužnik nije naveo broj računa (fakture), obavezno se zatvaraju najstarija dugovanja dužnika.

Član 5.

U slučaju postojanja uzajamnih dospjelih potraživanja između JKP _____ (naziv JKP) i nekog od pravnih lica navedenih u članu 2. ove Odluke, moguće je izvršiti kompenzaciju tih potraživanja.

U slučaju dospjelih potraživanja iz stava 1. ovog člana koja nisu uzajamna, moguće je predložiti multilateralnu kompenzaciju ili cesiju.

Načini izmirenja dospjelih potraživanja navedeni u stavovima 1. i 2. ovog člana primjenjuju se i na dospjela potraživanja koja JLS _____ (naziv JLS) ima prema JKP _____ (naziv JKP).

Postupak pokreće JKP ili za to angažira ovlaštenog punomoćnika.

Član 6.

Ukoliko plaćanje nije izvršeno u rokovima navedenim u računima (fakturama) za isporučenu javnu vodnu uslugu, potrebno je poduzeti mjere za naplatu potraživanja.

Sistem opominjanja dužnika za dospjela, a nenaplaćena potraživanja je slijedeći:

- Dostavljanje redovne napomene o dospeljeću plaćanja i obvezi uplate u zadanim rokovima prilikom fakturiranja za isporučenu javnu vodnu uslugu.
- Usmeni kontakti sa dužnikom o čemu je potrebno sastaviti zabilješku (datum, naziv lica, razlog neplaćanja). Obavlja se u periodu od 15.-30. dana kašnjenja od datuma dospeljeća navedenog na fakturi.
- Pismena obavijest se šalje ukoliko se dug ne podmiri u roku od 30 dana od dana dospeljeća navedenog na fakturi. JKP ima obavezu dužniku uputiti pismenu obavijest. Ista se šalje nakon isteka navedenog roka.
- Pismena opomena pred utuženje / pokretanje izvršenja šalje se ukoliko se dug ne izmiri u roku od 90 dana (spajanje tri računa (fakture) u nizu). U opomeni treba navesti podatke o dužniku, vrsti i visini duga, broju dana u kašnjenju i pravni temelj po kojem ga se poziva na plaćanje (ugovor sa korisnikom usluge, broj računa (fakture) i dr.). Pozvati dužnika na dobrovoljno izmirenje dugovanja u roku od 8 dana (paricioni rok). Ukoliko dugovanje nije izmireno u datom roku potrebno je pokrenuti sudski postupak.

Član 7.

Prije pokretanja sudskog postupka dužnik ima mogućnost tražiti, a JKP predložiti obročnu otplatu duga.

Zahtjev za obročnu otplatu duga podnosi dužnik.

Zahtjev se podnosi JKP, a sadrži prijedlog dinamike otplate. Rok otplate će ovisiti o visini duga, ali će se nastojati da rok ne bude duži od jedne (1) godine od datuma nastanka obaveze (datuma dospeljeća računa (fakture)) zbog posljedice zastare potraživanja.

U slučaju velikih dugovanja vremenski rok izmirenja obaveze treba da bude u razumnom roku, međutim ne dužem od tri (3) godine.

U slučaju odobravanja zahtjeva, sklapa se Sporazum o obročnoj otplati duga u kojem će biti definirani iznos duga, rokovi otplate, pripadajući iznosi rata, kao i klauzula da u slučaju neizvršavanja obaveza iz Sporazuma, JKP zadržava pravo naplate drugim sredstvima uključivo i sudskim putem.

Član 8.

U slučaju kad je Sporazum o obročnoj otplati duga zaključen sa pravnim licem koje se financira iz sredstava budžeta JLS (grada ili općine/opštine), Sporazum se dostavlja JLS koja izmirenje duga planira u budžetu, u skladu s odredbama Sporazuma.

JLS će sredstva koja se u budžetu planiraju za pravno lice – dužnika iz Sporazuma, umanjiti u skladu s dinamikom otplate, a uzimajući u obzir visinu duga. Razliku sredstava JLS će uplatiti na račun JKP na ime izmirenja duga.

Postupak je potrebno ponoviti na godišnjem nivou dok ne dođe do izmirenja dugovanja iz Sporazuma.

Član 9.

U slučaju kad je Sporazum o obročnoj otplati duga zaključen sa pravnim licem čiji je osnivač JLS, a koje se ne financira iz sredstava budžeta JLS, Sporazum se dostavlja JLS koja izmirenje duga planira u budžetu, u skladu s odredbama Sporazuma.

JLS će plaćanje izvršiti, u skladu s odredbama Sporazuma, iz budžeta JLS direktno na račun JKP, jedino ako pravno lice – dužnik iz Sporazuma ne izvršava povrat tih sredstava prema JLS, u skladu sa uvjetima iz potpisanog Sporazuma.

JLS će obavezu povrata sredstava iz stava 2. ovog člana od strane pravnog lica / dužnika regulirati odgovarajućim aktom.

Član 10.

Nakon isplate dugovanja pravnih lica od strane budžeta JLS na način opisan u članu 8. i 9. ove Odluke, JKP je dužno na ova pravna lica redovno primjenjivati mjere, aktivnosti i postupke za naplatu potraživanja navedene u ovoj odluci.

Član 11.

Kada su iscrpljene mjere naplate, a dospjelo potraživanje nije izmireno, pokreće se sudski postupak radi naplate potraživanja.

Postupak pokreće JKP putem svojih službi ili za to angažira ovlaštenog punomoćnika.

OTPIS POTRAŽIVANJA

Član 12.

Ukoliko se utvrdi da se potraživanja ne mogu namiriti primjenom mjera iz ove Odluke, pokreće se postupak otpisa potraživanja.

Otpis potraživanja obavlja se na temelju sljedećih kriterija i uvjeta: godine dospelosti, nemogućnosti naplate, neutemeljenosti evidentiranih potraživanja, isplativosti pokretanja sudskog postupka i ostalih posebnih okolnosti od uticaja na predmetno potraživanje.

Član 13.

Otpis potraživanja vrši se u sljedećim slučajevima:

- kada se utvrdi da su potraživanja nenaplativa, jer su u postupcima stečaja i likvidacije rješenjem suda pravne osobe brisane iz sudskog registra,
- kada se utvrdi da su potraživanja nenaplativa temeljem pravomoćnih odluka nadležnog tijela (odluke suda i sl.),
- kada se utvrdi da su potraživanja nenaplativa zbog nastajanja zastare u skladu sa važećim zakonskim propisima, a dužnik se u postupku naplate pozove na zastaru potraživanja,
- kada se utvrdi da potraživanja nemaju valjanu pravnu osnovu,
- kada se utvrdi da bi troškovi naplate bili veći od iznosa potraživanja,
- u drugim slučajevima u skladu sa propisima.

Član 14.

Prijedlog za otpis potraživanja podnosi nadležni odjel JKP.

Uz prijedlog za otpis potrebno je priložiti: financijsku dokumentaciju dužnika, dokaz o poduzetim radnjama u svrhu naplate potraživanja, obrazložiti razloge za podnošenje prijedloga za otpis.

Direktor na osnovu prijedloga i priložene dokumentacije sastavlja i upućuje konačni prijedlog prema Skupštini / Upravnom odboru / Nadzornom odboru JKP u čijoj je nadležnosti donošenje odluke o otpisu potraživanja.

Član 15.

Nadležno odjeljenje JKP _____ (naziv odjeljenja) ? dužno je kontinuirano pratiti stanje i poduzimati mjere naplate potraživanja iz njegovog djelokruga, te tromjesečno sastavljati izvještaj o poduzetim mjerama za naplatu potraživanja.

Izvještaj mora sadržavati iznos dospelog, a nenaplaćenog potraživanja, dospelost potraživanja u danima, broj opomena, broj postupaka prinudne naplate, broj sporazuma o obročnom plaćanju i izvještaj o plaćanju temeljem sporazuma.

Izvještaj se podnosi do 10. u mjesecu za proteklo tromjesečje i dostavlja se direktoru JKP.

Član 16.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a ima se objaviti u službenim novinama/glasniku JLS.

07

Metodologija subvencioniranja vodnih usluga

1. Uvod

Koncept subvencioniranja socijalno ugroženih kategorija stanovništva u oblasti vodnih usluga u BiH značajno je unapređen tokom proteklih nekoliko godina. Najjednostavnija i najuža definicija ovog subvencioniranja bila bi da je to direktna isplata novca iz budžeta jedinice lokalne samouprave (JLS) isporučitelju ili korisniku vodnih usluga, u funkciji plaćanja računa ili dijela računa za usluge koje su pružene od strane javnog komunalnog preduzeća (JKP) subvencioniranom korisniku usluge.

„Subvencije su podskup tokova financiranja između vlada, pružatelja usluga i korisnika usluga. Subvencije se javljaju kada korisnik usluge plati manje za proizvod ili uslugu od troškova pružatelja usluge, a treća strana (npr. Vlada, drugi korisnici, buduće generacije) ostaje odgovorna za pokrivanje razlike.”¹

2. Socijalna slika u BiH

Prema zakonskim odredbama korisnikom socijalne zaštite u BiH smatra se svaka osoba koja je u toku izvještajne godine jednom ili više puta koristila određene oblike i mjere socijalne zaštite i usluge socijalnog rada.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku FBiH, u FBiH je u 2019. godini bilo 319.657 slučajeva obrađenih u centrima za socijalni rad u FBiH, od tog broja 107.327 ženskih osoba. Također, centri za socijalni rad u FBiH su imali ukupno 458.855 intervencija².

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku RS, u RS je u 2019. godini bilo ukupno 171.280 evidentiranih korisnika socijalne zaštite (47.135 maloljetnih i 124.145 punoljetnih korisnika)³.

Potrebno je napomenuti da navedeni zvanični podaci entitetskih zavoda za statistiku nisu kompatibilni zbog načina izvještavanja i prezentiranja podataka (konkretno Republički zavod za statistiku RS u svom izvještaju daje podatke o korisnicima socijalne zaštite, odnosno o pojedinim licima, dok Federalni zavod za statistiku daje podatke temeljem obrađenih slučajeva, gdje jedna osoba može biti „nositelj“ više slučajeva. Iz tog razloga nemamo tačan podatak o koliko se lica, korisnika socijalne zaštite, zaista radi). Na žalost, zbog trenutne situacije u BiH kad nemamo urađenu socijalnu kartu za područje BiH vrlo je teško dobiti bilo kakve relevantne podatke o socijalnoj strukturi stanovništva (sa fokusom na socijalno ugrožene) osim ovih podataka koji se javljaju u godišnjim biltenima.

3. Postojeća praksa subvencioniranja vodnih usluga u BiH

Postupak subvencioniranja troškova vodnih usluga (vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda) u BiH je tokom implementacije Projekta MEG prepoznat kao jedno od važnih pitanja u procesu unaprjeđenja postojećeg načina pružanja vodnih usluga, odnosno unaprjeđenja finansijskog i operativnog poslovanja javnih vodovodnih preduzeća/javnih komunalnih preduzeća

1 Izvor: „Smarter Subsidies for Water Supply and Sanitation“, World Bank - Water Global Practice, August 2019.

2 Izvor: Federalni zavod za statistiku FBiH – Saopćenje/priopćenje/first release, broj 18.1, od 14. 8. 2020. godine

3 Izvor: Republički zavod za statistiku RS – Socijalna zaštita 2020 – statistički bilten

(JVP/JKP).

U prvom koraku subvencioniranje vodnih usluga je usmjereno na pomoć i podršku socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, odnosno osobama, na način da se uz pomoć subvencija istima dugoročno omogući servisiranje troškova vodnih usluga. U narednim koracima je potrebno proširiti krug korisnika i na osobe koje nužno ne ispunjavaju zakonske kriterije socijalne ugroženosti, ali se nalaze na granici istih, te im je kao takvim upitna mogućnost redovitog izmirenja troškova vodnih usluga (sa eventualnom posljedicom gubljenja mogućnosti korištenja istih). U ovom dijelu procesa subvencioniranje vodnih usluga izlazi iz okvira socijalne kategorije i postaje ekonomski instrument unapređenja načina pružanja vodnih usluga, ali i života u zajednici uopće.

S druge strane uvođenje procesa subvencioniranja usluga pomaže suštinskim promjenama u shvaćanju važnosti vodnih usluga, posebno iz razloga što se troškovi vodnih usluga u BiH, ne posmatraju kao ekonomska kategorija (što bi bilo razumljivo i potrebno obzirom da se radi o pružanju usluga od strane JVP/JKP, jer kao takvi podliježu pravilima tržišta), već kao sredstvo u rukama političkih struktura koje održavaju cijenu vodnih usluga nerealno niskom (neutemeljenom na zakonima tržišta i ne omogućuju pokrivanje troškova poslovanja JVP/JKP). Uvođenjem subvencioniranja vodnih usluga eliminira se razlog kojim JLS opravdavaju održavanje cijene vodnih usluga za sve stanovnike/korisnike usluga nerealno niskim. Korisnici prava na subvenciju nemaju mogućnost da plate punu cijenu usluge, te će im JLS putem uspostavljenog programa subvencioniranja subvencionirati troškove dijela spomenute vodne usluge. JLS održavanje cijena vodnih usluga nerealno niskim vrlo često argumentira time da će u slučaju povećanja cijene vodnih usluga na nivo koji pokriva sve troškove (ekonomska cijena usluge) dio korisnika usluga / stanovnika biti u mogućnosti da iste redovno plaća. Međutim, uvođenjem subvencioniranja vodnih usluga, tim stanovnicima za koje se tvrdilo da nemaju mogućnost plaćanja ekonomske cijene vodnih usluga JLS će omogućiti da ostvare pravo na subvencioniranje. Na taj način JLS će putem uspostavljenog programa subvencioniranja vodnih usluga u potpunosti zbrinuti one koji stvarno ne mogu platiti cijenu vodnih usluga koja pokriva troškove.

Tokom implementacije projekta MEG subvencioniranje korisnika vodnih usluga uvedeno je u 16 partnerskih JLS (od ukupnog broja od 18 JLS koje sudjeluju u projektu) na način da su na nivou JLS donesene Odluke o subvencioniranju vodnih usluga koje su regulirale sam postupak subvencioniranja određivši: kategorije korisnika koji imaju prvo na subvencioniranje ovih usluga, uslove, kriterije i način utvrđivanja prava na subvencioniranje dijela troškova komunalnih vodnih usluga vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, zatim troškove koji se subvencioniraju, količina pitke i otpadne vode koja se subvencionira, organe odlučivanja, prestanak prava, potrebna sredstva kao i način financiranja subvencioniranja vodnih usluga. Pravni osnov za uvođenje subvencioniranja troškova vodnih usluga osiguran je tokom implementacije Projekta MEG, kroz izradu i usvajanje Ugovora o javnim vodnim uslugama između JVP/JKP i JLS koji je definirao uloge i odgovornosti ugovornih strana u pružanju i razvoju javnih vodnih usluga.

Sam postupak subvencioniranja JLS su uskladile sa entitetskim odnosno kantonalnim zakonima o socijalnoj zaštiti, što je vidljivo i kod određivanja kategorija korisnika vodnih usluga. Naime, većina JLS je kao korisnike subvencioniranja vodnih usluga je definirala one koji su već prepoznati i evidentirani od strane Centara za socijalni rad kao socijalno ugrožena lica, kao npr. korisnici stalne novčane pomoći, korisnici naknada za pomoć i njegu drugih lica, korisnici naknada za osposobljavanje za život i rad, te lica koja su koristila jednokratnu novčanu pomoć. Pritom, vrlo je važno bilo pravilno identificirati lica u stanju socijalne potrebe, te time osigurati da pravo na subvenciju ostvaruju isključivo socijalno ugrožena lica.

Međutim, nakon određenog vremena implementacije Odluka o subvencioniranju vodnih usluga, neke od JLS su izmijenile i dopunile iste i proširile krug korisnika prava na subvencioniranje i na one koji nisu direktno vezani za Centar za socijalni rad kao korisnici njihovih usluga. Tako je npr. Općina Bosanska Krupa proširila krug korisnika prava na subvencije vodnih usluga i na penzionere starije od 65 godina starosti - korisnike najniže penzije, koji nemaju primanja po drugom osnovu (inostrana penzija i sl.) i čiji članovi domaćinstva su osobe sa nedovoljnim prihodima za preživljavanje, te porodilje pod uslovom da su oba roditelja bila nezaposlena u vrijeme rođenja djeteta.

Slično proširenje kategorija korisnika uradio je i Grad Prijedor koji je definirao da pravo na subvenciju vodnih usluga imaju i aktivni korisnici sa najnižom samostalnom penzijom koji u trenutku podnošenja zahtjeva, imaju 70 i više godina života. Grad Cazin je također povećao broj korisnika prava na subvencije na način da je uključio i osobe / korisnike u čijim domaćinstvima žive članovi sa paraplegijom ili tetraplegijom. Općina Tešanj je svojom odlukom uključila i raseljena lica koja boravište imaju na teritoriji općine Tešanj (smješteni u objekte socijalnog stanovanja). Općina Bosanska Krupa provjerava stanje cjelokupne imovine u procesu ustanovljavanja potrebe određenog lica za ostvarenje prava na subvenciju, te isključuje iz ovog postupka lica koja su vlasnici motornog vozila.

Što se tiče same metodologije provođenja postupka subvencioniranja korisnika vodnih usluga, isti je vrlo sličan u većini JLS uključenih u implementaciju projekta MEG. Postupak za ostvarivanje prava na subvencioniranje u svakoj JLS provodi njen Centar za socijalni rad, a pokreće se na zahtjev osobe koja želi ostvariti navedeno pravo. Nakon provođenja upravnog postupka o pravu na subvencioniranje, JLS donosi rješenje sa rokom važenja od (najviše) 1 (jedne) godine. Rješenjem se utvrđuje broj članova domaćinstva podnosioca zahtjeva i količina vode koja se subvencionira. Nešto drugačiji postupak definiranja korisnika prava na subvenciju je provela Općina Tešanj na način da je sa Centrom za socijalni rad i komunalnim preduzećem usaglasila spiskove budućih korisnika prava na subvenciju. Na osnovu usaglašenog spiska općina Tešanj je donijela Plan subvencioniranja za tekuću godinu i usvojila Odluku o davanju saglasnosti na Plan subvencioniranja.

Većina JLS uključenih u projekat MEG se oslanja na evidenciju (spiskove) socijalno ugroženih lica koje u svojim registrima vode gradski ili općinski/opštinski Centri za socijalni rad. Od 18 partnerskih JLS samo dvije (Gradiška i Gračanica) su navele da imaju izrađenu socijalnu kartu, dok je grad Prijedor izjavio da ima izrađenu socijalnu kartu samo za jednu MZ (Ljubija). Ostale JLS su navele da nemaju izrađenu socijalnu kartu JLS obrazlažući to time da se radi o skupom i obimnom projektu za čije provođenje JLS samostalno nemaju dovoljno finansijskih i ljudskih kapaciteta.

Pored toga, od 18 partnerskih JLS četiri JLS (Cazin, Gradiška, Sanski Most, i Gračanica) su navele da među stanovništvom/korisnicima usluga provode ciljane ankete o priuštivosti vodnih usluga. Ostale JLS o njihovoj primjeni u procesu subvencioniranja imaju oprečna stajališta: od onih koji smatraju da se navedene ankete trebaju uključiti u proces subvencioniranja pritom ne obrazlažući kako i na koji način bi se pravo na subvenciju moglo ostvariti, do onih koji smatraju da se ankete ne mogu smatrati relevantnim, bilo zbog toga što se radi o „vrlo malom uzorku (u odnosu na broj stanovnika)“, bilo zbog toga što se „anketiranjem provjerava subjektivan doživljaj kvaliteta usluge, a ne provjera potreba“ i sl.

Međutim, sve partnerske JLS smatraju da je u proces subvencioniranja odnosno prepoznavanja svih socijalno ugroženih/ranjivih kategorija i pojedinačnih osoba potrebno uključiti i druge ustanove i organizacije, prvenstveno predstavnike mjesnih zajednica (MZ), a potom i humanitarnih organizacija Crveni krst/križ i Merhamet, kao i organizacija civilnog društva (npr. boračka udruženja, udruženja raseljenih/ prognanih, itd).

S druge strane kao potencijalno ozbiljan nedostatak ističe se da znatan broj socijalno ugroženog stanovništva nisu korisnici vodnih usluga javnog komunalnog preduzeća, odnosno nemaju priključak na javnu vodovodnu i kanalizacionu mrežu, nego za svoje vodosnabdijevanje koriste lokalne vodovodne sisteme i alternativne izvore kao npr. privatne bunare, što ih prema odredbama trenutnih programa, odnosno Odluka JLS o subvencioniranju, isključuje iz procesa subvencioniranja.

3.1 Rezime postojećeg stanja

Imajući u vidu prethodno navedeno, može se zaključiti da je uspostavljanjem procesa subvencioniranja vodnih usluga kroz implementaciju projekta MEG ostvareno i više nego što je prethodno planirano. Ne samo da je subvencioniranje vodnih usluga zaživjelo u skoro svim JLS uključenim u projekat MEG, nego je spomenuti proces evoluirao na način da je u većem broju JLS proširen krug i time više puta povećan broj korisnika prava na subvencije, čime je postignuta promjena načina razmišljanja unutar JLS i odmak od ustaljenih praksi i načina rada sa konačnim ciljem unapređenja vodnih usluga i rada i poslovanja JKP kao isporučioaca istih.

Postojeći postupak subvencioniranja vodnih usluga karakterizira usmjerenost na zakonom predviđene kategorije socijalno ugroženog/ranjivog stanovništva, odnosno korisnika usluga, što predstavlja dobar početni korak, jer i većina socijalno isključenih grupa kao npr. Romska populacija, povratnici i interno raseljena lica, nezaposlene žene i mladi, itd. spadaju pod neku od zakonski definiranih kategorija i time mogu biti korisnici prava na subvenciju vodnih usluga.

Ipak, ono što posebno treba istaknuti je da su neke od JLS u kojima se implementira projekat MEG proširile krug korisnika prava na subvenciju i time povećale broj korisnika prava na subvenciju vodnih usluga. Upravo je to logičan slijed i sljedeći korak u postupku subvencioniranja, dakle proširenje kruga korisnika subvencije, naravno, u skladu sa finansijskim mogućnostima JLS.

Slična situacija je i sa kriterijem priključenosti na javnu vodovodnu i kanalizacionu mrežu, odnosno na sistem kojim upravlja JVP/JKP, koji se kao eliminatorni kriterij nalazi u postojećim programima, odnosno odlukama o subvencioniranju vodnih usluga partnerskih JLS. Naime, osnova za provođenje postupka subvencioniranja nalazi se u odredbama Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga, koji definiše odnose i uloge i odgovornosti između partnerskih JLS i pripadajućih JVP/JKP u pružanju i razvoju javnih vodnih usluga na području JLS. Slijedom toga, JLS su svoje programe subvencioniranja odnosno Odluke o subvencioniranju vodnih usluga temeljile na kriteriju priključenosti na javni vodovodni sistem kojim upravlja i kojeg održava JVP/JKP. Navedena praksa je uspostavljena tokom početne faze procesa subvencioniranja vodnih usluga u 16 JLS, i kao takva je dala pozitivne rezultate. Međutim, za nastavak procesa subvencioniranja vodnih usluga potrebno je razmotriti proširenje broja korisnika prava na subvenciju. Postojeću praksu je moguće unaprijediti tako da se šire postavbe kriteriji za ostvarivanje prava na subvencije na način da potencijalni korisnici subvencije vodnih usluga ne moraju nužno biti priključeni isključivo na javni vodovodni sistem, kojim upravlja JVP/JKP, nego da korisnici prava na subvenciju vodnih usluga mogu biti i oni stanovnici JLS koji su priključeni na lokalne vodovodne sisteme, kojim nužno ne upravlja JVP/JKP.

4. Proces subvencioniranja vodnih usluga / preporuke za provođenje

Uzimajući u obzir sve prikupljene podatke i iskustva stečena u proteklom periodu u vezi sa postupkom subvencioniranja vodnih usluga na nivou JLS, te njihovu analizu, Konsultant je dao preporuke za dodatna unapređenja.

Subvencioniranje vodnih usluga karakteriziraju dva osnovna procesa: administrativno-pravni u kojem JLS priprema, izrađuje i provodi program subvencioniranja (kroz izradu i usvajanje Odluke o subvencioniranju kojom se daje pravni legitimitet/osnova) i rad na terenu putem kojeg se utvrđuju i evidentiraju socijalno ugroženi stanovnici, potencijalni korisnici prava na subvencioniranje vodnih usluga.

4.1 Evidencija korisnika subvencije

Postupak subvencioniranja počinje sa analizom socijalne situacije na teritoriji JLS i evidentiranjem socijalno ugroženih stanovnika / korisnika vodnih usluga.

Evidentiranje socijalno ugroženih stanovnika JLS se na sveobuhvatan i cjelovit način može utvrditi izradom socijalne karte predmetne JLS. Stoga je i preporuka da se izrada socijalne karte predvidi bilo kroz kratkoročne bilo kroz dugoročne planove JLS, u ovisnosti o finansijskim mogućnostima pojedine JLS.

Međutim, kako se radi o zahtjevnom projektu i sa stručne i sa finansijske strane u postojećim uvjetima u BiH vrlo su rijetke JLS koje bi isti projekt mogle samostalno i kvalitetno provesti. Stoga je potrebno razmotriti mogućnost kandidiranja projekta izrade socijalne karte kroz različite programe financiranja viših nivoa vlasti ili kroz implementaciju projekata koje financiraju ili sufinanciraju međunarodne organizacije ili razvojne agencije.

Ipak, dok se ne steknu uvjeti za izradu socijalne karte, JLS se trebaju osloniti na informacije i podatke koje im mogu dostaviti postojeće institucije, prvenstveno gradski ili općinski / opštinski Centri za socijalni rad, ali i druge organizacije koje u svom radu imaju neposredan kontakt sa socijalno ugroženim stanovnicima.

U navedenom procesu osim evidencija i podataka kojim raspolaže odgovarajući Centar za socijalni rad, potrebno je uključiti i predstavnike Mjesnih zajednica (MZ), humanitarne organizacije kao što su Crveni krst/križ i Merhamet obzirom da su njihove aktivnosti usmjerene na rad i pomaganje upravo najugroženijim kategorijama stanovništva, ali i druge organizacije civilnog društva koje raspolažu potrebnim podacima, kao što su npr. boračke organizacije, udruženja raseljenih/ prognanih, i sl., jer organizacije civilnog društva, između ostalog, omogućuju i pružaju podršku pripadnicima socijalno ugroženih kategorija da se aktivno uključe u društvene tokove, te da zajedničkim aktivnostima poboljšaju svoj socio-ekonomski položaj. Uloga istih, obzirom na prirodu njihovog posla i njihov rad i prisustvo na terenu, bila bi prvenstveno u prikupljanju informacija o potencijalno ugroženim stanovnicima (slabe platežne moći čija je mogućnost izmirivanja troškova vodnih usluga vrlo niska, ili koje bi u doglednoj budućnosti uslijed tih okolnosti moglo biti upitno), i dostavljanje tih i takvih informacija JLS (javnim ustanovama ili službama koje JLS ovlasti za provođenje postupka subvencioniranja), odnosno dostavljanje informacija o mogućnosti subvencioniranja od strane JLS prema tim licima/potencijalnim korisnicima usluga subvencije.

U sam postupak subvencioniranja socijalno ugroženih kategorija stanovništva mogu se uključiti i

viši nivoi vlasti, kao i međunarodne organizacije, posebno kroz podršku projektu izrade socijalne karte (sufinanciranje dijela troškova, podrška u opremanju i obučavanju ljudi koji provode postupak izrade, i sl.).

Koji god od načina za prikupljanje podataka o socijalno ugroženim stanovnicima koristili, potrebno je imati na umu da se stanje socijalne potrebe, a samim tim i kvalifikacije za subvencioniranje vodnih usluga, najrealističnije utvrđuje provjerom kompletne imovine potencijalnog korisnika, a ne samo njegovih prihoda. Dakle, potrebno je provoditi imovinski, a ne prihodovni cenzus kako bi se omogućilo pravično utvrđenje prava na subvencioniranje (npr., lice koje ima mjesečna primanja manja od cca. 400 KM (minimalna plata u BiH), ali živi samo u stanu od 100 kvadrata u središtu grada ne može se tretirati isto kao i starac koji s istim primanjima živi u kući iste kvadrature, ali na selu. Prvi može prodati ili iznajmiti stan i osigurati si minimalna sredstva za život, dok drugi bez pomoći države teško može preživjeti.).

4.2 Alati podrške u procesu subvencioniranja vodnih usluga

Osim navedenih načina za prikupljanje informacija o potrebama stanovništva za subvencioniranjem vodnih usluga (izrada socijalne karte, korištenje evidencije centra za socijalni rad i drugih humanitarnih i organizacija civilnog društva, i sl.), opcionalno se mogu koristiti i ciljane ankete o priuštivosti vodnih usluga. Iako ankete ne daju egzaktno podatke o stanju i broju potencijalnih korisnika prava na subvencije, ipak omogućavaju uvid u platežne sposobnosti stanovništva JLS, samim time i njihove mogućnosti da redovno plaćaju isporučene vodne usluge. Navedeni podaci se mogu iskoristiti kao argumentacija prilikom prezentiranja programa subvencioniranja socijalno ugroženih kategorija stanovništva i planiranja sredstava u budžetu JLS. Također, značaj ovih anketa izlazi iz okvira socijalne zaštite, jer utvrđuje efikasnost i kvalitetu pružene usluge kao i spremnost korisnika usluga da plaćaju isporučene vodne usluge, što u konačnici otvara put za razvoj odgovarajuće tarife koja će osigurati pokrivanje svih troškova, poboljšanu uslugu i održivost poslovanja pružatelja vodnih usluga.

Osim ovog, kako bi svim svojim stanovnicima pružili kvalitetne vodne usluge preporuka JLS je da u svojim planovima razvoja planiraju i projekte priključenja svih stanovnika JLS na javnu vodovodnu odnosno kanalizacionu mrežu ili da omoguće da pružatelji javnih vodnih usluga pružaju usluge svim njihovim stanovnicima. Iako se radi o prvenstveno elementarnim načelima isporuke vodnih usluga (jednak pristup zdravstveno ispravnoj pitkoj vodi, kao i odvodnja otpadne vode svim stanovnicima JLS), provođenjem ovakvih projekata indirektno se omogućava i proširenje kruga korisnika prava na subvencije.

5. Postupak za ostvarivanje prava na subvencioniranje vodnih usluga

Procedura za subvencioniranje dijela troškova vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za socijalno ugrožene kategorije stanovništva podrazumijeva slijedeće:

- JLS utvrđuje socijalno stanje na svom teritoriju sa fokusom na evidentiranje socijalno ugroženih stanovnika. Alati za provođenje navedene aktivnosti su izrada socijalne karte, uz napomenu da se zbog obima i znatnih troškova izrade socijalne karte, dok se ne steknu materijalno-tehnički uslovi, JLS koristi izvorima informacija koji su joj na raspolaganju: evidencija ustanova socijalne zaštite (npr. centar za socijalni rad), evidencija i podaci mjesnih zajednica, humanitarnih organizacija (Crveni

križ/krst i Merhamet) i organizacija civilnog društva (udruženja prognanika, penzionera, boraca, i sl.). Navedeni podaci koriste JLS isključivo kako bi stvorila sliku o socijalnom stanju stanovništva na svojoj teritoriji, međutim tek se u nastavku procesa u skladu sa kriterijima definiranim od strane JLS utvrđuje, da li neko lice ostvaruje pravo na subvenciju.

- JLS povjerava obavljanje postupka za ostvarivanje prava na subvencioniranje vodnih usluga nadležnoj službi ili ustanovi (najčešće se radi o službama ili ustanovama kojima je JLS povjerilo obavljanje poslova iz djelatnosti socijalne zaštite u skladu sa entitetskim zakonima o socijalnoj zaštiti, kao što su npr. centri za socijalni rad, zavodi za socijalnu zaštitu, općinske službe za upravu).
- JLS, odnosno ovlaštene službe ili ustanove, definiraju kriterije o pripadnosti određenoj socijalnoj (ugroženoj) kategoriji, odnosno definiraju ko ima pravo na subvencioniranje vodnih usluga, pritom vodeći računa o relevantnim zakonskim propisima (entitetski zakoni o socijalnoj zaštiti), postojećem iskustvu i praksi u vezi sa subvencioniranjem vodnih usluga u BiH, kao i o utvrđenim podacima o socijalnom stanju stanovnika koji žive na teritoriji JLS.
- Temeljem utvrđenih kriterija i prikupljenih podataka, JLS priprema prijedlog Odluke o subvencioniranju vodnih usluga kojom će definirati sve relevantne elemente neophodne za subvencioniranje vodnih usluga (kategorije stanovništva koje se subvencioniraju, kriterije za ostvarivanje prava na subvenciju, količina potrošene vode koja se subvencionira, postupak za ostvarivanje prava na subvenciju, uloge i odgovornosti pojedinih aktera u postupku, iz kojih izvora će se osigurati sredstva za subvencioniranje, nadzor nad provođenjem Odluke i sl.).
- Odluku o subvencioniranju socijalno ugroženih kategorija stanovništva usvaja gradsko ili općinsko/opštinsko vijeće/skupština date JLS, a sredstva predviđena za ovu namjenu se planiraju u budžetu JLS.
- JLS, odnosno služba ili ustanova ovlaštena za provođenje postupka za ostvarivanje prava na subvencioniranje vodnih usluga, informira potencijalne korisnike subvencija o usvajanju Odluke o subvencioniranju komunalnih vodnih usluga i postupku za ostvarivanje prava na subvencioniranje. Navedeno ostvaruju putem sredstava javnog informiranja, oglasne ploče JLS, direktnih kontakata sa potencijalnim korisnicima usluga, te komunikacijom sa predstavnicima mjesnih zajednica (MZ), humanitarnih organizacija i organizacija civilnog društva koji preuzimaju te informacije od JLS i putem svoje mreže kontakata i rada na terenu prosljeđuju iste potencijalnim korisnicima prava na subvenciju, te ih upućuje da ostvarenje svojih prava traže kod za to ovlaštene službe ili ustanove.
- Postupak za ostvarivanje prava na subvencioniranje vodnih usluga pokreće potencijalni korisnik prava na subvenciju podnošenjem pismenog zahtjeva ovlaštenoj službi ili ustanovi za provođenje postupka za ostvarivanje prava na subvencioniranje.
- Ovlaštena služba ili ustanova provodi upravni postupak za ostvarivanje prava na subvencioniranje javnih vodnih usluga i, nakon provedenog postupka, ukoliko podnosilac zahtjeva ispunjava propisane uslove, donosi rješenje, kojim se utvrđuje da podnosilac zahtjeva ispunjava uslove propisane odlukom o subvencioniranju na području grada/općine/opštine i da mu se priznaje pravo na subvenciju vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda. Ukoliko podnosilac zahtjeva ne ispunjava propisane uslove, ovlaštena služba ili ustanova će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev za subvencioniranje.
- Rješenje, kojim se utvrđuje pravo na subvencioniranje, donosi se za period od (najviše) jedne godine, a po isteku ovog perioda, stranka može ponovo podnijeti zahtjev. Također, Centar za socijalni rad donosi i rješenje o prestanku prava na subvencioniranje u toku godine za koju je pravo priznato, ukoliko prestaju razlozi za odobravanje prava na subvenciju (smrt korisnika, preseljenje na drugu adresu i slično).
- Rješenje kojim se priznaje pravo na subvencioniranje dostavlja se nadležnoj službi JLS radi praćenja provođenja Odluke o subvencioniranju, a JVP/JKP radi odgovarajućeg fakturiranja troškova vodnih usluga. Po zaprimanju ovog rješenja, JVP/JKP će evidentirati korisnika vodnih usluga kao osobu čiji se dio troškova subvencionira. Za troškove vodnih usluga JVP/JKP će svakog mjeseca korisniku prava na subvenciju ispostaviti račun u skladu sa količinom potrošene vode koja se subvencionira,

a koja je utvrđena rješenjem o subvencioniranju vodnih usluga. Na računu će se nalaziti prikaz stvarnog obračuna troškova, iznos subvencioniranog dijela troška, te iznos koji je korisnik dužan platiti kao razlika dva navedena iznosa. Iznos računa koji eventualno prelazi subvencioniranu količinu potrošene vode je obaveza plaćanja korisnika prava na subvenciju. U slučaju da korisnik vodne usluge ne plati ovu razliku subvencionirane i stvarno potrošene vode, isti podliježe proceduri i sankcijama koje JVP/JKP poduzima prema svim neplatišama vodnih usluga. Korisnik subvencije ima obavezu da redovno izvještava Centar za socijalni rad o svim promjenama koje mogu uticati na ostvarivanje prava na subvencioniranje (promjena prebivališta, broj članova domaćinstva, zaposlenost, i sl.).

- Gradska ili općinska/opštinska služba/odjeljenje nadležna za poslove socijalne zaštite podnosi izvještaj gradskom ili općinskom/opštinskom vijeću/skupštini u vezi sa provođenjem Odluke o subvencioniranju socijalno ugroženih kategorija stanovništva (broju osoba prema utvrđenim kriterijima, iznosu utrošenih sredstava, i sl.) jednom (1) godišnje.

08

**Program subvencioniranja
dijela troškova komunalnih
usluga vodosnabdijevanja,
odvodnje i prečišćavanja
otpadnih voda za socijalno
ugrožene kategorije
stanovništva**

/ Nacrt

1. Uvod

Jedan od osnovnih principa koje zagovara Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) jeste promjena svijesti u upravljanju javnim vodovodnim poduzećima (JVP), odnosno postizanje potpunog razumijevanja da su JVP registrirana kao privredna društva, odnosno kompanije kojima treba upravljati na sličan ili skoro isti način kako se upravlja privatnim poduzećima, te da se moraju poštovati principi tržišnog poslovanja (osim što se od ovih poduzeća očekuje da ostanu neprofitna). Kad su u pitanju JVP taj princip se ogleda u činjenici da navedena poduzeća svojim korisnicima usluga isporučuju komunalne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i da za iste trebaju biti plaćena prema utvrđenim cijenama usluga.

Problem redovnog plaćanja ovih usluga nastaje kada se zbog nepovoljne socio-ekonomske situacije u BiH javljaju kategorije stanovništva u stanju socijalne potrebe, čija je mogućnost plaćanja komunalnih vodnih usluga vrlo upitna ili znatno umanjena.

Navedeni problem moguće je riješiti uspostavljanjem i implementacijom programa subvencioniranja komunalnih usluga, vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, od strane jedinice lokalne samouprave (JLS). Odgovornost JLS za subvencioniranje komunalnih vodnih usluga proizilazi iz njene nadležnosti za provođenje socijalne politike na njenom teritoriju, a ujedno JLS, kao osnivač svog JVP, je njegov najvažniji garant nesmetanog, efikasnog i održivog poslovanja.

Cjelovit i dugoročan program subvencioniranja u JLS dosad nije postojao, međutim kako je cilj Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) da podrži jačanje operativne neovisnosti, te efikasno i održivo poslovanje JVP, to se izrada i usvajanje Programa subvencioniranja dijela troškova komunalnih vodnih usluga: vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, za socijalno ugrožene kategorije stanovništva, nameće kao jedan od prioriteta.

2. Osnovni principi Programa subvencioniranja

Financijska održivost vodovodnog sistema i sistema za odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda se usko povezuje sa principima koji su široko prihvaćeni u Europskoj uniji, a čije poštivanje dovodi do unaprjeđenja poslovanja javnih vodovodnih poduzeća (JVP), a samim tim i do pružanja kvalitetnije usluge i sigurnosti vodosnabdijevanja. Jedan od ovih principa je **princip „pokrivanja (svih) troškova“**. Ovaj princip je direktno vezan za formiranje cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na način da ista uključi sve (opravdane) troškove koji se odnose na pružanje ovih usluga. Sa druge strane, **princip „priuštivosti“** podrazumijeva procjenu najveće moguće cijene koju prosječna porodica može mjesečno platiti iz svojih prihoda i sa prosječnom potrošnjom po osobi. Ova dva principa su uzajamno blisko povezani i zavise jedan od drugog, jer samo puno pokrivanje troškova usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda će omogućiti finansijski održivo JVP i na taj način osigurati pružanje kvalitetne usluge vodosnabdijevanja koja će biti dostupna svim korisnicima.

Princip „priuštivosti“ je posebno bitan u kontekstu Bosne i Hercegovine (BiH) imajući u vidu brojne izvještaje relevantnih domaćih i međunarodnih institucija i organizacija koji ukazuju na činjenicu da znatan broj građana BiH živi na granici ili ispod granice siromaštva i stoga nisu u mogućnosti izmiriti račune za pruženu uslugu vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. Međutim, poštivanje ovog principa ne smije ići na štetu principa punog pokrivanja troškova, jer se time ugrožava poslovanje JVP, a samim tim i dugoročno pružanje ove usluge i ostvarivanja međunarodno

priznatog prava na vodu i sanitaciju za sve građane. Stoga je pristup koji će omogućiti istovremeno poštivanje oba principa upravo subvencioniranje dijela troškova usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za prepoznate socijalno ugrožene kategorije stanovništva.

3. Nadležnost u provođenju Programa subvencioniranja vodnih usluga

Prema Ustavnim određenjima u BiH, socijalna zaštita je državna i društveno organizirana djelatnost od općeg interesa, koja ima za cilj da građanima koji se nađu u stanju socijalne potrebe osigura minimum socijalne sigurnosti. Za rješavanje problema siromaštva zadužene su entitetske vlade koje kreiraju socijalnu politiku i određuju mjere za suzbijanje siromaštva, a za samu implementaciju su zaduženi niži nivoi vlasti, odnosno jedinice lokalne samouprave (JLS). Zakonodavna regulativa (Zakon o socijalnoj zaštiti RS, Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom USK) je predvidjela da JLS svojom odlukom može proširiti krug korisnika i prava iz socijalne zaštite, a kao jedno od prava javlja se subvencioniranje troškova komunalnih usluga najugroženijim kategorijama stanovništva.

4. Ključne odrednice Programa subvencioniranja vodnih usluga

Ključne odrednice Programa subvencioniranja dijela troškova komunalnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda su slijedeće:

- Pravo na subvencioniranje mogu ostvariti samo korisnici javnog vodovodnog sistema, odnosno vodovodnog sistema kojim upravlja JVP/JKP. Ovo proizilazi iz činjenice da sredstva za subvencioniranje osigurava JLS, a ista je i osnivač JVP, te stoga samo oni kojima komunalne usluge osigurava JVP/JKP ostvaruju pravo na subvenciju.
- Pravo na subvencioniranje ostvaruju one osobe koje je nadležna služba JLS prepoznala i registrirala kao socijalno ugrožene osobe s nedovoljnim prihodima za preživljavanje.
- Subvencionira se tačno određena količina utrošene vode po svakom od članova domaćinstva. O visini količine utrošene vode koja se subvencionira odlučuje JLS u skladu sa svojim mogućnostima, ali ista ne može biti veća od 3 m³ po osobi mjesečno.
- Sredstva za subvencioniranje osigurava JLS kroz godišnji budžet. Ova sredstva se koriste kao namjenska sredstva isključivo za potrebe subvencioniranja, te se u druge svrhe ne mogu koristiti. Visina sredstava potrebnih za subvencioniranje tokom određene fiskalne godine i količina utrošene vode koja se subvencionira će se detaljnije propisati odlukom JLS o subvencioniranju koja će biti usklađena s ovim Programom i pozitivnim zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast. Sredstva se prosljeđuju JKP po dostavljenom računu svakog mjeseca koji se odnosi na količinu vode koja je isporučena registriranim osobama čiji je popis dostavila JLS, a koja se subvencionira i stoga nije fakturirana ovim osobama.
- Odluka JLS će definirati uslove pod kojim će se provesti postupak subvencioniranja, a obavezno će sadržavati:
  - korisnici prava na subvencioniranje (ko i pod kojim uvjetima ostvaruje pravo na subvencioniranje);
  - količina utrošene vode koja se subvencionira (u m³);
  - način i rokove isplate subvencija iz budžeta JLS.

5. Procedura za ostvarenje prava na subvenciju

Procedura za subvencioniranje dijela troškova komunalnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda za socijalno ugrožene kategorije stanovništva podrazumijeva slijedeće:

- Tokom procesa pripreme i planiranja budžeta JLS, Centar za socijalni rad će na osnovu zakonskih propisa, a u skladu sa svojim procedurama i postojećim podacima o socijalnom stanju stanovnika koji žive na teritoriji JLS, definirati kriterije o pripadnosti određenoj socijalnoj kategoriji, odnosno definirati ko ima pravo na subvencioniranje komunalnih vodnih usluga.
- Na osnovu podataka dostavljenih od Centra za socijalni rad i razmatranja raspoloživih budžetskih sredstava, nadležna služba socijalne zaštite JLS će pripremiti prijedlog Odluke o subvencioniranju komunalnih vodnih usluga kojom će se propisati količina utrošene vode koja se subvencionira i utvrditi visina sredstava potrebnih za subvencioniranje tokom date godine. Ovu Odluku usvaja gradsko ili općinsko vijeće / gradska ili skupština opštine date JLS, a sredstva predviđena za ovu namjenu se planiraju u budžetu JLS.
- JLS i Centar za socijalni rad će putem sredstava javnog informiranja, direktnih kontakata sa potencijalnim korisnicima, komunikacijom sa mjesnim zajednicama, lokalnim crvenim križem i drugim organizacijama informirati potencijalne korisnike o usvajanju Odluke o subvencioniranju komunalnih vodnih usluga i postupku za ostvarivanje prava na subvencioniranje.
- Potencijalni korisnik subvencije će podnijeti pismeni zahtjev za subvencioniranje nadležnom Centru za socijalni rad. Po prijemu zahtjeva, Centar za socijalni rad će provesti upravni postupak i, u skladu s pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti socijalne zaštite i uvjeta definiranih Odlukom o subvencioniranju, donijeti rješenje kojim se utvrđuje da se podnosilac zahtjeva nalazi u stanju socijalne potrebe i kojem se kao takvom priznaje pravo na subvencioniranje dijela troškova komunalnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. Rješenjem će se utvrditi broj članova domaćinstva podnosioca zahtjeva i količina vode koja se subvencionira, a u skladu s Odlukom o subvencioniranju. Ukoliko podnosilac zahtjeva ne ispunjava zakonom propisane uslove za priznavanje statusa osobe koja se nalazi u stanju socijalne potrebe, Centar za socijalni rad će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev za subvencioniranje. Rješenje kojim se utvrđuje da je podnosilac zahtjeva osoba u stanju socijalne potrebe i kojim se priznaje pravo na subvencioniranje se donosi na period od najviše jedne (1) godine. Po isteku ovog perioda, stranka može ponovo podnijeti zahtjev za subvencioniranje nadležnom Centru za socijalni rad.
- Rješenje kojim se utvrđuje da je podnosilac zahtjeva osoba u stanju socijalne potrebe i kojim se priznaje pravo na subvencioniranje će se dostaviti nadležnoj službi JLS radi praćenja provođenja Programa subvencioniranja i JVP radi odgovarajućeg fakturiranja troškova usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. Po zaprimanju ovog rješenja, JVP će evidentirati korisnika usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda kao osobu čiji se dio troškova subvencionira. Za troškove usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda ovog korisnika JVP će ispostaviti svakog mjeseca fakturu JLS u skladu sa količinom utrošene vode koja se subvencionira, a koja je utvrđena rješenjem o subvencioniranju za sve registrirane korisnike. Iznos računa koji eventualno prelazi subvencioniranu količinu utrošene vode se fakturira korisniku kao „redovan račun“. U slučaju da korisnik usluge ne plati ovaj „redovni račun“ isti podliježe proceduri i sankcijama koje JVP poduzima prema svim neplatišama komunalnih vodnih usluga. Korisnik subvencije ima obavezu da redovno izvještava Centar za socijalni rad o svim promjenama koje mogu uticati na ostvarivanje prava na subvencioniranje (promjena prebivališta, broj članova domaćinstva, zaposlenost, i sl.)
- JLS će u cilju upoznavanja javnosti sa postupkom subvencioniranja vršiti javnu objavu popisa subvencioniranih osoba, putem oglasnih ploča JLS, svojih web stranica i Centra za socijalni rad.
- Općinska služba nadležna za poslove socijalne zaštite podnosi izvještaj općinskom vijeću / skupštini opštine u vezi sa subvencioniranjem (broju osoba, iznosu utrošenih sredstava) jednom (1) godišnje.

6. Uloge i odgovornosti u implementaciji Programa subvencioniranja vodnih usluga

6.1. JLS (putem službe nadležne za poslove socijalne zaštite)

- priprema Program subvencioniranja i dostavlja ga općinskom vijeću na usvajanje,
- priprema Odluku o subvencioniranju i dostavlja općinskom vijeću na usvajanje,
- provodi Program subvencioniranja,
- vrši informiranje javnosti u vezi sa postupkom subvencioniranja,
- podnosi izvještaj općinskom vijeću o utrošku sredstava i provedbi Programa subvencioniranja.

6.2. JLS (gradsko ili općinsko vijeće / skupština opštine ili grada)

- usvaja Program subvencioniranja,
- usvaja Odluku o subvencioniranju
- vrši nadzor nad provođenjem Programa / Odluke o subvencioniranju
- vrši plaćanje subvencioniranog dijela troškova komunalnih vodnih usluga temeljem fakture JVP-a

6.3. JVP

- vrši prilagodbu ili nadogradnju računovodstvenog software-a kako bi stvorilo preduslove za implementaciju programa subvencioniranja korisnika usluga,
- uspostavlja i redovno ažurira evidenciju korisnika subvencije,
- priprema i dostavlja mjesečno fakture za subvencioniranu količinu utrošene vode nadležnoj gradskoj ili općinskoj / opštinskoj službi.

6.4. Centar za socijalni rad

- definira kriterije o osobama koje se nalaze u stanju socijalne potrebe, odnosno ko ima pravo na subvencioniranje komunalnih vodnih usluga,
- zajedno sa JLS informira javnost o postupku subvencioniranja,
- zaprima zahtjeve za subvencioniranje i provodi upravni postupak,
- donosi rješenje da li neka osoba ima pravo na subvencioniranje ili ne.

6.5 Korisnici Programa subvencioniranja

- prikupljaju potrebnu dokumentaciju i podnose zahtjev za subvencioniranje,
- redovno izvještavaju o svim promjenama koje mogu uticati na ostvarivanje njihovih prava na subvencioniranje komunalnih vodnih usluga.

7. Vremenski okvir za implementaciju Programa subvencioniranja

Izrada i usvajanje Programa subvencioniranja komunalnih vodnih usluga očekuje se u periodu od jedne (1) godine, a puna implementacija će uslijediti nakon toga, planiranjem sredstava u budžetu JLS i sa početkom realizacije od 1. 1. 2018. godine.

09

Pojam tekućeg i investicijskog održavanja te investicijskog ulaganja

Vrlo je bitno razlikovati **tekuće i investicijsko održavanje** od **investicijskog (dodatnog) ulaganja**, jer upravo to raspoznavanje određuje način na koji će privredni subjekt (JVP/JKP) nastale poslovne događaje evidentirati u svojim poslovnim knjigama. Slijedi kratak opis spomenutih pojmova:

- 1. Tekuće (redovno) održavanje** jeste izvođenje radova koji se poduzimaju radi sprječavanja oštećenja koja nastaju upotrebom nekretnina, postrojenja ili opreme ili radi otklanjanja tih oštećenja, a sastoje se od redovnog pregleda, popravaka i poduzimanja preventivnih i zaštitnih mjera, odnosno obuhvaća sve radove kojima se osigurava održavanje nekretnina, postrojenja ili opreme na zadovoljavajućem nivou upotrebljivosti (npr. redovni pregledi i servisiranje instalacija i opreme vodovodnog i kanalizacionog sistema, čišćenje, te slični radovi kojima se osigurava pružanje usluge na zadovoljavajućem nivou).
Međunarodni računovodstveni standard, MRS 16: „Nekretnine, postrojenja i oprema“ navodi da su troškovi tekućeg (redovnog) održavanja prvenstveno troškovi rada i potrošnog materijala, a mogu uključivati i troškove sitnih rezervnih dijelova. Prema tom standardu, trošak tekućeg (redovnog) održavanja ne priznaje se u knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, a njihova se svrha opisuje kao „trošak popravke i održavanja“ nekretnina, postrojenja i opreme.
- 2. Investicijsko održavanje** je izvođenje građevinsko-zanatskih odnosno drugih radova zavisno od vrste nekretnina, postrojenja ili opreme u cilju poboljšanja uslova korištenja nekretnina, postrojenja ili opreme u toku eksploatacije, odnosno održava se njihova funkcionalna sposobnost, planirani kapacitet i efikasnost, kao i prethodno procijenjeni vijek upotrebe (npr. popravke ili zamjene pumpi, cijevi, ventila, fazonskih komada, hidranata, hidrantskih crijeva i drugih dijelova vodovodnog i kanalizacionog sistema). Izdaci za investicijsko održavanje nastaju radi obnavljanja ili održanja budućih ekonomskih koristi koje poduzeće može očekivati od izvorno procijenjenog standarda uspjeha nekretnina, postrojenja i opreme, dok se izdacima koji se odnose na investicijsko ulaganje, između ostalog, produžuje korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme, te se osigurava pritjecanje novih ekonomskih koristi od nekretnina, postrojenja i opreme. Prema MRS 16, izdaci koji se odnose na investicijsko održavanje jesu izdaci koji se ne priznaju u stalna sredstva, već se priznaju kao trošak, odnosno kao rashod razdoblja u kojem su nastali.
- 3. Investicijsko ulaganje (naknadni izdaci)**, u užem smislu predstavlja novčano ulaganje u osnovna sredstva privrednog subjekta (JVP/JKP) kroz npr. ulaganja u novu vodovodnu ili kanalizacionu mrežu, proširenje postojeće vodovodne ili kanalizacione mreže, izgradnja novog rezervoara, izgradnja novog postrojenja itd. Investicijskim ulaganjem se postupno proširuje djelatnost, unaprjeđuje produktivnost rada, ekonomičnost i rentabilnost proizvodnje, te ono predstavlja optimalnu upotrebu raspoloživih resursa u sadašnjosti, radi postizanja pozitivnih učinaka u budućnosti. Dakle, investicijsko ulaganje preduzeću ne donosi koristi odmah, već nakon određenog vremena, a izdaci koji nastaju po osnovu investicijskog ulaganja priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na koju se odnose.

Dodatno pojašnjenje pojmova:

Rashodi tekućeg i investicijskog održavanja se kod privrednog subjekta prema MRS 16 evidentiraju na **računima rashoda poslovanja** (troškova), osim ako se takvim ulaganjem stalnom sredstvu produžuje korisni vijek trajanja (npr. modifikacija dijela opreme kojom se produžuje vijek upotrebe, dogradnja dijelova opreme kojom se postiže značajno unaprjeđenje kvalitete proizvodnje...), mijenja kapacitet (proširenje mreže, usvajanje novih proizvodnih procesa, koji omogućuju značajno

smanjenje prethodno procijenjenih proizvodnih troškova) ili namjena nekretnina, postrojenja i opreme.

Tekuće održavanje čine manji popravci na osnovnim sredstvima, manjeg su opsega, te zahtijevaju manja finansijska sredstva. Za razliku od investicijskog održavanja, ne zahtijevaju duži prekid rada.

Investicijsko održavanje naziva se još i velikim popravcima jer su uz investicijsko održavanja vezana i velika finansijska sredstva, odnosno to održavanje predstavlja za preduzeće veliki trošak. Za radove koji nose obilježje investicijskog održavanja, karakteristično je da su uvijek većeg opsega, relativno su skupi, vrlo često zahtijevaju prekid rada te se obavljaju u dužem vremenskom razdoblju.

Za vrijednost dodatnog (investicijskog) ulaganja u imovinu **povećava se vrijednost te imovine**. Ako bi se rashodi tekućeg i investicijskog održavanja iskazali kao dodatno ulaganje na imovini u godini kada su nastali, takvo bi iskazivanje moglo dovesti do iskrivljenog iskazivanja godišnjega finansijskog rezultata.

Ukoliko je riječ o nekom sastavnom dijelu nekretnine, postrojenja i opreme koji zahtjeva zamjenu unutrašnjih elemenata neke opreme nakon određenog broja sati upotrebe, takav će se dio voditi kao zasebno sredstvo s obzirom kako ima vijek upotrebe različit od vijeka upotrebe predmeta nekretnina, postrojenja i opreme na koju su vezana. Tada će se izdatak po osnovi zamjene tog dijela voditi kao nabava zasebnog sredstva, a sredstva koja su zamijenjena se otpisuju.

10

Opći i tehnički uslovi isporuke vodnih usluga / Nacrt

Na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima RS ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 124/11), Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989 i "Sl. glasnik RS", br. 17/1993, 3/1996, 37/2001 - dr. zakon, 39/2003 i 74/2004), te Statuta KP „Komunalno“ a.d. Kostajnica ("Sl. glasnik Opštine Kostajnica" broj: _____), Skupština / Nadzorni odbor/ Uprava KP „Komunalno“ a.d. Kostajnica, dana _____ donosi:

OPĆE I TEHNIČKE USLOVE ISPORUKE VODNIH USLUGA /Prednacr/

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim općim i tehničkim uslovima isporuke vodnih usluga (u daljnjem tekstu: Opći i tehnički uslovi) uređuju se međusobni odnosi između javnog pružatelja vodnih usluga i korisnika vodnih usluga na području opštine Kostajnica na kojem javni pružatelj vodnih usluga obavlja djelatnost javnog vodosnabdijevanja, javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Ovi Opći i tehnički uslovi sadrže odredbe o:

- postupku izdavanja saglasnosti i osiguranju uslova za priključenje na komunalne vodne građevine,
- tehničko-tehnološkim uslovima priključenja na komunalne vodne građevine,
- tehničko-tehnološkim uslovima za ugradnju vodomjera,
- kvaliteti pružanja vodnih usluga,
- uslovima mjerenja, načinu obračuna, fakturisanja i plaćanja naknade za pruženu uslugu,
- pravima i obvezama javnog pružatelja vodnih usluga i korisnika vodnih usluga,
- uslovima za primjenu postupka ograničenja ili obustave isporuke vodnih usluga,
- razlozima za uskraćivanje vodnih usluga,
- postupanju u slučaju neovlaštenog korištenja vodnih usluga.

Član 2.

Pojedini izrazi, koji se koriste u ovim Općim uslovima, imaju sljedeća značenja:

- **Javni pružatelj vodnih usluga** je KP „Komunalno“ a.d. Kostajnica (u daljnjem tekstu: pružatelj vodnih usluga);
- **Korisnik vodnih usluga** je pravno ili fizičko lice koje je sa pružateljem vodnih usluga sklopilo ugovor iz člana 3. stava 1. ovih Općih i tehničkih uslova, odnosno svako pravno ili fizičko lice kojem se isporučuju vodne usluge u skladu s odredbama ovih Općih i tehničkih uslova;
- **Vodne usluge** su zajednički naziv za uslugu javnog vodosnabdijevanja i uslugu javne odvodnje;
- **Usluga javnog vodosnabdijevanja** je vodna usluga koja se pruža putem izgrađenih građevina za javno vodosnabdijevanje ili na drugi propisani način;
- **Usluga javne odvodnje** je vodna usluga koja se pruža putem izgrađenih građevina za javnu odvodnju, uključujući i pražnjenje i odvoz otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama;
- **Komunalne vodne građevine** su građevine za javno vodosnabdijevanje i građevine za javnu odvodnju. Komunalnim vodnim građevinama upravlja pružatelj vodnih usluga;
- **Sistem javnog vodosnabdijevanja** čine građevine za javno vodosnabdijevanje koje služe za

- zahaćanje voda, njeno kondicioniranje, te isporuku vode do korisnika vodnih usluga;
- **Sistem javne odvodnje** ine građevine za javnu odvodnju kojima se prikupljaju i odvode komunalne otpadne vode do uređaja za prećišćavanje otpadnih voda, odnosno do mjesta ispuštanja u prijemnik;
  - **Vodovodni prikljućak** ine spojni vod i okno glavnog vodomjera sa pripadajućim cijevima i armaturama zaključno sa prvim spojnim elementom iza glavnog vodomjera putem kojeg se interna vodovodna instalacija spaja na sistem javnog vodosnabdijevanja. Vodovodni prikljućak je vlasništvo pružatelja vodnih usluga;
  - **Kanalizacijski prikljućak** je spojni vod, odnosno mjesto spoja putem kojeg se otpadne vode iz sistema odvodnje korisnika usluge ispuštaju u sistem javne odvodnje. Kanalizacijski prikljućak je vlasništvo korisnika vodnih usluga;
  - **Interna instalacija** je zajednićki naziv za internu vodovodnu i internu kanalizacijsku instalaciju. Interna instalacija je vlasništvo korisnika vodnih usluga;
  - **Prikljućenje** je zajednićki naziv za prikljućenje nekretnine korisnika vodnih usluga na komunalne vodne građevine;
  - **Vodomjer** je zajednićki naziv za glavni i pomoćni vodomjer, odnosno vodomjer na kojem pružatelj vodnih usluga oćitava kolićinu isporučene vode korisniku vodnih usluga;
  - **Glavni vodomjer** je mjerni uređaj na kojem se oćitava kolićina isporučene vode za nekretninu i koji je mjerodavan za obraćun pruženih vodnih usluga;
  - **Pomoćni vodomjer** je mjerni uređaj na kojem se oćitava kolićina isporučene za posebni dio građevine, odnosno pojedinom korisniku vodnih usluga;
  - **Individualni vodomjer** je mjerni uređaj kojeg ugrađuju korisnici vodnih usluga na dijelu interne vodovodne instalacije radi kontrole vlastite potrošnje vode ili utvrđivanja raspodjele potrošene vode između više korisnika vodnih usluga čija se ukupna kolićina isporučene vode utvrđuje oćitanjem glavnog vodomjera;
  - **Nekretnina** je građevina, građevna čestica te drugo zemljište koje je u katastru uneseno pod posebnim brojem katastarske čestice;
  - **Posebni dio građevine** je dio građevine koji predstavlja samostalnu upotrebnu cjelinu (stan, poslovni prostor, garaža i sl.).

Ćlan 3.

Osim ovih Općih i tehnićkih uslova, pružatelj vodnih usluga i korisnik vodnih usluga uređuju međusobna prava i obveze slijedećim ugovorima:

- ugovorom o pružanju vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prećišćavanja otpadnih voda,
- ugovorom o odvajanju prikljućka i korišćenju vodnih usluga,
- ugovorom o premještaju prikljućka i korišćenju vodnih usluga,
- ugovorom o rekonstrukciji prikljućka i korišćenju vodnih usluga,
- ugovorom o korišćenju vodnih usluga.

Prethodno navedene ugovore zaključuje pružatelj vodnih usluga sa podnosiocem zahtjeva za prikljućenje na komunalne vodne građevine, odnosno za odvajanje, premještanje ili rekonstrukciju prikljućka u skladu sa odlukama kojima se uređuje prikljućenje na komunalne vodne građevine, a koje donose jedinice lokalne samouprave na podrućju kojih pružatelj vodnih usluga obavlja djelatnost javnog vodosnabdijevanja i javne odvodnje.

Ugovor o pružanju vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prećišćavanja otpadnih voda zaključuje pružatelj vodnih usluga sa korisnikom vodnih usluga prije poćetka korišćenja vodnih

usluga te kod promjene korisnika vodnih usluga.

Pružatelj vodnih usluga zaključuje ugovor o pružanju vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i sa vlasnikom ili korisnikom posebnog dijela građevine u kojoj su ugrađeni pomoćni vodomjери.

Osim ugovora navedenih u stavku 1. ovoga članka, pružatelj vodnih usluga zaključuje sa korisnikom vodnih usluga i druge vrste ugovora uvažavajući specifičnosti svakog pojedinog slučaja korištenja vodnih usluga.

II POSTUPAK IZDAVANJA SAGLASNOSTI I OSIGURANJA USLOVA ZA PRIKLJUČENJE NA KOMUNALNE VODNE GRAĐEVINE

Član 4.

Pružatelj vodnih usluga izdaje, na zahtjev projektanta ili investitora građevine, odnosno nadležnog upravnog tijela, posebne uslove priključenja za one građevine za koje se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje urbanistička saglasnost, rješenje o uslovima građenja ili drugi akt kojim se dopušta gradnja.

Pružatelj vodnih usluga u posebnim uslovima iz prethodnog stava određuje tehničke uslove / zahtjeve koje mora udovoljiti građevina da bi njene interne instalacije bile priključene na komunalne vodne građevine, kao i tehničke zahtjeve kojima mora udovoljiti građevina kako se ne bi ugrozila funkcionalnost postojećeg sistema javnog vodosnabdijevanja, odnosno javne odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Pružatelj vodnih usluga dužan je izdati posebne uslove iz stava 1. ovoga člana u roku od 15 dana od dana zaprimanja potpunog zahtjeva za izdavanje posebnih uslova.

Član 5.

Pružatelj vodnih usluga utvrđuje posebne uslove na osnovu uvida u idejni projekat građevine.

Ukoliko projekt iz prethodnog stava ne sadrži sve potrebne podatke na osnovu kojih pružatelj vodnih usluga može izdati posebne uslove, podnositelj zahtjeva iz člana 4. stava 1. ovih Općih i tehničkih uslova dužan je na zahtjev pružatelja vodnih usluga dostaviti zahtjevane podatke, a posebno podatke o hidrauličkom proračunu potrebnih količina vode, količinama vode i pritisku za hidrantsku i sprinkler (prsakalice za protiv požarnu zaštitu) instalaciju, te hidraulički proračun količina otpadnih voda.

Član 6.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga utvrdi da su na nekretnini za koju se traže posebni uslovi izgrađene komunalne vodne građevine, pružatelj vodnih usluga će posebnim uslovima obvezati investitora građevine da sa pružateljem vodnih usluga sklopi ugovor o priznanju i upisu prava služnosti kojim

će se urediti međusobna prava i obveze.

Član 7.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga utvrdi da su na nekretnini ili uz nekretninu u vlasništvu investitora građevine izgrađene komunalne vodne građevine, pružatelj vodnih usluga će posebnim uslovima utvrditi ograničenja, odnosno pojas trase za pristup i održavanje izgrađenih komunalnih vodnih građevina.

Investitor građevine može, u pojasu za održavanje komunalnih vodnih građevina, graditi ili vršiti rekonstrukciju građevine isključivo prema posebnim uslovima pružatelja vodnih usluga.

Širina pojasa za održavanje građevina za javno vodosnabdijevanje određuje se za svaki slučaj zasebno, ovisno o tehničkim karakteristikama cjevovoda te prilikama na terenu.

Širina pojasa za održavanje građevina za javnu odvodnju utvrđuje se ovisno o tehničkim karakteristikama cjevovoda.

Pružatelj vodnih usluga ne odgovara za štetu nastalu uslijed puknuća ili oštećenja komunalnih vodnih građevina, ukoliko je investitor građevine postupao protivno odredbi stava 2. ovoga člana.

Član 8.

U posebnim uslovima koji se izdaju u svrhu građenja podzemnih instalacija (električnog kabela, telekomunikacijskog kabela, plinovoda i kanalizacijskih cijevi), pružatelj vodnih usluga utvrditi će njihov minimalni razmak od cjevovoda javnog vodosnabdijevanja.

Razmak između cjevovoda javnog vodosnabdijevanja i ostalih podzemnih instalacija u podužnom (vodoravnom) pravcu mora iznositi najmanje 50 cm.

Minimalna međusobna udaljenost na mjestu ukrštanja instalacija u poprečnom pravcu iznosi 30-50 cm ovisno od instalacije infrastrukture.

Kod poprečnog ukrštanja cjevovoda javnog vodosnabdijevanja i ostalih podzemnih instalacija, kablovi moraju biti u zaštitnoj cijevi i označeni trakom.

Vodovodna mreža ne smije biti postavljena ispod kanalizacijskih cijevi, niti kroz revizijska okna kanalizacije.

Ukoliko se investitori ostalih podzemnih instalacija nisu pridržavali odredbi stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, pružatelj vodnih usluga nije odgovaran za štetu nastalu zbog poduzetih radova na održavanju cjevovoda javnog vodosnabdijevanja.

Član 9.

U slučaju potrebe izmještanja cjevovoda javnog vodosnabdijevanja, projektant odnosno investitor građevine dužan je zatražiti saglasnost na projekat od pružatelja vodnih usluga. Radove iz prethodnog

stava izvodi pružatelj vodnih usluga ili druga pravna osoba ovlaštena za predmetne radove pod nadzorom pružatelja vodnih usluga. Troškove izmještanja cjevovoda javnog vodosnabdijevanja snosi investitor građevine.

III TEHNIČKO-TEHNOLOŠKI USLOVI PRIKLJUČENJA NA KOMUNALNE VODNE GRAĐEVINE

1. Općenito

Član 10.

Priključci na komunalne vodne građevine moraju se izvoditi po pravilu struke i na način koji će omogućiti ekonomski racionalno održavanje, očitavanje i naplatu isporučene komunalne vodne usluge.

Priključenje na komunalne vodne građevine izvodi se spajanjem interne instalacije na izvedeni vodovodni, odnosno kanalizacijski priključak.

Član 11.

Izvedba novog vodovodnog, odnosno kanalizacijskog priključka je izvedba priključka za nekretninu korisnika vodnih usluga koja nije spojena na komunalne vodne građevine.

Član 12.

Odvajanje vodovodnog, odnosno kanalizacijskog priključka je izvedba novog priključka za:

- građevinu koja se odvaja od zajedničkog priključka dviju ili više građevina,
- posebni dio iste građevine.

Član 13.

Izmještanje vodovodnog priključka je izgradnja novog priključka na drugom mjestu za potrebe iste nekretnine s ugradnjom istog (postojećeg) glavnog vodomjera uz istovremeni prekid pružanja usluge javnog vodosnabdijevanja putem priključka sa kojeg je demontiran glavni vodomjer.

Član 14.

Izmještanje kanalizacijskog priključka je izgradnja novog priključka na drugom mjestu za potrebe iste nekretnine sa prekidom pružanja usluge javne odvodnje putem ranije izvedenog priključka.

Član 15.

Rekonstrukcija vodovodnog, odnosno kanalizacijskog priključka podrazumijeva izvođenje radova na postojećem priključku zbog povećanja profila postojećeg spojnog voda, ugradnje vodomjera većeg profila, promjene veličine okna, dotrajalosti spojnog voda i sličnog.

2. Tehničko-tehnološki uslovi priključenja na sistem javnog vodosnabdijevanja

2.1. Izvedba vodovodnog priključka

Član 16.

Novi vodovodni priključak, izmještanje, odvajanje i rekonstrukciju vodovodnog priključka izvodi pružatelj vodnih usluga ili njegov ugovaratelj, na zahtjev vlasnika ili korisnika nekretnine.

Pružatelj vodnih usluga dobavlja materijal i izvodi građevinske i moneterske radove na izgradnji vodovodnog priključka, odnosno rekonstrukciji vodovodnog priključka.

Član 17.

Vodovodni priključak sastoji se od spojnog voda i okna glavnog vodomjera sa pripadajućim cijevima i armaturama zaključno sa prvim spojnim elementom iza glavnog vodomjera.

Vodovodni priključak u principu treba biti smješten na javnoj površini, u neposrednoj blizini sistema javnog vodosnabdijevanja.

Najveća dozvoljena udaljenost okna glavnog vodomjera od sistema javnog vodosnabdijevanja definirana je širinom ceste u kojoj se vodomjerno okno pozicionira te se isto izvodi na strani ceste na kojoj se nalazi nekretnina za koju se izvodi priključak.

Okno glavnog vodomjera sa priključnim cjevovodom izvodi se, u pravilu, okomito na osovinu glavnog cjevovoda/puta.

Član 18.

Profil i materijal spojnog voda, profil, tip i vrstu vodomjera, vrstu i raspored armatura u vodomjernom oknu, veličinu vodomjernog okna i vrstu poklopca vodomjernog okna određuje pružatelj vodnih usluga na osnovu dobivenih podataka u postupku priključenja.

Član 19.

Vodovodni priključak, ovisno o izgrađenosti sistema javnog vodosnabdijevanja izvodi se kao:

- Stalni priključak - vodovodni priključak trajnog karaktera koji se izvodi za potrebe korisnika vodnih

- usluga čija se nekretnina nalazi na području na kojem je izgrađen sistem javnog vodosnabdijevanja.
- Privremeni priključak - vodovodni priključak privremenog karaktera koji se izvodi za potrebe korisnika vodnih usluga čija se nekretnina nalazi na području na kojem nije izgrađen sistem javnog vodosnabdijevanja. Korištenje privremenog priključka odobrava se do izgradnje sistema javnog snabdijevanja na predmetnom području.

U pravilu za svakog korisnika usluge izvodi se stalni vodovodni priključak, preko kojeg se nekretnina, sve dok postoji, opskrbljuje vodom.

Na gradilištima novogradnje mora se, ako je to moguće, izvesti stalni vodovodni priključak. Ukoliko odvodnja budućeg objekta još nije riješena, ili zbog tehničkih razloga nije moguće izgraditi konačni prostor za smještaj vodomjera, može se u prvoj fazi izvesti čvor i spojni vod vodovodnog priključka u punom profilu prema suglasnosti pružatelja vodnih usluga i postaviti privremeni vodomjer za potrebe gradilišta. Nakon ispunjenja uvjeta za stalni priključak, u drugoj fazi, mogu se ugraditi vodomjeri prema suglasnosti te na taj način privremeni priključak postaje i stalni priključak.

Izvedba privremenog vodovodnog priključka može se odobriti samo u iznimnim slučajevima:

- kada zbog tehničkih ili pravnih razloga nije moguće na novogradnji odmah izvesti niti prvu fazu stalnog priključka,
- za privremene građevine.

Privremeni vodovodni priključak traje onoliko dugo koliko traje privremena građevina, odnosno ako je riječ o gradilištu novogradnje, dok se ne steknu uvjeti za izvedbu stalnog vodovodnog priključka, nakon čega se prije stavljanja u funkciju stalnog priključka privremeni vodovodni priključak mora demontirati u čvoru priključka. Troškove demoniranja privremenog vodovodnog priključka snosi investitor ili vlasnik nekretnine.

Kod izvedbe privremenih vodovodnih priključaka treba se pridržavati svih tehničkih uvjeta za izvedbu priključka te zahtjeva za izvedbu priključka priložiti sve dokumente propisane ovim Općim i tehničkim uvjetima.

Član 20.

Vodovodni priključak, ovisno o namjeni, izvodi se kao:

- **Osnovni priključak** - vodovodni priključak za vodosnabdijevanje i sanitarne potrebe korisnika vodnih usluga;
- **Protiv požarni priključak** - vodovodni priključak koji se koristi za protupožarne potrebe i izvodi na područjima gdje je izgrađen sistem javnog vodosnabdijevanja isključivo za protiv požarne namjene;
- **Osnovni i protiv požarni priključak** - vodovodni priključak za vodosnabdijevanje, sanitarne potrebe i protiv požarne potrebe građevine koja osim potrebe za vodosnabdijevanje i sanitarne upotrebijene vode ima predviđenu i protiv požarnu zaštitu (unutarnja hidrantska mreža, vanjska hidrantska mreža, sprinkler prskalica za sistem gašenja požara),
- **Poljoprivredni priključak** - vodovodni priključak koji se koristi za potrebe obrade poljoprivrednog zemljišta i slične namjene;
- **Priključak za zalijevanje zelenih površina** - vodovodni priključak koji se koristi za zalijevanje zelenih površina u parkovima, oko stambenih zgrada i sl.;
- **Priključak za javne česme i gradske fontane;**

- **Priključak za gradilište** – privremeni vodovodni priključak za potrebe gradnje;
- **Priključak za privremenu građevinu** – vodovodni priključak koji se izvodi za potrebe građevine koja nema trajni karakter (montažni objekt, kiosk i sl.).

Član 21.

Vodovodni priključci čiji su vodomjeri profila manjeg od DN 50 izvode se od polietilenskih cijevi ukoliko to uslovi dozvoljavaju.

Spojni vod se spaja na cjevovod javnog vodosnabdijevanja ogrlicom odgovarajućeg profila, montiranom vertikalno u odnosu na niveletu cjevovoda. Na ogrlicu se spaja vertikalni dio spojnog voda, te horizontalni dio spojnog voda koji je smješten na dubinu od minimalno 80 cm ispod nivelete okolnog terena. Između vertikalnog i horizontalnog dijela spojnog voda montira se koljeno pod uglom od 90°. Spojni vod se polaže u pješčanu posteljicu frakcije 0-4 kojom se vrši i zasipanje spojnog voda u sloju do 30 cm.

Okno glavnog vodomjera izvodi se od armiranog betona sa ugradnjom poklopca odgovarajuće nosivosti ovisno od pozicije okna.

Dimenzije svijetlog otvora okna glavnog vodomjera (priključci do profila DN 50) zavise od broja vodomjera koji se smještaju u okno. U okno glavnog vodomjera dimenzija 80x80 cm smješta se jedan vodomjer, za potrebe smiještanja više vodomjera poprečna dimenzija okna se povećava za 20 cm za svaki naredni vodomjer.

U ovisnosti o klimatskim uslovima pojedinih lokaliteta na području nadležnosti i pružatelja vodnih usluga, pružatelj vodnih usluga može usloviti izvedbu vodovodnog priključka na većoj dubini od one utvrđene u stavku 2. ovoga članka, te drugačiji tip i način izvedbe vodomjernog okna u odnosu na izvedbu opisanu stavkom 3. i 4. ovoga člana.

Član 22.

Vodovodni priključci čiji su vodomjeri profila DN 50 i veći izvode se, u pravilu, cijevima od nodularnog liva (daktil), lijevanog željeza ili polietilena (PEHD).

Okno glavnog vodomjera za profile DN 50 i veće se takođe izvodi kao AB-okno, svijetlog otvora dimenzije dostatne za ugradnju armatura navedenih u članu 60. stavu 2. ovih Općih i tehničkih uslova.

2.2. Održavanje vodovodnog priključka

Član 23.

Pružatelj vodnih usluga u cijelosti obavlja građevinsko održavanje vodovodnog priključka i montažnih dijelova u oknu glavnog vodomjera zaključno sa prvim spojnim elementom iza glavnog vodomjera (izlazni ventil).

Pružatelj vodnih usluga obvezan je zaštititi glavni vodomjer i ostale instalacije u oknu glavnog vodomjera od smrzavanja u periodu od mjeseca novembra do mjeseca aprila svake godine.

Zaštitu glavnog vodomjera i ostale instalacije u oknu kojeg od smrzavanja zaštićuje korisnik vodnih usluga, potrebno je izvesti na način da postavljena zaštita ne otežava očitavanje glavnog vodomjera.

Ukoliko uslijed smrzavanja dođe do oštećenja glavnog vodomjera, pružatelj vodnih usluga zamijeniti će glavni vodomjer o svom trošku ako je dubina priključka izvedena u skladu sa odredbama čl. 21 stav 2.

Redovno održavanje, kontrolu i baždarenje glavnih vodomjera isključivo obavlja pružatelj vodnih usluga o svom trošku.

2.3. Izvedba interne vodovodne instalacije

Član 24.

Internu vodovodnu instalaciju sačinjavaju vodovi i uređaji koji slijede iza prvog spojnog elementa poslije glavnog vodomjera do zaključno svih izljevni mjesta na nekretnini korisnika vodnih usluga.

Član 25.

Ukoliko je radi priključenja nekretnine na sistem javnog vodosnabdijevanja potrebno izvesti internu vodovodnu instalaciju preko nekretnine koja nije u vlasništvu podnositelja zahtjeva za priključenje ili preko javno-prometne površine, podnositelj zahtjeva za priključenje dužan je riješiti imovinsko pravna pitanja vezano za prolaz interne vodovodne instalacije preko navedene nekretnine, odnosno površine.

Podnositelj zahtjeva za priključenje dužan je, u slučaju iz prethodnog stava, dostaviti pružatelju vodnih usluga dokaz o saglasnosti vlasnika nekretnine preko čijeg zemljišta treba proći interna vodovodna instalacija (ugovor o ustanovljenju služnosti ili pisana izjava ovjerena kod nadležne institucije), odnosno dokaz o saglasnosti vlasnika ili upravitelja javno prometnih površina za izvođenje radova na istoj.

Član 26.

Korisnik vodnih usluga izvodi internu vodovodnu instalaciju i spaja istu na montažni komad ili ventil nakon glavnog vodomjera koju je ugradio pružatelj vodnih usluga prilikom izgradnje vodovodnog priključka.

Korisnik vodnih usluga je obvezan internu vodovodnu instalaciju izvesti na dubini od minimalno 80 cm na način da su vodovodne cijevi položene iznad kanalizacijskih cijevi i iste ne smiju prolaziti kroz revizijska okna kanalizacije.

Član 27.

Ukoliko korisnik vodnih usluga ima na dijelu interne vodovodne instalacije vlastiti sistem pripreme tople vode (bojler), korisnik vodnih usluga dužan je zaštititi internu vodovodnu instalaciju od nekontroliranog povećanja pritiska u istoj, a koji se može pojaviti kao posljedica ugradnje nepovratnog ventila na vodovodnom priključku.

Korisnik vodnih usluga zaštićuje internu vodovodnu instalaciju u slučaju iz prethodnog stava ugradnjom ekspanzione posude odgovarajućeg volumena na dijelu interne vodovodne instalacije.

Član 28.

Korisnik vodnih usluga dužan je zaštititi sistem javnog vodosnabdijevanja od povratnog toka iz interne vodovodne instalacije ugradnjom odgovarajućeg sredstva za zaštitu od povratnog toka (ZOPT) sukladno kategorizaciji fluida koji mogu doći u kontakt sa vodom za piće na dijelu interne vodovodne instalacije, a prema normi BAS EN 1717.

Sredstvo za zaštitu od povratnog toka iz prethodnog stava ugrađuje se na dijelu interne vodovodne instalacije.

Član 29.

Ukoliko je pružatelj vodnih usluga uslovio ugradnju pomoćnih vodomjera zbog razloga navedenih u članu 57. stavu 2. ovih Općih i tehničkih uslova, isti čine sastavni dio interne vodovodne instalacije.

Pomoćni vodomjeri se smještaju u okna, prostorije ili niše na nekretnini korisnika vodnih usluga tako da su dostupni pružatelju vodnih usluga radi redovnog očitavanja, kontrole očitavanja i promjene pomoćnih vodomjera.

Pomoćni vodomjeri moraju biti grupirani na jednom mjestu, osim kod vodovodnog priključka sa radijskim sistemom daljinskog očitavanja vodomjera.

Korisnik vodnih usluga dužan je izvesti okno pomoćnih vodomjera (građevinske i moneterske radove) u skladu sa uslovima pružatelja vodnih usluga.

Član 30.

Pružatelj vodnih usluga dobavlja pomoćne vodomjere i izvodi moneterske radove na ugradnji pomoćnih vodomjera.

Član 31.

Ukoliko je pružatelj vodnih usluga uslovio izvedbu radijskih sistema daljinskog očitavanja vodomjera, korisnik vodnih usluga dužan je u cijelosti izvesti građevinske i montažne radove u oknu (izuzev montaže vodomjera).

Član 32.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga iz opravdanih tehničkih razloga nije u mogućnosti pružati uslugu javnog vodosnabdijevanja sa pritiskom manjim od 6 bara na vodovodnom priključku, korisnik vodnih usluga može na dijelu interne vodovodne instalacije ugraditi regulator pritiska (reducir ventil).

Regulator pritiska ugrađuje se na dijelu interne vodovodne instalacije što je moguće bliže oknu glavnog vodomjera, ali ne i u samo okno glavnog vodomjera.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga iz opravdanih razloga povećava pritisak na postojećem vodovodnom priključku na način da isti prelazi 6 bara, ugradnja regulatora pritiska obveza je pružatelja vodnih usluga o čemu je isti dužan pisanim putem obavijestiti korisnika vodnih usluga.

Korisnik vodnih usluga dužan je održavati regulator pritiska neovisno o tome da li je isti ugrađen od strane pružatelja vodnih usluga ili korisnika vodnih usluga.

Član 33.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga iz opravdanih tehničkih razloga nije u mogućnosti pružati uslugu javnog vodosnabdijevanja sa pritiskom koji udovoljava potrebe korisnika vodnih usluga, korisnik vodnih usluga može na dijelu interne vodovodne instalacije ugraditi sistem internog podizanja pritiska (hidrofor, hidropak).

Sistem podizanja pritiska izvodi se za dijelove građevine koji nemaju zadovoljavajući pritisak.

Korisnik vodnih usluga dužan je ugraditi sistem podizanja pritiska na način da se ne naruše uslovi pružanja usluge javnog vodosnabdijevanja drugim korisnicima vodnih usluga.

Član 34.

Pružatelj vodnih usluga može usloviti ugradnju rezervoara odgovarajuće zapremine za protiv požarnu zaštitu objekta, ukoliko nije u mogućnosti osigurati projektnom dokumentacijom zatraženu količinu vode.

Rezervoar iz prethodnog stava ugrađuje se na dijelu interne vodovodne instalacije.

2.4. Održavanje interne vodovodne instalacije

Član 35.

Korisnici vodnih usluga dužni su, o svom trošku, održavati internu vodovodnu instalaciju na način da ista bude u stanju funkcionalne ispravnosti kako bi se spriječili gubici vode te spriječilo narušavanje funkcionalnosti sistema javnog vodosnabdijevanja i zdravstvene ispravnosti vode za piće.

Član 36.

Građevinsko i montersko održavanje okna pomoćnih vodomjera obavljaju korisnici vodnih usluga.
Redovno ovjeravanje pomoćnih vodomjera isključivo obavlja pružatelj vodnih usluga o svom trošku.

Član 37.

Korisnici vodnih usluga dužni su zaštititi internu vodovodnu instalaciju uključujući i pomoćne vodomjere od smrzavanja u periodu od mjeseca novembra do mjeseca aprila svake godine, na način da postavljena zaštita ne otežava očitavanje pomoćnih vodomjera.

Korisnici vodnih usluga dužni su, u periodu od mjeseca aprila do mjeseca novembra, ukloniti postavljenu zaštitu od smrzavanja.

Ukoliko dođe do oštećenja pomoćnog vodomjera uslijed smrzavanja, pružatelj vodnih usluga zamijeniti će pomoćni vodomjer o trošku korisnika vodnih usluga.

3. Tehničko-tehnološki uslovi priključenja na sistem javne odvodnje

3.1. Izvedba kanalizacijskog priključka

Član 38.

Novi kanalizacijski priključak, premještanje, odvajanje i rekonstrukciju kanalizacijskog priključka izvodi pružatelj vodnih usluga ili njegov ugovaratelj, na zahtjev vlasnika ili korisnika nekretnine.

Pružatelj vodnih usluga ili njegov ugovaratelj izvodi građevinske i monterske radove na izvedbi kanalizacijskog priključka, odnosno premještanju, odvajanju i rekonstrukciji kanalizacijskog priključka, kao i dobavu materijala za izvedbu kanalizacijskog priključka.

Član 39.

Pružatelj vodnih usluga određuje način i mjesto izgradnje kanalizacijskog priključka, promjer cijevi i tip revizijskog okna na osnovu dobivenih podataka u postupku priključenja.

Član 40.

Minimalni profil kanalizacijskog priključka određuje se na temelju hidrauličkog proračuna i ne može biti manji od 100 mm.

Minimalni pad kanalizacijskog priključka, u pravilu, iznosi najmanje 0,8% do najviše 15%. U slučajevima

potrebe većih padova od 15%, prekidi padova u kanalima izgrađuju se u kaskadama u kontrolnim oknima. Visina kaskade, u pravilu, iznosi od 0,30 m do 1,50 m. Niveleta spoja kanalizacijskog priključka treba, u pravilu, biti uzdignuta iznad nivelete cjevovoda javne odvodnje za 1/3 visine profila javnog kanala, računajući od njegova dna za cjevovode izgrađene od betona, dok se za cjevovode izgrađene od plastičnih materijala priključuje u visini osi poprečnog presjeka cjevovoda javne odvodnje.

Član 41.

Stalni kanalizacijski priključak izvodi se kao trajno rješenje odvodnje otpadnih voda.

Privremeni kanalizacijski priključak izvodi se za potrebe privremene građevine i gradilišta.

Član 42.

Nekretnina može, u pravilu, imati samo jedan kanalizacijski priključak za otpadnu vodu i jedan za oborinsku vodu.

Pružatelj vodnih usluga može, iznimno, odobriti izvedbu više kanalizacijskih priključaka za istu nekretninu ukoliko površina nekretnine pripada različitim slivovima ili zbog razvedenosti nekretnine.

Ukoliko građevina dijeljena po vertikali ima dva ili više posebnih dijelova građevine, svaki od njih može, iznimno, biti spojen na sistem javne odvodnje posebnim kanalizacijskim priključkom.

Član 43.

Kanalizacijski priključak se, u pravilu, izvodi za građevine koje su izgrađene na nekretnini / parceli koja graniči sa nekretninom / parcelom na kojoj je izgrađen sistem javne odvodnje.

Član 44.

Pružatelj vodnih usluga može odobriti priključenje građevine izgrađene na nekretnini koja ne graniči sa nekretninom na kojoj je izgrađen sistem javne odvodnje te za koju ne postoje tehnički preduslovi za izgradnju građevina za javnu odvodnju u njezinoj neposrednoj blizini, na način da se:

- interna kanalizacijska instalacija izvede preko jedne ili više susjednih nekretnina i njezinim priključenjem na samostalni kanalizacijski priključak,
- interna kanalizacijska instalacija priključi na internu kanalizacijsku instalaciju susjedne nekretnine koja je priključena na sistem javne odvodnje (posredni priključak).
- Korisnik vodnih usluga dužan je, u slučajevima iz prethodnog stava, dostaviti pružatelju vodnih usluga dokaz o saglasnosti vlasnika susjednih nekretnina za izvedbu korisnikove interne kanalizacijske instalacije na njihovoj nekretnini (ugovor o ustanovljenju služnosti ili pisana izjava ovjerena kod nadležnog organa).
- Sve odnose sa vlasnicima susjednih nekretnina rješava korisnik vodnih usluga.

Član 45.

Pružatelj vodnih usluga može, iznimno, odobriti izvedbu zajedničkog kanalizacijskog priključka za dvije ili više nekretnina zbog opravdanih tehničkih razloga.

Zahtjev za zajednički kanalizacijski priključak moraju podnijeti svi vlasnici, odnosno korisnici nekretnina kojima će se pružati usluga javne odvodnje putem zajedničkog priključka te su isti dužni održavati zajedničku internu instalaciju.

3.2. Održavanje kanalizacijskog priključka

Član 46.

Korisnik vodnih usluga dužan je, o svom trošku, održavati kanalizacijski priključak.

3.3. Izgradnja interne kanalizacijske instalacije

Član 47.

Internu kanalizacijsku instalaciju sačinjavaju kanalizacijski vodovi, objekti i uređaji namijenjeni sakupljanju i prečišćavanju otpadnih voda od mjesta upuštanja otpadnih voda na nekretnini korisnika vodnih usluga do kanalizacijskog priključka.

Član 48.

Način izvedbe interne kanalizacijske instalacije ovisi o vrsti izgrađenog sistema javne odvodnje. Korisnik vodnih usluga, u pravilu, izvodi internu kanalizacijsku instalaciju na način da se oborinske vode odvede zasebno od sanitarne i tehnološke otpadne vode.

Interna kanalizacijska instalacija mora zadovoljavati uslove vodonepropusnosti te ista mora biti izgrađena od materijala za cjevovode prema važećim propisima i normama.

Interna kanalizacijska instalacija izvodi se, u pravilu, tako da uz potreban pad najkraćim putem osigurava otjecanje otpadne vode iz nekretnine bez taloženja.

Član 49.

Interna kanalizacijska instalacija mora biti izvedena tako da se spriječi povrat otpadnih voda iz sistema javne odvodnje.

Izljevna mjesta u građevini moraju biti izvedena iznad predviđene kote usporene vode u sistemu javne odvodnje. Ukoliko se izljevna mjesta u građevini nalaze ispod predviđene kote usporene vode u sistemu javne odvodnje, korisnik vodnih usluga obavezan je ugraditi na internoj kanalizacijskoj instalaciji uređaj za sprječavanje povrata otpadne vode ili pumpnu stanicu.

Internom kanalizacijskom instalacijom iz prethodnog stava ne smiju se odvoditi oborinske vode.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga utvrdi da zbog promjena na sistemu javne odvodnje dolazi do povrata otpadne vode iz sistema javne odvodnje u internu kanalizacijsku instalaciju, pružatelj vodnih usluga će o svom trošku ugraditi uređaj za sprječavanje povrata otpadne vode radi zaštite nekretnine korisnika vodnih usluga.

Korisnik vodnih usluga dužan je održavati uređaj za sprječavanje povrata otpadne vode neovisno o tome da li je isti ugrađen od strane pružatelja vodnih usluga ili korisnika vodnih usluga.

Član 50.

Ukoliko se građevina ne može spojiti gravitacijski na kanalizacijski priključak, korisnik vodnih usluga obavezan je u sklopu interne kanalizacijske instalacije izgraditi pumpnu stanicu tako da se omogući istakanje otpadne vode u kanalizacijskom priključku.

Internom kanalizacijskom instalacijom iz prethodnog stava ne smiju se odvoditi oborinske vode.

Član 51.

Svi uređaji interne kanalizacijske instalacije kao što su: pumpne stanice, uređaji za sprječavanje povrata vode, građevine za predprečišćavanje otpadnih voda i druge slične građevine moraju biti izvedeni i ugrađeni na internoj kanalizacijskoj instalaciji prije kanalizacijskog priključka.

Član 52.

Korisnik vodnih usluga dužan je izljeve u građevini, odnosno njihove vertikalne dovode provjetravati, a ventilacijske cijevi postaviti do iznad krova i zaštititi propisanom kapom.

Svi pojedini izljevi u sanitarnim čvorovima (npr. umivaonici, WC školjka, sudoperi i sl.) na internoj kanalizacijskoj instalaciji moraju biti spojeni na potopljeni sifon radi sprječavanja širenja neugodnih mirisa.

Član 53.

Nakon priključenja interne kanalizacijske instalacije na sistem javne odvodnje, korisnik vodnih usluga je dužan odstraniti odnosno sanirati instalacije i uređaje koji se više neće koristiti.

Član 54.

Na područjima na kojima nije izgrađen sistem javne odvodnje, korisnik vodnih usluga dužan je ispuštati otpadne vode u septičku ili sabirnu jamu, odnosno preko odgovarajućeg uređaja za prečišćavanje otpadnih voda u prijemnik u skladu s odlukom kojom se uređuje odvodnja otpadnih voda na području obavljanja djelatnosti pružatelja vodnih usluga.

Korisnik vodnih usluga dužan je ispuštati otpadne vode na način iz prethodnog stava i na područjima na kojima je izgrađen sistem javne odvodnje ukoliko isti ne može prihvatiti dodatne količine otpadnih voda.

Vodonepropusne septičke i sabirne jame, odnosno uređaj za prečišćavanje otpadnih voda moraju biti izgrađeni sukladno uslovima utvrđenim u propisima kojima se uređuje gradnja, uslovima određenim u aktima kojima se odobrava gradnja te odredbama odluke kojom se uređuje odvodnja otpadnih voda na području obavljanja djelatnosti pružatelja vodnih usluga.

3.4. Održavanje interne kanalizacijske instalacije

Član 55.

Korisnik vodnih usluga dužan je, o svom trošku, održavati internu kanalizacijsku instalaciju na način da ista bude u stanju funkcionalne ispravnosti kako bi se spriječilo onečišćenje okoliša te spriječilo narušavanje funkcionalnosti sistema javne odvodnje.

Korisnik vodnih usluga dužan je održavati internu kanalizacijsku instalaciju u skladu s odredbama odluke kojom se uređuje odvodnja otpadnih voda na području obavljanja djelatnosti pružatelja vodnih usluga.

IV TEHNIČKO-TEHNOLOŠKI USLOVI ZA UGRADNJU VODOMJERA I MJERAČA PROTOKA

1. Tehničko-tehnološki uslovi za ugradnju vodomjera

Član 56.

Profil, tip i vrstu vodomjera određuje pružatelj vodnih usluga na osnovu dobivenih podataka u postupku priključenja.

Član 57.

Glavni vodomjer sastavni je dio svakog vodovodnog priključka koji se ugrađuje u okno glavnog vodomjera na javnoj površini i u blizini sistema javnog vodosnabdijevanja.

Iznimno, pružatelj vodnih usluga može utvrditi izgradnju vodovodnog priključka sa glavnim i pomoćnim vodomjerima u sljedećim slučajevima:

- ukoliko u blizini nekretnine koja se priključuje nije izgrađen sistem javnog vodosnabdijevanja;
- ukoliko je u građevini koja se priključuje predviđeno više od 20 posebnih dijelova građevine koji imaju zasebno mjerenje utroška vode (sistem daljinskog očitavanja).

Priključci za stambene zgrade kolektivnog stanovanja i poslovne subjekte, izvode se prema posebnim uvjetima priključenja, uz pribavljanje potvrde o sukladnosti sa posebnim uvjetima priključenja koju izdaje pružatelj vodnih usluga.

Član 58.

Pružatelj vodnih usluga će u nove objekte kolektivnog stanovanja ugrađivati vodomjere sa daljinskim očitanjem, kao i postepeno na postojeće objekte za koje postoji tehnička mogućnost ugradnje i očitavanja.

U novim građevinama koje imaju do 20 (dvadeset) posebnih dijelova građevine ugrađuju se vodomjeri sa radijskim očitanjem. Za radijsko očitanje vodomjera do profila DN 50 ugrađuje se kompaktni radijski vodomjer, a za radijsko očitanje vodomjera profila DN 50 i većih ugrađuje vodomjer sa radijskim modulom razdvojene ("split") izvedbe.

Član 59.

Kod vodovodnih priključaka čiji su glavni vodomjeri profila manjeg od DN 50, najmanji razmak između osi paralelno ugrađenih glavnih vodomjera iznosi 120 mm.

Glavni vodomjeri ugrađuju se u okno vodomjera na način da se ispred vodomjera ugrađuje odgovarajući ventil (kuglični ventil) i kratka spojnica, a iza vodomjera se ugrađuje nepovratni ventil, duga spojnica i odgovarajući ventil (kuglični ventil).

Član 60.

Osnovni i protiv požarni vodovodni priključci čiji su glavni vodomjeri profila DN 50 i veći izvode se ugradnjom kombiniranog vodomjera.

Glavni kombinirani vodomjer ugrađuje se u okno vodomjera na način da se ispred vodomjera ugrađuje hvatač nečistoće i ventil ili kuglični ventil odgovarajućeg profila, a instalacija iza vodomjera se račva na sanitarnu i protupožarnu instalaciju od kojih svaka mora biti opremljena nepovratnim ventilom i ventilom (ili kuglični ventil) odgovarajućeg profila.

Kako bi se postigli optimalni uslovi mjerenja isporučene količine vode, ispred vodomjera se ugrađuje ravni komad cijevi duljine 5xDN vodomjera, a iza vodomjera se ugrađuje ravni komad cijevi duljine 3xDN vodomjera.

Član 61.

Korisnik vodnih usluga ne smije manipulirati glavnim vodomjerima niti spajati nikakvu dodatnu opremu na glavne vodomjere.

Član 62.

Ukoliko postojeći korisnici vodnih usluga žele za svoje potrebe ostvariti daljinsko očitavanje glavnog vodomjera mogu to ostvariti ugradnjom individualnog vodomjera na dijelu interne vodovodne instalacije.

Individualni vodomjer iz prethodnog stava nije mjerodavan za obračun isporučene vodne usluge.

2. Tehničko-tehnološki uslovi za ugradnju mjerača protoka za ispuštanje otpadnih voda

Član 63.

Veći privredni i industrijski korisnici vodnih usluga kao veći zagađivači su u obavezi da ugrade mjerače protoka za ispuštanje otpadnih voda, poseno u slučaju da vodu za svoju upotrebu ne zahvaćaju iz sistema javnog vodosnabdijevanja. Da bi se mjerač protoka koristio za mjerenje količine ispuštenih otpadnih voda, izuzev oborinskih voda, a za potrebe obračuna cijene vodne usluge za odvodnju i/ili pročišćavanje otpadnih voda, korisnik vodnih usluga je dužan ugraditi mjerač protoka u skladu s uslovima iz ovoga člana.

Mjerač protoka mora biti ugrađen na internoj kanalizacijskoj instalaciji prije kanalizacijskog priključka.

Nakon ugradnje mjerača protoka, korisnik vodnih usluga dužan je izraditi kalibracijsku krivulju protoka za lokaciju mjerača protoka putem akreditiranog ispitnog laboratorija prema BAS EN ISO/IEC 17025 za mjerenje protoka otpadnih voda.

Akreditirani laboratorij iz prethodnog stava u sklopu svog izvještaja mora propisati period ponovne izrade kalibracijske krivulje protoka.

Korisnik vodnih usluga dužan je pružatelju vodnih usluga dostaviti izvještaj iz stava 4. ovoga člana nakon čega će pružatelj vodnih usluga definirati način dostave i zaštite tačnosti podataka mjerača protoka sa korisnikom vodnih usluga.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga ustanovi, na osnovu svih prethodno navedenih radnji, da je moguće ispravno tehnički mjeriti protok, pružatelj vodnih usluga će sklopiti ugovor sa korisnikom vodnih usluga za potrebe obračuna u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Korisnik vodnih usluga snosi sve troškove dobave, ugradnje, kalibracije i održavanja mjerača protoka u funkcionalnom stanju te troškove automatskog prijenosa podataka.

Član 64.

Pružatelj vodnih usluga može na kanalizacijskom priključku ugraditi mjerač protoka za mjerenje količina ispuštenih otpadnih voda, izuzev sanitarnih i tehnoloških voda, u svrhu obračuna cijene vodne usluge za odvodnju i/ili pročišćavanje otpadnih voda.

Sve troškove dobave, ugradnje, kalibracije i održavanja mjerača protoka u funkcionalnom stanju te troškove automatskog prijenosa podataka, za potrebe obračuna u skladu stave 1. ovoga člana, snosi pružatelj vodnih usluga.

V KVALITETA SNABDIJEVANJA VODNIM USLUGAMA

Član 65.

Kvaliteta vode za piće u sistemu javnog vodosnabdijevanja mora odgovarati zahtjevima za zdravstvenu ispravnost vode za piće u skladu sa parametrima utvrđenim važećim zakonskim propisima.

Član 66.

U slučaju reklamacije korisnika vodnih usluga na kvalitetu vode za piće, pružatelj vodnih usluga uzima uzorak vode na prodajnom mjestu (glavnom vodomjeru) i/ili na mjestu potrošnje vode korisnika vodnih usluga te vrši analizu parametara kvalitete vode za piće u vlastitom laboratoriju.

U slučaju iz prethodnog stavka, korisnik vodnih usluga može zatražiti, o svom trošku, dodatnu analizu parametara kvalitete vode u neovisnom i ovlaštenom laboratoriju Zavoda za javno zdravstvo Unsko-sanskog kantona.

Pružatelj vodnih usluga odgovara za isporuku zdravstveno ispravne vode za piće do prodajnog mjesta (glavnog vodomjera).

Korisnik vodnih usluga odgovoran je za kvalitetu vode za piće u internim vodovodnim instalacijama.

Član 67.

Pružatelj vodnih usluga dužan je jednom godišnje obavijestiti korisnike vodnih usluga o rezultatima ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće na web stranici pružatelja vodnih usluga.

Član 68.

Pružatelj vodnih usluga obavezan je vršiti kontrolu kvalitete otpadnih voda na sistemu javne odvodnje u skladu sa parametrima utvrđenim važećim zakonskim propisima i izdanim vodnim dozvolama.

Kontrolu kvalitete otpadnih voda vrše ovlašteni laboratoriji.

VI USLOVI MJERENJA, NAČIN OBRAČUNA, FAKTURISANJA I PLAĆANJA NAKNADE ZA PRUŽENU USLUGU

Član 69.

Količina isporučene pitke vode mjeri se u kubnim metrima i očitava se na mjernom uređaju korisnika usluge.

Za objekte kolektivnog stanovanja i druge objekte sa više funkcionalnih cjelina ili jedinica koji imaju samo zajednički mjerni uređaj potrošnja isporučene pitke vode po svakom stanu odnosno funkcionalnoj cjelini ili jedinici utvrđuje se na osnovu očitavanja zajedničkog mjernog uređaja koji se nalazi na priključku objekta na sistem snabdijevanja pitkom vodom, srazmjerno broju članova domaćinstva svakog pojedinog stana odnosno funkcionalne cjeline ili jedinice.

Visinu naknade za isporučenu pitku vodu utvrđuje pružatelj vodne usluge uz prethodnu saglasnost vijeća JLS, a u skladu sa odredbama Odluke o snabdijevanju pitkom vodom i Odluke o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje, i metodologijom koja je sastavni dio te odluke.

Pored naknade za isporučenu pitku vodu korisnik usluga plaća i naknadu za održavanje mjernog uređaja, koju pružatelj vodne usluge koristi isključivo za održavanje mjernog uređaja.

U obračun se uključuju i naknade regulirane posebnim zakonskim propisima.

Član 70.

Količina otpadne vode ispuštene u javnu kanalizaciju izražava se u kubnim metrima, a utvrđuje se na osnovu količine isporučene pitke vode korisniku usluge, očitane na mjernom uređaju korisnika usluge.

Visinu naknade za ispuštenu otpadnu vodu u javnu kanalizaciju utvrđuje pružatelj vodne usluge uz prethodnu saglasnost gradskog vijeća, a u skladu sa odredbama Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda i Odluke o načinu formiranja cijena proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje, i metodologijom koja je sastavni dio te odluke.

U obračun se uključuju i naknade regulirane posebnim zakonskim propisima.

Član 71.

Račun za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom i uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda ispostavlja se korisniku usluge jedanput mjesečno.

Naknada za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom i naknada za uslugu odvodnje, kao i prečišćavanja otpadnih voda ispostavlja se korisniku usluge jednim računom, s tim da su u njemu jasno definirane i odvojene usluge snabdijevanja pitkom vodom i usluge odvodnje, kao i usluge prečišćavanje otpadnih voda.

Član 72.

U slučaju izmjene visine naknade za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom, i odnosno usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, pružatelj usluge je dužan blagovremeno obavijestiti korisnika usluge putem pojedinačne obavijesti priložene uz račun sa novim iznosima naknade.

Član 73.

Rok za plaćanje računa za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom, odnosno usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda je 15 dana od dana prijema istog i mora biti naznačen na svakom ispostavljenom računu.

U slučaju kašnjenja u plaćanju računa nakon roka od 15 dana, pružatelj vodne usluge će korisniku usluge obračunavati i zakonom propisanu zakonsku kamatu od dana isteka roka iz stava (1) ovog člana do dana plaćanja računa.

Na iznos ispostavljenog računa i obračun naknade za pruženu vodnu uslugu korisnik usluge ima pravo prigovora u pismenom obliku u roku od 10 dana od dana prijema računa, u protivnom se smatra da je iznos računa i obračun naknade za pruženu uslugu ispravan.

Prigovor na iznos ispostavljenog računa i obračun naknade za pruženu vodnu uslugu ne odgađa plaćanje računa.

Pružatelj vodne usluge dužan je na prigovor korisnika usluge odgovoriti u roku od 5 radnih dana od dana dostave prigovora.

Ako je pružatelj vodne usluge uvažio prigovor, dužan je korisniku usluge ispostaviti novi ispravljeni račun i izvršiti usklađivanje obračuna u svojim poslovnim knjigama, odnosno bazama podataka.

Član 74.

Ukoliko korisnik usluge ne plati račune za pruženu vodnu uslugu za tri mjeseca, pružatelj vodne usluge će mu dostaviti pismenu opomenu kojom će korisnik usluge biti upozoren na mogućnost da mu se zbog neplaćanja računa obustavi pružanje vodne usluge.

Obustava pružanja vodne usluge zbog neplaćanja računa za pruženu uslugu vrši se u skladu sa odredbama Ugovora o pružanju vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Član 75.

U zgradama sa više korisnika vodnih usluga koje imaju ugrađen jedan glavni vodomjer, količina isporučenih vodnih usluga utvrđuje se očitanjem glavnog vodomjera, a korisnici vodnih usluga sami utvrđuju način raspodjele utvrđene količine isporučenih vodnih usluga.

Raspodjela utvrđene količine isporučenih vodnih usluga između pojedinih korisnika vodnih usluga može se odrediti prema:

- broju članova obiteljskog domaćinstva,
- očitanoj količini vode na individualnom vodomjeru,
- veličini stambenog ili poslovnog prostora (u postotku ili paušalu),
- namjeni poslovnog prostora (u postotku ili paušalu) ili kombinacijom navedenih načina, odnosno na neki drugi način u skladu s dogovorom korisnika vodnih usluga.

Odluku o načinu raspodjele utvrđene količine isporučenih vodnih usluga između pojedinih korisnika vodnih usluga, kao i sve kasnije promjene koje utječu na način raspodjele, dužan je pružatelju vodnih usluga ili pravnoj osobi koja u ime pružatelja vodnih usluga obavlja naplatu vodnih usluga, dostaviti ovlašteni predstavnik suvlasnika zgrade.

Odluka iz prethodnog stava ovog člana mora sadržavati podatke o zgradi, popis suvlasnika zgrade, broj članova pojedinog domaćinstva, način raspodjele potrošene vode te potpis i pečat ovlaštenog predstavnika suvlasnika zgrade.

Član 76.

U zgradi sa više korisnika vodnih usluga koja ima ugrađen jedan glavni vodomjer, u kojoj svi korisnici vodnih usluga imaju ugrađene individualne vodomjere unutar stanova i/ili poslovnih prostora, obim isporučenih vodnih usluga utvrdit će se prema očitaju na glavnom vodomjeru u odnosu prema očitanim stanjima na individualnim vodomjerima.

Korisnici vodnih usluga dužni su snositi i eventualnu razliku nastalu između stanja očitano na glavnom vodomjeru i zbira stanja na individualnim vodomjerima, proporcionalno očitano stanju na individualnom vodomjeru, odnosno na drugi način sukladno odluci korisnika vodnih usluga o raspodjeli isporučenih vodnih usluga.

Ovlašteni predstavnik suvlasnika zgrade dužan je pružatelju vodnih usluga ili pravnoj osobi koja obavlja naplatu vodnih usluga u njegovo ime dostaviti podatke o očitanim stanjima na individualnim vodomjerima zaključno do zadnjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

Ukoliko ovlašteni predstavnik suvlasnika zgrade ne dostavi podatke iz prethodnog stava ili ih ne dostavi u utvrđenom roku, količina isporučenih vodnih usluga očitanih na glavnom vodomjeru raspodijelit će se na pojedine korisnike vodnih usluga kao da individualni vodomjeri nisu ugrađeni tj. prema broju članova pojedinog obiteljskog domaćinstva, odnosno prema potrošnji vode iz prethodnog obračunskog razdoblja.

Član 77.

U zgradi sa više korisnika vodnih usluga koja ima ugrađen jedan glavni vodomjer, u kojoj samo neki od korisnika vodnih usluga imaju ugrađene individualne vodomjere, količina isporučenih vodnih usluga utvrđenih na glavnom vodomjeru raspodjeljuje se na način da se korisnicima vodnih usluga koji imaju ugrađene individualne vodomjere obračunava usluga prema očitano stanju na individualnim vodomjerima, a razlika koja nastane između očitano stanja na glavnom vodomjeru i zbira stanja na individualnim vodomjerima se raspodjeljuje na preostale korisnike vodnih usluga koji nemaju ugrađene individualne vodomjere u visini do 7 m³ po članu domaćinstva.

Ukoliko i nakon raspodjele isporučene vode iz prethodnog stavka ostane još neraspodijeljene vode,

obim isporučene vodne usluge se povećava svim korisnicima vodnih usluga za iznos razmjern potrošnji vode iz prethodnog stava, odnosno u skladu s odlukom korisnika vodnih usluga o raspodjeli isporučene vodne usluge.

Član 78.

U zgradi sa više korisnika vodnih usluga koja ima ugrađen jedan glavni vodomjer te pomoćne vodomjere za svaki posebni dio građevine, obim isporučenih vodnih usluga utvrdit će se prema očitavanju na glavnom vodomjeru u odnosu prema očitanim stanjima na pomoćnim vodomjerima.

Korisnici vodnih usluga dužni su snositi i eventualnu razliku nastalu između stanja očitano na glavnom vodomjeru i zbira stanja na pomoćnim vodomjerima, proporcionalno očitano stanju na pomoćnom vodomjeru, odnosno na drugi način u skladu s odlukom korisnika vodnih usluga o raspodjeli isporučenih vodnih usluga.

Član 79.

Pružatelj vodnih usluga obračunava vodne usluge u skladu sa važećom Odlukom o cijeni vodnih usluga i važećem cjeniku vodnih usluga.

Član 80.

Pružatelj vodnih usluga dužan je obračunavati isporučene vodne usluge samo na osnovu očitavanja zakonitih mjerila, odnosno vodomjera.

Član 81.

Pružatelj vodnih usluga dužan je naknadno uočenu grešku u obračunu vodnih usluga ispraviti najkasnije prilikom idućeg obračunskog razdoblja.

Član 82.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga vrši isporuku vode putem hidrantskog nastavka sa vodomjerom na osnovu izdane narudžbe, odnosno podnesenog zahtjeva za korištenje hidrantskog nastavka sa vodomjerom, količina isporučene vode utvrđuje se temeljem očitano stanja na hidrantskom nastavku sa vodomjerom.

Korisnik vodnih usluga iz prethodnog stava dužan je jednom mjesečno dostaviti pružatelju vodnih usluga stanje na vodomjeru s time da se tako očitana količina isporučene vode uvećava za 20% na ime nastalih gubitaka uzrokovanih priključenjem.

Član 83.

Ukupni iznos usluge dostave vode autocisternom obračunava se sukladno količini isporučene

vode (izraženo u kubnim metrima), cijeni vode za piće (cijena iz važećeg cjenika pružanja usluge vodosnabdijevanja) i zoni dostave (prema cjeniku prijevoza vode autocisternom).

VII PRAVA I OBVEZE PRUŽATELJA VODNIH USLUGA I KORISNIKA VODNIH USLUGA

1. Općenito

Član 84.

Obaveze pružatelja usluge u pružanju usluge snabdijevanja pitkom vodom su:

- a. Obezbjediti korisniku vodne usluge dovoljne količine pitke vode, propisanog kvaliteta i bez prekida,
- b. Održavati mjerni uređaj korisnika vodne usluge u ispravnom stanju, uključujući servisiranje i baždarenje,
- c. Putem sredstava javnog informiranja ili na drugi adekvatan način, o čemu će odlučiti pružatelj vodne usluge, obavijestiti korisnike vodnih usluga o planiranim ili očekivanim prekidima u pružanju usluge, najmanje 5 dana prije početka očekivanog prekida u pružanju usluge, osim u slučajevima kada se prekid u pružanju usluge nije mogao predvidjeti niti otkloniti,
- d. Osigurati korisniku vodne usluge najnužnije količine pitke vode u slučaju prekida u snabdijevanju pitkom vodom dužem od 24 sata,
- e. Zamijeniti neispravni mjerni uređaj korisnika usluge u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 48 sati od utvrđivanja njegove neispravnosti o trošku pružatelja usluge,
- f. Hitno postupanje po reklamaciji korisnika usluge i obavještanja korisnika usluge o poduzetim mjerama u roku od 24 sata po izvršenoj provjeri, odnosno uklanjanju razloga reklamacije,
- g. Na adekvatan način, o čemu će odlučiti pružatelj vodne usluge, upoznati korisnika vodne usluge o načinu obračuna, fakturiranja i plaćanja naknade za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom.
- h. Vršiti očitavanje mjernog uređaja korisnika vodne usluge za isporučenu pitku vodu.

Član 85.

Obaveze pružatelja vodne usluge u pružanju usluge odvodnje, prečišćavanja otpadnih voda su:

- a. Obezbjedeње usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda bez prekida i u skladu sa važećim propisima,
- b. Redovno i kvalitetno održavanje sistema odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda od kontrolnog okna korisnika usluge do ispuštanja otpadnih voda u recipijent,
- c. U najkraćem roku obavijestiti korisnika usluge o problemima ili prekidu u pružanju usluge, osim u slučajevima kada se prekid nije mogao predvidjeti ili odmah otkloniti,
- d. Vršiti očitavanje mjernog uređaja korisnika vodne usluge za isporučenu pitku vodu koja je osnov za obračun naknade za pruženu uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
- e. Po potrebi, izvršiti hitno otklanjanje kvarova na unutarnjoj kanalizaciji korisnika usluge, o trošku korisnika usluge,
- f. Hitno postupanje po reklamaciji korisnika vodne usluge i obavještanje korisnika vodne usluge o poduzetim mjerama u roku od 24 sata po izvršenoj provjeri, odnosno uklanjanju

razloga reklamacije,

- g. Na adekvatan način, o čemu će odlučiti pružatelj vodne usluge, upoznati korisnika vodne usluge o načinu obračuna, fakturiranja i plaćanja naknade za pruženu uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Član 86.

Obaveze korisnika vodne usluge u korištenju usluge snabdijevanja pitkom vodom su:

- a. Održavati kućne (unutarnje) vodovodne instalacije u stanju funkcionalne ispravnosti, od ventila iza mjernog uređaja uključujući i spoj,
- b. Održavati vlastito kontrolno okno u kojem se nalazi mjerni uređaj na način da je tehnički ispravno, čisto i dostupno radi kontrole, očitavanja mjernog uređaja, popravka i zamjene mjernog uređaja, te održavanja instalacija,
- c. Omogućiti pristup mjernom uređaju predstavniku pružatelja vodne usluge,
- d. Omogućiti predstavniku pružatelja vodne usluge pregled kućnih (unutrašnjih) vodovodnih instalacija u slučaju prekomjerne potrošnje pitke vode, uz prethodnu pismenu obavijest od strane pružatelja vodne usluge,
- e. Obavijestiti pružatelja vodne usluge o promjeni u identifikacionim podacima usluge, u roku od 15 dana od dana nastale promjene,
- f. Obavijestiti pružatelja vodne usluge o promjeni broja članova domaćinstva u objektima kolektivnog stanovanja, u roku od 15 dana nastale promjene (važi samo za objekte kolektivnog stanovanja),
- g. Obavijestiti pružatelja vodne usluge o prekidu korištenja usluge zbog preseljavanja, odnosno prestanka korištenja stambenog ili poslovnog prostora,
- h. Redovno plaćati naknadu za pruženu vodnu uslugu u propisnom roku.

Član 87.

Obaveze korisnika vodnih usluga u korištenju usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda su:

- a. Održavati instalacije i uređaje kućne (unutrašnje) kanalizacije u ispravnom stanju,
- b. Omogućiti predstavniku pružatelja vodne usluge pregled instalacija i uređaja kućne (unutrašnje) kanalizacije uz prethodnu obavijest od strane pružatelja vodne usluge,
- c. Obavijestiti pružatelja vodne usluge o promjeni u identifikacionim podacima usluge, u roku od 15 dana od dana nastale promjene,
- d. Blagovremeno obavijestiti pružatelja vodne usluge o prekidu korištenja usluge zbog preseljenja, odnosno prestanka korištenja stambenog poslovnog ili drugog prostora,
- e. Redovno plaćati naknadu za pruženu vodnu uslugu u propisanom roku.

2. Vođenje evidencije korisnika vodnih usluga

Član 88.

Pružatelj vodnih usluga dužan je voditi evidenciju korisnika vodnih usluga.

Pružatelj vodnih usluga ima pravo, u svrhu vođenja tačnih podataka o korisnicima vodnih usluga

(npr. radi pravilnog ispostavljanja računa za vodne usluge, promjene korisnika vodnih usluga i sl.) tražiti od korisnika vodnih usluga dostavu podataka i odgovarajuće dokumentacije kojom se dokazuje točnost podataka o korisniku vodnih usluga.

Član 89.

Korisnik vodnih usluga sklapanjem ugovora iz člana 3. ovih Općih i tehničkih slova, daje pružatelju vodnih usluga saglasnost za obradu njegovih osobnih podataka u svrhu vođenja evidencije i pružanja vodnih usluga korisniku vodnih usluga.

3. Odjava korištenja vodnih usluga bez demontaže vodomjera (promjena korisnika vodnih usluga)

Član 90.

U slučaju promjene korisnika vodnih usluga (promjena vlasništva ili korisništva nekretnine), evidentirani korisnik vodnih usluga u obvezi je, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastale promjene, pisanim putem izvijestiti pružatelja vodnih usluga o nastalim promjenama i dostaviti dokumentaciju na osnovu koje pružatelj vodnih usluga može izvršiti promjenu podataka u evidenciji korisnika vodnih usluga (izvadak iz zemljišne knjige, ugovor o kupoprodaji, ugovor o darovanju, pravomoćno rješenje o nasljeđivanju, pravomoćna presuda i sl.).

Uz dokumentaciju iz prethodnog stava evidentirani korisnik vodnih usluga dužan je dostaviti pružatelju vodnih usluga očitano stanje vodomjera i podmiriti sva dugovanja po osnovu isporučenih vodnih usluga u periodu prije podnošenja zahtjeva za promjenu korisnika vodnih usluga.

Pružatelj vodnih usluga zadržava pravo na provjeru očitano stanja vodomjera iz prethodnog stava ovoga članka.

Član 91.

Ukoliko evidentirani korisnik vodnih usluga ne izvijesti pružatelja vodnih usluga o nastaloj promjeni iz prethodnog člana, pružatelj vodnih usluga je ovlašten na osnovu zahtjeva novog vlasnika ili korisnika nekretnine izvršiti izmjenu podataka u evidenciji korisnika vodnih usluga na način da će se:

- evidentirani korisnik vodnih usluga brisati iz evidencije korisnika vodnih usluga (smatra se da je odjavio korištenje vodnih usluga i raskinuo ugovor o korištenju vodnih usluga),
- novi korisnik vodnih usluga upisati u evidenciju korisnika vodnih usluga.

Novi vlasnik ili korisnik nekretnine dužan je uz zahtjev iz prethodnog stava ovoga člana priložiti dokumentaciju kojom dokazuje osnovanost zatražene promjene (izvadak iz zemljišne knjige, ugovor o kupoprodaji, ugovor o darovanju, pravomoćno rješenje o nasljeđivanju, pravomoćna presuda i sl.) te je isti dužan sa pružateljem vodnih usluga sklopiti ugovor o korištenju vodnih usluga.

U slučaju kada evidentirani korisnik vodnih usluga ne izvijesti pružatelja vodnih usluga o nastaloj

promjeni iz stava 1. prethodnog člana, evidentirani korisnik vodnih usluga ostaje i dalje u obvezi plaćanja računa za vodne usluge do dana izvršene promjene osobe korisnika vodnih usluga u evidenciji pružatelja vodnih usluga.

4. Odjava korištenja vodnih usluga s demontažom vodomjera

Član 92.

Korisnik vodnih usluga može u pisanom obliku odjaviti korištenje vodnih usluga uz obvezu plaćanja troškova demontaže vodomjera.

Odjava korištenja vodnih usluga može biti privremenog ili trajnog karaktera.

Korisnik vodnih usluga može privremeno odjaviti korištenje vodnih usluga u sljedećim slučajevima:

- u slučaju povremenog, odnosno periodičnog korištenja građevine ili posebnog dijela građevine za koji je izveden stalni vodovodni priključak,
- u slučaju povremenog, odnosno periodičnog korištenja vodovodnog priključka za privremenu građevinu (kiosk, montažni ugostiteljski objekt-plaža, tuševi na plaži i sl.),
- u slučaju korištenja vodovodnog priključka za poljoprivredne svrhe.

Korisnik vodnih usluga dužan je trajno odjaviti korištenje vodnih usluga u sljedećim slučajevima:

u slučaju trajnog preseljenja,

u slučaju prestanka korištenja vodovodnog priključka za gradilište ili privremenu građevinu (na primjer: betonaru).

U slučaju trajne odjave korištenja vodnih usluga, kao i u slučaju iz stavka 7. ovoga člana, raskida se ugovor o pružanju vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda s evidentiranim korisnikom vodnih usluga.

Za ponovnu prijavu korištenja vodnih usluga u slučajevima iz stava 3. ovoga člana, korisnik vodnih usluga dužan je podnijeti pismeni zahtjev za postavu demontiranog vodomjera te podmiriti troškove ponovnog postavljanja vodomjera prema važećem cjeniku.

Ukoliko korisnik vodnih usluga koji je privremeno odjavio korištenje vodnih usluga ne zatraži ponovnu montažu vodomjera u roku od 3 godine od dana odjave, smatrat će se da je korisnik vodnih usluga trajno odjavio korištenje vodnih usluga.

Po proteku roka iz prethodnog stava, korisnik vodnih usluga dužan je podnijeti zahtjev za priključenje sukladno odredbama odluke iz člana 3. stavka 2. ovih Općih i tehničkih uslova te je dužan snositi stvarne troškove ponovnog priključenja (monterski radovi s ugrađenim materijalom i vodomjerom).

U slučaju prestanka korištenja vodovodnog priključka za gradilište i privremenu građevinu, pružatelj vodnih usluga dužan je eliminirati vodovodni priključak.

5. Korištenje vodnih usluga

Član 93.

Korisnik vodnih usluga obvezuje se koristiti vodne usluge u skladu sa namjenom za koju je priključak zatražen i izveden.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga utvrdi da korisnik vodnih usluga koristi priključak suprotno namjeni iz prethodnog stava, ovlašten je izvršiti promjenu podataka u evidenciji korisnika vodnih usluga te obračunati vodne usluge u skladu sa evidentiranom promjenom.

Član 94.

Korisnik vodne usluge dužan je izvijestiti pružatelja vodnih usluga o promjeni namjene prostora, proširenja ili promjene djelatnosti, kao i o promjenama drugih okolnosti koje znatno utječu na povećanje obima korištenja vodnih usluga, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 95.

Korisnik vodnih usluga, za čiju je nekretninu već izgrađen osnovni vodovodni priključak, može pored istog zatražiti i zasebni poljoprivredni vodovodni priključak, odnosno priključak za zalijevanje zelenih površina.

Nije dozvoljena prenamjena osnovnog vodovodnog priključka u poljoprivredni vodovodni priključak sve dok na nekretnini postoji izgrađena građevina.

Nije dozvoljeno skidanje vodomjera osnovnog priključka po zahtjevu korisnika vodnih usluga, ukoliko je za istu nekretninu na kojoj je izgrađena građevina, izveden i poljoprivredni vodovodni priključak ili priključak za zalijevanje zelenih površina.

Član 96.

Korisnik vodnih usluga, koji u istoj nekretnini/zgradi, pored stanovanja, obavlja i određenu poslovnu djelatnost pri čemu koristi uslugu javnog vodosnabdijevanja, dužan je izvršiti odvajanje vodovodnog priključka za poslovni prostor.

Ako korisnik vodnih usluga ne postupi u skladu sa prethodnom stavkom pružatelj vodnih usluga ovlašten je ukupnu količinu isporučene vode obračunati po cijeni za poslovne prostorije.

Član 97.

Korisnik vodnih usluga ne smije u sistem javne odvodnje upuštati otpadne vode protivno odredbama odluke kojom se uređuje odvodnja otpadnih voda na području obavljanja djelatnosti pružatelja vodnih usluga.

6. Kontrola ispravnosti vodomjera

Član 98.

Korisnik vodnih usluga može pružatelju vodnih usluga podnijeti pisani zahtjev za kontrolu ispravnosti vodomjera, prije isteka propisanog roka za redovnu ovjeru vodomjera ukoliko posumnja u njegovu ispravnost.

Ukoliko se utvrdi neispravnost vodomjera po zahtjevu iz prethodnog stava, troškove kontrole i ovjere snosi pružatelj vodnih usluga, u protivnom troškove kontrole i ovjere snosi korisnik vodnih usluga.

U slučaju da se utvrdi neispravnost vodomjera, pružatelj vodnih usluga će obračunati pružene vodne usluge u skladu sa ovim Općim i tehničkim uslovima.

7. Obavijest o uvećanoj potrošnji

Član 99.

Pružatelj vodnih usluga dužan je, po izvršenom redovnom očitavanju vodomjera, usporediti očitano potrošnju s uobičajenom potrošnjom vode korisnika vodnih usluga te pismeno obavijestiti korisnika vodnih usluga o uvećanoj potrošnji vode.

U slučaju da količina potrošene vode premašuje iznos od 150 m³ u odnosu na posljednju očitano potrošnju na vodovodnom priključku (vrijedi za vodovodne priključke opremljene vodomjerima manjim od DN 40), pružatelj vodnih usluga će o tome, u najkraćem mogućem roku, usmeno obavijestiti korisnika vodnih usluga.

Ukoliko pružatelj vodnih usluga nije u mogućnosti usmeno obavijestiti korisnika vodnih usluga o povećanoj potrošnji vode, pružatelj vodnih usluga će:

- zatvoriti vodu na vodovodnom priključku i u poštanski sandučić korisnika vodnih usluga ubaciti obavijest o prekomjernoj potrošnji vode,
- u evidenciji korisnika vodnih usluga upisati dan, sat i tekst ostavljene obavijesti.

8. Isporuka vode putem autocisterne

Član 100.

Pružatelj vodnih usluga dužan je, na području na kojem nisu izgrađene građevine za javno vodosnabdijevanje, osigurati isporuku vode putem autocisterne.

Isporuka vode putem autocisterne osigurava se na osnovu zahtjeva, odnosno narudžbe vlasnika ili korisnika nekretnine na području iz prethodne stavke nakon uplate iznosa usluge u skladu sa

cjenovnikom pružatelja vodnih usluga.

Isporuku vode putem autocisterne osigurava pružatelj vodne usluge i u slučajevima većeg kvara na vodovodnom sistemu sve do ponovnog uspostavljanja redovnog vodosnabdijevanja.

VIII PREKIDI U PRUŽANJU USLUGE SNABDIJEVANJA PITKOM VODOM

Član 101.

Pružatelj vodne usluge ima pravo obustaviti pružanje usluge snabdijevanja pitkom vodom korisnicima vodnih usluga u sljedećim slučajevima:

- a. U slučaju planiranih radova pregleda i popravki sistema snabdijevanja pitkom vodom,
- b. U slučaju redovne promjene mjernog uređaja,
- c. U slučaju opasnosti po život i imovinu korisnika vodnih usluga koja bi nastala daljnjim korištenjem vode za piće,
- d. Ako je zbog puknuća cjevovoda potrebna hitna intervencija na sanaciji oštećenja,
- e. U slučaju kvara na sistemu snabdijevanja pitkom vodom koji može negativno uticati na zdravstvenu ispravnost vode za piće,
- f. U slučaju djelovanja više sile (poplava, velika hladnoća, suša, potres, kemijsko, biološko ili radiološko zagađenje, i sl.),
- g. U slučaju uvedenog ograničenja u snabdijevanju pitkom vodom za sve ili pojedine korisnike.

U slučajevima navedenim u stavu (1), tačka a), b) i g) ovog člana, prekid, odnosno obustava u pružanju usluge snabdijevanja pitkom vodom vrši se uz prethodnu najavu korisniku vodne usluge, dok se u ostalim slučajevima vrši bez prethodne najave.

U slučaju da prekid u pružanju usluge snabdijevanja pitkom vodom traje duže od 24 sata, te da je obustavljeno snabdijevanje pitkom vodom više od 10 korisnika (domaćinstava), pružatelj vodne usluge se obavezuje obezbijediti rezervno (alternativno) snabdijevanje pitkom vodom korisnika vodnih usluga (putem autocisterne i sl.) do uspostave redovnog snabdijevanja pitkom vodom.

IX USLOVI ZA PRIMJENU POSTUPKA OGRANIČENJA ILI OBUSTAVE ISPORUKE VODNIH USLUGA

Član 102.

Pružatelj usluge snabdijevanja pitkom vodom može korisniku vodne usluge uskratiti, odnosno obustaviti pružanje usluge u slijedećim slučajevima:

- a. Ako korisnik vodne usluge koristi uslugu protivno propisima, odnosno odredbama ovog ugovora,
- b. Ako korisnik vodne usluge nenamjenski koristi usluge u vrijeme ograničenog snabdijevanja pitkom vodom,

- c. Ako korisnik vodne usluge u cijelosti ne plati račune za pruženu uslugu u roku od 8 dana, nakon što je dobio pismenu opomenu od pružatelja vodne usluge kojom je bio upozoren na mogućnost obustave pružanja usluge,
- d. Ako korisnik vodne usluge, bez saglasnosti pružatelja vodne usluge, vrši prepravke na priključku, odnosno mjernom uređaju,
- e. Ako korisnik vodne usluge onemogućí redovni pregled, priključka i mjernog uređaja predstavniku pružatelja vodne usluge, kao i kućnih (unutrašnjih) vodovodnih instalacija u objektima kolektivnog stanovanja uz prethodnu obavijest od strane pružatelja vodne usluge.

Pružatelj vodne usluge može uskratiti, odnosno obustaviti pružanje usluge snabdijevanja pitkom vodom u slučajevima iz stava 1. ovog člana samo pod uslovom da to dozvoljavaju tehničke mogućnosti i da se time ne ugrožavaju drugi korisnici usluge snabdijevanja pitkom vodom,

Po prestanku razloga za uskraćivanje, odnosno obustavu usluge snabdijevanja pitkom vodom, pružatelj vodne usluge je dužan da, na zahtjev korisnika vodne usluge, u roku od 24 sata od vremena podnošenja zahtjeva pismenim putem ili putem elektronske pošte, omogućí korisniku vodne usluge ponovno korištenje usluge snabdijevanja pitkom vodom.

Troškovi ponovnog priključenja objekta korisnika vodne usluge na javni sistem snabdijevanja pitkom vodom snosi korisnik vodne usluge, a isti se uvrste u prvi račun za pruženu uslugu nakon ponovnog priključenja na sistem snabdijevanja pitkom vodom.

Član 103.

Pružatelj vodne usluge, po pravilu, ne može korisniku vodne usluge uskratiti uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, pružatelj vodnih usluga može korisniku usluge uskratiti uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u slijedećim slučajevima:

- a. Ako korisnik vodne usluge koristi uslugu protivno propisima, odnosno odredbama ovog ugovora,
- b. Ako korisnik vodne usluge u cijelosti ne plati račune za pruženu uslugu u roku od 8 dana, nakon što je dobio pismenu opomenu od pružatelja vodne usluge kojom je bio upozoren na mogućnost obustave pružanja usluge,
- c. Ako korisnik vodne usluge bez saglasnosti pružatelja vodne usluge vrši radove na priključku, odnosno sistemu javne kanalizacije izvan kontrolnog okna,
- d. Ako korisnik vodne usluge svojim djelovanjem dovodi u opasnost zdravlje i sigurnost drugih korisnika usluga,
- e. Ako korisnik vodne usluge onemogućí predstavniku pružatelja vodne usluge pregled instalacija i uređaja kućne (unutarne) kanalizacije.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana korisnik vodne usluge isključuje se i sa javnog sistema snabdijevanja pitkom vodom, u skladu sa odredbama Odluke o snabdijevanju pitkom vodom.

Pružatelj vodne usluge može uskratiti, odnosno obustaviti pružanje usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda korisniku vodne usluge samo pod uslovom da to dozvoljavaju tehničke mogućnosti, i da se time ne ugrožava okoliš i drugi korisnici vodnih usluga odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Po prestanku razloga za uskraćivanje, odnosno obustavljanje pružanja usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda pružatelj vodne usluge je dužan da, na zahtjev korisnika vodne usluge, u roku od 24 sata od vremena podnošenja zahtjeva, omogući korisniku vodne usluge ponovno korištenje usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Troškove ponovnog priključenja na sistem javne kanalizacije i sistem snabdijevanja pitkom vodom snosi korisnik vodne usluge, a isti se uvrste u prvi račun za pruženu uslugu nakon ponovnog priključenja na sistem snabdijevanja pitkom vodom.

X POSTUPANJE U SLUČAJU NEOVLAŠTENOG KORIŠTENJA VODNIH USLUGA

1. Neovlašteno korištenje usluge javnog vodosnabdijevanja

Član 104.

Pod neovlaštenim korištenjem usluge javnog vodosnabdijevanja podrazumijeva se korištenje usluge:

- bez ili mimo vodomjera,
- samovoljnim priključenjem na sistem javnog vodosnabdijevanja,
- iz hidranta bez odobrenja pružatelja vodnih usluga,
- na način da se narušava funkcionalnost sistema javnog vodosnabdijevanja.

Član 105.

U slučaju neovlaštenog korištenja vodne usluge iz prethodnog člana, pružatelj vodnih usluga je ovlašten obustaviti uslugu javnog vodosnabdijevanja bez prethodne obavijesti.

Pružatelj vodnih usluga za obustavu iz prethodnog stava ne odgovara za eventualnu štetu neovlaštenom korisniku vodnih usluga.

Pružatelj vodnih usluga je, u slučaju neovlaštenog korištenja usluge iz prethodnog člana, ima pravo tražiti od neovlaštenog korisnika vodnih usluga naknadu štete za stjecanje bez osnove i ostalih troškova prouzročenih neovlaštenim korištenjem usluge javnog vodosnabdijevanja.

2. Neovlašteno korištenje usluge javne odvodnje

Član 106.

Pod neovlaštenim korištenjem usluge javne odvodnje podrazumijeva se korištenje usluge:

- samovoljnim priključenjem na sistem javne odvodnje,

- suprotno namjeni za koju je izveden kanalizacijski priključak (npr. priključak za odvodnju otpadnih voda koristi se odvodnju oborinskih voda ili obrnuto),
- na način da se narušava funkcionalnost sistema javne odvodnje.

Član 107.

U slučaju samovoljnog priključenja na sistem javne odvodnje, pružatelj vodnih usluga pisanim će putem pozvati neovlaštenog korisnika vodnih usluga da podnese zahtjev za priključenje na građevine za javnu odvodnju radi legalizacije priključenja.

Ukoliko pružatelj ustanovi da priključenje nije izvedeno pravilno uputiti će neovlaštenog korisnika vodnih usluga na pravilnu izgradnju interne kanalizacijske instalacije te nakon kontrole ispravnosti izgradnje priključka sklopiti s istim ugovor o priključenju.

Član 108.

U slučaju korištenja kanalizacijskog priključka suprotno namjeni za koju je izveden, pružatelj vodnih usluga upozoriti će korisnika vodnih usluga pismenim putem na uočenu nepravilnost i odrediti rok za otklanjanje nepravilnosti.

Ako korisnik vodnih usluga u određenom roku ne otkloni uočenu nepravilnost, pružatelj vodnih usluga će pokrenuti postupak kod nadležnih tijela.

Član 109.

U slučaju da pružatelj vodnih usluga posumnja u ispravnost interne kanalizacijske instalacije, pružatelj vodnih usluga će upozoriti korisnika vodnih usluga i odrediti rok za otklanjanje uočene neispravnosti.

Ako korisnik vodnih usluga u određenom roku ne postupi prema zahtjevu pružatelja vodnih usluga, a utvrđeni nedostatak ili neispravnost na internoj kanalizacijskoj instalaciji može prouzrokovati veće štete ili uticati na funkcioniranje sistema javne odvodnje, pružatelj vodnih usluga će pokrenuti postupak kod nadležnih tijela.

XI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 110.

Ovi Opći i tehnički uslovi obvezujući su i za korisnike vodnih usluga koji su prije stupanja na snagu ovih Općih i tehničkih uslova koristili vodne usluge pružatelja vodnih usluga, a nemaju zaključen ugovor iz člana 3. stava 1. ovih Općih i tehničkih uslova, kao i na korisnike vodnih usluga koji imaju zaključen ugovor i nastavljaju sa korištenjem vodnih usluga nakon stupanja na snagu ovih Općih i tehničkih uslova.

Član 111.

Ukoliko su odredbe sklopljenih ugovora između pružatelja vodnih usluga i korisnika vodnih usluga u suprotnosti s odredbama ovih Općih i tehničkih uslova, primjenjuju se odredbe ovih Općih i tehničkih uslova.

Član 112.

Ovi Opći i tehnički uslovi objavit će se na internet stranici pružatelja vodnih usluga: _____.

Član 113.

Ovi Opći i tehnički uslovi stupaju na snagu danom objave na internet stranici pružatelja vodnih usluga _____.

11

Procedure prijenosa stalnih sredstava iz “pomoćne” u glavnu knjigu stalnih sredstava

Kako bi se stalna sredstva mogla knjižiti u glavnoj knjizi stalnih sredstava preduzeća, važno je da ista budu prethodno evidentirana u „Pomoćnoj“ knjizi stalnih sredstava. U postupku unosa stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava (tj. u financijskim izvještajima poduzeća kada se za to ostvare uslovi) ne evidentira se vlasništvo nad zemljištem nego nad komunalnim vodnim građevinama, odnosno infrastrukturom koju u isporuci vodne usluge svojim korisnicima usluga koristi JKP/JVP. Osnovna pretpostavka je da je sva imovina koja služi za pružanje vodnih usluga (vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda) u vlasništvu JLS1.

Nakon završetka procesa evidentiranja imovine u „Pomoćnu“ knjigu stalnih sredstava, potrebno je donijeti Odluku na koji će se način predmetna stalna sredstva knjižiti u Glavnoj knjizi stalnih sredstava. Identificirana su četiri moguća načina knjiženja stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP:

- Povećanje osnovnog kapitala (unos komunalnih vodnih građevina u osnovni kapital JKP/JVP),
- Sticanje stalnih sredstava bez naknade, odnosno „donacija“ osnovnih sredstava (povećanje kapitalnih rezervi) JKP i JLS,
- JLS povjerava stalna sredstva na upravljanje i održavanje svom JKP/JVP uz određenu novčanu naknadu minimalno u vrijednosti troškova amortizacije svih stalnih sredstava putem kojih JKP/JVP pruža vodne usluge i
- Potpisivanje koncesionog ugovora za komunalnu vodnu infrastrukturu između entitet / kanton i JKP/JVP minimalno u vrijednosti troškova amortizacije svih stalnih sredstava putem kojih JKP/JVP pruža usluga.

Zakonodavno pravni okvir omogućuje korištenje sva četiri načina prijenosa stalnih sredstava, međutim stav Konsultanta je da je primjena najma i koncesije vrlo kompleksna, kako za JKP/JVP, tako i za JLS, prvenstveno zbog računovodstvenog tretmana navedenih opcija, te se preporučuje korištenje prva dva načina prijenosa stalnih sredstava.

Za svaki od navedenih načina prijenosa, neovisno o tome za koji od njih JLS donese Odluku, potrebno je ograničiti raspolaganje imovinom na način da Odluka o prijenosu stalnih sredstava sadrži odredbu kako ista imovina ne može biti opterećena založnim pravom, niti može biti predmetom ovrhe, ne može biti predmetom trgovine, odnosno ne može ulaziti u stečajnu masu ili likvidacijsku masu. U slučaju stečaja ili likvidacije ista imovina vraća se u vlasništvo JLS. Kod dioničkih, odnosno akcionarskih društava u ograničavajućim odredbama u Odluci potrebno je voditi računa o tome da privatno lice, odnosno dioničar/akcionar, ne može i ne smije imati ličnu korist (dobit) na račun JLS, odnosno njene imovine. U konkretnom slučaju, povećava se temeljni kapital, ali unosom novog kapitala ne raste moć odlučivanja ostalih dioničara/akcionara nego samo JLS kao vlasnika stalnih sredstava koje se naknadno knjiže u Glavnu knjigu stalnih sredstava.

Prilikom pokretanja postupka knjiženja stalnih sredstava popisanih u „Pomoćnoj knjizi“ u Glavnu knjigu stalnih sredstava, knjižit će se ona stalna sredstva koja su do momenta pokretanja postupka evidentirana u „Pomoćnoj“ knjizi stalnih sredstava. Ukoliko je JLS pokrenula postupak, a preduzeće nije evidentiralo sva stalna sredstva koja koristi nego samo jedan dio, ono će nastaviti popis stalnih sredstava, na način da će otvoriti novu „Pomoćnu“ knjigu stalnih sredstava u koju će evidentirati stalna sredstva koja do tada nisu bila knjižena u Glavnu knjigu stalnih sredstava i nisu uključena u proceduru prijenosa stalnih sredstava.

---

1 Što je u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima FBiH i RS i Zakonom o principima lokalne samouprave FBiH i Zakonom o lokalnoj samoupravi RS

Razlikuju se dvije vrste procedure prijenosa stalnih sredstava iz "Pomoćne" u Glavnu knjigu stalnih sredstava:

- za društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) i
- za dionička ili akcionarska društva (d.d. ili a.d.).

Procedure prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstava (Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)

Da bi se izvršio prijenos stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstava (d.o.o.) potrebno je provesti sljedeće aktivnosti:

1. Prikupiti sve potrebne podatke i dokumente i izvršiti uvid u stanje popisa stalnih sredstava u JKP/JVP, odnosno stanje evidentiranja neuknjiženih stalnih sredstava u „Pomoćnu“ knjigu stalnih sredstava, uključujući i elaborate, izvještaje i zapisnike vezane za evidentirana neuknjižena stalna sredstva za koju je vršena evaluacija u ranijem periodu.
2. Shodno „Pomoćnoj“ knjizi stalnih sredstava izraditi Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima (vrsta, porijeklo, vrijednost) koja do tog momenta nisu bila uknjižena u Glavnu knjigu stalnih sredstava.
3. Izraditi Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava u čijem prilogu se nalazi Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima.
4. Uputiti putem nadležne službe Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik (grado)načelniku.
5. Izraditi popratni akt i putem nadležne službe uputiti Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik općinskom / opštinskom / gradskom vijeću/skupštini na razmatranje i usvajanje.
6. Usvajanje Izvještaja o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava od strane Općinskog / Gradskog vijeća ili skupštine.
7. Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS u zavisnosti od odabira procedura prijenosa stalnih sredstava izraditi Nacrta Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.
8. Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS izrađeni Nacrta Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP uputiti (grado)načelniku, a koju će (grado)načelnik putem nadležne službe / odjeljenja uputiti općinskom / opštinskom / gradskom vijeću / skupštini na razmatranje usvajanje.
9. Usvajanje Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.
10. Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS izraditi Odluku o angažiranju sudskih vještaka od strane (grado)načelnika i izvršiti odabir sudskog vještaka.
11. Upoznati sudskog vještaka sa procedurama prijenosa stalnih sredstava iz "Pomoćne" u Glavnu knjigu stalnih sredstava
12. Upoznati sudskog vještaka sa izrađenim dokumentima ("Pomoćna" knjiga stalnih sredstava, Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava i Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima i Odluke općinskog / opštinskog / gradskog vijeća / skupštine).

13. Pružiti podršku sudskom vještaku prilikom izrade elaborata.
14. Pregledati nacrt elaborata sudskog vještaka i dostaviti istom komentare i prijedloge potrebnih izmjena i dopuna (prije zvaničnog dostavljanja elaborata Komisiji i nadležnoj službi).
15. Nakon finalizacije elaborata od strane sudskog vještaka potrebno je isti zajedno sa Odlukom o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odlukom o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP uputiti (grado)načelniku, koji ove dokumente treba putem nadležne službe / odjeljenja dostaviti JKP/JVP. JKP/JVP će nastaviti proceduru prijenosa stalnih sredstava u zavisnosti od načina odabira procedure.
16. Na nivou društva (JKP/JVP) izraditi i usvojiti Odluku o povećanju temeljnog kapitala ili Odluku o prihvatanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.
17. JKP/JVP će uputiti svu dokumentaciju (odluke, elaborat, izvještaje, zapisnike i sl.) potrebnu za povećanje temeljnog kapitala u sudsku proceduru (samo u slučaju proces povećanja osnovnog kapitala preduzeća).
18. Sastavljanje / popunjavanje prijave za povećanje osnovnog kapitala društva od strane Direktora društva ili Skupštine dioničara preduzeća i predaja sudu u svrhu upisa stalnih sredstava u Sudski registar.
19. Nadležni sud donosi rješenje o povećanju osnovnog kapitala preduzeća koje dostavlja JKP/JVP.
20. Nakon pravosnažnosti Rješenja nadležnog suda Financijsko-računovodstvena služba / odjeljenje JKP/JVP knjiži (upisuje) stalna sredstva u Glavnu knjigu stalnih sredstava.

Procedure prijenosa stalnih sredstava iz „pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstava (Dioničko i akcionarsko društvo (d.d. ili a.d.))

Da bi se izvršio prijenos stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstava (d.d./a.d..) potrebno je provesti sljedeće aktivnosti:

1. Prikupiti sve potrebne podatke i dokumente i izvršiti uvid u stanje popisa stalnih sredstava u JKP/JVP, odnosno stanje evidentiranja neuknjiženih stalnih sredstava u „Pomoćnu“ knjigu stalnih sredstava, uključujući i elaborate, izvještaje i zapisnike vezane za evidentirana neuknjižena stalna sredstva za koju je vršena evaluacija u ranijem periodu.
2. Shodno „Pomoćnoj“ knjizi stalnih sredstava izraditi Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima (vrsta, porijeklo, vrijednost) koja do tog momenta nisu bila uknjižena u Glavnu knjigu stalnih sredstava.
3. Izraditi Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava u čijem prilogu se nalazi Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima.
4. Uputiti putem nadležne službe Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik (grado)načelniku.
5. Izraditi popratni akt i putem nadležne službe uputiti Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik općinskom / opštinskom / gradskom vijeću / skupštini na razmatranje i usvajanje.
6. Usvajanje Izvještaja o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava od strane Općinskog / Gradskog vijeća ili skupštine.
7. Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS u zavisnosti od odabira procedura prijenosa stalnih sredstava izraditi Nacrta Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.

8. Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS izrađeni Nacrta Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP uputiti (grado)načelniku, a koju će (grado)načelnik putem nadležne službe / odjeljenja uputiti općinskom / opštinskom / gradskom vijeću / skupštini na razmatranje usvajanje.
9. Usvajanje Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.
10. Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS izraditi Odluku o angažiranju sudskih vještaka od strane (grado)načelnika i izvršiti odabir sudskog vještaka.
11. Upoznati sudskog vještaka sa procedurama prijenosa stalnih sredstava iz "Pomoćne" u Glavnu knjigu stalnih sredstava
12. Upoznati sudskog vještaka sa izrađenim dokumentima ("Pomoćna" knjiga stalnih sredstava, Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava i Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima i Odluke općinskog / opštinskog / gradskog vijeća / skupštine).
13. Pružiti podršku sudskom vještaku prilikom izrade elaborata.
14. Pregledati nacrt elaborata sudskog vještaka i dostaviti istom komentare i prijedloge potrebnih izmjena i dopuna (prije zvaničnog dostavljanja elaborata Komisiji i nadležnoj službi).
15. Nakon finalizacije elaborata od strane sudskog vještaka potrebno je isti zajedno sa Odlukom o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odlukom o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP uputiti (grado)načelniku, koji ove dokumente treba putem nadležne službe / odjeljenja dostaviti JKP/JVP. JKP/JVP će nastaviti proceduru prijenosa stalnih sredstava u zavisnosti od načina odabira procedure.
16. Na nivou društva (JKP/JVP) izraditi i usvojiti Odluku o povećanju temeljnog kapitala ili Odluku o prihvaćanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.
17. JKP/JVP upućuje zahtjev Komisiji za vrijednosne papire radi dobivanja odobrenja za emisiju vrijednosnih papira.
18. Komisija za vrijednosne papire izdaje odobrenje za emisiju vrijednosnih papira i dostavlja ga JKP/JVP.
19. JKP/JVP upućuje svu potrebnu dokumentaciju za povećanje temeljnog kapitala (odluke, elaborat, izvještaje, zapisnike i sl.) u sudsku proceduru (samo za slučaj povećanja osnovnog kapitala preduzeća).
20. Sastavljanje / popunjavanje prijave za povećanje osnovnog kapitala društva od strane Direktora društva ili Skupštine dioničara preduzeća i predaja sudu u svrhu upisa stalnih sredstava u Sudski registar.
21. Nadležni sud donosi rješenje o povećanju osnovnog kapitala preduzeća koje dostavlja JKP/JVP.
22. Nakon pravosnažnosti Rješenja nadležnog suda Financijsko-računovodstvena služba / odjeljenje JKP/JVP knjiži (upisuje) stalna sredstva u Glavnu knjigu stalnih sredstava.

12

**Rješenje o imenovanju
komisije za identifikaciju i
popis neuknjiženih stalnih
sredstava kojima upravlja
JKP/JVP (FBIH)
/ Nacrt**

Broj:
Datum:

Na osnovu člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 49/06 i 51/09), člana 26. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH”, broj 83/09), **Statuta Općine/ Grada _____** („Službeni glasnik Općine/Grada _____) i člana 18. i 36. Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga broj: _____ od _____, **Općinski Načelnik/ Gradonačelnik** donosi:

RJEŠENJE

o imenovanju Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja **JKP/JVP _____**

I

Imenuje se Komisija za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava (komunalne vodne infrastrukture) u vlasništvu Općine / Grada _____, a kojima upravlja i koje održava **JKP/JVP _____** na području **Općine/ Grada _____** (u daljem tekstu: Komisija), sastavljena od (3 ili 5) predstavnika **JLS i JKP/JVP _____**:

1. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
2. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
3. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
4. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
5. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP

II

Osnovni cilj formiranja Komisije je da za Općinu / Grad _____ ažurira registar stalnih sredstava koja su povjerena **JKP/JVP _____** na upravljanje i održavanje, te provede proceduru knjiženja spomenutih neregistriranih stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP.

Komisija je zadužena za popis i identifikaciju neuknjižene komunalne vodne infrastrukture u vlasništvu **Općine / Grada _____**, na način da utvrdi stanje, broj objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, a koji se ne vode u evidenciji (knjizi) stalnih sredstava niti JLS niti JKP/JVP i povjerene su **JKP/JVP _____** na upravljanje i održavanje.

Komisija je zadužena da, nakon utvrđenog stanja broja objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji se ne vode u evidenciji Glavnoj knjizi stalnih sredstava JKP/JVP, provede proceduru prijenosa stalnih sredstava iz tzv. „Pomoćne“ knjige stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava, prema smjernicama koje su izrađene tokom implementacije Projekta MEG, a koje su izrađene u skladu sa važećim propisima Federacije BiH i njenih kantona.

Članovi Komisije i sama Komisija imaju izvršnu, operativnu i koordinacijsku funkciju u procesu registriranja i knjiženja stalnih sredstava sa zadacima i odgovornostima određenim u Smjernicama za rad Komisije za popis i identifikaciju neknjiženih stalnih sredstava, te knjiženje istih u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP.

III

Za svoj rad Komisija je direktno odgovorna Općinskom Načelniku / Gradonačelniku.

Komisija će Izvještaj o provedenim aktivnostima dostaviti Općinskom Načelniku / Gradonačelniku.

Pored navedenog izvještaj Komisija će slijedeće izvještaje također dostaviti (Gradonačelniku):

- Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neknjiženih stalnih sredstava,
- Izvještaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava.

Općinski Načelnik / Gradonačelnik će dostavljene Izvještaje prezentirati Općinskom/Gradskom Vijeću.

IV

Komisija će u tijeku trajanja provedbe MEG projekta raditi u bliskoj saradnji sa konsultantima koje tokom implementacije projekta ugovori UNDP, primjenjujući Procedure prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ u Glavnu knjigu stalnih sredstava koje su izrađene i usvojene tokom implementacije Projekta MEG.

Rad Komisije nije ograničen na trajanje MEG projekta i provodi se do okončanja zadataka zbog kojih je oformljena.

V

Komisija se imenuje na period od 4 godine.

Ukoliko do završetka procesa knjiženja spomenutih neregistriranih stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP dođe prije isteka perioda od četiri godine, komisija će prestati sa radom nakon predaje i usvajanja izvještaja o provedenoj proceduri stalnih sredstava.

Ako u periodu od četiri godine ne bude dovršen proces knjiženja spomenutih neregistriranih stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP, Komisiji će mandat biti produžen ili će se imenovati Komisija u drugačijem sastavu. Postupak imenovanja će se nastavljati do završetka ovog procesa.

Komisija će se sastajati periodično, u skladu sa akcionim planom i rokovima za implementaciju aktivnosti koji će Komisija usvojiti na početku svog rada, a minimalno jednom u toku mjesec dana.

Komisija će nakon periodičnih sastanaka izraditi zapisnik te isti dostaviti Načelniku / Gradonačelniku na uvid.

VI

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

VII

Prigovor ne odlaže izvršenje Rješenja.

Dostaviti:

OPĆINSKI NAČELNIK / GRADONAČELNIK

1. Članovima komisije

2. a/a

13

**Rješenje o imenovanju
komisije za identifikaciju i
popis neuknjiženih stalnih
sredstava kojima upravlja
JKP/JVP (RS)**

/ Nacrt

Broj:
Datum:

Na osnovu člana 9. Zakona o lokalnoj samoupravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", br. 97/2016 i 36/2019), člana 16., 17. i 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske broj: 94/15), Statuta Opštine / Grada _____ („Službeni glasnik Opštine/ Grada _____) i Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga broj: _____ od _____, Opštinski Načelnik / Gradonačelnik donosi:

RJEŠENJE

o imenovanju Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja JKP/JVP _____

I

Imenuje se Komisija za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava (komunalne vodne infrastrukture) u vlasništvu Opštine / Grada _____, a kojima upravlja i koje održava JKP/JVP _____ na području Opštine/ Grada _____ (u daljem tekstu: Komisija), sastavljena od (3 ili 5) predstavnika JLS i JKP/JVP _____:

1. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
2. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
3. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
4. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
5. Ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP.

II

Osnovni cilj formiranja Komisije je da za Opštinu / Grad _____ ažurira registar stalnih sredstava koja su povjerena JKP/JVP _____ na upravljanje i održavanje, te provede proceduru knjiženja spomenutih neregistriranih stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP.

Komisija je zadužena za popis i identifikaciju neuknjižene komunalne vodne infrastrukture u vlasništvu Opštine / Grada _____, na način da utvrdi stanje, broj objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, a koji se ne vode u evidenciji (knjizi) stalnih sredstava niti JLS niti JKP/JVP i povjerene su JKP/JVP _____ na upravljanje i održavanje.

Komisija je zadužena da, nakon utvrđenog stanja broja objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji se ne vode u evidenciji Glavnoj knjizi stalnih sredstava JKP/JVP, provede proceduru prijenosa stalnih sredstava iz tzv. „Pomoćne“ knjige stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava, prema smjernicama koje su izrađene tokom implementacije Projekta MEG, a koje su izrađene u skladu sa važećim propisima Republike Srpske.

Članovi Komisije i sama Komisija imaju izvršnu, operativnu i koordinacijsku funkciju u procesu registriranja i knjiženja stalnih sredstava sa zadacima i odgovornostima određenim u Smjernicama za rad Komisije za popis i identifikaciju neknjiženih stalnih sredstava, te knjiženje istih u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP.

III

Za svoj rad Komisija je direktno odgovorna Opštinskom Načelniku / Gradonačelniku.

Komisija će Izvještaj o provedenim aktivnostima dostaviti Opštinskom Načelniku / Gradonačelniku.

Pored navedenog izvještaj Komisija će slijedeće izvještaje također dostaviti (Gradonačelniku):

- Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neknjiženih stalnih sredstava,
- Izvještaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava.

Opštinski Načelnik / Gradonačelnik će dostavljeni Izvještaje prezentirati Skupštini Opštine / Grada.

IV

Komisija će u toku trajanja provedbe MEG projekta raditi u bliskoj saradnji sa konsultantima koje tokom implementacije projekta ugovori UNDP, primjenjujući Procedure prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ u Glavnu knjigu stalnih sredstava koje su izrađene i usvojene tokom implementacije Projekta MEG.

Rad Komisije nije ograničen na trajanje MEG projekta i provodi se do okončanja zadataka zbog kojih je oformljena.

V

Komisija se imenuje na period od 4 godine.

Ukoliko do završetka procesa knjiženja spomenutih neregistriranih stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP dođe prije isteka perioda od četiri godine, komisija će prestati sa radom nakon predaje i usvajanja izvještaja o provedenoj proceduri stalnih sredstava.

Ako u periodu od četiri godine ne bude dovršen proces knjiženja spomenutih neregistriranih stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP, Komisiji će mandat biti produžen ili će se imenovati Komisija u drugačijem sastavu. Postupak imenovanja će se nastavljati do završetka ovog procesa.

Komisija će se sastajati periodično, u skladu sa akcionim planom i rokovima za implementaciju aktivnosti koji će Komisija usvojiti na početku svog rada, a minimalno jednom u toku mjesec dana.

Komisija će nakon periodičnih sastanaka izraditi zapisnik te isti dostaviti Načelniku / Gradonačelniku na uvid.

VI

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

VII

Prigovor ne odlaže izvršenje Rješenja.

Dostaviti:

OPŠTINSKI NAČELNIK / GRADONAČELNIK

1. Članovima komisije

2. a/a

14

Hodogram aktivnosti prema procedurama unosa stalnih sredstava

JLS: _____

JKP/JVP: _____

R/B	Aktivnost	Nosilac realizacije	Isporuke	Rokovi	Status (slijedi, u toku, završeno)	Napomena
1.	Prikupiti sve potrebne podatke i dokumente i izvršiti uvid u stanje popisa stalnih sredstava u JKP/JVP, odnosno stanje evidentiranja neuknjiženih stalnih sredstava u „Pomoćnu“ knjigu stalnih sredstava, uključujući i elaborate, izvještaje i zapisnike vezane za evidentirana neuknjižena stalna sredstva za koju je vršena evaluacija u ranijem periodu.	Komisija	“Pomoćna” knjiga stalnih sredstava	15 dana od dana formiranja Komisije		Pokrenuti proceduru prijenosa stalnih sredstava za ona stalna sredstva koja su već evidentirana u “Pomoćnoj” knjizi stalnih sredstava (prvi korak). JVP/JKP treba otvoriti novu “Pomoćnu” knjigu stalnih sredstava, te u istu nastaviti evidentirati stalna sredstva (kontinuirano)
2.	Prema „Pomoćnoj“ knjizi stalnih sredstava, izraditi Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima (vrsta, porijeklo, vrijednost) koja do tog momenta nisu bila uknjižena u Glavnu knjigu stalnih sredstava.	Komisija	Zapisnik	7 dana nakon aktivnosti broj 1		
3.	Izraditi Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava u čijem prilogu se nalazi Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima.	Komisija	Izvještaj sa Zapisnikom	7 dana nakon aktivnosti broj 1		
4.	Uputiti putem nadležne službe Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik (grado)načelniku.	Komisija/ Nadležna služba/ odjeljenje	Zapisnik i Izvještaj	7 dana nakon aktivnosti broj 1		Komisija dostavlja nadležnoj službi Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik, a nadležna služba isto dostavlja (grado)načelniku.

R/ B	Aktivnost	Nosilac realizacije	Isporuke	Rokovi	Status (slijedi, u toku, završeno)	Napomena
5.	Izraditi popratni akt i putem nadležne službe uputiti Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik općinskom / opštinskom / gradskom vijeću / skupštini na razmatranje i usvajanje.	Komisija/ Grado-načelnik/ Nadležna služba/ odjeljenje	Popratni akt/ Izvještaj/ Zapisnik	30 dana od aktivnosti broj 4		Komisija izrađuje popratni akt i dostavlja ga nadležnoj službi / odjeljenju Skupštine/ Vijeća zajedno sa Izvještajem o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik, a nadležna služba / odjeljenje Skupštine/ Vijeća isto dostavlja općinskom/ opštinskom/ gradskom vijeću/ skupštini na razmatranje i usvajanje. Daljnji tok aktivnosti ovisi o odluci Općinskog / Opštinskog / Gradskog vijeća/ skupštine
6.	Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS u zavisnosti od odabira procedura prijenosa stalnih sredstava izraditi Nacrt Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.	Komisija/ Nadležna služba/ odjeljenje	Nacrt Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/ JVP.			Zadatak Komisije je, da prezentira način prijenosa imovine gradonačelniku, te nakon što on odabere način prijenosa sredstava, pristupi izradi Odluke o prijenosu stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstavazajedno sa nadležnom službom. Nacrt Odluke, osim svojih obaveznih dijelova, popisne liste imovine, njenog porijekla i vrijednosti, mora sadržavati i posebnu odredbu u kojoj će se ograničiti prava preduzeća da istom imovinom raspoláže, odnosno da ista imovina ne može biti opterećena založnim pravom, niti predmetom ovrhe, predmetom trgovine, odnosno ne može ulaziti u stečajnu ili likvidacijsku masu. U slučaju stečaja ili likvidacije ista imovina se vraća u vlasništvo JLS.

R/B	Aktivnost	Nosilac realizacije	Isporuke	Rokovi	Status (slijedi, u toku, završeno)	Napomena
7.	Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS izrađeni Nacrt Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP uputiti (grado)načelniku, a koju će (grado)načelnik putem nadležne službe / odjeljenja uputiti općinskom / opštinskom / gradskom vijeću / skupštini na razmatranje usvajanje.	Komisija/ Nadležna služba/ odjeljenje Skupštine/ Vijeća / Grado- načelnik/ Vijeće ili Skupština	Prijedlog Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/ JVP			Daljnji tok aktivnosti ovisi o odluci Općinskog / Opštinskog / Gradskog vijeća / Skupštine
8.	Zajedno sa predstavnicima nadležne službe / odjeljenja JLS izraditi Odluku o angažiranju sudskih vještaka od strane (grado)načelnika.	Komsija/ Nadležna služba	Odluku o angažiranju sudskih vještaka			Vještaci trebaju biti mašinske i građevinske struke.
9.	Sastanak Komisije i sudskog vještaka i upoznavanje sudskog vještaka sa procedurama prijenosa stalnih sredstava iz "Pomoćne" u Glavnu knjigu stalnih sredstava.	Komisija	Zapisnik sa sastanka			
10.	Upoznati sudskog vještaka sa izrađenim dokumentima ("Pomoćna" knjiga stalnih sredstava, Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava i Zapisnik o identificiranim i popisanim stalnim sredstvima i Odluke općinskog / opštinskog / gradskog vijeća / skupštine).	Komisija	Zapisnik sa sastanka			

R/B	Aktivnost	Nosilac realizacije	Isporuke	Rokovi	Status (slijedi, u toku, završeno)	Napomena
11.	Pružiti podršku sudskom vještaku prilikom izrade elaborata.	Komisija				Na osnovu Izvještaja Komisije o provedenoj proceduri identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava, uključujući Zapisnik i Odluke o povećanju osnovnog kapitala ili Odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji stalnih sredstava sudski vještak je obavezan provjeriti evidenciju stalnih sredstava i na osnovu istih izraditi elaborate. Elaborati će sadržavati popisne liste stalnih sredstava i potvrdu procjene trenutne vrijednosti imovine koja se nalazi u izvještaju popisne komisije i Odluci općinskog/ opštinsko /gradskog vijeća/ skupštine. Elaborati će isto tako sadržavati i metodologiju evidentiranja i vrednovanja do tada neuknjižene imovine. Troškovi angažmana sudskog vještaka u obavezi su JKP/JVP.
12.	Pregledati nacrt elaborata sudskog vještaka i dostaviti istom komentare i prijedloge potrebnih izmjena i dopuna (prije zvaničnog dostavljanja elaborata Komisiji i nadležnoj službi).	Komisija	Zapisnik o pregledu nacrta elaborata i mišljenje Komisije			
13.	Nakon finalizacije elaborata od strane sudskog vještaka isti zajedno sa Odlukom o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odlukom o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP uputiti (grado)načelniku, koji ove dokumente treba putem nadležne službe / odjeljenja dostaviti JKP/JVP. JKP/JVP će nastaviti proceduru prijenosa stalnih sredstava u zavisnosti od odabrane procedure prijenosa.	Komisija/ Nadležna služba/ Grado- načelnik/	Odluka o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odluka o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP /Elaborat sudskog vještaka			

R/B	Aktivnost	Nosilac realizacije	Isporuke	Rokovi	Status (slijedi, u toku, završeno)	Napomena
14.	Izvjestiti gradonačelnika o provedenim aktivnostima Komisije o prijenosu stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstva.	Komisija	Izveštaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstva			
15.	Na nivou društva (JKP/JVP) izraditi i usvojiti Odluku o povećanju temeljnog kapitala ili Odluku o prihvaćanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.	Uprava JKP/JVP	Odluka o povećanju temeljnog kapitala ili Odluka o prihvaćanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP			U slučaju kada se izrađuje Odluka o prihvaćanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP, usvajanjem odluke započinje proces knjiženja stalnih sredstava u JKP/JVP.
16.	JKP/JVP upućuje zahtjev Komisiji za vrijednosne papire radi dobivanja odobrenja za emisiju vrijednosnih papira.	Uprava JKP/JVP	Zahtjev			Ovo se odnosi samo na JKP/JVP koja su registrirana kao d.d. ili a.d.. Važno je da JKP/JVP i nadležna služba posvete punu pažnju kompletiranju sve potrebne dokumentacije koja ide uz zahtjev kako Komisija za vrijednosne papire ne bi odbila zahtjev za emisiju novih dionica.
17.	Komisija za vrijednosne papire izdaje odobrenje za emisiju vrijednosnih papira i dostavlja ga JKP/JVP.	Komisija za vrijednosne papire	Odobrenje			Ovo se odnosi samo na JKP/JVP koja su registrirana kao d.d. ili a.d.
18.	JKP/JVP upućuje svu potrebnu dokumentaciju za povećanje temeljnog kapitala (odluke, elaborat, izvještaje, zapisnike i sl.) u sudsku proceduru (samo za slučaj povećanja osnovnog kapitala preduzeća).	Uprava JKP/JVP	Prijava povećanja temeljnog kapitala, Obavijest Komisiji za prijenos imovine o pokretanju procedure			

R/B	Aktivnost	Nosilac realizacije	Isporuke	Rokovi	Status (slijedi, u toku, završeno)	Napomena
19.	Sastavljanje / popunjavanje prijave za povećanje osnovnog kapitala društva od strane Direktora društva ili Skupštine dioničara preduzeća i predaja sudu u svrhu upisa stalnih sredstava u Sudski registar.	Direktor JKP/JVP	Prijava povećanja temeljnog kapitala			Direktor preduzeća će sastaviti prijavu za povećanje osnovnog kapitala na propisanom obrascu i predati ga nadležnom sudu zbog upisa u Sudski registar. Uz navedeni obrazac predaju se i elaborati sudskih vještaka u originalu i jedan primjerak Odluke skupštine preduzeća o povećanju osnovnog kapitala. Uz prijavu, potrebno je izvršiti uplatu sudske takse te uplatu takse za objavu u službenim novinama.
20.	Nadležni sud donosi rješenje o povećanju osnovnog kapitala preduzeća koje dostavlja JKP/JVP.	Nadležni sud	Rješenje			
21.	Nakon pravosnažnosti Rješenja nadležnog suda Financijsko-računovodstvena služba / odjeljenje JKP/JVP knjiži (upisuje) stalna sredstva u Glavnu knjigu stalnih sredstava.	Financijsko-računovodstvena služba	Glavna knjiga stalnih sredstava			
22.	JVP/JKP izrađuje izvještaj o provedenom procesu knjiženja stalnih sredstava i dostavlja isti Komisiji	Uprava JKP/JVP	Izvještaj i izvod iz finansijskog računovodstva			
23.	Izraditi Izvještaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstava i dostaviti isti (grado) načelniku, a gradonačelnik ga upućuje na usvajanje općinskom/opštinskom gradskom vijeću/skupštini.	Komisija	Izvještaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstava			

15

Obuka za članove komisije za prenos stalnih sredstava / Dio 1

Hodogram aktivnosti prema Procedurama unosa stalnih sredstava iz „pomoćne” u glavnu knjigu stalnih sredstava

09. Septembar 2020. godine

Ines Demirović, dipl. pravnik
Ines Delić, mag. oec.
Marijan Dujmović, dipl. ing.

1. KORAK

**ODABIR ČLANOVA I
FORMIRANJE KOMISIJE ZA
POPIS I IDENTIFIKACIJU
NEUKNJIŽENIH STALNIH
SREDSTAVA**

Nosilac realizacije:

(Grado)načelnik

Isporuka:

Rješenje o o imenovanju Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja JKP/JVP

Napomena:

Rok za dostavljanje Rješenja o imenovanju Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja JKP/JVP bio je 20.7.2020. godine.

Prilog 1: NACRT RJEŠENJA O IMENOVANJU KOMISIJE ZA IDENTIFIKACIJU I POPIS NEUKNJIŽENIH STALNIH SREDSTAVA KOJIM UPRAVLJA JKP/JVP (FBiH)

Broj:
Datum:

Na osnovu člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 48/06 i 51/06), člana 26. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 83/05), Statuta Općine/ Grada _____ ("Službeni glasnik Općine/Grada _____") i člana 18. i 36. Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga broj: _____ od _____ Općinski Načelnik/ Gradonačelnik donosi:

RJEŠENJE

o imenovanju Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava kojima upravlja JKP/JVP

I
Imenuje se Komisija za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava (komunalne vodne infrastrukture) u vlasništvu Općine / Grada _____ a kojom upravlja i koje održava JKP/JVP _____ na području Općine/ Grada _____ (u daljem tekstu: Komisija), sastavljena od (3 ili 4) predstavnika JLS i JKP/JVP:

1. ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
2. ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
3. ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
4. ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP
5. ime i prezime člana komisije, stručna sprema, radna pozicija u JLS ili JKP/JVP

II
Članovi ožj formiranja Komisije je da se Općinu / Grad _____ ažurira registar stalnih sredstava koja su posjedena JKP/JVP _____ na upravljanje i održavanje, te provede proceduru knjiženja spomenutih nerregistriраних stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP.

Komisija je zadužena za popis i identifikaciju neuknjižene komunalne vodne infrastrukture u vlasništvu Općine / Grada _____ na način da utvrdi stanje, broj objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, a koji se ne vode u evidenciji (knjizi) stalnih sredstava niti JLS niti JKP/JVP i posjedena su JKP/JVP _____ na upravljanje i održavanje.

Komisija je zadužena da, nakon utvrđenog stanja broja objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda koji se ne vode u evidenciji Glavnoj knjizi stalnih sredstava JKP/JVP, provede proceduru prijensa stalnih sredstava iz tzv. „Pomoćne“ knjige stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava, prema imenovanju koje su utrađene tokom implementacije Projekta MEG, a koje su utrađene u skladu sa važećim propisima Federacije BiH i njenih kantona.

Članovi Komisije i sama Komisija imaju izvršnu, operativnu i koordinativnu funkciju u procesu registriranja i knjiženja stalnih sredstava sa zadacima i odgovornostima određeni u Smjernicama za rad Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava, te knjiženje istih u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP.

III
Za svoj rad Komisija je direktno odgovorna Općinskom Načelniku / Gradonačelniku.

Komisija će izvještaj o provedenim aktivnostima dostaviti Općinskom Načelniku / Gradonačelniku.

Pored navedenog izvještaj Komisija će slijedeće izvještaje također dostaviti (Gradonačelniku):

- Izvještaj o provedenoj proceduri identifikacije popisa neuknjiženih stalnih sredstava,
- Izvještaj o provedenoj proceduri prijensa stalnih sredstava.

Općinski Načelnik / Gradonačelnik će dostavljene izvještaje prezentirati Općinskom/Gradskom Vijeću.

IV
Komisija će u toku trajanja provedbe MEG projekta raditi u bitnoj saradnji sa konsultantima koje tokom implementacije projekta upravlja UNCFP, primjenjujući Procedure prijensa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ u Glavnu knjigu stalnih sredstava koje su utrađene i usvojene tokom implementacije Projekta MEG. Rad Komisije nije ograničen na trajanje MEG projekta i provodi se do okončanja zadatka zbog kojih je otvorena.

V
Komisija se imenuje na period od 4 godine.

Ukoliko do završetka procesa knjiženja spomenutih nerregistriраних stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP dođe prije isteka perioda od četiri godine, Komisija će prestatu sa radom nakon predaja i usvajanja izvještaja o provedenoj proceduri stalnih sredstava.

Ako u periodu od četiri godine ne bude dovršen proces knjiženja spomenutih nerregistriраних stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP, Komisiji će mandat biti produžen ili će se imenovati Komisija u drugačijem sastavu. Postupak imenovanja će se nastavljati do završetka ovog procesa.

Komisija će se sastajati periodično, u skladu sa akcionim planom i rokovima za implementaciju aktivnosti koji će Komisija usvojiti na početku svog rada, a minimalno jednom u toku mjesec dana.

Komisija će nakon periodičnih sastanaka izraditi zapisnik te isti dostaviti Načelniku / Gradonačelniku na vidi.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Priporovano ne odlaže izvršenje Rješenja.

Dostaviti:
1. Članovima komisije
2. n/s

OPĆINSKI NAČELNIK / GRADONAČELNIK

2. KORAK

PRIKUPITI SVE POTREBNE PODATKE I DOKUMENTE I IZVRŠITI UVID U STANJE POPISA STALNIH SREDSTAVA U JKP/JVP, ODNOSNO STANJE EVIDENTIRANJA NEUKNJIŽENIH STALNIH SREDSTAVA U „POMOĆNU“ KNJIGU STALNIH SREDSTAVA, UKLJUČUJUĆI SVU POPRATNU DOKUMENTACIJU.

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporučka:

„Pomoćna“ knjiga stalnih sredstava

Napomena:

- pokrenuti proceduru prijensa
- nastaviti ažurirati postojeću „pomoćnu“ knjigu ili otvoriti novu

3. KORAK

PREMA „POMOĆNOJ“ KNJIZI STALNIH SREDSTAVA, IZRADITI ZAPISNIK O IDENTIFICIRANIM I POPISANIM STALNIM SREDSTVIMA (VRSTA, PORIJEKLO, VRIJEDNOST) KOJA DO TOG MOMENTA NISU BILA UKNJIŽENA U GLAVNU KNJIGU STALNIH SREDSTAVA.

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuka:

Zapisnik

Napomena:

Formalizacija „pomoćne“ knjige

4. KORAK

IZRADITI IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ PROCEDURI IDENTIFIKACIJE I POPISA NEUKNJIŽENIH STALNIH SREDSTAVA U ČIJEM PRILOGU SE NALAZI ZAPISNIK O IDENTIFICIRANIM I POPISANIM STALNIM SREDSTVIMA.

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuka:

Izveštaj sa Zapisnikom

Napomena:

Izveštaj treba da sadrži cilj i način rada provođenja procedure identifikacije i popisa neuknjiženih stalnih sredstava.

5. KORAK

**PUTEM NADLEŽNE SLUŽBE
UPUTITI IZVJEŠTAJ O
PROVEDENOJ PROCEDURI
IDENTIFIKACIJE I POPISA
NEUKNJIŽENIH STALNIH
SREDSTAVA, UKLUČUJUĆI
ZAPISNIK
(GRADO)NAČELNIKU.**

Nosilac realizacije:

Komisija / Nadležna služba / odijeljenje

Isporuca:

Zapisnik i Izvještaj

Napomena:

- Komisija dostavlja službi izvještaj, a nadležna služba (grado)načelniku

6. KORAK

**IZRADITI POPRATNI AKT I PUTEM
NADLEŽNE SLUŽBE UPUTITI
IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ
PROCEDURI IDENTIFIKACIJE I
POPISA NEUKNJIŽENIH STALNIH
SREDSTAVA, UKLUČUJUĆI
ZAPISNIK OPĆINSKOM /
OPŠTINSKOM / GRADSKOM
VIJEĆU / SKUPŠTINI NA
RAZMATRANJE I USVAJANJE.**

Nosilac realizacije:

Komisija / Gradonačelnik/ Nadležna služba/odjeljenje

Isporuca:

Popratni akt / Zapisnik / Izvještaj

Napomena:

- Komisija dostavlja službi Popratni akt, Zapisnik i Izvještaj, a nadležna služba općinskom/opštinskom / gradskom vijeću/ skupštini na razmatranje i usvajanje.

-Daljni tok ovisi o odluci Vijeća/Skupštine.

7. KORAK

ZAJEDNO SA PREDSTAVNICIMA NADLEŽNE SLUŽBE / ODJELJENJA JLS U ZAVISNOSTI OD ODABIRA PROCEDURA PRIJENOSA STALNIH SREDSTAVA IZRADITI NACRT ODLUKE O POVEĆANJU TEMELJNOG KAPITALA PREDUZEĆA ILI NACRT ODLUKE O STICANJU STALNIH SREDSTAVA BEZ NAKNADE, ODNOSNO O DONACIJI OSNOVNIH SREDSTAVA JKP/JVP.

Nosilac realizacije:

Komisija / Nadležna služba/odjeljenje

Isporuka:

Nacrt Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.

Napomena:

- Komisija prezentira moguće načine prijenosa stalnih sredstava Gradonačelniku
- Odabir metode za prijenos stalnih sredstava.

8. KORAK

ZAJEDNO SA PREDSTAVNICIMA NADLEŽNE SLUŽBE / ODJELJENJA JLS IZRADENI NACRT ODLUKE O POVEĆANJU TEMELJNOG KAPITALA PREDUZEĆA ILI NACRT ODLUKE O STICANJU STALNIH SREDSTAVA BEZ NAKNADE, ODNOSNO O DONACIJI OSNOVNIH SREDSTAVA JKP/JVP UPUTITI (GRADO)NAČELNIKU, A KOJU ĆE (GRADO)NAČELNIK PUTEM NADLEŽNE SLUŽBE / ODJELJENJA UPUTITI OPĆINSKOM / OPŠTINSKOM / GRADSKOM VJEĆU / SKUPŠTINI NA RAZMATRANJE USVAJANJE.

Nosilac realizacije:

Komisija/ Nadležna služba/odjeljenje
Skupštine/Vijeća / Gradonačelnik/ Vijeće ili Skupština

Isporuka:

Prijedlog Odluke o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Nacrt odluke o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP

Napomena:

- Daljnji tok aktivnosti ovisi o odluci Općinskog / Opštinskog / Gradskog vijeća / Skupštine

9. KORAK

**ZAJEDNO SA
PREDSTAVNICIMA NADLEŽNE
SLUŽBE / ODJELJENJA JLS
IZRADITI ODLUKU O
ANGAŽIRANJU SUDSKIH
VJEŠTAKA OD STRANE
(GRADO)NAČELNIKA.**

Nosilac realizacije:

Komisija/ Nadležna služba/odjeljenje

Isporuca:

Odluka o angažiranju sudskih vještaka

Napomena:

- Vještaci mašinske i građevinske struke

10. KORAK

**SASTANAK KOMISIJE I
SUDSKOG VJEŠTAKA I
UPOZNAVANJE SUDSKOG
VJEŠTAKA SA
PROCEDURAMA
PRIJENOSA STALNIH
SREDSTAVA IZ
"POMOĆNE" U GLAVNU
KNJIGU STALNIH
SREDSTAVA.**

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuca:

Zapisnik sa sastanka

Napomena:

Kompleksnost procesa, uloga, način rada i Komisije, ciljevi procedura.

11. KORAK

UPOZNATI SUDSKOG VJEŠTAKA SA IZRAĐENIM DOKUMENTIMA ("POMOĆNA" KNJIGA STALNIH SREDSTAVA, IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ PROCEDURI IDENTIFIKACIJE I POPIISA NEUKNJIŽENIH STALNIH SREDSTAVA I ZAPISNIK O IDENTIFICIRANIM I POPISANIM STALNIM SREDSTVIMA I ODLUKE OPĆINSKOG / OPŠTINSKOG / GRADSKOG VIJEĆA / SKUPŠTINE).

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuka:

Zapisnik sa sastanka

Napomena:

Očekivanja od Sudskog vještaka

12. KORAK

PRUŽITI PODRŠKU SUDSKOM VJEŠTAKU PRILIKOM IZRADE ELABORATA.

Nosilac realizacije:

Komisija

Napomena:

Dati jasne upute.

13. KORAK

PREGLEDATI NACRT ELABORATA SUDSKOG VJEŠTAKA I DOSTAVITI ISTOM KOMENTARE I PRIJEDLOGE POTREBNIH IZMJENA I DOPUNA (PRIJE ZVANIČNOG DOSTAVLJANJA ELABORATA KOMISIJI I NADLEŽNOJ SLUŽBI).

Nosilac realizacije:

Komisija

Napomena:

Zapisnik o pregledu nacрта elaborata i mišljenje Komisije.

14. KORAK

NAKON FINALIZACIJE ELABORATA OD STRANE SUDSKOG VJEŠTAKA ISTI ZAJEDNO SA ODLUKOM O POVEĆANJU TEMELJNOG KAPITALA PREDUZEĆA ILI ODLUKOM O STICANJU STALNIH SREDSTAVA BEZ NAKNADE, ODNOSNO O DONACIJI OSNOVNIH SREDSTAVA JKP/JVP UPUTITI (GRADO)NAČELNIKU, KOJI OVE DOKUMENTE TREBA PUTEM NADLEŽNE SLUŽBE / ODJELJENJA DOSTAVITI JKP/JVP. JKP/JVP ĆE NASTAVITI PROCEDURU PRIJENOSA STALNIH SREDSTAVA U ZAVISNOSTI OD ODABRANE PROCEDURE PRIJENOSA.

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuka:

Odluka o povećanju temeljnog kapitala preduzeća ili Odluka o sticanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP / Elaborat sudskog vještaka

Napomena:

Predaja imovine na upravljanje i održavanje

15. KORAK

IZVJESTITI GRADONAČELNIKA O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA KOMISIJE O PRIJENOSU STALNIH SREDSTAVA IZ „POMOĆNE“ KNJIGE U GLAVNU KNJIGU STALNIH SREDSTVA.

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuka:

Izveštaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstva

Napomena:

Zvanični Izveštaj o radu Komisije

16. KORAK

NA NIVOU DRUŠTVA (JKP/JVP) IZRADITI I USVOJITI ODLUKU O POVEĆANJU TEMELJNOG KAPITALA ILI ODLUKU O PRIHVAĆANJU STALNIH SREDSTAVA BEZ NAKNADE, ODNOSNO O DONACIJI OSNOVNIH SREDSTAVA JKP/JVP.

Nosilac realizacije:

Uprava JKP/JVP

Isporuka:

Odluka o povećanju temeljnog kapitala ili Odluka o prihvatanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP

Napomena:

Započinje proces knjiženja stalnih sredstava u JKP/JVP

17. KORAK – Samo za JKP/JVP registrirane kao d.d. ili a.d.

**JKP/JVP UPUĆUJE ZAHTJEV
KOMISIJI ZA VRIJEDNOSNE
PAPIRE RADI DOBIVANJA
ODOBRENJA ZA EMISIJU
VRIJEDNOSNIH PAPIRA.**

Nosilac realizacije:

Uprava JKP/JVP

Isporuka:

Zahtjev

18. KORAK – Samo za JKP/JVP registrirane kao d.d. ili a.d.

**KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE
PAPIRE IZDAJE ODOBRENJE ZA
EMISIJU VRIJEDNOSNIH PAPIRA
I DOSTAVLJA GA JKP/JVP.**

Nosilac realizacije:

Komisija za vrijednosne papire

Isporuka:

Odobrenje

19. KORAK

JKP/JVP UPUĆUJE SVU POTREBNU DOKUMENTACIJU ZA POVEĆANJE TEMELJNOG KAPITALA (ODLUKE, ELABORAT, IZVJEŠTAJE, ZAPISNIKE I SL.) U SUDSKU PROCEDURU (SAMO ZA SLUČAJ POVEĆANJA OSNOVNOG KAPITALA PREDUZEĆA).

Nosilac realizacije:

Uprava JKP/JVP

Isporuka:

Prijava povećanja temeljnog kapitala, Obavijest Komisiji za prijenos imovine o pokretanju procedure

20. KORAK

SASTAVLJANJE / POPUNJAVANJE PRIJAVE ZA POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA DRUŠTVA OD STRANE DIREKTORA DRUŠTVA ILI SKUPŠTINE DIONIČARA PREDUZEĆA I PREDAJA SUDU U SVRHU UPISA STALNIH SREDSTAVA U SUDSKI REGISTAR.

Nosilac realizacije:

Direktor JKP/JVP

Isporuka:

Prijava povećanja temeljnog kapitala

Nosilac realizacije:

- Direktor sastavlja prijavu za povećanje osnovnog kapitala na propisanom obrascu -> Sudski registar

21. KORAK

**NADLEŽNI SUD DONOSI
RJEŠENJE O POVEĆANJU
OSNOVNOG KAPITALA
JKP/JVP.**

Nosilac realizacije:

Nadležni sud

Isporuka:

Rješenje

22. KORAK

**NAKON PRAVOSNAŽNOSTI
RJEŠENJA NADLEŽNOG SUDA
FINANCIJSKO-
RAČUNOVODSTVENA SLUŽBA /
ODJELIENJE JKP/JVP KNJIŽI
(UPISUJE) STALNA SREDSTVA U
GLAVNU KNJIGU STALNIH
SREDSTAVA.**

Nosilac realizacije:

Financijsko-računovodstvena služba

Isporuka:

Glavna knjiga stalnih sredstava

23. KORAK

JVP/JKP IZRAĐUJE IZVJEŠTAJ O PROVEDENOM PROCESU KNJIŽENJA STALNIH SREDSTAVA I DOSTAVLJA ISTI KOMISIJI

Nosilac realizacije:

Uprava JKP/JVP

Isporuka:

Izveštaj iz finansijskog računovodstva

24. KORAK

IZRADITI IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ PROCEDURI PRIJENOSA STALNIH SREDSTAVA IZ „POMOĆNE“ KNJIGE U GLAVNU KNJIGU STALNIH SREDSTVA I DOSTAVITI ISTI (GRADO)NAČELNIKU, A GRADONAČELNIK GA UPUĆUJE NA USVAJANJE OPĆINSKOM/OPŠTINSKOM GRADSKOM VIJEĆU/SKUPŠTINI.

Nosilac realizacije:

Komisija

Isporuka:

Izveštaj o provedenoj proceduri prijenosa stalnih sredstava iz „Pomoćne“ knjige u Glavnu knjigu stalnih sredstva

NAREDNI KORACI:

- Komisija će izraditi plan aktivnosti koje će provoditi u narednom periodu,
- Komisija će započeti proceduru prijenosa stalnih sredstva iz „pomoćne” u glavnu knjigu,
- Komisija u suradnji sa JKP/JVP i JLS treba definirati koja su to stalna sredstva koja će biti predmetom prijenosa iz „pomoćne” u glavnu knjigu stalnih sredstava,
- Komisija u suradnji sa JKP/JVP i JLS treba (grado)načelniku prezentirati moguće načine prijenosa stalnih sredstava iz pomoćne u glavnu knjigu, a (grado)načelnik će donijeti konačnu odluku o načinu na koji će se stalna sredstva prenositi,
- Komisija će o svim provedenim aktivnostima po ovom zadatku jednom mjesečno obavijestiti predstavnike projektnog tima projekta MEG (UNDP) i Konsultanta, uključujući i dostavljanje zapisnika sa održanih sastanaka Komisije.

Pitanja?

**Zahvaljujemo
se na Vašoj pažnji!**

16

Obuka za članove komisije za prenos stalnih sredstava / Dio 2

Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja – MEG

OBUKA ČLANOVA KOMISIJE ZA POPIS I IDENTIFIKACIJU NEUKNJIŽENIH STALNIH SREDSTAVA PREMA PROCEDURAMA ZA PRIJENOS STALNIH SREDSTAVA IZ „POMOĆNE„ U GLAVNU KNJIGU

Ines Demirović, dipl. pravnik
Ines Delić, mag. oec.
Marijan Dujmović, dipl. ing.

09. Septembar 2020. godine

SADRŽAJ:

1. Ciljevi obuke, dnevni red, metodologija rada i temeljna pravila
2. Posljedice neevidentiranja svih stalnih sredstava u glavnoj knjizi JKP/JVP
3. Prednosti održavanja tačnog i ažurnog registra stalnih sredstava
4. Analiza zakonodavno-pravnog okvira
5. Procedure prijena stalnih sredstava iz „pomoćne“ u glavnu knjigu stalnih sredstava i njihovo evidentiranje u računovodstvu
6. Smjernice za imenovanje i rad Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava
7. Primjer dobre prakse

1. CILJEVI OBUKE

- Članovi Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava informirani su o mogućim načinima prijenosa stalnih sredstava iz „pomoćne“ u glavnu knjigu
- Članovi Komisije za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava obučeni su za provođenje procedura prijenosa stalnih sredstava i iste odmah započinj u provoditi

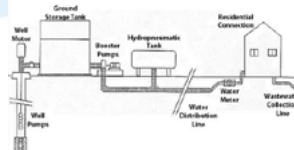

2. POSLJEDICE NEEVIDENTIRANJA SVIH STALNIH SREDSTAVA U GLAVNOJ KNJIZI JKP/JVP ILI JLS

NEMOGUĆNOST
PLANIRANJA
ODRŽAVANJA STALNIH
SREDSTAVA

NEOBRAČUNAVANJE
TROŠKOVA
AMORTIZACIJE
KOJIMA SE KROZ
CIJENU OSIGURAVAJU
SREDSTAVA ZA
ODRŽAVANJE STALNIH
SREDSTAVA

NEMOGUĆNOST
KONTROLE STALNIH
SREDSTAVA

Analiza zakonodavno-pravnog okvira

4. ANALIZA ZAKONODAVNO-PRAVNOG OKVIRA

Zakoni koji u cijelosti ili dijelom reguliraju oblast komunalne infrastrukture, njeno održavanja i načina prijenosa iste, na nivou Federacije BiH i RS su:

- a) Zakon o principima lokalne samouprave FBiH / Zakon o lokalnoj samoupravi RS,
- b) Zakon o vodama FBiH i RS,
- c) Zakon o komunalnim djelatnostima FBiH i RS,
- d) Zakon o stvarnim pravima FBiH i RS.

4.a) ZAKON O PRINCIPIIMA LOKALNE SAMOUPRAVE FBiH / ZAKON O LOKALNOJ SAMOUPRAVI RS

- Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica (FBiH i RS).
- Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom u skladu sa zakonom (FBiH i RS).
- U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju (između ostalog) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture: vodosnabdijevanje, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (FBiH i RS).
- Imovinom u vlasništvu JLS mora se upravljati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te u interesu lokalnog stanovništva i s pažnjom dobrog domaćina. Postupak utvrđivanja i prijenosa vlasništva i rješavanje međusobnih potraživanja u vezi sa prijenosom vlasništva, kao i druga imovinska potraživanja uređuju se zakonom (FBiH i RS).
- Općinsko / Opštinsko Vijeće / Skupština odlučuje o pribavljanju, korištenju, upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave (FBiH).

4.b) ZAKON O KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA FBiH I RS

- Kantonalnim zakonima o komunalnim djelatnostima stavljena je van snage primjena federalnog Zakona o komunalnim djelatnostima.
- Kantonalnim zakonima o komunalnim djelatnostima u FBiH propisuje se da načinom organiziranja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga, JLS obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti po načelu održivog razvoja.
- Zakonom o komunalnim djelatnostima RS propisuje se da JLS obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti.
- Jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje organizirano obavljanje komunalnih djelatnosti, a svojom odlukom, između ostalog, detaljnije propisuje: uslove i način obavljanja komunalnih djelatnosti, materijalne, tehničke i druge uslove za financiranje, razvoj, izgradnju i održavanje komunalnih objekata.

4.c) ZAKON O STVARNIM PRAVIMA FBIH I RS (1/2)

- Vlasništvo je stvarno pravo, koje vlasniku daje ovlaštenje da slobodno i po svojoj volji stvar posjeduje, koristi i da s njome raspolaže, a svakoga od toga prava isključi u granicama određenim zakonom.

Opća i javna dobra

- Nisu sposobni biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava oni dijelovi prirode koji po svojim osobinama ne mogu biti u vlasti niti jedne fizičke ili pravne osobe pojedinačno, nego su na upotrebi svih, kao što su to atmosferski zrak, voda u rijekama, jezerima i moru, te morska obala (opća dobra).
- Javna dobra su stvari koje su po zakonu namijenjene da služe svima pod jednakim uvjetima, kao što su: javni putevi, ulice, trgovi i sl. Na javna dobra se primjenjuju pravila koja važe za opće dobro, ako zakonom nije šta drugo određeno.
- O općim i javnim dobrima vodi brigu i njima upravlja i za to odgovara određeni subjekt javnog prava što se određuje posebnim zakonom.

4.c) ZAKON O STVARNIM PRAVIMA FBIH I RS (2/2)

Dobra od općeg interesa

- Stvari za koje je posebnim zakonom određeno da su dobra od općeg interesa uživaju posebnu zaštitu.
- Stvari od općeg interesa, a koje nisu istovremeno opća dobra, kao što su npr. građevinska zemljišta, poljoprivredna zemljišta, šume i šumska zemljišta, zaštićeni dijelovi prirode, biljni i životinjski svijet, stvari od kulturnog, historijskog i ekološkog značaja, mogu biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava.

Procedure prijenosa stalnih sredstava iz „pomoćne” u glavnu knjigu stalnih sredstava

5. PROCEDURE PRIJENOSA STALNIH SREDSTAVA IZ „POMOĆNE” U GLAVNU KNJIGU STALNIH SREDSTAVA (1/3)

- Preduslov za prijenos neevidentiranih stalnih sredstava je identifikacija istih i izrada „pomoćne” knjiga stalnih sredstava
- Cilj je također da se izbjegnu nagle i značajne promjene u zakonom propisanoj knjizi stalnih sredstava i posljedično obračunu amortizacije istih, jer će trošak po ovom osnovu, a time i cijena usluge, imati nagli rast.

KNJIGA STALNIH SREDSTAVA									
Redni broj	Redni broj sredstva	Ime sredstva	Jedinična mjera	Procjena	Datum aktiviranja	Kategorija sredstva	Godišnja stopa amortizacije	Godišnji iznos amortizacije	Preostalo vrijednost sredstva
1	10001	10001	10001	10001	10001	10001	10001	10001	10001
2	10002	10002	10002	10002	10002	10002	10002	10002	10002
3	10003	10003	10003	10003	10003	10003	10003	10003	10003
4	10004	10004	10004	10004	10004	10004	10004	10004	10004
5	10005	10005	10005	10005	10005	10005	10005	10005	10005
6	10006	10006	10006	10006	10006	10006	10006	10006	10006
7	10007	10007	10007	10007	10007	10007	10007	10007	10007
8	10008	10008	10008	10008	10008	10008	10008	10008	10008
9	10009	10009	10009	10009	10009	10009	10009	10009	10009
10	10010	10010	10010	10010	10010	10010	10010	10010	10010
11	10011	10011	10011	10011	10011	10011	10011	10011	10011
12	10012	10012	10012	10012	10012	10012	10012	10012	10012
13	10013	10013	10013	10013	10013	10013	10013	10013	10013
14	10014	10014	10014	10014	10014	10014	10014	10014	10014
15	10015	10015	10015	10015	10015	10015	10015	10015	10015
16	10016	10016	10016	10016	10016	10016	10016	10016	10016
17	10017	10017	10017	10017	10017	10017	10017	10017	10017
18	10018	10018	10018	10018	10018	10018	10018	10018	10018
19	10019	10019	10019	10019	10019	10019	10019	10019	10019
20	10020	10020	10020	10020	10020	10020	10020	10020	10020
21	10021	10021	10021	10021	10021	10021	10021	10021	10021
22	10022	10022	10022	10022	10022	10022	10022	10022	10022
23	10023	10023	10023	10023	10023	10023	10023	10023	10023
24	10024	10024	10024	10024	10024	10024	10024	10024	10024
25	10025	10025	10025	10025	10025	10025	10025	10025	10025
26	10026	10026	10026	10026	10026	10026	10026	10026	10026
27	10027	10027	10027	10027	10027	10027	10027	10027	10027
28	10028	10028	10028	10028	10028	10028	10028	10028	10028
29	10029	10029	10029	10029	10029	10029	10029	10029	10029
30	10030	10030	10030	10030	10030	10030	10030	10030	10030
31	10031	10031	10031	10031	10031	10031	10031	10031	10031
32	10032	10032	10032	10032	10032	10032	10032	10032	10032
33	10033	10033	10033	10033	10033	10033	10033	10033	10033
34	10034	10034	10034	10034	10034	10034	10034	10034	10034
35	10035	10035	10035	10035	10035	10035	10035	10035	10035
36	10036	10036	10036	10036	10036	10036	10036	10036	10036
37	10037	10037	10037	10037	10037	10037	10037	10037	10037
38	10038	10038	10038	10038	10038	10038	10038	10038	10038
39	10039	10039	10039	10039	10039	10039	10039	10039	10039
40	10040	10040	10040	10040	10040	10040	10040	10040	10040
41	10041	10041	10041	10041	10041	10041	10041	10041	10041
42	10042	10042	10042	10042	10042	10042	10042	10042	10042
43	10043	10043	10043	10043	10043	10043	10043	10043	10043
44	10044	10044	10044	10044	10044	10044	10044	10044	10044
45	10045	10045	10045	10045	10045	10045	10045	10045	10045
46	10046	10046	10046	10046	10046	10046	10046	10046	10046
47	10047	10047	10047	10047	10047	10047	10047	10047	10047
48	10048	10048	10048	10048	10048	10048	10048	10048	10048
49	10049	10049	10049	10049	10049	10049	10049	10049	10049
50	10050	10050	10050	10050	10050	10050	10050	10050	10050
51	10051	10051	10051	10051	10051	10051	10051	10051	10051
52	10052	10052	10052	10052	10052	10052	10052	10052	10052
53	10053	10053	10053	10053	10053	10053	10053	10053	10053
54	10054	10054	10054	10054	10054	10054	10054	10054	10054
55	10055	10055	10055	10055	10055	10055	10055	10055	10055
56	10056	10056	10056	10056	10056	10056	10056	10056	10056
57	10057	10057	10057	10057	10057	10057	10057	10057	10057
58	10058	10058	10058	10058	10058	10058	10058	10058	10058
59	10059	10059	10059	10059	10059	10059	10059	10059	10059
60	10060	10060	10060	10060	10060	10060	10060	10060	10060
61	10061	10061	10061	10061	10061	10061	10061	10061	10061
62	10062	10062	10062	10062	10062	10062	10062	10062	10062
63	10063	10063	10063	10063	10063	10063	10063	10063	10063
64	10064	10064	10064	10064	10064	10064	10064	10064	10064
65	10065	10065	10065	10065	10065	10065	10065	10065	10065
66	10066	10066	10066	10066	10066	10066	10066	10066	10066
67	10067	10067	10067	10067	10067	10067	10067	10067	10067
68	10068	10068	10068	10068	10068	10068	10068	10068	10068
69	10069	10069	10069	10069	10069	10069	10069	10069	10069
70	10070	10070	10070	10070	10070	10070	10070	10070	10070
71	10071	10071	10071	10071	10071	10071	10071	10071	10071
72	10072	10072	10072	10072	10072	10072	10072	10072	10072
73	10073	10073	10073	10073	10073	10073	10073	10073	10073
74	10074	10074	10074	10074	10074	10074	10074	10074	10074
75	10075	10075	10075	10075	10075	10075	10075	10075	10075
76	10076	10076	10076	10076	10076	10076	10076	10076	10076
77	10077	10077	10077	10077	10077	10077	10077	10077	10077
78	10078	10078	10078	10078	10078	10078	10078	10078	10078
79	10079	10079	10079	10079	10079	10079	10079	10079	10079
80	10080	10080	10080	10080	10080	10080	10080	10080	10080
81	10081	10081	10081	10081	10081	10081	10081	10081	10081
82	10082	10082	10082	10082	10082	10082	10082	10082	10082
83	10083	10083	10083	10083	10083	10083	10083	10083	10083
84	10084	10084	10084	10084	10084	10084	10084	10084	10084
85	10085	10085	10085	10085	10085	10085	10085	10085	10085
86	10086	10086	10086	10086	10086	10086	10086	10086	10086
87	10087	10087	10087	10087	10087	10087	10087	10087	10087
88	10088	10088	10088	10088	10088	10088	10088	10088	10088
89	10089	10089	10089	10089	10089	10089	10089	10089	10089
90	10090	10090	10090	10090	10090	10090	10090	10090	10090
91	10091	10091	10091	10091	10091	10091	10091	10091	10091
92	10092	10092	10092	10092	10092	10092	10092	10092	10092
93	10093	10093	10093	10093	10093	10093	10093	10093	10093
94	10094	10094	10094	10094	10094	10094	10094	10094	10094
95	10095	10095	10095	10095	10095	10095	10095	10095	10095
96	10096	10096	10096	10096	10096	10096	10096	10096	10096
97	10097	10097	10097	10097	10097	10097	10097	10097	10097
98	10098	10098	10098	10098	10098	10098	10098	10098	10098
99	10099	10099	10099	10099	10099	10099	10099	10099	10099
100	10100	10100	10100	10100	10100	10100	10100	10100	10100

5. PROCEDURE PRIJENOSA STALNIH SREDSTAVA IZ „POMOĆNE“ U GLAVNU KNJIGU STALNIH SREDSTVA (2/3)

- Prije započinjanja procesa evidentiranja imovine iz pomoćne u glavnu knjigu, potrebno je donijeti Odluku na koji će se način predmetna stalna sredstva knjižiti u Glavnoj knjizi stalnih sredstava. Identificirana su četiri moguća načina knjiženja stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JLS ili JKP/JVP:
  - a) **Povećanje osnovnog kapitala** (unos komunalnih vodnih građevina u osnovni kapital JKP/JVP),
  - b) **Sticanje stalnih sredstava bez naknade, odnosno „donacija“ osnovnih sredstava** (povećanje kapitalnih rezervi) između JLS i JKP/JVP,
  - c) **JLS povjerava stalna sredstva na upravljanje i održavanje svom JKP/JVP uz određenu novčanu naknadu** minimalno u vrijednosti troškova amortizacije svih stalnih sredstava putem kojih JKP/JVP pruža vodne usluge
  - d) **Potpisivanje koncesionog ugovora za komunalnu vodnu infrastrukturu** između entitet / kanton i JKP/JVP minimalno u vrijednosti troškova amortizacije svih stalnih sredstava putem kojih JKP/JVP pruža usluga.

5. PROCEDURE PRIJENOSA STALNIH SREDSTAVA IZ „POMOĆNE“ U GLAVNU KNJIGU STALNIH SREDSTVA (3/3)

- Zakonodavno pravni okvir omogućuje korištenje sva četiri načina prijenosa stalnih sredstava
- Stav MEG Projektnog tima je da je primjena najma i koncesije vrlo kompleksna, kako za JKP/JVP, tako i za JLS, prvenstveno zbog računovodstvenog tretmana navedenih opcija, te je preporuka MEG Projektnog tima da se koriste prva dva načina prijenosa stalnih sredstava (povećanje osnovnog kapitala i sticanje stalnih sredstava bez naknade)

5.a) POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA (1/2)

- U kapital će se se unositi stalna sredstva evidentirana u „pomoćnoj” knjizi stalnih sredstava.
- Povećanje osnovnog kapitala unosom stalnih sredstava moguće je samo onda ako se u Odluci o povećanju temeljnog kapitala to izričito navede i ako se odredi rok u kojem će preduzeće unijeti predmetna stalna sredstva.
- Stvari se moraju unijeti u društvo prije nego što se nadležnom sudu podnese prijava za upis povećanja osnovnog kapitala u sudski registar.
- U osnovni se kapital JKP/JVP mogu unijeti samo stalna sredstva kojima se može utvrditi vrijednost.
- Stalna sredstva evidentirat će se u poslovnim knjigama prema svojoj fer vrijednosti, odnosno prema procijenjenom iznosu od strane neovisnog stalnog sudskog vještaka odgovarajuće struke.

5.a) POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA (2/2)

Računovodstveno evidentiranje

- Unesena stalna sredstva u osnovni kapital JKP/JVP naknadno se mjere i objavljuju u skladu sa zahtjevima **MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema**

Konto	Duguje	Potražuje
Osnovni kapital (udjeličara/dioničara/državni kapital)		X
Odgovarajuća vrsta imovine (Građevinski objekt, postrojenja i oprema)	X	

- Amortizacija stalog sredstva pocinje kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu

- Potrebno je definirati korisni vijek upotrebe stalnih sredstava

**5.b) STICANJE STALNIH SREDSTAVA BEZ NAKNADE, ODNOSNO „DONACIJA“
OSNOVNIH SREDSTAVA (1/2)**

- Ustupanje stalnih sredstava od strane osnivača JKP/JVP na korištenje i upravljanje bez naknade
- Za ovo knjiženje potrebna je Odluka Skupštine preduzeća o prihvatanju sredstava bez naknade odnosno o prihvatanju donacije stalnih sredstava i Elaborati sudskih vještaka mašinske i građevinske struke
- Evidentiranje donacije, odnosno sticanje stalnih sredstava bez naknade, u računovodstvu provodi se na osnovu primljene dokumentacije od donatora ili procijenjene fer vrijednosti stalnog sredstva
- Ne radi se o donaciji u smislu **MRS-20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći** – riječ je o donacijama vlasnika, ne donacijama trećih lica.

**5.b) STICANJE STALNIH SREDSTAVA BEZ NAKNADE, ODNOSNO „DONACIJA“
OSNOVNIH SREDSTAVA (2/2)**

Računovodstveno evidentiranje

- Vrijednost unesenih stalnih sredstava u osnovni kapital JKP/JVP naknadno se mjeri i objavljuje u skladu sa zahtjevima **MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema**
- Efekti promjene korisnog vijeka upotrebe priznaju se prospektivno u skladu sa **MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške**

Konto	Duguje	Potražuje
Ostale rezerve (kapitalne rezerve)		X
Odgovarajuća vrsta imovine (građevinski objekt, postrojenja i oprema) - kasnije prijenos u osnovni kapital (mogućnost zatvaranja u rezervama)	X	

5.c) JLS POVJERAVA STALNA SREDSTVA NA UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE SVOM JKP/JVP UZ ODREĐENU NOVČANU NAKNADU (1/2)

- Ugovor između JLS i JKP/JVP – sačinjena lista vodovodne i kanalizacione infrastrukture sa njenim utvrđenim vrijednostima

MSFI 16 – Najmovi

- MSFI 16 isključuje sporazume o koncesijama za usluge (IFRIC 12), međutim teško je utvrditi granicu između IFRIC 12 i MSFI 16 -> **koncept prava** je presudna karakteristika
- MSFI 16 - sporazum o najmu - **pravo kontrole** nad korištenjem određene imovine tokom datog perioda u zamjenu za naknadu -> pravo direktnog korištenja određene imovine.
- Međutim, zaključak da davalac imovine kontrolira ili regulira koju uslugu operator mora pružiti sa infrastrukturom, kome i po kojoj cijeni (IFRIC 12.5), nije u skladu sa tvrdnjom da privatni sektor ima najam nad tom imovinom u skladu sa MSFI 16
- Problem određivanja **diskontne stope** kojom je najmoprimac mjeri obavezu najma, ako je najam dugoročan (99 ili 999 godina).

5.c) JLS POVJERAVA STALNA SREDSTVA NA UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE SVOM JKP/JVP UZ ODREĐENU NOVČANU NAKNADU (2/2)

Priznavanje:

- Pravo na korištenje imovine (mjereno u iznosu obaveze po najmu i početnim direktnim troškovima) i obaveza najma (sva plaćanja diskontirana na sadašnju vrijednost koristeći kamatnu stopu sadržanoj u najmu ili inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja).

Knjiženje:

- Pravo korištenja imovina / Obaveze po najmu (u iznosu obaveze za najam)
- Pravo korištenja imovine se mjeri (uobičajeno) prema modelu troška u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postojenja i oprema
- U narednim periodima se knjiži amortizacija ove imovine (ili revalorizacija)
- Priznaje se kamata na obaveza po najmu. Knjiži se dugovno kamatni rashod / potražno obaveza za najam
- Priznaje se plaćanje obaveze za najam; dugovno obaveza za najam/ potražno novac.

5.d) POTPISIVANJE KONCESIONOG UGOVORA ZA KOMUNALNU VODNU INFRASTRUKTURU (1/2)

- Koncesija se u ovom slučaju ne odnosi na zahvat vode na samom izvoru, nego na komunalnu infrastrukturu, odnosno javno dobro u općoj upotrebi u vlasništvu odnosno suvlasništvu JLS i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnosti.

IRFIC 12 – Sporazumi o koncesijama za usluge

- Država (JLS) se pojavljuje kao davalac koncesije, društvo (JKP) kao nositelj koncesije,
- Namijenjen za državno privatni sektor,
- Ugovorom se uređuje početna cijena koju će operater zaračunavati korisnicima javnih vodnih usluga, te moguća promjena cijena za vrijeme trajanja ugovora,
- Operator (koncesionar) je obavezan na kraju ugovorenog perioda vratiti infrastrukturu davatelju koncesije (koncedentu) u skladu sa dogovorenim uslovima za neznatnu naknadu ili bez naknade, bez obzira koji je od sudionika Ugovora financirao izgradnju ili nadogradnju predmetne infrastrukture.

5.d) POTPISIVANJE KONCESIONOG UGOVORA ZA KOMUNALNU VODNU INFRASTRUKTURU (2/2)

IRFIC 12 – Sporazumi o koncesijama za usluge

- Infrastruktura se ne iskazuje u knjigama operatera,
- Operator pruža usluge i priznaje prihode u skladu sa **MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima**,
- Ako operater gradi ili nadograđuje infrastrukturu ta se stavka priznaje kao finansijska imovina ili kao nematerijalna imovina (najčešće),
- Plaćanje koncesije (ako se plaća unaprijed knjiži se kao nematerijalna imovina; ako se plaća mjesečno predstavlja trošak i objavljuje se u Bilješkama).

Smjernice za imenovanje i rad komisije

6. SMJERNICE ZA IMENOVANJE I RAD KOMISIJE (1/2)

- Komisija za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava predstavlja operativno tijelo sastavljeno od 3 ili 5 različitih stručnjaka (pravnici, ekonomisti, inženjeri) iz obje institucije / organizacije (JLS i JKP).
- Članovi Komisije i sama Komisija obavljaju **izvršnu funkciju** u procesu identifikacije neuknjiženih stalnih sredstava i **koordinacijsku funkciju** u procesu knjiženja stalnih sredstava sa jasno određenim zadacima i odgovornostima.
- Komisija je zadužena za popis i identifikaciju neuknjiženih stalnih sredstava u vlasništvu općine / opštine / grada, **na način da utvrdi stanje, broj objekata, opreme i uređaja sistema javnih vodnih usluga (vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda)** koji se ne vodi u evidenciji, odnosno u Glavnoj knjizi stalnih sredstava, a povjereni su JKP/JVP na upravljanje i održavanje.
- Nadležne službe / odjeljenja JLS redovno i u kontinuitetu pružaju podršku u realizaciji cijelog procesa.

6. SMJERNICE ZA IMENOVANJE I RAD KOMISIJE (2/2)

- Nakon što (grado)načelnik putem nadležne službe / odjeljenja JLS dostavi Odluku o povećanju temeljnog kapitala JKP/JVP ili Odluku o sticanju stalnih sredstava bez naknade, zajedno sa elaboratom sudskog vještaka, **Uprava JKP/JVP pokreće proces upisa (uknjižavanja) stalnih sredstava u Glavnu knjigu stalnih sredstava JKP/JVP.**

Zadatak Komisije tokom procesa uknjižavanja stalnih sredstava je da prati rad JKP/JVP na sljedeći način:

- Komisija treba da od JKP/JVP pribavi, a JKP/JVP je dužno da dostavi izrađenu i usvojenu:
  - ✓ Odluku o povećanju temeljnog kapitala ili
  - ✓ Odluku o prihvatanju stalnih sredstava bez naknade, odnosno o donaciji osnovnih sredstava JKP/JVP.
- Komisija treba da od JKP/JVP pribavi, a JKP/JVP je dužno da dostavi obavijest o pokretanju sudske procedure za slučaj pokretanja procesa povećanja osnovnog kapitala JKP/JVP.
- Komisija treba da od JKP/JVP pribavi, a JKP/JVP je dužno da dostavi kopiju rješenja o povećanju osnovnog kapitala preduzeća od strane nadležnog suda.
- Komisija treba da od JKP/JVP pribavi, a JKP/JVP je dužno da dostavi obavijest o provedenom knjiženju (upisu) stalnih sredstva u Glavnu knjigu stalnih sredstava JKP/JVP.

Primjeri dobre prakse

7. PRIMJERI DOBRE PRAKSE

PKD „Rad” a.d. Teslić

- Plan rada Komisije u suradnji sa koordinatorom MEG projekta

KP „Vodovod” a.d. Gradiška

- Plan provođenja pripremnih radnji unutar poduzeća prije prijenosa sredstava

„Vodovod” a.d. Kozarska Dubica

- Za dio stalnih sredstava je izvršen prijenos iz „pomoćne” u glavnu knjigu

Pitanja?

**Zahvaljujemo
se na Vašoj pažnji!**

17

Ugovor sa korisnicima usluge / Nacrt

Na osnovu člana _____ Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl. glasnik _____“ broj: ___/___), člana _____ Odluke o vodosnabdijevanju („Sl. glasnik _____“ broj : ___/___), člana _____ Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda („Sl. glasnik _____“ broj: ___/___), zaključuje se:

UGOVOR O PRUŽANJU VODNIH USLUGA VODOSNABDIJEVANJA I ODVODNJE I PREČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA

Ugovorne strane:

1. JKP _____ (u daljem tekstu: pružatelj usluge) i
2. _____ (u daljem tekstu: korisnik usluge)

Identifikacioni podaci za pružatelja usluge:

1. Naziv pružatelja usluge:
2. Adresa pružatelja usluge
3. Funkcija i ime lica za zastupanje pružatelja usluge

Identifikacioni podaci za korisnika usluge:

A. Fizičko lice

1. Ime (očevo ime) i prezime korisnika usluge (vlasnika ili korisnika objekta koji se priključuje na sistem snabdijevanja pitkom vodom, odnosno sistem odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda)
2. Adresa objekta koji se priključuje na sistem snabdijevanja pitkom vodom, odnosno sistem odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda
3. Vrsta objekta (namjena) – stambeni, poslovni i dr.
4. Broj članova domaćinstva

B. Pravna lica

1. Naziv korisnika usluge:
2. Adresa objekta koji se priključuje:
3. Vrsta objekta (namjena):
4. Funkcija i ime lica za zastupanje korisnika usluge:

I PREDMET UGOVORA

Član 1.

Predmet Ugovora je reguliranje međusobnih prava, obaveza i odgovornosti između pružatelja i korisnika usluge snabdijevanja pitkom vodom i usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, shodno odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i odluka JLS o snabdijevanju pitkom vodom i odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda.

II NAČIN PRUŽANJA USLUGE OD STRANE PRUŽATELJA USLUGE

Član 2.

1. Usluga snabdijevanja pitkom vodom korisnika usluge obuhvata i isporuku pitke vode korisniku usluge za piće i druge potrebe vodovodnom mrežom javnog vodovodnog sistema do mjernog uređaja korisnika usluge, uključujući i mjerni uređaj kao dio tog sistema.
2. Pružatelj usluge je dužan da korisniku usluge obezbijedi trajno i kontinuirano isporuku dovoljnih količina zdravstveno i higijenski ispravne pitke vode, kao i da na mjestu spoja vodovodnog priključka sa vodovodnom mrežom javnog vodovodnog sistema obezbijedi pritisak vode od najmanje 1,8 bara do najviše 6 bara, bez prekida 24 sata dnevno.

Član 3.

1. Usluga odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda obuhvata odvodnju otpadnih voda korisniku usluge od kontrolnog okna unutarne kanalizacije korisnika usluge kanalizacionom mrežom javnog kanalizacionog sistema do uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i/ili njihovog ispuštanja u recipijent (prijemnik).
2. Pružatelj usluge je dužan javnu kanalizaciju održavati u ispravnom stanju, kako bi u svakom momentu mogla da primi otpadne vode korisnika usluge.

III NAČIN OBRAČUNA, FAKTURISANJA I PLAĆANJA NAKNADE ZA PRUŽENU USLUGU

Član 4.

1. Količina isporučene pitke vode mjeri se u kubnim metrima i očitava se na mjernom uređaju korisnika.
2. Za objekte kolektivnog stanovanja i druge objekte sa više funkcionalnih cjelina ili jedinica koji imaju samo zajednički mjerni uređaj potrošnja isporučene pitke vode po svakom stanu odnosno funkcionalnoj cjelini ili jedinici utvrđuje se na osnovu očitavanja zajedničkog mjernog uređaja koji se nalazi na priključku objekta na sistem snabdijevanja pitkom vodom, srazmjerno broju članova domaćinstva svakog pojedinog stana odnosno funkcionalne cjeline ili jedinice.

3. Visinu naknade za isporučenu pitku vodu utvrđuje pružatelj usluge uz prethodnu saglasnost vijeća / skupštine JLS, a u skladu sa odredbama Odluke o snabdijevanju pitkom vodom i Odluke o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje, i metodologijom koja je sastavni dio te odluke.
4. Pored naknade za isporučenu pitku vodu korisnik usluga plaća i naknadu za održavanje mjernog uređaja, koju pružatelj usluge koristi isključivo za održavanje mjernog uređaja.
5. U obračun se uključuju i naknade regulirane posebnim zakonskim propisima.

Član 5.

1. Količina otpadne vode ispuštene u javnu kanalizaciju izražava se u kubnim metrima, a utvrđuje se na osnovu količine isporučene pitke vode korisniku usluge, očitane na mjernom uređaju korisnika usluge.
2. Visinu naknade za ispuštenu otpadnu vodu u javnu kanalizaciju utvrđuje pružatelj usluge uz prethodnu saglasnost općinskog vijeća, a u skladu sa odredbama Odluke o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda i Odluke o načinu formiranja cijena proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje, i metodologijom koja je sastavni dio te odluke.
3. U obračun se uključuju i naknade regulirane posebnim zakonskim propisima.

Član 6.

1. Račun za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom i uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda ispostavlja se korisniku usluge jedanput mjesečno.
2. Naknada za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom i naknada za uslugu odvodnje (i prečišćavanja) otpadnih voda ispostavlja se korisniku usluge jednim računom, s tim da su u njemu jasno definirane i odvojene usluge snabdijevanja pitkom vodom i usluge odvodnje (i usluge prečišćavanje) otpadnih voda.

Član 7.

U slučaju izmjene visine naknade za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom, i odnosno usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, pružatelj usluge je dužan blagovremeno obavijestiti korisnika usluge putem pojedinačne obavijesti priložene uz račun sa novim iznosima naknade.

Član 8.

1. Rok za plaćanje računa za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom, odnosno usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda je 15 dana od dana prijema istog i mora biti naznačen na svakom ispostavljenom računu,
2. U slučaju kašnjenja u plaćanju računa nakon roka od 15 dana, pružatelj usluge će korisniku usluge obračunavati i zakonom propisanu zakonsku kamatu od dana isteka roka iz stava (1) ovog člana do dana plaćanja računa,
3. Na iznos ispostavljenog računa i obračun naknade za pruženu uslugu korisnik usluge ima pravo prigovora u pismenom obliku u roku od 10 dana od dana prijema računa, u protivnom se smatra da je iznos računa i obračun naknade za pruženu uslugu ispravan,
4. Prigovor na iznos ispostavljenog računa i obračun naknade za pruženu uslugu ne odgađa plaćanje računa,

5. Pružatelj usluge dužan je na prigovor korisnika usluge odgovoriti u roku od 5 radnih dana od dana dostave prigovora,
6. Ako je pružatelj usluge uvažio prigovor, dužan je korisniku usluge ispostaviti novi ispravljeni račun i izvršiti usklađivanje obračuna u svojim poslovnim knjigama.

Član 9.

1. Ukoliko korisnik usluge ne plati račune za pruženu uslugu za tri mjeseca, pružatelj usluge će mu dostaviti pismenu opomenu kojom će korisnik usluge biti upozoren na mogućnost da mu se zbog neplaćanja računa obustavi pružanje usluge.
2. Obustava pružanja usluge zbog neplaćanja računa za pruženu uslugu vrši se u skladu sa odredbama člana 14. stav (1) tačka c), odnosno člana 15. stav (2) tačka b) ovog ugovora.

IV OBAVEZE PRUŽATELJA USLUGE

Član 10.

Obaveze pružatelja usluge u pružanju usluge snabdijevanja pitkom vodom su:

- a. Obezbijediti korisniku usluge dovoljne količine pitke vode, propisanog kvaliteta i bez prekida,
- b. Održavati mjerni uređaj korisnika usluge u ispravnom stanju, uključujući servisiranje i baždarenje,
- c. Putem sredstava javnog informiranja ili na drugi adekvatan način, o čemu će odlučiti pružatelj usluge, obavijestiti korisnike usluge o planiranim ili očekivanim prekidima u pružanju usluge, najmanje pet dana prije početka očekivanog prekida u pružanju usluge, osim u slučajevima kada se prekid u pružanju usluge nije mogao predvidjeti niti otkloniti,
- d. Osigurati korisniku usluge najnužnije količine pitke vode u slučaju prekida u snabdijevanju pitkom vodom dužem od 12 sati,
- e. Zamijeniti neispravni mjerni uređaj korisnika usluge u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 48 sati od utvrđivanja njegove neispravnosti o trošku pružatelja usluge,
- f. Hitno postupanje po reklamaciji korisnika usluge i obavještanja korisnika usluge o poduzetim mjerama u roku od 24 sata po izvršenoj provjeri, odnosno uklanjanju razloga reklamacije,
- g. Na adekvatan način, o čemu će odlučiti pružatelj usluge, upoznati korisnika usluge o načinu obračuna, fakturiranja i plaćanja naknade za pruženu uslugu snabdijevanja pitkom vodom.
- h. Vršiti očitavanje mjernog uređaja korisnika usluge za isporučenu pitku vodu.

Član 11.

Obaveze pružatelja usluge u pružanju usluge odvodnje, prečišćavanja otpadnih voda su:

- a. Obezbjeđenje usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda bez prekida i u skladu sa važećim propisima,
- b. Redovno i kvalitetno održavanje sistema odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda od kontrolnog okna korisnika usluge do ispuštanja otpadnih voda u recipijent,

- c. U najkraćem roku obavijestiti korisnika usluge o problemima ili prekidu u pružanju usluge, osim u slučajevima kada se prekid nije mogao predvidjeti ili odmah otkloniti,
- d. Vršiti očitavanje mjernog uređaja korisnika usluge za isporučenu pitku vodu koja je osnov za obračun naknade za pruženu uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
- e. Po potrebi, hitno otklanjanje kvarova na unutarnjoj kanalizaciji korisnika usluge, o trošku korisnika usluge,
- f. Hitno postupanje po reklamaciji korisnika usluge i obavještanje korisnika usluge o poduzetim mjerama u roku od 24 sata po izvršenoj provjeri, odnosno uklanjanju razloga reklamacije,
- g. Na adekvatan način, o čemu će odlučiti pružatelj usluge, upoznati korisnika usluge o načinu obračuna, fakturiranja i plaćanja naknade za pruženu uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

V OBAVEZE KORISNIKA USLUGE

Član 12.

Obaveze korisnika usluge u korištenju usluge snabdijevanja pitkom vodom su:

- a. Održavati kućne (unutarnje) vodovodne instalacije u stanju funkcionalne ispravnosti, od ventila iza mjernog uređaja uključujući i spoj,
- b. Održavati vlastito kontrolno okno u kojem se nalazi mjerni uređaj na način da je tehnički ispravno, čisto i dostupno radi kontrole, očitavanja mjernog uređaja, popravka i zamjene mjernog uređaja, te održavanja instalacija,
- c. Omogućiti pristup mjernom uređaju predstavniku pružatelja usluge,
- d. Omogućiti predstavniku pružatelja usluge pregled kućnih (unutrašnjih) vodovodnih instalacija u slučaju prekomjerne potrošnje pitke vode, uz prethodnu pismenu obavijest od strane pružatelja usluge,
- e. Obavijestiti pružatelja usluge o promjeni u identifikacionim podacima usluge, u roku od 15 dana od dana nastale promjene,
- f. Obavijestiti pružatelja usluge o promjeni broja članova domaćinstva u objektima kolektivnog stanovanja, u roku od 15 dana nastale promjene (važi samo za objekte kolektivnog stanovanja),
- g. Obavijestiti pružatelja usluge o prekidu korištenja usluge zbog preseljavanja, odnosno prestanka korištenja stambenog ili poslovnog prostora,
- h. Redovno plaćati naknadu za pruženu uslugu u propisnom roku.

Član 13.

Obaveze korisnika usluga u korištenju usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda su:

- a. Održavati instalacije i uređaje kućne (unutrašnje) kanalizacije u ispravnom stanju,
- b. Omogućiti predstavniku pružatelja usluge pregled instalacija i uređaja kućne (unutrašnje) kanalizacije uz prethodnu obavijest od strane pružatelja usluge,
- c. Obavijestiti pružatelja usluge o promjeni u identifikacionim podacima usluge, u roku od 15 dana od dana nastale promjene,
- d. Blagovremeno obavijestiti pružatelja usluge o prekidu korištenja usluge zbog preseljenja,

- odnosno prestanka korištenja stambenog poslovnog ili drugog prostora,
- e. Redovno plaćati naknadu za pruženu uslugu u propisanom roku.

VI PREKIDI U PRUŽANJU USLUGE SNABDIJEVANJA PITKOM VODOM

Član 14.

1. Pružatelj usluge ima pravo obustaviti pružanje usluge snabdijevanja pitkom vodom korisnicima u sljedećim slučajevima:
  - a. U slučaju planiranih radova pregleda i popravki sistema snabdijevanja pitkom vodom,
  - b. U slučaju redovne promjene mjernog uređaja,
  - c. U slučaju opasnosti po život i imovinu korisnika koja bi nastala daljnjim korištenjem vode za piće,
  - d. Ako je zbog puknuća cjevovoda potrebna hitna intervencija na sanaciji oštećenja,
  - e. U slučaju kvara na sistemu snabdijevanja pitkom vodom koji može negativno uticati na zdravstvenu ispravnost vode za piće,
  - f. U slučaju djelovanja više sile (poplava, velika hladnoća, suša, potres, kemijsko, biološko ili radiološko zagađenje, i sl.),
  - g. U slučaju uvedenog ograničenja u snabdijevanju pitkom vodom za sve ili pojedine korisnike,
2. U slučajevima navedenim u stavu (1), tačka a), b) i g) ovog člana, prekid, odnosno obustava u pružanju usluge snabdijevanja pitkom vodom vrši se uz prethodnu najavu korisniku, dok se u ostalim slučajevima vrši bez prethodne najave.
3. U slučaju da prekid u pružanju usluge snabdijevanja pitkom vodom traje duže od 12 sati, te da je obustavljeno snabdijevanje pitkom vodom više od 10 korisnika (domaćinstava), pružatelj usluge se obavezuje obezbijediti rezervno (alternativno) snabdijevanje pitkom vodom korisnika (putem autocisterne i sl.) do uspostave redovnog snabdijevanja pitkom vodom.

VII RAZLOZI ZA USKRAĆIVANJE USLUGE

Član 15.

1. Pružatelj usluge snabdijevanja pitkom vodom može korisniku usluge uskratiti, odnosno obustaviti pružanje usluge u sljedećim slučajevima:
  - a. Ako korisnik usluge koristi uslugu protivno propisima, odnosno odredbama ovog ugovora,
  - b. Ako korisnik usluge nenamjenski koristi usluge u vrijeme ograničenog snabdijevanja pitkom vodom,
  - c. Ako korisnik usluge u cijelosti ne plati račune za pruženu uslugu u roku od 8 dana, nakon što je dobio pismenu opomenu od pružatelja usluge kojom je bio upozoren na mogućnost obustave pružanja usluge,
  - d. Ako korisnik usluge, bez saglasnosti pružatelja usluge, vrši prepravke na priključku,

- odnosno mjernom uređaju,
- e. Ako korisnik usluge onemogućiti redovni pregled, priključka i mjernog uređaja predstavniku pružatelja usluge, kao i kućnih (unutrašnjih) vodovodnih instalacija u objektima kolektivnog stanovanja uz prethodnu obavijest od strane pružatelja usluge.
6. Pružatelj usluge može uskratiti, odnosno obustaviti pružanje usluge snabdijevanja pitkom vodom u slučajevima iz stava 1. ovog člana samo pod uslovom da to dozvoljavaju tehničke mogućnosti i da se time ne ugrožavaju drugi korisnici usluge snabdijevanja pitkom vodom,
  7. Po prestanku razloga za uskraćivanje, odnosno obustavu usluge snabdijevanja pitkom vodom, pružatelj usluge je dužan da, na zahtjev korisnika usluge, u roku od 24 sata od vremena podnošenja zahtjeva pismenim putem ili putem elektronske pošte, omogući korisniku usluge ponovno korištenje usluge snabdijevanja pitkom vodom.
  8. Troškovi ponovnog priključenja objekta korisnika usluge na javni sistem snabdijevanja pitkom vodom snosi korisnik usluge, a isti se uvrste u prvi račun za pruženu uslugu nakon ponovnog priključenja na sistem snabdijevanja pitkom vodom.

Član 16.

1. Pružatelj usluge, po pravilu, ne može korisniku usluge uskratiti uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
2. Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, pružatelj usluga može korisniku usluge uskratiti uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u slijedećim slučajevima:
  - a. Ako korisnik usluge koristi uslugu protivno propisima, odnosno odredbama ovog ugovora,
  - b. Ako korisnik usluge u cijelosti ne plati račune za pruženu uslugu u roku od 8 dana, nakon što je dobio pismenu opomenu od pružatelja usluge kojom je bio upozoren na mogućnost obustave pružanja usluge,
  - c. Ako korisnik usluge bez saglasnosti pružatelja usluge vrši radove na priključku, odnosno sistemu javne kanalizacije izvan kontrolnog okna,
  - d. Ako korisnik usluge onemogućiti predstavniku pružatelja usluge pregled instalacija i uređaja kućne (unutarnje) kanalizacije.
3. U slučajevima iz stava 1. ovog člana korisnik usluge isključuje se i sa javnog sistema snabdijevanja pitkom vodom, u skladu sa odredbama Odluke o snabdijevanju pitkom vodom,
4. Pružatelj usluge može uskratiti, odnosno obustaviti pružanje usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda korisniku usluge samo pod uslovom da to dozvoljavaju tehničke mogućnosti, i da se time ne ugrožava okoliš i drugi korisnici usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
5. Po prestanku razloga za uskraćivanje, odnosno obustavljanje pružanja usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda pružatelj usluge je dužan da, na zahtjev korisnika usluge, u roku od 24 sata od vremena podnošenja zahtjeva, omogući korisniku usluge ponovno korištenje usluge odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
6. Troškove ponovnog priključenja na sistem javne kanalizacije i sistem snabdijevanja pitkom vodom snosi korisnik usluge, a isti se uvrste u prvi račun za pruženu uslugu nakon ponovnog priključenja na sistem snabdijevanja pitkom vodom.

VIII RAZLOZI ZA OTKAZIVANJE USLUGE

Član 17.

1. Korisnik usluge može otkazati uslugu snabdijevanja pitkom vodom i usluga odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda samo u slučaju trajnog ili privremenog prestanka korištenja objekta koji je priključen na javni sistem snabdijevanja pitkom vodom, odnosno javni sistem odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
2. Danom ponovnog korištenja objekta iz prethodnog stava korisnik usluge se obavezuje koristiti uslugu snabdijevanja pitkom vodom i uslugu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u skladu sa odredbama ovog ugovora.

IX PRIMJENA ZAKONSKIH I PODZAKONSKIH PROPISA U PRUŽANJU I KORIŠTENJU USLUGE

Član 18.

U pružanju i korištenju usluge snabdijevanja pitkom vodom i usluga odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda Pružatelj usluge i korisnik usluge su dužni pridržavati se odredbi slijedećih zakonskih i drugih propisa:

- a. Zakon o vodama,
- b. Zakon o komunalnim djelatnostima,
- c. Zakon o zaštiti potrošača,
- d. Zakon o obligacionim odnosima,
- e. Odluka JLS o snabdijevanju pitkom vodom,
- f. Odluka JLS o odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda,
- g. Odluka JLS o načinu formiranja cijena komunalnih prihoda i usluga individualne potrošnje,
- h. Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga na području JLS.

X NADZOR NAD PROVOĐENJEM ODREDBA UGOVORA

Član 19.

Upravni nadzor nad provođenjem odredaba ovog ugovora vrši općinska/gradska služba nadležna za komunalne poslove.

Član 20.

1. Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog ugovora vrši općinski / gradski komunalni inspektor.
2. Općinskom / gradskom komunalnom inspektoru u vršenju inspeksijskog nadzora nad

provođenjem odredaba ovog ugovora pomaže komunalni redar.

XI NAČIN RJEŠAVANJA SPOROVA

Član 21.

Sve eventualne sporove proizašle u provođenju odredaba ovog ugovora pružatelj i korisnik usluge rješavat će sporazumno, a u protivnom putem nadležnog suda (općinskog za fizička lica, odnosno kantonalnog za pravna lica).

XII OSTALE ODREDBE

Član 22.

U slučaju neizvršavanja obaveza pružatelja i korisnika usluge utvrđenih odredbama ovog Ugovora, primjenjivati će se odgovarajuće kaznene odredbe utvrđene odredbama iz zakona o komunalnim djelatnostima i odredbama odluka JLS o snabdijevanju pitkom vodom i odvodnjom i prečišćavanjem otpadnih voda.

Član 23.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme i stupa na snagu kada ga potpišu i pružatelj usluge i korisnik usluge.

Član 24.

Pružatelj usluge i korisnik usluge ne mogu raskinuti ovaj ugovor, osim u slučaju prestanka korištenja objekta koji je priključen na sisteme vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda od strane korisnika usluge.

Član 25.

Ukoliko, nakon zaključivanja ovog ugovora, dođe do određenih izmjena i dopuna zakonskih i drugih propisa iz oblasti vodnih usluga, a koji se odnose na korištenje vodnih usluga, izvršit će se izmjena i ovog ugovora u skladu sa tim izmjenama i dopunama.

Član 26.

Ovaj ugovor zaključuje se u četiri istovjetna primjerka, od kojih pružatelj usluge i korisnik usluge zadržavaju po dva primjerka.

U _____dana __/____2018 godine

Za pružatelja usluge

Za korisnika usluge
